

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ PROGRAMI**

**YABANCILAR İÇİN HAZIRLANAN TÜRKÇE DERS
KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞI: YENİ İSTANBUL
ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HADİYE ERİŞİK

İSTANBUL, 2023

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ PROGRAMI**

**YABANCILAR İÇİN HAZIRLANAN TÜRKÇE DERS
KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞI: YENİ İSTANBUL
ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HADİYE ERİŞİK
(200521053)**

**Danışman
(Doç. Dr. Gökçen Göçen Özdemirel)**

İSTANBUL, 2023

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
TEZ ONAY FORMU

02/08/2023

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yabancılara Türkçe Öğretimi tezli yüksek lisans programı öğrencisi 210521053 numaralı **Hadiye ERIŞİK'in**, hazırladığı "*Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı: Yeni İstanbul Örneği*" konulu Yüksek Lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 02.08.2023 Çarşamba günü saat 11:30'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar : **Oy Çekilişi/Oy Birliği** sonunda adayın tezinin **Kabulüne** ile karar verilmiştir.

Tez adı değişikliği yapılması halinde: Tez adının

şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi

1. (Danışman) Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL

..Kabul..

2. Dr. Öğr. Üyesi Nihan SÖLPÜK TURHAN

..Kabul..

3. Dr. Öğr. Üyesi Merve SUROĞLU

..Kabul..

4.

5.

6. (İkinci Danışman)*.....

*2. Danışman varsa doldurulması gerekmektedir.

ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağılı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Hadiye Erişik

TEŞEKKÜR

Bu çalışma, yabancılar için Türkçe ders kitaplarında yer alan söz varlığı unsurlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu araştırmada, birçok kıymetli insanın katkısı bulunmaktadır. Bu kişilerin engin bilgi ve tecrübeleri, çalışmanın niteliğini ve değerini artırmıştır. Çalışma sonuçları, yabancı dil öğrenenlerin dil öğrenme sürecinde en sık karşılaştıkları kelimeleri belirlemeye yardımcı olmuştur. Bu bilgi, dil öğretiminde kelime öğretimine odaklanmayı desteklemekte ve öğretim materyallerinin hazırlanmasında yol gösterici bir rol oynamaktadır. Ayrıca, dil öğretimi alanında çalışan eğitimciler ve araştırmacılar için de önemli bir kaynak teşkil etmektedir.

Yüksek lisans eğitimim boyunca, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yetişmemde emekleri olan değerli hocalarıma içtenlikle teşekkür ederim. Onların bilgi, deneyim ve rehberlikleriyle zenginleşen akademik yolculuğumda büyük destekleri oldu.

Çalışmamın her aşamasında benden desteğini esirgemeyen, tez yazım sürecinde anlayışı ve özverisiyle yanımda olan, vermiş olduğu akademik özgürlük için saygıdeğer hocam Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL'e çok teşekkür ederim. Bilgi ve tecrübeleriyle bana rehberlik eden, çalışmamın şekillenmesi ve ilerlemesi konusunda her adımda yanımda olan, hem akademik olarak hem de insani duruş olarak örnek aldığım saygıdeğer hocama minnettarım ve değerli katkılarından dolayı müteşekkirim.

Tezimi geliştirmem konusunda beni yönlendiren, tezimin son halini verirken engin görüşleriyle rehberlik ederek yardımcı olan saygıdeğer hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Nihan TURHAN ve Dr. Öğr. Üyesi Merve SUROĞLU'na çok teşekkür ederim.

Bu alışma sürecinde ve hayatımın her aşamasında benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen, verdiğim kararlarda hep yanımda olan saygıdeğer eşim Mehmet ERİŞİK'e çok teşekkür ederim. Aynı Şekilde, beni her anlamda motive eden ve yüksek lisans yapmam konusunda cesaretlendiren, desteklerini her zaman hissettiğim, hayatı bana kolaylaştıran ocuklarım Esad Beren ERİŞİK ve Mahmud Mirhan ERİŞİK'e minnettarım. Onların sevgi dolu varlıkları benim için en büyük güç kaynağı oldu. Ayrıca, her daim yanımda olduğunu hissettiğim sevgili manevi kızım Ayşe Munise TEMEL'e teşekkür etmek istiyorum.

Son olarak, bu süre zarfında kararlılıkla ve anlayışla bana her anlamda destek veren tezimi başarıyla tamamlamama yardımcı olan tüm sevdiklerime teőekkürlerimi sunuyorum.

Hadiye Erişik

YABANCILAR İÇİN HAZIRLANAN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞI: YENİ İSTANBUL ÖRNEĞİ

Hadiye Erişik

ÖZET

Kelimeler, bir dilin temel yapı taşlarını oluşturur ve doğru, etkili, estetik bir dil kullanımı kelime seçimine dayanır. Dil öğrenme sürecinde, dil öğrenenler iletişim ortamlarında ve öğretim materyallerinde kullanılan kelimeleri edinerek dil becerilerini geliştirirler. Dil öğretimi araştırmaları, sıklıkla kullanılan kelimelerin öncelikli olarak öğretilmesinin önemini vurgular ve kelime sıklığı çalışmaları bu amaçla yapılır. Bu çalışmalar, etkili bir dil öğretimi stratejisi oluşturmak için kelime öğretimine odaklanmayı destekler. Kelime sıklığı üzerine gerçekleştirilen araştırmalar, dil öğretimi için önemli bir bilgi kaynağı niteliğindedir. Bu tür çalışmalar genellikle ders kitapları gibi temel kaynaklar üzerinde yoğunlaşmaktadır. Araştırmaların amacı dil öğretim sürecinde kullanılan kelimelerin belirlenmesi, hangi düzeyde hangi kelimelerin öğretilmesi gerektiğinin tespiti ve öğretim materyallerinin hazırlanmasında kullanılmaktır. Bu çalışmalar, dil öğretimi alanında etkin bir öğretim sürecinin sağlanması amacıyla büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarında yer alan kelimeler, deyimler, ikilemeler, atasözleri, tekerlemeler ve bilmece gibi söz varlığı unsurlarının tespitini amaçlamaktadır. Araştırmanın veri kaynağını, yabancılara Türkçe öğretimi için hazırlanan ders kitaplarından Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti oluşturmaktadır. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile gerçekleştirilen çalışmada veriler doküman analizi yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen verilere göre ders kitaplarındaki söz varlığı unsurları incelendiğinde, en çok isim ve fiil türünde kelimelerle karşılaşılmaktadır. Ders kitaplarında kelimelerden sonra en sık rastlanan unsurların deyimler sonra sırasıyla ikilemeler, atasözleri ve tekerlemeler olduğu belirlenmiştir. Ancak, incelenen ders kitaplarında

bilmecelere rastlanmamıştır. Ders kitaplarında isim ve fiillerden oluşan kelimelere en yüksek C1 seviyesinde, en düşük A1 seviyesinde; ikilemeler en yüksek C1 seviyesinde, en düşük A1 seviyesinde; deyimler en yüksek C1 seviyesinde, en düşük A1 seviyesinde; atasözleri en yüksek C1 seviyesinde, en düşük B1 seviyesinde; tekerlemeler en yüksek B1 seviyesinde, en düşük A2 seviyesinde yer verilmiştir. A1, A2 ve B2 seviyelerindeki ders kitaplarında atasözleri; A1, B2 ve C1 seviyelerindeki ders kitaplarında tekerlemelere yer verilmemiştir. Çalışmanın sonucunda, incelenen öğretim setindeki ders kitaplarında en çok kelimelerin ve en az tekerlemelerin yer aldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi, Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitapları, Kelime Öğretimi, Söz Varlığı.

VOCABULARY IN TURKISH TEXTBOOKS FOR FOREIGNERS: THE NEW ISTANBUL EXAMPLE

Hadiye ERISIK

ABSTRACT

Words form the fundamental building blocks of a language, and accurate, effective, and aesthetically pleasing language use relies on word choice. In the process of learning a language, learners acquire language skills by acquiring the words used in communication environments and instructional materials. Language teaching research often emphasizes the importance of prioritizing commonly used words, and word frequency studies are conducted for this purpose. These studies support focusing on vocabulary instruction to develop an effective language teaching strategy. Research on word frequency serves as a valuable source of information for language teaching. Such studies typically focus on fundamental resources like coursebooks. The aim of these studies is to determine the words used in the language teaching process, identify which words should be taught at which levels, and use this information in the preparation of instructional materials. These studies are of great importance in ensuring an effective teaching process in the field of language teaching. This research aims to identify the elements of vocabulary, such as words, idioms, idiomatic expressions, proverbs, riddles, and tongue-twisters, found in coursebooks used in the teaching of Turkish as a foreign language. The data source for the research consists of the New Istanbul Turkish language teaching set (Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti), which is prepared for foreigners learning Turkish. The study was conducted using a qualitative research design, specifically a case study, and data were collected through document analysis. Content and descriptive analysis methods were used for data analysis. When the vocabulary elements in coursebooks were examined based on the data obtained in the study, it was found that nouns and verbs were the most frequently encountered word types in coursebooks. Following words, idiomatic expressions were the most

common elements, followed by idioms, proverbs, and tongue-twisters. However, riddles were not found in the examined coursebooks. In coursebooks, nouns and verbs were included at the highest level (C1) and the lowest level (A1); idiomatic expressions were included at the highest level (C1) and the lowest level (A1); idioms were included at the highest level (C1) and the lowest level (A1); proverbs were included at the highest level (C1) and the lowest level (B1); and tongue-twisters were included at the highest level (B1) and the lowest level (A2). Proverbs were not included in coursebooks at levels A1, A2, and B2; tongue-twisters were not included in coursebooks at levels A1, B2, and C1. As a result of the study, it was determined that the coursebooks in the examined teaching set contained the most words and the fewest tongue-twisters.

Keywords: Turkish Language Education, Teaching Turkish as a Foreign Language, Turkish Coursebooks for Foreigners, Vocabulary Instruction, Vocabulary.

ÖNSÖZ

Dil; insanın sosyal hayatta etkin bir rol oynamasını, çevresini anlamasını ve dünyayı kavramasını, aynı zamanda düşüncelerini, duygularını ve deneyimlerini ifade etmesini sağlayan güçlü bir araçtır. Dil, insanlar arasındaki iletişimi kurmanın yanı sıra kültürel mirasın aktarılmasında da önemli bir rol oynar. Aynı zamanda dilin zenginliği ve çeşitliliği, farklı düşünce tarzlarının, bakış açılarının ve dünya görüşlerinin var olmasına ve birlikte yaşama yeteneğimize katkıda bulunur. Dolayısıyla, dilin insan hayatındaki önemi büyüktür ve bireyin toplum içinde aktif bir şekilde yer alabilmesi ve kendini ifade edebilmesi için vazgeçilmez bir araçtır. Kelimeler, dil öğretimi açısından temel bir unsurdur ve başarılı iletişimin temel taşlarından birini oluştururlar. Dolayısıyla, dil öğretiminde kelimelerin önemi oldukça büyüktür. Kelime öğretimi sürecinde, öğrencilere dilde en yaygın ve sıklıkla kullanılan kelimelerin öğretilmesine öncelik verilmesi önemlidir. Bu sayede, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeleri ve etkili bir şekilde iletişim kurabilmeleri desteklenir.

Bu çalışmanın amacı, Yeni İstanbul Yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitaplarında yer alan söz varlığı unsurlarını belirlemek ve bu kelimelerin kullanım sıklığını ortaya koymaktır. Bu çalışma, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için geliştirilen öğretim materyalleri üzerinde kapsamlı bir kelime analizi gerçekleştirerek, güncel ve bilimsel temellere dayalı kelime listelerinin oluşturulmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Araştırma, altı bölümden oluşmaktadır: "Giriş", "Kuramsal Çerçeve", "İlgili Araştırmalar", "Yöntem", "Bulgular ve Yorum" ve "Tartışma, Sonuç ve Öneriler".

"Giriş" bölümü, araştırmanın amacını ve önemini tanıtmak için kullanılan bir bölümdür. Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, alt amaçları, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları gibi konular açık bir şekilde ele alınarak, çalışmanın akademik çerçevesi okuyucuya sunulmuştur. Aynı zamanda, araştırmada kullanılan bazı terimlerin tanımları da bu bölümde yer almaktadır.

"Kuramsal Çerçeve" bölümü, dil öğretimi ve kelime öğretimi konularına ilişkin ilgili teorik altyapıyı sunarak araştırmanın temel kuramsal çerçevesini oluşturmaktadır. Bu bölümde, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanındaki çalışmaların ışığında kelime, kelime hazinesi, kelime sıklığı, söz varlığı ve söz varlığının içerdiği ögeler, söz varlığı ve kelime ilişkisi gibi konular ele alınmıştır. Ayrıca, yabancı dil öğretiminde kelime bilgisinin önemi, kelime bilgisinin diğer dil becerileriyle ilişkisi, Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'nin dil öğretimi alanındaki yeri ve yabancılar için Türkçe ders kitaplarının kelime öğretimi açısından önemi de bu bölümde detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu ders kitapları aracılığıyla kelime öğretimi konularına yer verilmiştir.

"İlgili Araştırmalar" bölümü, daha önce benzer konularda yapılan çalışmalara ve literatüre odaklanarak araştırmanın mevcut bilgi birikimine katkı sağlamaktadır. Bu bölümde, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında kullanılan ders kitaplarındaki söz varlığı üzerine yapılan yüksek lisans ve doktora çalışmaları ile alanyazın taraması sonuçlarına yer verilmiştir. Bu çalışmalar, söz varlığına, kelime öğretimine ve ders kitaplarının kelime içeriğine ilişkin çeşitli bulguları ve yöntemleri içermektedir.

"Yöntem" bölümü, çalışmanın tasarımını ve kullanılan yöntemleri açıklayarak araştırmanın sağlam bir temele dayandığını ifade etmektedir. Bu bölümde, incelenen dokümanlar ve veri toplama araçları da belirtilerek, nasıl bir veri toplama sürecinin izlendiği ve hangi kaynakların kullanıldığı aktarılmıştır.

"Bulgular" bölümü, araştırmanın merkezinde yer alan elde edilen bulguların sunulduğu ve analiz edildiği kısımdır. Bu bölümde, Yeni İstanbul Yabancılar için Türkçe öğretim setinde yer alan ders kitaplarına ait söz varlığıyla ilgili istatistiksel veriler ve açıklamalar detaylı bir şekilde yer almaktadır. Bulgular, araştırmanın amacına ve araştırma sorularına göre düzenlenerek sunulmuştur. Verilerin analizi yapılarak elde edilen sonuçlar tablolar ile görsel olarak da desteklenmiştir.

"Tartışma, Sonuç ve Öneriler" bölümü, araştırmanın elde ettiği bulguların değerlendirildiği, yorumlandığı ve sonuçlara dayalı olarak önerilerin sunulduğu kısımdır. Bu bölümde, yapılan araştırmanın bulgularıyla ilgili detaylı bir tartışma

gerçekleştirilmiş ve bu bulguların literatürdeki diğer çalışmalarla karşılaştırılması yapılmıştır. Sonuçlar, araştırmanın amacını ve sonuçlarını destekleyecek şekilde özetlenmiştir. Ayrıca, araştırma sonuçlarına dayanarak ileriye yönelik öneriler sunulmuş ve bu önerilerin ilgili alanlarda çalışan araştırmacılara ve öğretilere katkı sağlaması hedeflenmiştir.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vi
ABSTRACT	viii
ÖNSÖZ	x
TABLO LİSTESİ	xv
KISALTMALAR	xvii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	12
1. KURAMSAL ÇERÇEVE	12
1.1. KELİME	12
1.1.1. Kelime Hazinesi	14
1.1.2. Kelime Sıklığı	15
1.2. SÖZ VARLIĞI	19
1.2.1. Söz Varlığının İhtiva Ettiği Unsurlar ve Temel Söz Varlığı	21
1.2.2. Söz Varlığı ve Kelime Sıklığı İlişkisi	25
1.2.3. Söz Varlığı ve Kelime Öğretimi	25
1.3. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ VE KELİME BİLGİSİ	28
1.3.1. Kelime Bilgisinin Yabancı Dil Öğretimi ve Diğer Dil Becerileriyle İlişkisi	30
1.3.2. Kelime Bilgisi ve Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR)	32
1.4. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ VE KELİME ÖĞRETİMİ	37
1.4.1. Kelime Öğretimi Açısından Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarının Önemi	39
İKİNCİ BÖLÜM	42
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	42
2.1. DOKTORA ÇALIŞMALARI	42
2.2. YÜKSEK LİSANS ÇALIŞMALARI	44
2.3. ALANYAZIN TARAMASININ SONUCU	47
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	49
3. YÖNTEM	49
3.1. DERS KİTAPLARINA YÖNELİK ÇALIŞMANININ YÖNTEMİ	49
3.2. ARAŞTIRMANIN MODELİ	49
3.3. İNCELENEN DÖKÜMANLAR	49
3.4. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	50
3.5. VERİLERİN TOPLANMASI	51
3.6. VERİLERİN ANALİZİ	52
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	56
4. BULGULAR ve YORUM	56

4.1. YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞI UNSURLARININ SAYISINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	56
4.2. A1 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM	64
4.3. A2 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM	68
4.4. B1 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM	74
4.5. B2 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM	83
4.6. C1 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM.....	88
TARTIŞMA SONUÇ VE ÖNERİLER.....	99
KAYNAKÇA	138
EKLER.....	149

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Ortak Yetenek Düzeyleri Bütüncül Basamak	33
Tablo 2. Kelime Düzeyleri	35
Tablo 3. Çalışmada İncelenen Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarının Sayısı.....	50
Tablo 4. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı	56
Tablo 5. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı	57
Tablo 6. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Temel Kelime Sayısı.....	58
Tablo 7. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Temel Kelime Sayısı.....	58
Tablo 8. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı İkilime Sayısı.....	59
Tablo 9. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı İkilime Sayısı	60
Tablo 10. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Deyim Sayısı.....	60
Tablo 11. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Deyim Sayısı	61
Tablo 12. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Atasözü Sayısı.....	61
Tablo 13. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Atasözü Sayısı	62
Tablo 14. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Tekerleme Sayısı.....	62
Tablo 15. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Tekerleme Sayısı	63
Tablo 16. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A1 Seviyesi Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı.....	64
Tablo 17. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A1 Seviyesindeki İlk 100 Kelime.....	64
Tablo 18. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A1 Seviyesindeki İkilimler	66
Tablo 19. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A1 Seviyesindeki Deyimler	66
Tablo 20. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesi Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı.....	68
Tablo 21. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesindeki İlk 100 Kelime.....	69
Tablo 22. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesindeki İkilimler	70
Tablo 23. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesindeki Deyimler	71
Tablo 24. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesindeki Tekerlemeler	73

Tablo 25. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesi Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı	74
Tablo 26. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki İlk 100 Kelime	75
Tablo 27. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki İkilemeler	76
Tablo 28. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki Deyimler	77
Tablo 29. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki Atasözleri	80
Tablo 30. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki Tekerlemeler	81
Tablo 31. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B2 Seviyesi Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı	82
Tablo 32. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B2 Seviyesindeki İlk 100 Kelime	83
Tablo 33. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B2 Seviyesindeki İkilemeler	84
Tablo 34. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B2 Seviyesindeki Deyimler	85
Tablo 35. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesi Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı	88
Tablo 36. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesindeki İlk 100 Kelime	88
Tablo 37. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesindeki İkilemeler	90
Tablo 38. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesindeki Deyimler	91
Tablo 39. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesindeki Atasözleri	96

KISALTMALAR

CEFR	Common European Framework of Reference for Languages
C.	Cilt
çev.	Çeviren
DAOBM	Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni
E.T.	Erişim Tarihi
s.	Sayfa/sayfalar
S	Sıklık
vb.	Ve benzeri/benzerleri
vd.	Ve diğerleri
TDK	Türk Dil Kurumu
TÖMER	Türkçe Öğretim Merkezi

GİRİŞ

İnsanlar iletişim kurarken anlama ve anlatma becerilerini kelimeler yoluyla gerçekleştirirler. Yazılı ve sözlü iletişimin önemli unsurlarından biri kelimelerdir. Bu bağlamda kelime, iletişimin temel yapı taşlarından biridir. İnsanlar anlama ve anlatma becerilerini kelimeler aracılığıyla kullanır ve doğru, etkili ve zengin bir dil kullanımı da kelime seçimine dayanır. Göçen ve Aydın'ın (2021, s. 95) ifadesine göre kelimeler insanların iletişim ihtiyaçlarını karşılayan ve anlama ile anlatma becerilerini gerçekleştirmelerini sağlayan önemli birimlerdir.

Bir dilde doğru ve etkili bir şekilde konuşmak, yazmak ve o dili okuma ve dinleme yoluyla anlamak, o dili öğrenen kişinin sahip olduğu kelime bilgisiyle mümkündür. Dil öğrenme sürecinde, dil öğrenenler iletişim ortamlarında ve öğretim materyallerinde kullanılan kelimeleri edinerek dil becerilerini geliştirirler. Dil öğrenenler için, kelime öğretimi dil becerilerini geliştirmenin temel bir yoludur. Kelime dağarcığının genişlemesi, dil kullanımının çeşitliliğini ve ifade yeteneğini artırır. Aynı zamanda, kelime bilgisi okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini güçlendirir. Dil öğretiminde kelime öğretimi, öğrenenlerin iletişim becerilerini geliştirmelerine ve dil öğrenme sürecinde daha bağımsız olmalarına yardımcı olur.

Yabancı dil öğretiminde de öğrenenlere dilin temel becerileri yanı sıra gramer yapısı ve kelime dağarcığı gibi unsurlar öğretilir. Göçen'e (2016, s. 46) göre, kelimeler öğrenenlerin iletişimde etkin olmalarında ve kendilerini ifade etmelerinde merkezi bir rol oynar. Bu nedenle, yabancı dilde kelime öğretimi, öğrenenlerin dil yeterliliğini ve etkili iletişim yeteneklerini geliştirmek açısından özenle ele alınması gereken bir konudur. Yabancı dil öğretiminde, hangi kelimelerin öğrencilere öncelikli olarak öğretilmesi gerektiği sorusu önemlidir. Bu sorunun cevaplanabilmesi için en gerekli ve öncelikli kelimelerin tespiti amacıyla, Aksan'a (2015, s. 17) göre sıklık sayımlarına dayalı çalışmalar yapılmalıdır. Bu bağlamda, kelime sıklığına dayalı çalışmalar yaparak en gerekli ve öncelikli kelimelerin belirlenmesi amaçlanır. Sıklık çalışmalarının temel amacı, Şenyiğit'e (2020, s. 50) göre en sık kullanılan

kelimeleri tespit etmektir. Kelime sıklığı terimi de araştırma yapılan sözlü veya yazılı malzemede kelimelerin kaç kez kullanıldığına dair bir kavramı ifade eder (Kurudayıoğlu, 2011; Onan, 2016). Kelime öğretiminde sıklığa dayalı seçim, etkili öğrenme için önemlidir ve öğretim materyallerinin hazırlanmasında da dikkate alınmalıdır. Bu nedenle, kelime sıklığı öğretimde öncelikli bir konudur. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, öğreticilerin planlı bir yaklaşım ile gerçekleştirebilmeleri adına çeşitli materyallerin kullanılmasını gerektirir. Bu materyallerin başında ise ders kitapları gelir. Şimşek'e (2019, s. 50) göre, yabancı dil öğrenme sürecinde iletişim, kültür ve öğreticilik işlevlerini üstlenen ders kitapları, bu sürecin vazgeçilmez unsurları arasında yer alır. Dil öğretimi bağlamında, ders kitaplarının taşıdığı önemi vurgulayan Aydın (2015, s. 34) ise bu kitapların öğreticinin temel materyali olduğunu belirtmiştir. Yapılan sıklık çalışmaları, genellikle ders ve dil öğretim kitapları üzerinde gerçekleştirilmektedir (Kılıçarslan, 2009, s. 4). Bunun sebebi Özbay'ın (2003) belirttiği gibi Türkçe derslerinde kullanılan öğretim materyallerinin sıralamasındaki ilk sırayı ders kitaplarının oluşturması olabilir. Eğilmez'in (2010, s. 45) ifadesine göre ders kitapları öğretim programlarının bir parçası olarak tasarlanmakta ve öğrencilerin hedeflere ulaşmasını desteklemek amacıyla kullanılan önemli bir eğitim aracı olarak görülmektedir. Bu kitaplar, geniş bir kitleye ulaşılabilen ve farklı bölgelerdeki öğrencilerin buluşmasını sağlayan bir ortak payda sunmaktadır. Ders kitapları, belirlenen öğretim programlarının temel kazanımlarını içeren içerikleriyle öğrencilere yönelik bir rehberlik sunar. Bu rehberlik, öğrencilerin derslerin uygun bir şekilde işlenmesine yardımcı olur. Aynı zamanda, ders kitapları, öğrenme materyalleri, etkinlikler, örnekler ve değerlendirme araçları gibi unsurları içererek öğrencilerin derse aktif katılımını teşvik eder. Ders kitapları, öğretim sürecinde öğreticilere de yol gösterici bir rol üstlenir. Öğreticiler, ders kitaplarını kullanarak ders planlaması yapabilir, ders içeriğini zenginleştirebilir ve öğrencilerin ilgi düzeylerini göz önünde bulundurarak uygun öğrenme ortamları oluşturabilirler. Bu sayede, ders kitapları öğreticilerin öğretim stratejilerini destekleyen ve onlara rehberlik eden bir kaynak hâline gelir.

Ders kitapları öğretim programlarının bir parçası olarak öğrencilerin eğitim sürecinde önemli bir rol oynar. Ancak, öğreticilerin ders kitaplarını destekleyici bir

kaynak olarak kullanması ve öğrencilere özgün öğrenme deneyimleri sunması da önemlidir. Bu şekilde ders kitapları, öğrencilerin başarılı bir şekilde hedeflere ulaşmalarını destekleyen ve öğrenme sürecini zenginleştiren bir araç olarak kullanılabilir. Bu yüzden de çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında kullanılan ders kitaplarındaki söz varlığı unsurları ele alınmıştır.

PROBLEM

Dil öğretimi araştırmaları, dil öğreniminde sıklıkla kullanılan kelimelerin öncelikli olarak öğretilmesinin gerektiğinin önemini vurgular. Bu nedenle kelime sıklığı çalışmaları gerçekleştirilir.

Kelime sıklığı, Türkçe Sözlük'e göre (TDK 2015) "Sıkça geçme, kullanımı sık olma." anlamına gelmektedir. Buna eş değer bir tanım olarak kelime sıklığı, bir dilde kullanılan kelimelerin birbirlerine oranla daha sık ya da daha seyrek kullanılmasına denilmektedir (Aksan 2015; Aydın 2015; Karadüz 2004). Kılıçarslan'a (2009, s. 1) göre ortaya konulan sıklık oranları, kelimeleri dili kullanan toplumun ne ölçüde benimsendiğinin belirtisidir. Öğretilecek olan kelimelerin belirlenmesi ve kullanım oranlarına göre öncelik sırasına konulması, dil öğretiminin temel hedefleri arasında yer almaktadır (Göçen, 2016; Kurudayıoğlu, 2005; Yıldız, Okur, Arı ve Yılmaz, 2008).

Bu hedef doğrultusunda öğrenenlere öğretilecek en gerekli kelimelerin hangileri olduğunun belirlenmesi konusunda kelime sıklık çalışmaları yapılmaktadır (Aksan, 2009, s. 19). Bu çalışmalar, etkili bir dil öğretim stratejisi oluşturmak için kelime öğretimine odaklanmayı destekler. Kelime sıklığı çalışmaları, dil öğretimi için önemli bir bilgi kaynağıdır ve dil öğretim materyallerinin hazırlanmasında da kullanılır. Kelime sıklığı çalışmaları, dil öğrenme sürecinde en yaygın olarak kullanılan kelimelerin belirlenmesini ve öğretim programlarının bu kelimelere odaklanmasını sağlar. Karatay'a (2020, s. 261) göre dil öğretiminin asıl sorunu temel söz varlığının belirlenememesidir. Bu sorunun çözümü, ise sıklık çalışmalarından geçmektedir. Yabancı dil öğretiminde de hangi kelimelerin hangi seviyede öğretileceği belirlenirken sıklık çalışmalarından faydalanılmaktadır. Şenyiğit'e

(2020, s. 50) göre sıklık çalışmalarının amacı en sık kullanılan kelimelerin tespit edilmesidir.

Türkçede sıklık çalışmaları üzerine yapılan ilk çalışma; yazılı metinlerde en sık kullanılan kelimeleri tespit etmek amacıyla, İlyas Göz (2003) tarafından 1995-2000 yılları arasında yazılan ve yayımlanan metinlerin incelenmesi sonucunda belirlenmiştir. Benzer bir yöntem kullanarak Gökhan Ölker (2011) ise 1945-1950 yılları arasındaki yazılı metinleri inceleyerek, bir "Temel Türkçe Sözlük"ün alt yapısına katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Ahmet Çal (2015) da yapılan bu iki çalışmaya benzer şekilde bir çalışma yaparak 1975-1980 yılları arasındaki yazılı metinlerdeki kelime sıklığını tespit etmeye çalışmıştır. Yapılan bu sıklık çalışmalarıyla, Türkçe metinlerdeki kelime kullanımının zaman içinde nasıl değiştiğini ve hangi kelimelerin daha sık kullanıldığını tespit etmek istenmiştir. Bu veriler temelinde, araştırmacılar bu çalışmaların önemine binaen ana dili eğitimi üzerine yazılmış ders kitaplarını, okuma kitaplarını ve öğrencilerin yazılı anlatımlarını inceleyerek, elde edilen veriler arasında karşılaştırmalar yapmışlardır. Bu karşılaştırmalar, dil öğretimi materyallerinin kelime sıklığı ve kullanımına ne derece uyum sağladığını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Ölker'e (2011, s. 17) göre, temel söz varlığının belirlenmesi; başlangıç aşamasında hangi kelimelerin öğrencilere sunulacağıın saptanması; sözlük çalışmalarında hangi anlamların öncelikli olarak ele alınacağıın belirlenmesi; metinlerin analizi ve yorumlanmasına yönelik olarak kelime sıklık çalışmaları, genellikle ana dili ve yabancı dil öğretimi alanlarında, ders kitapları ve yabancı dil kitapları üzerinde sıklıkla gerçekleştirilmektedir (Kılıçarslan 2009, s. 4). Ana dili eğitimi alanında gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şunlardır: Apaydın, 2010; Arslan Kutlu, 2006; Baş, 2006; Çifci, 1991; İpek Eğilmez, 2010; İşcan ve Cımbız, 2018; Karadağ, 2005; Karatay, 2004; Kemiksiz, 2018; Kurudayıoğlu, 2005; Maden ve Önal, 2020; Pilav, 2008; Temur, 2006; Turhan, 2010; Türkben, 2018; Uluçay, 2011; Uludağ, 2010. Bu çalışmalar, dil öğretimi, eğitim materyallerinin geliştirilmesi ve öğrenci başarısının artırılması gibi alanlarda önemli bir rol oynamaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi bağlamında düşünüldüğünde, esas olan husus kelime dağarcığının ve en sık kullanılan kelimelerin ve kelime gruplarının

öğretilmesidir. Göçen (2016) da Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, ana dilinde yapılan çalışmaların verilerinden yararlanmanın mümkün olduğunu fakat, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin gündelik hayatta kullandıkları kelimelerle Türkçeyi ana dili olarak konuşanların kullandıkları kelimelerden farklı olabileceği göz önünde bulundurulması gerektiği söylenmektedir. Bu durum, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin kişisel özellikleri, eğitim durumları, doğdukları ülke ve dili öğrenme amaçlarına göre ilişkili olarak iletişimde farklı kelimelere ihtiyaç duyabileceklerini göstermektedir. Bu ihtiyaç, bir kelimenin ana dili ve yabancı dil olarak hazırlanan kelime listelerindeki kullanımında farklılık gösterebilir. Bir kelimenin kullanım sıklığı, o dili kullanan toplumun dil kullanımına bağlı olarak değişir (Tüfekçioğlu, 2019, s. 228). Bu bağlamda, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler içinde en sık kullanılan kelimelerin belirlenmesi gerekli olmaktadır. Aynı zamanda sözlü veya yazılı iletişimde kullanılan kelimeler, kişiden kişiye farklılık gösterir. Barın'ın (2003, s. 312) açıklamalarına göre, yazılı dil ile konuşma dili birbirinden ayrıdır ve bu nedenle temel söz varlığını belirlerken sadece yazılı kaynaklara başvurmak yetersiz olabilir. Bu durumda, temel söz varlığını tespit ederken sadece yazılı dil değil, aynı zamanda konuşma dilinin sıklık verilerini de göz önünde bulundurmanın gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Aksan'a (2015, s. 20) göre, kelimelerin hangi sırayla öğretilmesi gerektiğini belirlerken, sıklıklarının da bilinmesi gerekmektedir. Bu ihtiyaçlar neticesinde, araştırmacılar yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitapları, okuma kitapları veya öğrencilerin sözlü ve yazılı anlatımlarında kullandıkları kelime ve kelime gruplarına ilişkin sıklık çalışmaları yapmaktadırlar.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimini organize bir şekilde gerçekleştirebilmek adına öğretmenler, çeşitli materyalleri kullanmaktadır. Bu materyallerin temelini ise ders kitapları oluşturmaktadır. Şimşek'in (2019, s. 50) ifadesine göre, yabancı dil öğrenme sürecinde iletişim, kültür ve öğreticilik işlevlerini yerine getiren ders kitapları, bu sürecin en kritik araçlarından biridir. Bu öneme binaen Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde çalışmaların özellikle ders kitapları üzerinde olduğu ve ortaya çıkan sonuçlar karşılaştırılarak kelime listelerinin belirlendiği görülmektedir. Alanyazın

incelendiğinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kelime öğretiminin düzenli ve dil seviyelerine ayrılmış bir şekilde gerçekleşmesi amacıyla ders kitapları üzerinde şu sıklık çalışmalarının yapıldığı görülmektedir (Arslan ve Durukan, 2014; Aydın, 2015; Aydın ve Açık, 2017; Bilgin, 2020; Bozkurt, 2015; Çelik, 2014; Çınar ve İnce 2015; Çiçek, 2015; Erdoğan, 2019; Erol, 2014; Göçen, 2016; Göçen, Gümüş, Kışla ve Güdek, 2020; Göçen, Şen ve Duman 2020; Göçen, Karabulut, Yıldız Memiş ve Darama, 2020; Göçen ve Aydın, 2021; Gündoğdu, 2019; Hayran, 2019; Kılıç, 2017; Mustafaoğlu 2018; Özdemirel 2017; Serin, 2017; Şenyiğit, 2020; Ş i m ş e k 2015; Uğur, 2019; Yahşi, 2020). Yapılan çalışmalarda araştırmacılara, eğitimcilere ve materyal hazırlayanlara rehberlik etmesi için ders kitaplarından elde edilen bulgularla seviyelere uygun kelime sıklık listeleri sunulmaktadır. Bu çalışmalarda, araştırma sonucunda elde edilen sıklık verilerine göre incelenen kitaplar birbiriyle veya sıklık sözlükleriyle karşılaştırılmaktadır (Bozkurt, 2015; Çelik, 2014; Çınar ve İnce, 2015; Göçen, 2016; Mustafaoğlu, 2018; Özdemirel, 2017; Şimşek, 2015). Aynı zamanda araştırmacıların çalışmaları arasında, sıklık verilerinden elde edilen kitaplardaki söz varlığı ile öğrencinin söz varlığının mukayese edildiği çalışmalar da mevcuttur (Göçen, 2016; Serin, 2017; Yahşi, 2020). Çalışmalarla kelime listeleri oluşturulmuş ve söz varlığı unsurları tespit edilerek veri havuzu oluşturulmuştur. Bu çalışmaların ortak noktası Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için hazırlanmış ders kitaplarındaki kelimelerin sıklıklarının belirlemeye yönelik olmalarıdır.

Dilde kullanılan kelimelerin zaman içinde farklı nedenlerle kullanım sıklığı değişebilir. Bu bağlamda, Aydın (2015, s. 210) dil öğretiminde metinler hazırlanırken kelime sıklığı ve söz varlığı çalışmalarının düzenli aralıklarla tekrarlanmasının gerekliliğine işaret etmiştir. Dil canlı bir yapıya sahip olduğunu ve teknolojinin gelişimiyle birlikte kelime dağarcığının da değişmekte olduğunu belirterek kelime sıklığı çalışmalarının değişen yaşam koşullarına ve dilin evrimine uygun olarak sürekli güncellenmesinin önemini vurgulamıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi sürecinde ders kitaplarının içeriği, özellikle kelime seçimi, ders kitaplarının yazarları ve pedagojik yaklaşımları tarafından şekillendirilebilmektedir. Bu nedenle, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarında yer alacak kelimelerin seçiminde, bu kelimelerin ders kitaplarındaki ve öğrencilerin

yazılı ve sözlü anlatımlarındaki kullanım sıklığının detaylı bir şekilde analiz edilmesi, öğretim materyallerinde kullanılacak kelimelerin seçiminde ortak bir anlayış oluşturmak için daha da önemlidir. Kalfa (2013, s. 168) tarafından belirtildiği üzere, mevcut çalışmalarda, ders kitaplarında metin seçiminin hangi kriterlere göre yapıldığına dair yeterli bilgi bulunmamaktadır ve bu durum materyellerdeki kelime seçiminin önemini daha da arttırmaktadır. Ayrıca, etkili iletişim için güncel ve sık kullanılan kelimelerin, tekerlemelerin, bilmece, deyim ve atasözlerinin ders kitaplarında ne kadar yer aldığı belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. İkileme, deyim ve atasözü gibi kalıplaşmış ifadeler, bir dili etkin bir şekilde kullanmanın temel öğeleri olarak kabul edilmektedir. Güzel ve Barın'ın ifadesiyle (2013, s. 138) bu tür kalıplaşmış ifadeler bir dilin hakimiyetini ifade eden bir anahtar gibidir. Dil öğretiminde bu tür ifadelerin öğrenilmesi ve kullanılması, öğrencilerin dil yeterliliğini artırmakla kalmaz, aynı zamanda kültürel ve sosyal anlayışlarını da derinleştirir. Bu nedenle, ikileme, deyim ve atasözü gibi kalıplaşmış ifadelerin dil öğretim materyallerinde yer alması, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeye yönelik önemli bir adımdır. Barın'ın (2003, s. 311) ifade ettiği üzere, temel söz varlığının belirlenmesi sürecinde, sıkça kullanılan deyimler, atasözleri ve iletişimde önemli bir rol oynayan kalıplaşmış sözler de göz önünde bulundurulmalıdır. Dil öğretimi sürecinde ikilemeler, deyimler ve atasözlerinin öğretiminde hangi seviyelerde yer alması gerektiğini belirleyebilmek için sıklık çalışmalarından yararlanmak önemlidir.

Dil öğretiminde ders kitaplarının hayati önemini vurgulayan Aydın (2015, s. 34) ise bu kitapların öğreticilerin başlıca araçları olduğunu ifade etmektedir. Bu yüzden ders kitapları üzerine yapılan sıklık çalışmaları çok önemlidir. Ancak Göçen'in (2016, s. 1) ifadesine göre, Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi bağlamında kelimelerin kullanım sıklığı ve yaygınlığına yönelik gerçekleştirilen araştırmaların sayısı artsa da Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak kelime listelerinin eksikliği, bu alanda daha fazla bilimsel çalışmanın yapılmasının gerekliliğini göstermektedir. Öğretim faaliyetlerinde ders kitapları, yabancı dil öğretimi alanında temel bir kaynak olarak kabul edilir. Bu sebeple, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bağlamında, öğretilecek söz varlığı unsurları konusunda birlik ve ölçüt oluşturulması önem arz etmektedir. Bu amaçla, daha fazla yabancılar için

Türkçe ders kitabının incelenmesi ve söz varlığı unsurlarına yönelik geçerli ve güvenilir sonuçların elde edilmesi gerekmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, öncelikli kelimelerin belirlenmesi ve kelime öğretimi konusunda ortak bir anlayışın oluşturulması, Göçen ve Okur (2019) tarafından da vurgulandığı gibi, yabancılar için Türkçe öğretim kitaplarının ve öğrenenlerin kelime kullanımının detaylı şekilde incelenmesi ile sağlanabilir. Öğretim faaliyetlerinde, ders kitabı öğretim ortamındaki en önemli temel kaynaktır. Bu bakımdan Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında öğretilecek söz varlığı öğeleri konusunda bir birlik ve ölçüt oluşturulması ve söz varlığı öğelerine yönelik daha geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilmesi için daha fazla yabancılar için Türkçe ders kitabının incelenmesi önem taşımaktadır. Bu bağlamda alanyazında yapılan araştırmalar sonucunda, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin söz varlığı unsurları açısından önceden incelenmediği tespit edilmiştir. Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde kullanılan söz varlığı unsurlarının tespit edilmesi, araştırmacılara bir kaynak sunacak ve söz varlığı çalışmalarına katkı sağlayacaktır. Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti üzerinde gerçekleştirilen söz varlığı çalışmasının, alan açısından önemli bir kaynak niteliği taşıyacağı ve alanın gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

PROBLEM CÜMLESİ

Bu ihtiyaçların temelinde tez çalışmasının problem cümlesini şu soru oluşturmaktadır: “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için hazırlanmış ders kitaplarında yer alan söz varlığı öğeleri nelerdir ve bunların kullanım sıklığı nedir?”.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmayla Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için hazırlanmış ders kitaplarında yer alan söz varlığı öğelerinin neler olduğunu ve bunların kullanım sıklığını tespit etmek amaçlanmıştır.

ALT AMAÇLAR

Bahsedilen amaç ve problem doğrultusunda bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Yabancılar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarında kullanılan toplam ve farklı temel kelime, ikileme, deyim, atasözü, bilmece ve tekerleme sayısı nedir?

2. Yabancılar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarında A1 seviyesinde yer alan söz varlığı ve bunların kullanım sıklığı nedir?

3. Yabancılar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarında A2 seviyesinde yer alan söz varlığı ve bunların kullanım sıklığı nedir?

4. Yabancılar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarında B1 seviyesinde yer alan söz varlığı ve bunların kullanım sıklığı nedir?

5. Yabancılar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarında B2 seviyesinde yer alan söz varlığı ve bunların kullanım sıklığı nedir?

6. Yabancılar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarında C1 seviyesinde yer alan söz varlığı ve bunların kullanım sıklığı nedir?

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Son zamanlarda Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yapılan araştırmalarda artış olduğu gözlemlense de Göçen'in (2006, s. 1) ifadesine göre, hâlâ kelime öğretimi ve öğretim materyallerinde hangi seviyede hangi kelimelerin yer alması gerektiğine dair kelime listelerinin eksikliği, bu alanda daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Bu durum, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılacak kelimelerin seçimi ve düzenlenmesi konusunda belirli bir kılavuz veya ölçüt olmamasının zorluklarını ortaya koymaktadır. Kalfa (2013, s. 168) tarafından belirtildiği üzere, mevcut çalışmalarda, ders kitaplarında metin seçiminin hangi kriterlere göre yapıldığına dair yeterli bilgi bulunmamaktadır ve bu durum materyallerdeki kelime seçiminin önemini daha da arttırmaktadır. Bu ihtiyaç doğrultusunda öğrenenlere öğretilecek en gerekli kelimelerin hangileri olduğunun belirlenmesi konusunda kelime sıklık çalışmaları yapılmaktadır (Aksan, 2009, s. 19. Karatay'a (2020, s. 261) göre dil öğretiminin asıl sorunu temel söz varlığının belirlenememesidir. Bu ihtiyacın karşılanması için öncelikle Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında kullanılan ders kitaplarında yer alan söz varlığı öğelerinin incelenmesi ve söz varlıklarının kullanım durumunun ortaya konması gerekmektedir. Aksan (1982, s. 19) Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders

kitapları üzerinde söz varlığı çalışması yapıp, sık kullanılan söz varlığı öğelerinin belirlenerek yeni verilerin alana kazandırılmasına ihtiyaç duyulduğunu ve en sık kullanılan kelimelere önem ve öncelik verilmesinin gerekliliğini ifade etmektedir. Yapılan çalışma Türkçe öğrenen yabancılar için hazırlanmış ders kitaplarındaki söz varlığı unsurlarını tespit ederek daha önce yapılmış çalışmalarla birlikte seviyelere yönelik hazırlanacak bir kelime sıklık listesine veri sağlayacağı için önemlidir. Çalışmadan elde edilen veriler, alan için hazırlanmış/hazırlanacak kelime sıklık listelerine, yabancı dil öğretiminde hangi kelimelerin öncelikli olarak verileceğine ve öğretim materyallerine hangi kelimelerin seçileceğine katkı sağlayacaktır. Bunlarla birlikte çalışmanın, eğitimcilerin ve araştırmacıların kelime öğretimi konusunda akademik alanda da faydalanacağı bir çalışma olması öngörülmektedir.

Araştırmanın elde ettiği veriler, seviyelere göre kelime sıklığı listelerinin oluşturulmasında rehberlik etmekle birlikte, yabancı dil öğretiminde öncelikli olarak hangi kelimelerin vurgulanması gerektiği ve öğretim materyallerinin seviyelere göre nasıl tasarlanması gerektiği konusunda bilgi sağlamaktadır.

SINIRLILIKLAR

Bu çalışma aşağıdaki maddelerle sınırlandırılmıştır:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı unsurları incelenmiştir.

İncelenen söz varlıkları; kelimeler, ikilemeler, deyimler, atasözleri, bilmece ve tekerlemelerden oluşmaktadır.

TANIMLAR

Söz Varlığı: Söz varlığı ise bir dilin yapı taşlarını oluşturan kelimeler, deyimler, ilişki sözleri, kalıplaşmış sözler, atasözleri, terimler ve çeşitli anlatım kalıplarından meydana gelen bir komplekstir (Aksan, 2018).

Kelime Sıklığı: Kelime sıklığı ise belirlenen bir metin içinde aynı birimin gerçekleşme sayısını ifade etmektedir (Vardar, 2002).

Kelime Dağarcığı: Kelime dağarcığı ise kişinin düşünceleri içinde bulunan ve bilgi sahibi olduğu, anladığı ve kullandığı tüm kelimeleri kapsayan bir kavramdır (Akyol ve Temur, 2013; Çiftçi ve Çeçen, 2013; Göçer, 2015).

BİRİNCİ BÖLÜM

1. KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. KELİME

İnsanın sosyal bir varlık olması sebebiyle çevresiyle etkileşimde bulunarak toplumun dilini öğrenmesi önemli bir aşamadır. Dil, insanın toplum içinde etkin bir rol oynamasını, çevresini ve dünyayı algılamasını, kendini ifade etmesini sağlar. Dil, insanlar arasındaki iletişimi kurmanın yanı sıra kültürel mirasın aktarılmasında da önemli bir rol oynar. Aynı zamanda dilin zenginliği ve çeşitliliği farklı düşünce tarzlarının, bakış açılarının ve dünya görüşlerinin var olmasına ve birlikte yaşama yeteneğimize katkıda bulunur. Dolayısıyla, dilin insan hayatındaki önemi büyüktür ve bireyin toplum içinde aktif bir şekilde yer alabilmesi ve kendini ifade edebilmesi için vazgeçilmez bir araçtır. Bu nedenle insan, evrende var olan varlıkları, nesnelere, kavramları ve eylemleri ifade etmek için kelimeleri kullanarak bunları dile aktarabilir.

Kelime teriminin tanımına göre Türkçe Sözlük'te "Anlamlı ses veya ses birliği, söz, sözcük, lügat." şeklinde bir açıklama bulunmaktadır (TDK, E.T. 15.01.2023). Bu tanıma ek olarak birtakım farklı tanımlar da yer almaktadır:

Akyol (1997) kelimeyi deneyimlerin bellekte depolanmış şekli olarak tanımlamaktadır. Başkan (2003, s. 115) kelimeleri anlamlı en küçük birimler olarak değerlendirerek dilde bağımsız yapılar olarak tanımlar. Topaloğlu (2019, s. 87) kelime için "Anlamı olan veya anlamlı kelimeler arasında ilişki kurmaya yarayan, bir veya birden çok heceden oluşan ses öbeği." şeklinde bir tanım yapmaktadır. Korkmaz (2003, s. 6) "Kelimeler, tek başlarına zihinsel kavramlara karşılık gelen somut veya soyut kelime kalıplarıdır; dil birimleri olarak somut veya soyut kavramlar arasında ilişki kuran, bir veya birden çok heceye sahip ses öbekleridir." şeklinde bir tanımlama yapmıştır. Ergin (2007, s. 95) kelimeyi "Anlamı veya dilbilgisi işlevi olan ve tek başına kullanılan ses veya sesler topluluğu." şeklinde ifade etmektedir. Yanı sıra bir eylem, bir oluş veya bir varlıkla ilişkili olan, söz konusu dilin sözlüğünde ayrı bir madde başı olarak yer alan ve anlamı olan dil bütünlükleridir (Gür, 2014).

Genişletilmiş bir tanım ortaya koyan Vardar (2002, s. 190), kelimeyi “Bir ya da birden çok ses biriminin oluşturduğu, yazıda iki boşluk arasında yer alan, çoğu kez anlamsal bir birim oluşturan, söylemde belli bir biçimsel birlik sunan, çeşitli dizimsel kullanımlarında biçim olarak hiç değişmeyen ya da bir bölümüyle değişim gösteren ses ya da sesler öbeği.” olarak tanımlar.

Dilbilim Sözlüğü'ne göre kelime kendisinden önce ve sonra bir boşluk bulunan tek bir kelime alanı biçim birimini ifade eder. Bu bağlamda, İmer ve diğerleri (2011, s. 228) tarafından belirtildiği üzere aynı zamanda cümle içinde gereken ekleri alabilen ve diğer birimlerden bağımsız olarak ifade edilebilen birim olarak kabul edilir.

Göçen'e (2016, s. 30) göre yukarıdaki tanımlar göz önüne alındığında kelime; bir veya daha fazla heceden oluşan, kendisinden önce ve sonra boşluk bulunan, tek başına anlam taşımıyan veya farklı kelime birimleriyle anlam kazanan, insan zihninde somut veya soyut bir kavrama karşılık gelen ve belirli dilbilgisi kurallarıyla cümle oluşturmaya hizmet eden bir iletişim aracı, bir biçim birimi, anlam birimi, bileşim birimi ve sözlük birimi olarak tanımlanabilir.

Bunun yanı sıra bazı tanımlar sadece Şekil veya anlam açısından değerlendirilen veya her iki açıdan değerlendirilen tanımlar da bulunmaktadır. Şekil açısından kelime, "İki ucu boşlukla ayrılan dil birimi." olarak tanımlanır (Uzun, 2004, s. 47). Anlam odaklı bir yaklaşımda ise, "Dilde bağımsız ve anlamlı her bir birim kelime olarak kabul edilir." (Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2005) Şeklinde tanımlanır. Alanyazında yer alan diğer bazı tanımlar Şunlardır:

Ediskun (2004, s. 87) tarafından ifade edildiği üzere kelime bir veya daha fazla heceden oluşan ses işareti olarak tanımlanır ve anlam taşır veya dilbilgisi işlevi görür. Banguoğlu (1995, s. 144) tarafından yapılan tanıma göre kelime birkaç heceden meydana gelen ve her dilde farklı anlam birliklerine sahip olan birimlerdir. Kurudayıoğlu ve Karadağ (2005, s. 305) kelimenin tanımında "taban" kavramına dikkatleri toplar. Taban kavramı kelimenin biçim ve anlam yapısını bir arada ifade etmektedir. Kök, gövde veya birleşik kelime tabanı Şeklinde olabilen taban kelime sınırlarının en geniş kapsayıcısıdır. Bu Şekilde taban, kelimenin temel yapı taşını

oluşturur. Baş (2011, s. 42) ise kelimeyi, anlamı veya işlevi olan çekim ekleriyle işlenmeye hazır taban olarak tanımlar.

Kelime kavramına yönelik bu farklı bakış açıları genel olarak kabul görmüş kelime tanımlarının farklı dillere uyarlanması veya her dil için geçerli bir sistemin olmayabileceğinin bir göstergesidir. Her dil için ortak bir kelime tanımı oluşturmanın ne mümkün ne de gerekli olduğu kabul edilmektedir (Baş, 2011, s. 42). Dilin özgün yapıları, kelime tanımlamalarında çeşitlilik gösterebilir. Bu nedenle her dil için kendi yapısına uygun bir kelime tanımı yapılması daha faydalı bir yaklaşım olacaktır.

1.1.1. Kelime Hazinesi

Kelime hazinesi, geniş anlamda, bireyin bilgi bankasında bulunan ve kullanabildiği tüm kelimeleri kapsar. Aynı kavram literatürde kelime envanteri, kelime rezervi, kelime deposu ve benzeri ifadelerle de anlatılır, ancak kelime varlığı ve kelime deposu terimleri daha yaygın bir kullanıma sahiptir. Baş'a (2006, s. 103-105) göre "Kelime rezervi, kelime hazinesi, kelime birikimi, kelime arşivi, kelime koleksiyonu vb. terimlerin ortaya çıkışı, 'kelime' veya 'sözcük' terimlerine dayanır. Aslında her bir terim, 'kelime' ya da 'sözcük' kavramlarıyla oluşturulmuştur.". Bu bakımdan, 'kelime varlığı' ve 'kelime hazinesi' dışında 'kelime' kavramıyla oluşturulan tüm bu terimler, kelime hazinesi ile eşdeğer kabul edilir.

Dil Bilimleri Terimler Sözlüğü'ne göre kelime hazinesi kelime deposu olarak eşanlamlı görülmüştür. Vardar'a (2002, s. 182) göre "Bir kişinin kullandığı ya da genel bir çerçevede bulunan kelimelerin tamamı." şeklinde ifade edilmiştir. Korkmaz'a (1992, s. 10) göre kelime varlığı, bir toplumun veya bir kişinin kelime deposunda yer alan kelimelerin tamamını ifade eder. Aynı şekilde, Harris ve Hodges (1995) kelime dağarcığını "Birey veya topluluk tarafından kullanılan kelimelerin toplamıdır." şeklinde tanımlamıştır.

Kelime öğretimi, dil öğretiminin en önemli basamağını oluşturmaktadır. Yabancı bir dili öğrenme ve kullanmada önemli etkenlerin başında kelime bilgisi gelmektedir. Yabancı bir dili öğrenmek isteyenlerin en fazla vaktini kelime öğrenme almaktadır. Ward'a (2009, s. 294-301) bakılırsa okuduğunu anlamının yolu ne kadar çok kelime bilgisine sahip olduğumuzla ilgilidir. Göçer'e (2009, s. 1046) göre

metinleri doğru idrak etmek öğrenenlerin kelime dağarcığının genişliğiyle doğru orantılıdır.

Göçer (2015, s. 50) kelime varlığını, "Bir kişinin düşüncede bulunan tüm kelimeler." olarak belirtmiştir. Bu, Özbay ve Melanlıoğlu'nun (2008, s. 33) değindiği üzere "Kişinin öğrenmeyle elde ettiği bilgi." tarzında anlaşılabilir. Robinson'a (2005) göre okuduğu bir yazılı malzemeyi sürükleyici ve anlamlı bir şekilde okuyabilen öğrencilerin kullanması gereken tüm kelimeler kelime varlığını oluşturur. Kamil ve Hiebert'e (2005) göre kelime bilgisinin seviyesi anlama sürecinin bilişsel işlemleri ile kelime varlığı arasında bir köprü görevi görür. Akyol ve Temur'a (2013, s. 195) göre "Bireyin bilgi bankasında bulunan, anladığı ve kullandığı tüm kelimeler." kelime varlığını oluşturur. Kana ve Keskin (2014, s. 417-418) "Bireyin günlük yaşamda kullandığı ve kullanabileceği tüm kelimelere kişinin kelime deposu veya kelime varlığı denir." şeklinde belirtirken, kelime varlığı "Kişinin ömrü boyunca kazandığı, düzgün bir biçimde istifade ettiği ve başkalarıyla iletişim kurmak için zihninde biriktirdiği tüm kelimeler." olarak tanımlanmıştır.

Alanyazında yer alan tarifler göz önüne alındığında kelime dağarcığı kişinin yaşam boyunca belleğinde oluşturduğu kelime biriktirimi olarak tanımlanabilir. Kişi bu biriktirimi sayesinde okuduklarını ve duyduklarını anlamada başarılı olur. Aynı zamanda bu biriktirimiyle duygularını ve düşüncelerini karşı tarafa aktarır. Bu sebeple hem anlama yeteneğini geliştirmek hem de duygularını ve düşüncelerini anlatmak için kişinin kelime dağarcığına ihtiyacı bulunmaktadır. Zengin bir kelime hazinesinin varlığı, bireyin kullandığı dilde öğrenme ve anlama yetenekleri güçlendirilmiş olunur. Öğrenme süreci boyunca kelime dağarcığını geliştirmek yine kişiye bağlıdır. Kişi, doğumuyla dinleyerek ve öğrenim sürecinde ise hem dinleyerek hem de okuyarak kelime dağarcığını genişletebilir.

1.1.2. Kelime Sıklığı

Dil öğreniminde dikkate alınan unsurlardan biri olan kelime öğretimi, hedef dilde öğrenciye o dilde en sık kullanılan kelimelerin belirlenerek öğretilmeye çalışılması hedeflenmektedir. Türkçe Sözlük'te "Dilde bir sözün kullanım oranı." olarak tanımlanan kelime sıklığı terimi, bir kelimenin ne kadar kullanıldığını ifade

etmeye yarayan, diğer kelimelere kıyasen daha sık ya da seyrek olarak kullanıp kullanılmadığını göstermeye yaramaktadır (Aksan, 2009; Karadüz, 2004). Vardar (2002, s. 174-175) tarafından belirtildiği üzere, kelime sıklığı, Açıklamalı Dil Bilimleri Terimleri Sözlüğü'nde konuşma veya yazıda ortaya çıkan dil olayının ortaya çıkma sayısı olarak tanımlanmıştır.

Baş (2003, s. 174-175) tarafından ifade edildiği üzere, "Kelime Sıklığı" kavramı, bir metinde kelimenin kaç kez tekrarlandığını ifade eder. "Farklı Kelime" ise metinde geçen farklı kelimelerin sayısını gösterir. "Toplam Kelime" ise farklı kelimelerin metindeki toplam kullanımını temsil eder. "Farklı Kelime Oranı", analiz sonucunda belirlenen farklı kelimelerin, toplam farklı kelimeler içindeki kullanım miktarını gösterir. "Toplam Kelime Oranı" ise analiz sonucunda elde edilen farklı kelimelerin, toplam kelime kullanımı içindeki miktarını gösterir." Göçen (2019) ise, bir kelimeyle farklı bağlamlarda karşılaşmak, o kelimeyle ilgili bilgilerin artmasına ve dolayısıyla bilginin kalitesinin artmasına katkı sağladığını ileri sürer. Bir kelimeye sık sık maruz kalmak ise o kelimenin bellekte daha sağlam bir yer edinmesini sağlanmış olur.

Vardar (2002, s. 174) sıklığı, belli uzunlukta bir yazıda veya konuşmada aynı dilsel olgu ya da birimin ortaya çıkması şeklinde tanımlamaktadır. Kelime sıklığı da araştırma yapılan sözlü ya da yazılı malzemede kelimelerin kaç kere geçtiği ile ilgili bir terimdir (Kurudayıoğlu, 2011; Onan, 2016). Konuşurken veya yazarken kelime tercihleri insandan insana farklılık göstermektedir. Kelimeler, işaret ettikleri varlığın, o dili konuşan toplumdaki kullanım durumuna göre farklı sıklıklarda kullanılmaktadır (Tüfekçioğlu, 2019, s. 228).

Kelimelerin kullanım sıklığı, sözlü ve yazılı iletişimde sıklıkla kullanılan kelimelerin diğer kelimelere nispeten daha sık kullanılma oranını ifade eder. Bununla birlikte sözlü dil ile yazılı dil arasında farklılıklar olduğundan bir dilde sıklıkla kullanılan kelimeleri belirlemek için konuşma ve yazı dilindeki verilerden faydalanarak yapılan incelemeler daha gerçek sonuçlar sunacaktır (Barın, 2003). Kelimelerin kullanım sıklığı, gündelik hayatta hangi kelimelerin daha sık kullanıma sahip olduğuna ve dil öğretim materyallerinde hangi kelimelerin kullanılacağını belirlemek için bir referans sağlar (Göçen, Karabulut, Yıldız Memiş ve Darama,

2020, s. 148). Bireylerin sözlü ve yazılı iletişimlerinde sıklıkla kullandıkları kelimeler tercih ettikleri kelimelerin yanı sıra en çok hangi kelimeleri kullandıklarını da yansıtır. Bu durum, toplumun kelime dağarcığının, kültürel ve bilgi kaynaklarının tanınmasına ve toplumun bilgi düzeyiyle ilişkilendirilmesine yardımcı olur (Karadüz, 2004, s. 1605).

Yabancı dil öğretiminde, hangi kelimelerin öğretilmesi gerektiği konusu büyük bir öneme sahiptir. Aksan'a (2015, s. 17) göre bu sorunun yanıtını bulabilmek için dilin kullanımında en öncelikli ve önemli kelimelerin belirlenmesi için sıklık sayımlarına dayanan çalışmalar gerçekleştirilmelidir. Şenyiğit'e (2020, s. 50) göre en sık kullanılan kelimelerin belirlenmesi amacıyla sıklık çalışmaları yapılmaktadır. Kurudayıoğlu'na (2011) ve Onan'a (2016) göre kelime sıklığı, incelenen sözlü veya yazılı bir metinde belirlenen kelimelerin ne sıklıkta kullanıldığını ifade eden bir terimdir. Kişiler arasında konuşma veya yazmada kelime kullanım tercihleri farklılık gösterebilir. Tüfekçioğlu'na (2019, s. 228) göre kelimeler, kullandıkları dilin konuşulduğu toplumdaki kullanım durumuyla alakalı olarak farklı sıklıklarda kullanılmaktadır. Temizkan ve Atasoy'a (2016, s. 582) göre kelime öğretimi bağlamında kelime sıklığı, üzerinde önemle durulması gereken mühim konulardan biridir. Bu konuda, Komenyüs (Demircan, 1983) ve diğer araştırmacılar tarafından sunulmuş bir metot takip edilmiş ve sıkça ve yaygın olarak karşılaşılan kelimelerin öncelikli olarak öğretilmesi gerektiği görüşü ortaya konmuştur (Açık, 2013; Bağcı ve Başar, 2013; Demirel, 2012; Güzel ve Barın, 2013; İnce, 2013; Vandewalle, 1999).

Unutulmamalıdır ki, dil öğrenme sürecinde, dili öğrenmek isteyenlerin hedefleri, beklentileri, öğrenme profilleri ve diğer faktörler göz önünde bulundurularak ihtiyaç analizi yapılır ve bu analiz sonucunda öncelik verilecek kelimeler belirlenir. Bu seçimde, başlangıç seviyesinde genellikle günlük iletişim için sık kullanılan kelimeler tercih edilir. Ancak ilerleyen seviyelerde, dil öğrenenlerin ihtiyaçlarına ve öğrenme durumlarına göre farklı kelimelerin öğretilmesi gereklidir. Bu şekilde, dil öğrenenlerin gereksinimleri ve ilerleme düzeyleri dikkate alınarak kelimelerin öğretimi daha etkili bir şekilde gerçekleştirilir.

Sıklık konusunda yapılan çalışmalar aslında dilbilim çalışmalarının nicel (sayısal) dil bilimi olarak adlandırılabilir bir alanı oluşturur (Dolunay, 2012, s.

82). Sıklık analizi dil öğretimi alanında kullanıldığında dil bilimi ile dil öğretiminin birbirine olan yakın ilişkisini gösterir. Hangi kelimelerin ne kadar sürede ve ne miktarda öğretilmesi gerektiğinin tespit edilmesinde kelime sıklığına odaklanan incelemelerin sonuçları oldukça önemli kaynaklardır (Göçen, 2016, s. 121). Ek olarak, Aksu ve Adalı (2018, s. 18) Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için sıklık çalışmalarının önemli bir yere sahip olduğunu hem kelime hem de dil bilgisi öğretiminde uygun seviyeye yönelik temel kelimelerin, iki dilli sözlüklerin, okuma materyallerinin ve konuşma rehberlerinin hazırlanmasında sıklık analizlerinden faydalanılacağını belirtir. Kelime dağarcığı üzerine gerçekleştirilen çalışmalara da sıklık çalışmaları Türkçeyi yabancı dil olarak öğretim esnasında destekleyici bir kaynak rolü üstlenmektedir (Göçen ve Aydın, 2021, s. 96).

Kelime sıklığının ortaya konulması sürecinde en çok etkileşimi olan alan dil öğretimi alanıdır. Bu süreç içerisinde öğretilecek olan kelimelerin belirlenmesi ve kullanım oranlarına göre öncelik sıralarına konulması dil öğretiminde temel hedefler arasında yer almaktadır (Göçen 2016; Kurudayıoğlu 2005; Yıldız vd. 2008).

Türkçeyi ana dili olarak konuşanlarla yabancı dil olarak öğrenenlerin ihtiyaç duyduğu kelimelerin sıklıkları farklılık gösterebilir. Bu farklı ihtiyaçlar, ana dili için hazırlanan kelime sıklığı listeleri ile yabancı dil için hazırlanan kelime sıklık listelerinin farklı olmasını gerektirmiştir. Bu farka dikkat eden araştırmacılar Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi bağlamında en sık kullanılan kelimeleri, kelime gruplarını ve kelime dağarcığını incelemek üzerine çalışmalar yapmaya başlamışlardır.

Kelime sıklığı çalışmalarının eğitim alanındaki incelenmesinde karşımıza Amerikalı Mr. Bridge tarafından üç eserin incelenmesi sonucunda 15.000 kelimenin belirlendiği çalışma çıkmaktadır (Ölker, 2011, s. 15). Kelime sıklığı çalışması, İngilizce için ilk olarak 1944 yılında Thorndike, E. L. ve Lorge, I. tarafından manuel olarak (The teacher's Word book of 30.000 words. New York: Teachers College, Columbia University, Bureau of Publications) yapılmıştır. Daha sonra 1967 yılında Kucera, H. ve Francis, W.N. tarafından bilgisayar kullanılarak (Computational analysis of present-day American English. Providence, RI: Brown University Press) gerçekleştirilmiştir (Göz, 2003, s.1).

Kelime sıklığıyla ilgili en önemli çalışmalar Türkiye'de İlyas Göz ve Gökhan Ölker tarafından yapılmıştır. Ölker (2011), 1945-1950 yılları arasındaki kelime kullanım sıklığıyla ilgili yaptığı sözlük çalışmasında farklı kategorilerden oluşan 929.015 kelimeye yer vermiştir. Göz (2003) ise 1995-2000 yılları arasındaki kelime sıklığı sözlüğünde farklı kategorilerden oluşan 975.141 kelimeye yer vermiştir. Bu somut veriler doğrultusunda, kelimelerin dil öğrenim seviyesindeki dağılımı, öğretim yöntemine veya öğreticinin tercihine bağlı olmaksızın belirli ölçütler doğrultusunda gerçekleşmektedir. Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretilmesi sürecinde, kelime öğretimi konusunda düzenli ve seviyelere ayrılmış bir ortamda gerçekleşmesi adına sıklık araştırma ve çalışmalarından faydalanılmaktadır (Arslançınar ve Durukan 2014; Arslan 2014; Aydın 2015; Bozkurt 2015; Çınar ve İnce 2015; Çiçek 2015; Göçen 2016; Kılıç 2017; Özdemirel 2017; Serin 2017; Şimşek 2015).

Bu yüzden, dil öğretimi esnasında kelime öğretim sürecinin aşamalı bir şekilde takip edilmesinde sayısal değerlerden faydalanarak daha bilimsel bir metodun takibi kelime sıklığı çalışmalarının varlığı ile mümkün hale gelmektedir. Bu süreçte elde edilecek kelime sıklığı çalışmaları ile birlikte kelimelerin öğretim sırası ve düzeylerine göre sınıflandırılmaları daha kolay hale gelmektedir. Böylelikle dil öğretimi sürecinde zaman kaybının önüne geçilerek öğrencilere hedef dilde sıklıkla yer alan kelimeler öncelikli bir şekilde öğretilir ve etkili bir öğrenme metodu takip edilmiş olunur.

1.2. SÖZ VARLIĞI

Söz varlığı, tanım olarak Türkçe Sözlük'te (TDK E.T. 19.01.2023) "Bir dilde kullanılan sözlerin tamamı, kelime hazinesi, kelime dağarcığı, kelime kadrosu, vokabüler." şeklinde açıklanmıştır. Karatay'a (2020, s. 227) göre söz varlığı, seslerin birleşerek anlamlı birimleri oluşturduğu dildeki tüm kelimelerin toplamını ifade eder. İmer, Kocaman ve Özsoy'a (2013, s. 238) göre ise söz varlığı, bir dilin sözlüksel birimlerinin ve sözlükçesinin tümünü kapsayan açık bir dizgedir. İlgili literatür incelendiğinde, söz varlığı kavramının "kelime hazinesi, kelime serveti, kelime dağarcığı, sözcük varlığı, sözcük dağarcığı, sözcük serveti, sözcük gömüsü, vokabüler, kelime kadrosu" gibi farklı kullanımlarla ifade edildiği görülmektedir

(Aksan, 2018; Karaağaç, 2013; Topaloğlu, 2019). Bu terimler, dildeki kelimelerin bütünü ve sözlüksel birimleri temsil etmek için kullanılmaktadır.

Baş ve Karadağ'a (2021, s. 81) ifadesine bakıldığında, mevcut kavramlar söz varlığını bütünüyle ifade etmemektedir. Baş (2006, s. 103) söz varlığını, bu kavramların birçoğunun anlamdaş olduğu ve tamamını kapsayan bir üst aşama olarak tanımlar. Söz varlığı, bir dilin içerisinde bulunan tüm kelimeleri kapsar (Beyreli, 2017). Kelime dağarcığı ise bir bireyin hayatı boyunca belleğinde sakladığı ve sahip olduğu tüm kelimeleri ifade eder (Güleryüz, 2002; Karatay, 2007; Beyreli, 2017). Aksan (2015, s. 112) ise söz varlığını "Söz varlığı mefhumu dilin kelimelerini, icat etmede kullanılan biçimbirimlerini, bileşik kelime, deyim, atasözü, kalıplaşmış söz gibi unsurlarını içerir." şeklinde açıklamıştır. Hengirmen'e (1999) göre söz varlığı, dilin içerisinde yer alan tüm kelimelerin yanı sıra diğer dillerden alınmış kelimelerin de tamamını kapsar. Bunlara ek olarak, Aksan (2018), "Söz varlığı" kavramını ilk kez Almanca "Wortestand" kelimesinin Türkçeye çevrilmesiyle ortaya atmıştır. Aksan'ın bu tanımlamayı yapmasının nedeni kelimelerin bir dilin söz varlığını oluşturan unsurlar olarak yeterli olmamasıdır. Deyimler, kalıp sözler, atasözleri, kalıplaşmış sözler ve çeşitli anlam kalıplarının da söz varlığının kapsamını oluşturduğunu ifade etmektedir. Bu nedenle söz varlığı sadece kelimeleri değil aynı zamanda ikilemeler, atasözleri, deyimler gibi farklı dil unsurlarını da içerir. Söz varlığını bir dilin yapı taşlarını oluşturan tüm dil unsurlarını içeren bir kavram olarak kabul edebiliriz.

Aydın (2015, s. 21) tarafından belirtildiği gibi söz varlığının gelişimini ve değişimini etkileyen faktörler bulunmaktadır. Türkçenin söz varlığının genişlemesine etki eden unsurları şu şekilde sıralamaktadır: türetme ve birleştirme yeteneğinin dile üretkenlik kazandırması, farklı toplumlarla yapılan dil alışverişi, ikilemelerin ve anlamdaş kelimelerin sıkça yinelenerek kullanılması, dilin polisemi özelliği, Türkçenin çeşitli lehçe ve ağızlarında farklı kullanımlarının bulunması. Tam bu esnada, kavramlardaki bu karışıklık, özellikle terminolojide dil birliğinin sağlanamaması, bilimsel bilgi üretiminde sorunlara yol açabilir. Bu durum, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireyler için daha da zorlu bir durum olarak ortaya çıkabilir.

Aksan'a (2009, s. 61) göre dilde en etkili ve en güçlü birimlerin hem konuşma esnasında hem de yazı parçasında, kelimeler olduğunu düşünmektedir. Dilin gelişimi açısından önemli bir unsuru olan kelimeler, söz varlığını gösterme bakımından kilit bir rol oynamaktadır. Söz varlığında oluşturulacak zengin ve geniş bir yapı, bireylerin toplum içerisindeki iletişim becerilerini destekleyeceği gibi, aynı zamanda, akademik ve sosyal hayatlarına da yansıtacaktır (Güneş, 2013). Nitekim August, Carlo, Dressler ve Snow (2005) öğrenme güçlüğüne, söz varlığı konusunda zayıf olan öğrencilerin dil öğretimi sürecinde akademik başarısızlığı olarak tanımlamış ve öğrenmeyi geliştirmek için etkili yöntemler kullanmıştır. Bununla birlikte, her bir kelimenin taşıdığı kültürel değerler sayesinde bir milletin kültürü, tarihi ve uygarlığı, dile yer alan deyimler, atasözleri ve diğer söz varlığı unsurları aracılığı ile öğrenebilmektedir (Pilav, 2008).

1.2.1. Söz Varlığının İhtiva Ettiği Unsurlar ve Temel Söz Varlığı

Söz varlığı, dili meydana getiren kelimelerin tümünü ifade etmektedir. Ancak söz varlığını yalnızca kelimelerle sınırlı görmek yanıltıcı olabilir. Söz varlığı dilin konuşulduğu toplumun maddi ve manevi kültürel birikimini, kavramsal dünyasını ve dünya görüşünün bir kesitini içerir (Aksan, 2018). Bu sebepten dolayı bir dilin söz varlığı sadece kelimeleri değil aynı zamanda toplumun kültürel değerlerini, dünya algısını ve kavrayış şeklini yansıtan unsurları içeren bir bütündür. Bu nedenle bir dilin söz varlığı, dilin ve toplumun derin bir birliğini temsil eder. Dilin doğası gereği canlı bir yapıda olması sürekli olarak yeni kelimelerin üretilmesine yabancı dillerden kelime alınmasına ve böylece söz varlığının zenginleşmesine olanak tanır. Aynı zamanda bazı kelimelerin kullanımı azalır hatta tamamen kullanımdan düşer. Bu bağlamda söz varlığı sürekli değişen, sınırlarını genişleten ve ihtiyaçlara göre yenilenen bir maden olarak karşımıza çıkar.

Türkçe söz varlığı, çeşitli kategoriler altında toplanabilecek öğeleri içermektedir. Bu unsurlar temel söz varlığı, atasözleri, deyimler, ikilemeler ve kalıp sözler şeklinde sınıflandırılabilir.

Temel söz varlı öğeleri, Aksan'a (2018) göre bireyin ömrü boyunca iletişim kurmasına yardımcı olan temel yapı taşlarından meydana geldiğinden bu öğelerin

sınırlarının insanı merkeze alarak belirlenmesinin daha doğru olacağıdır. Karatay (2020) ise bireyin günlük yaşantısında her an kullanabileceği kelimeleri ve kelime öbeklerinin temel söz varlığını oluşturduğunu ifade eder. Toplum içerisinde yer alan bireylerin günlük yaşantılarında sıklıkla kullandıkları birtakım temel söz varlığı öğelerine yemek, içmek, selamlaşmak, eşya, kıyafet, organ, hayvan, sayı, temel fiiller vb. gibi ifadeler örnek olarak verilebilmektedir. Verilen örneklerin ortak noktasına bakıldığında toplumda yer alan bireylerin ve o dili konuşan bireylerin temel söz varlığına sahip olması beklenmektedir. Hedef dili yabancı dil olarak öğrenen kişilerin iletişim ihtiyaçlarını sorunsuz bir şekilde karşılayabilmesi adına temel söz varlıklarının önemi çoktur. Temel söz varlığında edinilecek kazanımlar ve deneyimler sonrasında hedeflenen dil iletişimsel düzlemde sağlam temellere oturtularak inşa edilebilir hale gelecektir.

Söz varlığının önemli bir ögesi de atasözleri olarak karşımıza çıkar. Türkçe Sözlük'te "Deneyim ve gözlemlere dayanarak ortaya konulmuş ve toplumda yaygınlaşmış, öğütleyici özelliği olan deyim, atasözü, özdeyiş, sav, darbimesel." olarak tanımlanmıştır (TDK, E.T. 16.01.2023). Uzun deneyimler sonucu ortaya anonim bir şekilde çıkan atasözleri toplumun karakterini ve hayata bakışını özlü şekilde ifade etmeye ve nesilden nesile aktararak günümüze kadar ulaşmıştır. Eski zamanlarda yer alan toplumların hayat tecrübelerinden ve gözlemlerinden üretilen atasözleri günümüzde kullanılan dilin ifade zenginliğinin bir alt başlığı olarak yaşamını sürdürmektedir. Edinilen tecrübelerden ortaya çıkan fikirlerin çarpıcı ve kesin sonuçları, geniş bir içeriğin özetlenmesi şekliyle günümüze ulaşmayı başarmıştır (Karaağaç, 2013, s. 184). Bu süreçte elde edilen kazanımlar öğüt şeklinde kalıplaşarak bir sonraki nesillere bilgilendirme ve bilinçlendirme amacı güderek toplum tarafınca da benimsetilmesine özen gösterilmiştir (Toklu, 2015, s. 184; Aksoy, 1988, s. 37). Bu yüzden, atasözlerini geçmiş ile günümüz arasında bir köprü rolü üstlenme özelliği bulunduğu söylenebilir (Sertel, 2006).

Atasözlerinin dilde yer alması ile ifadeye zenginlik ve ahenk yüklenmiş olunur. İçerik yönüyle zengin bir altyapı sunan atasözleri, toplumların örf, âdet ve gelenek gibi toplumsal hayati değerlerine ilişkin bakış açılarının derinlemesine oluşturulmasına rehberlik eder. Yapısal zenginlik ile iletişim esnasında kullanılacak

atasözünün sohbetin amacına hizmet ediyor olması ve içeriğe uygun bir aktarımın gerçekleşmesini şart koşan durumlar karşılanmış olur. Bu esnada, her ne kadar atasözlerinin sayısına ilişkin yapılan araştırmalara bakıldığında (Yurtbaşı, 1994; Albayrak, 2009) sayısal farklılıkların bulunuyor olsa da Türkçenin de atasözlerinin sayısı bakımından zengin bir dil olduğunu söyleyebilmek mümkündür.

Deyimler, söz varlığının diğer bir unsurudur. Türkçe Sözlük'e göre deyimler genellikle gerçek anlamından farklı bir anlam taşıyan, kendine özgü bir anlamı olan kalıplaşmış kelime öbekleridir (TDK, E.T. 21.01.2023). Deyimler genellikle orijinal anlamlarından farklı anlamlar içeren, bir toplumun anlatım gücünü ve kültürünü yansıtan, başka bir lisana çevrilmeleri kolay olmayan unsurlar olarak karışımıza çıkmaktadır (Vardar, 2002, s. 71; Hatiboğlu, 1964; Kalfa, 2013). Elçin'e (1993, s. 642) göre deyimler asıl anlamlarından uzaklaşarak yeni kavramlar oluşturan kalıplaşmış sözler şeklinde ifade edilebilir. Aynı zamanda deyimler atasözlerinde olduğu gibi toplumun kültürüne bağlı olarak çıkmış ifadeler olması sebebiyle milli kültürün bir yansıtıcısı olarak değerlendirilebilir. Deyimler toplumun yaşam felsefesini gösteren özlü sözler olarak hem anlatımı zenginleştirmesi hem de kültürü dünden bugüne aktarması bakımından önem teşkil etmektedirler (Özbay ve Melanlıoğlu, 2009; Aksan, 2018). Bu özelliklerinden dolayı deyimler de kültürel değerlerin aktarımını sağlayan köprülerdir.

İkilemeler söz varlığının bir diğer unsuru olarak değerlendirilir ve dilin önemli zenginliklerinden biridir. İkilemeler anlamı vurgulamak için aynı kelimelerin tekrarlanması veya anlamları birbirine yakın, karşıt veya sesleri benzer olan kelimelerin yan yana kullanılmasıyla oluşturulan sözlerdir (TDK, E.T. 21.01.2023). Bu yapılar dilin ifade gücünü artırırken aynı zamanda anlamı vurgular ve dikkati çeker. İkileme dilbilimde bir ifadeyi güçlendirmek amacıyla aynı kelimelerin tekrarlanması, benzer anlamlı veya zıt anlamlı kelimelerin yan yana kullanılması şeklinde tanımlanmaktadır. Bilgin (2006, s. 67) tarafından "Anlamı güçlendirmek amacıyla bir kelimenin yinelenmesi, yakın veya karşıt anlamlı ya da ses benzerliği içindeki kelimelerin yan yana kullanılması." olarak ifade edilmiştir. Vardar (2002) ise ikilemeyi "Bir öğeyi veya seslemi tekrarlamak veya benzerlik taşıyan öğeleri ardışık olarak kullanmak, anlatımı güçlendirmek için kullanılan bir yöntem."

şeklinde açıklamaktadır. Bu kullanım biçimi dilin etkileyciliğini artırırken anlamı vurgular ve ifadenin gücünü pekiştirir. Bir dilde ikilemeler, söz varlığı içerisinde bulunan sözdizimsel öğelerdir ve yeni kelimelerin türetilmesine de katkı sağlar. Çürük (2018, s. 503) bu konuda, ikilemelerin sözdizimsel yapıyı oluşturan önemli unsurlar olduğunu belirtmektedir. Aksan (2006, s. 60) ise Türkçenin ikilemeler açısından dünya dilleri arasında oldukça zengin olduğunu vurgulayarak ikilemelerin Türkçenin önemli bir özelliği olduğunu ifade etmektedir. Bu özelliğiyle ikilemeler Türkçenin yapısal yapısını ve ifade gücünü zenginleştirerek sıklıkla kullanılan bir dil unsuru haline gelmiştir.

Kalıp sözler, toplum içindeki kişiler arasındaki ilişkilerde sıkça kullanılan ve aynı zamanda bir toplumun kültürünün göstergesidir. Kalıp sözler, farklı durumlarla karşılaşıldığında toplumlar tarafından tekrarlanan ve klişeleşmiş hâle gelmiş sözler olarak düşünülebilir. Aksan (2015, s. 190) kalıp sözleri bir dilin konuşan toplumunun kültürüne ışık tuttuğunu belirtmektedir. Bu sözler toplumun inançlarını, insan ilişkilerindeki detayları, gelenek ve görenekleri yansıtmaya özelliğine sahiptir. Bir toplumun kültürel mirasının önemli bir parçasıdır ve dilin kullanıldığı toplumun kültürel değerlerine dair bilgiler sunar. Özellikle dil öğretiminin başlangıç döneminde sıklıkla rastlanılan rica etme, teşekkür etme ve özür dileme gibi ifadeler, mühim kalıp sözler arasında yer almaktadır.

Terim, söz varlığı unsurlarından biridir ve Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük'ünde (2011, s. 2330) "Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelime, ıstılah." şeklinde tanımlanmaktadır. Bir kavramın terim olarak kabul edilebilmesi için, belirli bir alana özgü bir kullanımının olması gerekmektedir. Terimler, genellikle özel alanlara ait kavramları ifade etmek için kullanılan kelimelerdir (Aksan, 2009). Terimler bir bilim alanında kullanılan kavramların yanı sıra kullanım düzeyine bağlı olarak günlük dilde de yer alabilir. Bireylerin ihtiyaçlarına bağlı olarak hem günlük dilde kullanılan kelimeler hem de belirli bir alana ait kavramları ifade eden terimler bulunmaktadır (Baş, 2006). Bu bağlamda terimleri belirli bir alana özgü kullanılan ifadelerin kavramsallaştırılmasıyla oluşturulan söz varlığı öğeleri olarak tanımlayabiliriz.

Böylelikle yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sırasında temel söz varlıklarının yanı sıra ikileme, deyim, atasözleri, kalıp sözler ve terimler önemli bir rol oynadığı söylenebilir. Bu kelimeler Türkçeyi öğrenenlerin kelime dağarcığını güçlendirmede ve kültürel öğeleri etkili bir şekilde içselleştirmelerine yardımcı olur (Göçen vd., 2020, s. 113).

1.2.2. Söz Varlığı ve Kelime Sıklığı İlişkisi

Söz varlığına ilişkin yapılacak çalışmaların alt temelinde mutlaka kelime sıklıklarına yer verilmektedir. Çünkü her dilin kendine has yapısı olup bazı kelimeler diğer kelimelere göre daha fazla kullanılmaktadır. Kullanılan dilin gündelik yaşamdaki yansımalarının bir örnek hali ortaya konulmuş olunur. Bu esnada sıklık dizgileri ise belirlenen metinler üzerinden yapılan çalışmalar sayesinde kelimelerin kullanım sıklıklarını ilişkin sonuçları ortaya koyar. Bu sayede kelimelerin yapılarına göre söz varlığında sınıflandırılması ve seviyelere göre ayrılması daha kolay hale gelecektir.

Özellikle dil öğretimi sürecinde kelime sıklığının söz varlığı ile olan ilişkisi önemli bir rol oynar. Hedef dilde gerçekleşecek olan öğretim sürecinde dildeki öğelerin sıklıklarına dair bir bilgiye sahip olunması ile birlikte öğrenen bireyin seviyesi ile bilinç düzeyi eş zamanlı yönetilmiş olunur. Örneğin, kelime sıklığı çalışmalarından elde edilecek bilgiler ile dili öğreten bireyin öğrenen kişiye hangi kelimenin ne kadar öncelikli olarak bilinmesi gerektiğini, o dili kullanan kişilerin hangi söz varlığı öğelerini sıklıkla başvurduğunu aktarmış olur.

Ayrıca, bu iki kavram arasındaki ilişki yabancı dil eğitimi sürecinde de yardımcı kaynak olarak karşımıza çıkar. Dili öğrenecek bireyin kitaplarıyla yapılacak olan sıklık çalışmaları ile söz varlığı grupların sıklık çizelgeleri hazırlanmış olur. Bu sayede yapılacak kelime sınıflandırılması sayesinde öğrencinin hangi seviyede olduğu, hangi kelimelerin öğretilmesi gerektiği, hangi kelimelerin ise bir sonraki seviyede kullanılacağı tespit edilmiş olunur (Aksan, 2003, s. 20). Türkçede de yer alan kelime sıklığı çalışmaları da günlük hayatta bireylerin hangi kelimeleri öncelikli kullandığı ile sıklıkları örtüşmektedir (Apaydın, 2010).

1.2.3. Söz Varlığı ve Kelime Öğretimi

Dilin temel yapı taşı olarak kabul edebileceğimiz söz varlığı, kelime haznesinden daha geniş bir çerçevelendirmeye ihtiyaç duyan kelimeler, ikilemeler, deyimler, atasözleri, kalıp sözler (ilişki sözleri) ve kalıplaşmış sözlerden ibaret olan bir mefhumdur (Aksan, 2002, s. 13,14). Söz varlığının aktarımının iyi yapılması takdirinde dildeki iletişimi ve dile ait olan kültürel ve eğitimsel bakış açıları aktarılmış olacaktır. Aksi bir durumda dile ait olan yapısal ve bütünleşik kavramlar tam anlamıyla karşıya aktarılmayacaktır.

Bireyin gündelik yaşamında kendi fikirlerini ve duygularını karşı tarafa aktarabilmesi adına kelimelere ihtiyaç duyar. Gerçekleştirilecek olan iletişim metodunda faydalı sonuçlar alabilmek adına o dilde yer alan söz varlıklarına etkin bir şekilde hâkim olması amacına ve yerine uygun şekilde kullanabiliyor olması beklenmektedir. Bu yüzden dil öğrenimi esnasında kelime bilgisinin yeri çok önemlidir (Alqahtani, 2015; Schmitt, 2000). Kelimeler, iletişim sırasında kullanılan en temel öğelerden biri olup karşı tarafta da kullanılan kavramların anlaşılması ve zihinlerinde tezahür etmesi beklenir. Büyükyavuz (2014), Wilkins (1972) üzerinden dil bilgisi olmadan sınırlı bir bilginin iletilmesinin mümkün olduğunu ancak kelime olmadan hiçbir şeyin aktarılamayacağını vurgulamıştır.

Kelime öğretiminde önemli olan, ilk iş olarak hangi kelimelerin öğretileceği meselesidir. Bu yönde Özbay ve Melanlıoğlu'na (2008, s. 34) göre gündelik yaşamda öğrenen kişilerin ihtiyaç duyabilecekleri sezgi ve fikirlerini kendi yaşıtlarına ve düzeylerine elverişli bir biçimde ifade edebilmelerini yarayacak kelimeler, kelime grupları, deyimler, terimler vb. belirlenmelidir. Kelime öğretiminin geniş kapsamlı bir şekilde aktarımının gerçekleşmesi ile dil öğretiminin yanı sıra kelimenin anlamının yanında kelimeyle ilgili sesletim bilgisi, biçim bilgisi, sözdizimine ait bilgi ve kullanım bilgisi aktarılmış olunur (Altıkulaçoğlu, 2010).

Göğüş (1978, s. 361-362) kelime öğretimiyle aktarılması ve öğretilmesi beklenen bazı bilgileri ve becerileri şu şekilde açıklamaktadır:

- Kullanmakta olduğu kelimelerin anlamlarını, kullanışlarını durulaştırmak; yanlış kullanmalarını fark edip düzeltebilme yeteneği kazandırmak.

- Yeni kelimeler öğreterek kelime dağarcıklarının yaşla doğal gelişmesini hızlandırmak.
- Kelimelerin yapılaşlarını tanıtarak anlamlarını daha iyi belirleyebilecek bilgiler vermek.
- Kelimelerin türevlerini öğreterek kelime ailesini tanıtmak.
- Kelimelerin karşıtlarını, yakın anlamlarını karşılıklarını öğretmek, anlam sınırları üzerinde bilinç kazandırmak.
- Birleşik kelime, deyim, atasözü gibi kelime kümeleşmelerini tanıtmak, anlamlarını öğretmek.
- Kelimelerin eskilik, yenilik niteliğini; kelimenin bir ağız ya da argo çevresinin malı olup olmadığını; terim olarak bir bilim ya da sanat kolunda belli anlam taşıdığını fark ettirmek.
- Bilmediği kelimelerin anlam ve yapısını öğrenebilmek için sözlük ve başka kaynaklara başvurma alışkanlığı kazandırmak.
- Kelimeleri, deyimleri, terimleri günlük ilişki ve yaratıcı anlatımında doğru ve yerinde kullanmayı öğretmek.
- Dilimizde gittikçe artan kısaltmaların hangi kelimeleri anlattığını tanıtmak

Kelime öğretiminin amaçladığı kazanımların ortak paydada bulunduğu nokta, hedef dilde öğrenim gerçekleştiren bireyin kelime öğreniminde sağlanacak gelişmelerle dile ait olan yatkınlığını ve dil becerileri gelişmesini desteklemektir. Bu açıdan bakıldığında dil becerilerinde sağlanacak gelişim kelime öğretiminde sağlanacak temel düzeye bağlı olarak şekillenmektedir. Kelime öğretimi esnasında hem öğretici hem de öğrenci tarafından gösterilecek özen bireyin kelime haznesinin gelişmesine destek olacaktır. Zengin bir kelime haznesi ile bireyin hedef dilde kuracağı iletişimlerde anlama ve anlatma becerileri güçlendirilmiş olacaktır. Kelime dağarcığında tespit edilecek bir zayıflıkta bireyin anlama ve anlatma becerilerindeki üretimi ve kavrayışı da aynı oranda güçsüzleşecektir (Karatay, 2007, s. 143).

Yabancı dil olarak öğrenilen bir dilde kelime öğrenimi ve öğretimi karşılıklı olarak zorluklar barındırmaktadır. Bu zorlukların üstesinden gelebilmek için kelime

öğretimde bireyin seviyesine ve ihtiyacına uygun düzenlenmiş bir kelime öğretimi uygulanmalıdır. Gündelik yaşamda sağlanacak iletişimlerin tespiti, kelime öğretimi çalışmalarında önemlidir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenecek bireylerin kelime öğretimini ele alan çalışmalar rehber etmektedir. Kelime öğretimindeki artış, bireyin o kelime ile ne kadar sık karşılaştığı ve kullandığı ile doğru orantılıdır. Öğrenilecek yeni kelimelerin sıklıkla tekrarlanması, bireyin zihninde öğretilen kelimelerin yer etmesine kolaylık sağlayacaktır. Böylelikle kelime öğretimi üzerimde yapılacak çalışmalar, öğrenen bireyin kelime hazinesinin gelişmesine ve dile ait becerilerinin işlevselliğini de arttıracaktır.

1.3. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ VE KELİME BİLGİSİ

Dil kelimesinin Türkçe Sözlükte'ki anlamı “İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban.” (TDK, E.T. 18.02.2021) olarak geçmektedir. Dil insanlar arasında iletişimin gerçekleşmesinde kullanılan, birtakım işaret ve sembollerin belirlenmiş kaide ve kurallar çerçevesinde yan yana gelmesiyle meydana gelmiş iletişim aracıdır.

Yapılan tanımlamalara ek olarak dilin birçok farklı yönde incelenmesi mümkündür. İnsanlar birçok farklı şekilde dil ile etkileşim haline geçerler. Yaşamları boyunca öğrenilecek kazanılacak ve deneyimlenecek her türlü bilginin temelinde dil vardır (Güneş, 2013). Dilin üstüne inşa edilecek bir yaşam bireyin diğer bireylerle iletişime geçmesine kendisini ifade edebilme olanağı sunar. İletişim sayesinde bireyler kendi fikirlerini duygularını karşı tarafa aktarabilirler. Dil bu esnada köprü rolü üstlenir. Bu köprüden sadece dil bilgisi öğeleri geçmez. Gramer bilgisinin ötesinde dilin beraberinde yaşattığı kültürel öğeler o dile ait geçmiş izlenimleri de ilerdeki nesillere aktarmaya ve o dili konuşan insanlarla yaşatmaya yardımcı olur (İşcan, 2018, s. 4). Kültürel birikimlerin yaşatılması da dilin aktarılması ve yaşatılması ile gerçekleşmiş olur.

Günümüz teknolojisinin sağlamış olduğu en büyük faydalardan birisi bulunduğumuz konumdan öteye çıkıp herhangi bir konuya, kaynağa, kişiye, gündeme saniyeler içerisinde kolay bir şekilde ulaşabilmemizdir. Bu kolay erişim rahatlığı kıtalararası toplumlararası gerçekleştiriliyor. Bilgiye ulaşmanın kolay hale

geldiği bu dönemde yabancı dil öğrenimine olan ihtiyaç da artmaktadır. Öğrenilecek bir dil toplum içerisinde o dili kullanan diğer insanlarla iletişime geçebilmeye ve etkileşimde bulunabilmeye yarar. Kurulacak dil birliği ile yaşamsal faaliyetlerin bir arada gerçekleştirilebilmesi mümkün hale gelir. Toplum içerisinde sağlanacak iletişimin daha geniş çaplı bir örneği olarak toplumların dil aracılığıyla diğer toplumlarla iletişime geçebilmesi verilebilmektedir. Öğrenilecek yeni dil o dili kullanan bireylerle ve toplumlarla iletişime geçebilmeye yardımcı olur. Bu iletişim bireyler ve toplumlararası bir bilgi ve kültür etkileşiminin de gerçekleşmesine ve gelişmesine vesile olur.

Yabancı dil öğretimi doğrudan bir bilgi aktarımından ziyade aşamalı bir şekilde gerçekleşen bir eğitim sürecidir. Dil öğretimi esnasında birçok farklı becerinin ve kazanımın öğrenciye aktarılması ve öğrenci tarafından bu becerilerin kazanılması hedeflenmektedir. Temel beceriler olarak öğrencilere hedef dilde dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri geliştirilmeye çalışılır. Bu beceriler sayesinde öğrenci dile olan hakimiyeti gelişir. Kelime öğretimi ise dil öğreniminin üzerine inşa edilen bir temel olarak karşımıza çıkar. Dil öğrenmenin temel hali kelime öğrenmek ile gerçekleşir (Adıgüzel, 2004, s. 54). Yabancı bir dil öğrenilirken kelime öğretiminde gösterilecek olan hassasiyet bireyin zihin dünyasında o dile ait kelimeleri ve kültürel öğeleri canlandırmasında büyük kolaylıklar sağlar. Kelime öğretiminin sağlam temellere dayandırılması ile birlikte birey insanlarla iletişime geçebilmesi kültürel öğeleri kavrayabilmeleri kendilerini karşı tarafa doğru şekilde ifade edebilmeleri mümkün hale gelir (Göçen, 2016, s. 46).

Kelime öğretimindeki asıl hedef bireyin gündelik yaşamında anlama ve anlatma becerilerini kullanırken faydalanacağı kelimelerin bireyin ihtiyaçlarına ve kapasitesine uygun şekilde gerçekleştirilmesidir. Aşamalı gerçekleşen bu öğretim sürecinde kelime öğretimi bireyin sistematik bir şekilde dile ve topluma uyum sağlamasına yardımcı olur. Birey ne kadar çok zengin bir kelime haznesine sahip olursa temel becerilerindeki yetkinliklerini üst seviyelere çıkarır. Anlatma ve anlama becerilerinin yükselmesi ile de bireyin dile olan yatkınlığı pekişmiş olacaktır.

Hedef dilde sağlanacak kelime öğretimi çalışmaları bireyin seviyesine ve ihtiyacına göre düzenlenmesi gerekmektedir. Kelime öğretiminde uygulanacak

seviyelere göre ayrılmış bir metottun uygulanması ile hedef dilde gündelik yaşamda kullanılması planlanan ihtiyaçlar önceden belirlenmiş olur. Böylelikle öğrencinin yabancı dildeki gelişimini kelime öğretiminde belirlenen seviyeler üzerinden takip edebilmek mümkün olacaktır. Bu doğrultuda hazırlanacak yabancı dile ait kelime öğretimi öğrenenin seviyesine ve ihtiyaçlarını karşılamaya yetecektir.

1.3.1. Kelime Bilgisinin Yabancı Dil Öğretimi ve Diğer Dil Becerileriyle İlişkisi

İnsan sosyal bir varlık olup çevresiyle etkileşim halinde kalarak konuşma ve yazma aracılığıyla hislerini ve düşüncelerini karşı tarafa aktarabilmektedir. Bunun yanı sıra dinleme ve okuma kanallarının varlığı ile de karşı taraftan gelecek etkileşimlere dönüt verebilmektedir.

Tüm dil beceri alanları birbirleriyle bağlantı içerisinde olup becerilerin bireysel gelişimleri birlikte gerçekleşmektedir. Bu esnada ana dili eğitimi ve yabancı dil öğretimi arasında özel bir bağ bulunmaktadır. Dolunay'a (2012) göre ana dili becerileri belirli ölçüde gelişmemiş bireylerin yabancı dil öğrenim sürecinde efektif bir sonuca ulaşmaları mümkün değildir.

Bu esnada dil öğretimi dört yapı taşı kabul edilebilecek beceriler üzerine inşa edilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenen ve öğreten insanların da bu becerilerden faydalanmaktadır. Yazma ve konuşma (anlatma) becerileri ve okuma ve dinleme (anlama) becerileri olarak düşünülmektedir. Her becerinin dil öğretimi esnasında bireyin anlama kabiliyetine göre şekillendiği öğrencinin hedef seviyedeki kelimelerin öğrenilmesi adına zihninde canlandırmaya ve kavramlaştırmaya aracı olmaktadır.

Yabancı dil olarak Türkçe'nin öğretimi esnasında bahsedilen dört temel becerinin sırasıyla ve birbiri ile uyum içerisinde gerçekleşmesi gerekmektedir. Öğrencinin dil öğrenme serüvenini sadece kitaplardan öğreneceği bilgiler ile sınavlarda kullanması beklenmez. Öğreneceği dili aktif konuşucuları ile iletişime geçerek o dile ait pratik yapma fırsatı elde eder. Dinleme becerisi dili öğrenecek bireyin ilk olarak dille olan iletişimine işaret eder. Bu süreç duyulacak seslerin diğer seslerden ayrılması işittiği seslerin anlamlarını anlamaya ve hatırlamaya çalışılarak

başlamaktadır (Gürüz ve Eğinli, 2013, s. 254). Zihnin dürtülmesi ile birlikte duyulacak seslerin bütünlüğüne hâkim olma isteği daha da artacaktır. Bu sayede öğrenecek bireyin dinleme becerisinde kazanacağı ilk başarılar bireyin hafızasında yer alacak kelime hazinesini doldurmaya başlar. İşitilen seslerin artmasıyla ve öğrencinin duyacağı kalıpları hem anlama hem de karşı geri dönüt verebilme amacıyla öğrenmeye çalışması öğrenilen yabancı dile ait kelime hazinesinin doğru orantılı bir ilişki içerisinde artışa geçecektir (Kurudayıoğlu, 2018, s. 8).

İnşa edilen kelime hazinesinin sadece dinleyerek artması veya da bireyde her zaman hatırlanacak şekilde bütünleşmesi beklenmez. Öğrenilecek kelimelerin ezberlenmekten öte çıkıp öğrencinin de çıkarabildiği seslerden olması beklenir. Konuşma becerisi tam bu esnada devreye girer. Çünkü konuşma esnasında birey kendi duygularını, hislerini ve de fikirlerini karşıdakine aktarmasına yardımcı olmaktadır. Yabancı dil öğrenme sürecinde konuşma becerisi önemli rol oynar. Öğrenilen dilde karşı taraf ile geçilecek iletişimin sağlıklı ve doğru mesajların içerdiği bir sohbetin gerçekleşebilmesi adına öğrencinin öğrendiklerini kullanabilmesi beklenmektedir. Öğrenci tarafından geliştirilecek temelleri sağlam ve zengin kelime hazinesi bunun yanı sıra söz varlığı becerileri de konuşma esnasında önemli rol oynar karşı tarafa iletilecek mesajların yerine ulaşmasında çeşitlilik ve kesinlik sağlayacaktır.

Okuma becerisi bireyin dinleme ve konuşma becerisi ile yapı taşlarını oluşturacağı kelime hazinesinin gelişmesine bağlıdır. Kelime hazinesinin gelişmesi ile okunacak metinlerin anlam kazanılması gerçekleşecektir (Okur, 2013, s. 4). Bu sayede okunulan metinlerden elde edilecek yeni kelimeler ve söz varlığı öğelerin bireyin kelime hazinesinin genişlemesine yardımcı olacaktır. Okuma becerisinde de bu yüzden bir döngü içerisinde kelime hazinesine katkıda bulunduğu söylenebilmektedir (Gökçen, 2016). Yabancı dil öğretimi esnasında okuması yapılacak metinlerin seviyelere ve ihtiyaçlara göre ayrılmış olması bireyin aşamalı bir şekilde kelime hazinesini genişletmesine öğreneceği kelimeleri ve söz varlığı öğelerini zihninde rahat bir şekilde canlandırarak diğer becerilerde de kullanmasına öncülük edecektir.

Yazma becerisi diğer bütün becerilerin eş zamanlı bir şekilde gerçekleşmesi dahilinde ortaya konulabilecek bir beceridir. Anlatma tekniği olarak bilinen yazma becerisi bireyin elde edeceği dinleme, konuşma ve okuma becerilerinin yazıya dökülmesine yardımcı olur. Öğrenilen ve geliştirilen kelime hazinesi somut bir ürün ortaya koyma yolunda yazma becerisi ile gerçekleşir. Geliştirilecek zengin kelime ve söz varlığı hazinesi sadece dili anlamaya yetmez ayrıca öğrenen bireyin kendisini karşı tarafa yazılı bir şekilde aktarabilmesine yardımcı olmuş olur. Hedef dilde gerçekleştirilecek yazma becerisi eğitimleri ile birey kelime hazinesinin ölçüsünde yazılar yazabilmeye ve bu yazı becerilerini çeşitlendirerek karşı tarafa aktarabilmeye başlar (Erol, 2015, s. 189). Ortaya çıkacak yazınsal ürünlerin seviyesi ve niteliği de bireyin kelime hazinesinde oluşturacağı zenginlikle doğru orantılı olmuş olur.

Temel beceriler olarak kabul edilen dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri, yabancı dil öğretiminde öğrencilere aktarılması ve öğrenciler tarafından da geliştirilmesi beklenen becerilerdir. Kazanılacak deneyimlerin bu becerileri geliştireceği ve gelişen becerilerin öğrencinin bilinç ve ihtiyaç düzeyinde dile dair yatkınlığını geliştireceği düşünülmektedir. Elde edilecek becerilerin temelinde öğrencinin oluşturacağı kelime hazinesi ve dilin içerisinde yer alan dil bilgisi kurallarını söz varlıkları ile eş zamanlı öğrenmesi gerekmektedir. Dilin inşası bu temel becerilere dayanmaktadır.

1.3.2. Kelime Bilgisi ve Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR)

Geçtiğimiz yüzyıl ile birlikte gelişen teknolojik atılımlar sosyal sistemdeki gelişmeler ve değişimler insanların yabancı dil öğrenmeleri noktasında gereklilik haline gelmiştir. Global düzeyde rastlanılan bu atılımlar sayesinde dil öğrenimi konusunda bir sistemin geliştirilmesi adına birtakım çalışmalara yer verilmiştir. Avrupa Birliği Konseyi tarafından konseyin eğitim politikalarına uygun bir şekilde hazırlanan yabancı dil öğretimi çerçevesi sonucunda ortak standartlar ve kriterler belirlenmiş bu çerçeveye uygun araçlar geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu noktada bu amacı giderebilmek için Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümü, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı yürütülmüştür. Belirlenen bu standartlar Avrupa Birliği ve birliğe aday ülkeler tarafından kabul edilmiştir.

Ortak başvuru metnine göre yabancı dil öğreniminde üç düzey (A, B, C) ve bunların alt seviyeleri (A1, A2, B1, B2, C1, C2) kullanılmaktadır (DAOBM, 2009, s. 20). Her bir düzeyde yabancı dil öğrenen kişilerin sahip olması gereken beceriler şu şekilde açıklanmaktadır (DAOBM, 2009, s. 21):

Tablo 1. Ortak Yetenek Düzeyleri Bütüncül Basamak

İLERİ DÜZEY KULLANICI	C2	Okuduğu ve duyduğu her şeyi neredeyse bir çaba göstermeksizin anlayabilir. Farklı kaynaklardan yazılı ve sözlü olgu ve kanıtları tutarlı bir biçimde özetleyerek yeniden oluşturabilir. Doğal bir biçimde, son derece akıcı ve kesin olarak kendini ifade edebilir ve karmaşık konularla bağlantılı ince anlam farklılıklarını ayırt edebilir.
	C1	Uzun ve zorlu metinlerden oluşan geniş bir basamağı anlayabilir ve örtük anlamları kavrayabilir. Kelimelerini uzun uzadıya aramak zorunda olmaksızın doğal ve akıcı bir biçimde kendini ifade edebilir. Toplumsal, mesleki ya da akademik yaşamı içinde dilini esnek ve etkin bir biçimde kullanabilir. Karmaşık konularda açık ve dizgeli bir biçimde kendini anlatabilir ve düzenleme, ekleme ve söylem bağdaşıklığı gereçleri üzerindeki denetim gücünü gösterebilir.
ARA DÜZEY KULLANICI	B2	Uzmanlık alanına ilişkin teknik bir tartışma da dâhil olmak üzere karmaşık bir metin içindeki somut ya da soyut konuların özünü anlayabilir. Doğal bir konuşucuyla ne kendisi ne de karşısındaki için bir gerilim içermeyen bir

		<p>konuşma türünden durumlarda belli bir doğallık ve rahatlık derecesiyle iletişim kurabilir. Geniş bir konu dizisi içinde kendini açık ve ayrıntılı bir biçimde dile getirebilir, güncel bir konuya ilişkin görüş bildirebilir ve farklı olasılıkların avantaj ve sakıncalarını sergileyebilir.</p>
	B1	<p>Açık ve standart bir dil kullanıldığında ve iş, okul, eğlence vd. bildik şeyler söz konusu ana konuları anlayabilir. Erek dilin konuşulduğu bir bölgeye yapılan yolculuk sırasında karşılaşılan durumların çoğunda sorunların altından kalkabilir. Bildik ve ilgi alanına giren konular üzerine yalın ve tutarlı bir söylem üretebilir. Bir olayı, bir deneyimi ya da bir düşü anlatır, bir beklentiye betimleyebilir ve bir projeye veya bir düşünceye ilişkin gerekçeler ya da açıklamaları kısaca dile getirebilir.</p>
TEMEL DÜZEY KULLANICI	A2	<p>Tek cümleleri ve doğrudan öncelik alanlarıyla (söz gelimi yalın ve kişisel bilgiler ve aile bilgileri, alışverişler, yakın çevre, iş) ilişkili olarak sıklıkla kullanılan deyimleri anlayabilir. Bildik ve alışlagelen konular üzerinde yalnızca yalın ve dolaysız bilgi alışverişini gerektiren basit ve bildik etkinlikler çerçevesinde iletişim kurabilir.</p> <p>Eğitimini, dolaysız çevresini yalın yollardan betimleyebilir ve dolaysız gereksinimlerine denk düşen konuları anlatır</p>
	A1	<p>Sıradan ve gündelik deyişlerle somut gereksinimleri karşılamayı hedefleyen son derece</p>

		yalın ifadeleri anlayabilir ve kullanabilir. Kendini veya bir başkasını tanıtabilir ve bir kişiye, kendisiyle ilgili sorular sorabilir. Örneğin oturduğu yer, ilişkileri, sahip olduğu şeyler vb. üzerine aynı türden sorulara yanıt verebilir. Eğer kendisiyle konuşan kişi yavaş yavaş ve tane tane kendisine yardımcı olacak biçimde konuşuyorsa basit bir biçimde iletişim kurabilir.
--	--	--

Öğreticilere öğrenenlerin temel, ara ve ileri düzeylerdeki durumlarını belirlemek öğretim sürecinde yol gösterici olacaktır. Kelime bilgisi ve bunun düzeyini ölçmeye yarayan ölçek ise aşağıdaki gibidir:

Tablo 2. Kelime Düzeyleri

	KELİME DÜZEYLERİ
C2	Deyimler ve günlük dildeki ifadeleri de içeren oldukça geniş bir kelime dağarcığına sahiptir; kelimeleri yan anlamları ile birlikte bilmektedir.
C1	Konumdaki duraksamaları, ifadeyi farklılaştırarak giderecek oldukça geniş kelime bilgisine sahiptir; ifade gücünü ya da kaçınma stratejisi fark edilmeyecek boyuttadır. Deyimler ve günlük ifadelerde yetkindir.
B2	Kendi alanı ve genel konularla ilgili geniş bir kelime dağarcığına sahiptir. Sık tekrarlardan kaçınacak ifadeler kullanabilir ancak konuşmada duraksamalara ve çapraşık ifadelerle yol açabilecek kelimesel boşluklar vardır.
B1	Aile, hobiler ve ilgi alanları, iş, seyahat ve günlük olaylar gibi günlük yaşamıyla ilgili çoğu konuda kimi zaman dolambaçlı ifadelerle de olsa kendini ifade edebilecek yeterli kelime dağarcığına

	sahiptir.
A2	Bilinen durum ve konuları içeren günlük görüşmeleri yapabilecek yeterli kelime dağarcığına sahiptir.
	Temel iletişimsel gereksinimleri ifade edecek yeterli kelime dağarcığına sahiptir. Basit günlük gereksinimler için yeterli kelime dağarcığına sahiptir.
A1	Belirli somut durumlar için tek kelime ve söz öbeklerinden oluşan kelime bilgisine sahiptir.

	KELİME KONTROLÜ
C2	Her zaman doğru ve uygun kelime kullanır.
C1	Çok nadir dil sürçmeleri olmakla birlikte önemli kelime hataları yoktur.
B2	Doğru kelime kullanım oranı genellikle yüksektir, yine de iletişime engel olmayacak ölçüde yanlış kelime seçimi görülür.
B1	Kelime bilgisini çok iyi düzeyde kontrol etmekle birlikte karmaşık düşünceleri ifade ederken veya kendisine yabancı olan konu ve durumları anlatırken önemli yanlışlar yapar.
A2	Günlük somut ihtiyaçlara ilişkin dar kapsamlı bir kelime dağarcığına sahiptir.
A1	Betimleyici söz konusu değildir.

1.4. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ VE KELİME ÖĞRETİMİ

Yabancı dil öğretimi geçmişten bugüne kadar büyük bir vurguyla önemsenen bir konudur. Son dönemde Türkçenin yabancı dil olarak artan ilgisi Türkiye'nin dünya üzerinde bulunduğu konum ve diğer ülkelerle ilişkilerinin farklılaşması ve önem kazanmasıyla sıkı bir ilişki içerisinde. Birinci olarak yabancı dil bilmek bireyin kişisel gelişimini olumlu yönde etkiler. Yeni bir dil öğrenmek beyin fonksiyonlarını geliştirir kognitif yetenekleri artırır ve zihinsel esnekliği sağlar. Farklı bir dilde iletişim kurabilmek düşünceleri daha etkili bir şekilde ifade etme becerisini güçlendirir ve dünyayı farklı bir perspektifle görmeyi sağlar. Ayrıca yabancı dil öğrenimi, kişinin kendini başka kültürlerle ait edebiyat, sanat ve müziğe daha kolay erişebilmesini sağlayarak kültürel zenginliği artırır. İkinci olarak Türkiye'nin jeopolitik konumu ve uluslararası platformlardaki gücü Türkçenin yabancı dil olarak ilgi görmesinde etkili bir faktördür. Türkiye coğrafi olarak Avrupa, Asya ve Orta Doğu'nun kesişim noktasında bulunmasıyla stratejik bir konuma sahiptir. Ayrıca Türkiye'nin ekonomik büyüklüğü kültürel mirası ve siyasi etkinliği uluslararası ilişkilerde önemli bir rol oynamaktadır. Bu durum Türkçenin uluslararası alanda daha fazla ilgi görmesine ve yabancı dil olarak öğrenilmesine katkı sağlamaktadır.

Gündelik hayatlarımızda birçok insanla iletişim içerisinde yaşamsal faaliyetlerimizi gerçekleştiririz. Ortak bir alanda konumda yaşayan insanlarla ortak bir dil aracılığı ile iletişimimizi gerçekleştiririz. Yabancı bir dil ile ise bulunulan alanın ötesine geçmeyi kültürel bir etkileşimi büyük boyutta yaşamaya yardımcı olur. Yabancı bir dil bilmek, bu etkileşimi daha geniş alanlara yaymak diğer insanlardan haberdar olmaya kültürel bir paylaşımda bulunmaya yaşamsal faaliyetlerimizi büyük ölçüde gerçekleştirmeye vesile olur. Bahsi geçen bu etkileşimin örneğini Türkiye üzerinden yorumlayabilmek mümkündür. Jeopolitik ve uluslararası arenadaki konumu ve de birçok farklı medeniyetin tarihsel süreçte ev sahipliği yapmış olması sebebiyle kültürel etkileşim Türkiye için kaçınılmaz bir faktördür. Bu etkileşimlerin gün geçtikçe artması ile de Türkçe'nin kullanımındaki yaygınlık arasında bir paralellik bulunur. Türkçe hem ana dili hem de yabancı dil olarak öğretilmekte olup

bireylerin hem dil hakkında hem de dile ait kültürel öğeleri öğrenme ve dili konuşan insanlarla iletişimde kalmaya yardımcı olur.

Dil üzerinde kurulacak bir yetkinlik o dilde yer alan yazıları okuyabilmeye görsel ve işitsel ürünleri anlayabilmeye kendinizi fikirlerinizi konuşarak karşı tarafa ifade edebilmeye bağlıdır. Sağlanacak yetkinliğin öğrenecek bireylerin yaş ve ihtiyaçlarına göre sınıflandırılması gerekir. Bu kazanımların gerçekleşebilmesi adına kelime öğretimi önemli bir rol oynar. Kelime öğretiminde sağlanacak zenginlik öğrencinin hedef dildeki kavramları daha iyi kavramasına zihin dünyasında daha iyi şekillendirmesine ve kültürel öğeleri daha iyi özümsemesine vesile olacaktır. Temeli sağlam ve zengin bir kelime dağarcığının öğrencinin dili anlamasına ve iletişim esnasında efektif bir şekilde kullanmasına hizmet eder. Kelime öğretimi esnasında öğretilecek olan anlam çeşitliliği öğrencinin kelime ve söz varlığını güçlendirmeye yardımcı olacaktır (Pilav, 2008, s. 53). Öğrenilen kelimelerin ve söz varlığı öğelerinin kullanım oranı okunulan veya dinlenen metinlerin daha iyi anlama ve anlatma becerisine doğrudan hizmet eder. Kelime hazinesinin zengin hale gelmesi ile temel dil becerilerinin gelişmesi mümkündür. Bir kelimeyi bilmek kelimeye ait mecaz, yan, eş ve zıt anlamları tanımaya sadece metinde yer aldığı anlamından öte başka anlamlarla da kullanabileceğinin bilincinde olamaya öğretir (Büyükkız ve Hasırcı, 2013; Karatay, 2004). Bu sayede öğrenci tek bir bakış açısından değil birçok farklı ve alt başlıklar halinde kelime hazinesini temellendirmiş olur.

Unutulmamalıdır ki, öğrenciye aktarılacak kelime öğretiminin sadece öğrenmek adına yapılmaması gerekmektedir. Sadece öğrenmek veya da kelimeyi tanımak adına yapılacak öğretim zihinde canlandırılması ve geliştirilmesi hedeflenen kelimelerin aktif bir şekilde birçok farklı anlam çeşitliliğinde iletişim esnasında kullanılması engellenmiş olunur (Güneş, 2013, s. 7). Ezberi yapılacak kelimeyi hatırlamak veya tanımak o kelimeye ait diğer alt başlıkları bilmeyi anlamsal çeşitlilik sağlayarak kelimeyi doğru ve yerinde kullanmayı zorunluluk olarak şart koşar. Kelimeye genel manada bilinmesi ve özümsemesi için kelimeye ait anlamına ve dil bilgisine sahip olunması gerekmektedir. Yabancı dil olarak kelime öğretiminde gerçekleşmeyecek bir zenginlik öğrencinin hedef dile ait kültürel öğeleri, toplumsal değerleri tanıma ve öğrenme fırsatını da elinden almış olur.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğreticinin temel öğeleri arasında kelime öğretimi bulunmaktadır. Kelime öğretim çalışmalarına ilişkin yapılan çalışmalara bakıldığında efektif bir metodun takibin yapılabilmesi adına öğrencilerin özelliklerine, kapasitelerine, yaşlarına ve ihtiyaçlarına uygun yapıldığı gözlemlenmiştir. Temel başlangıçta kelime öğretimi sürecinde gündelik yaşamda sıklıkla yer alan ve Türkçeyi konuşan insanlar tarafından tercih edilen kelimelerin tanıtılması ve öğretilmesi ile başlamak öğrencinin o dile ve konuşan kitleye dair birçok bakış açısı edinmesine yardımcı olur (Güneş, 2013, s. 7). Günlük yaşamında aktif bir biçimde diğer insanlarla ortak bir payda da buluşarak kendisini aktarabilme ve karşı tarafı anlayabilme ve hatta geri dönüşte bulunabilme fırsatı elde eder. Kelime öğretimi bu açıdan kelimeleri tanımaya ve pratikte kullanabilme olanağı sunar.

Bu yüzden kelime öğretimi öğrencinin geniş bir pencereden bakarak dile hâkim olabilmesi, anlayabilmesi ve anlatabilmesi için önemli rol oynar. Kelime öğretimindeki zenginlik diğer kelimelerle kurulacak bütünsel bağın öğrencinin zihninde şekillenmesine öncülük eder. Yapılacak sınıflandırmalar doğrultusunda öğrencinin ihtiyaç duyacağı kelime ve söz varlığı öğelerin ne kadarı ve ne ölçüde pratikte kullanılması gerektiği belirlenmiş olacaktır.

1.4.1. Kelime Öğretimi Açısından Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarının Önemi

Yabancılar dil öğretimi sırasında kullanılacak ders kitapları hem dili öğrenen hem de öğretimini sağlayan bireyler için hedef dilin öğretilmesinde önemli rol oynamaktadır. Nitelikli bir ders kitabı sayesinde dili öğrenme süreci de efektif hale gelmiş olunur. Hesapçıoğlu (1994) tarafından belirtilene göre basılı bir eser olan ders kitapları öğrenenlerin ders konularıyla ilgili bilgileri özel bir amaca yönelik olarak belirli bir sıra ve doğrulukla öğrenmelerini sağlamak için hazırlanmıştır. Bu esnada ders kitapları rehber niteliği taşımaktadır. Ayrıca Yalçın (1996) tarafından ifade edildiği üzere özellikle ülkemizde ders içinde kullanılan malzemelerin fazla olmaması ve dil öğreticilerinin eğitimlerinin gerektiği düzeyde verilememesi nedeniyle ders kitapları öğretim faaliyetlerindeki önemini sürdürmektedir.

Öğretim esnasında faydalanılacak en önemli kaynaklardan biri olan kitap içerisinde yer alan bilgilerin özümsemek öğrenci tarafından öğrencilere

aktarılmasında büyük rol oynar. Bilgi süzgecinden geçen kitaplar ele alınan konunun ilgili muhatabına ve seviyesine göre düzenlenir. Öğreticiler, ders içeriğinin haritasının kılavuz şeklinde sunulduğu kitaplara bağlı kalarak aktarılması hedeflenen bilgi ve becerilerin ders içerisinde hızlı ve sistematik bir şekilde gerçekleşmesini hedefler. Öğreticinin kabiliyet düzeyinde gözlemlenecek yetersizlikler ve öğrencinin öğretim araçlarına olan imkân yetersizliğine kitaplar yardımcı olur (Yalçın, 1996).

Kitaplar Türkçeyi öğrenme sürecinde yararlanılacak olan önemli kaynaklardan birisidir. Bu esnada Türkçeye ilişkin düzenlenecek ders kitaplarının hazırlanmasında titiz davranılmalıdır. Yabancılara uygun hazırlanan yabancı dil kitaplarında, hedef dili öğrenecek bireyin ihtiyaçlarına uygun hazırlanması gerekir (Karababa, 2009, s. 276). Öğrencilerin ihtiyaçlarına göre sınıflandırılması bu sınıflandırmada öğrencinin yaşına, zekâ kabiliyetine ve dile olan ihtiyacına göre şekillenmesi beklenir. Öğrencinin öğreneceği kelimelerin zihninde canlanması ve ezberinde canlı kalınabilmesi adına gösterilecek çabanın, kitaplarda yer alacak kelimelerin ve kelime kalıplarının seçimine dayanmaktadır. Türkçenin hem ana dili öğretiminde hem de yabancı dil olarak öğretiminde yer alacak kitapların ve materyallerin özenle hazırlanması, nitelikli öğretmenler devletin ve eğitim kurumlarının yardımı ve desteğiyle daha efektif bir dil öğretimi haline ulaşacaktır (Hasekioglu, 2009, s. 13).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi adına hazırlanacak ders kitaplarının içerik kısmında yer alacak metinlerin ve söz varlığı öğelerinin öğrencilerin okuma, dinleme ve yazma becerilerine uygun olmalıdır. Öğrencilerin üzerinde çalışacağı kelime öğrenimi ders kitaplarının belirlediği uygunluklara göre daha efektif ve sistematik sonuçlara ulaştıracaktır. Karatay (2007, s. 148) öğrencilere sunulacak Türkçe ders kitaplarındaki kelime çeşidi ve kelime miktarının üzerine odaklanır. McCullough (Akt. Pehlivan, 2003, s. 85) ise kelimelerin etkili öğretilmesi için ders kitaplarının hazırlanma sürecinde dikkat edilmesi gereken bazı noktaları düşünür. Kitapların hazırlanması esnasında kaynak olarak kullanılabilen birtakım soruları şu şekilde sıralar:

1. “Hangi kelimelerin öncelikle öğretilmesi gerekmektedir?”

2. Bir kitapta, bir ders saatinde, bir okuma parçasında kaç kelime öğretilmelidir?

3. Bilinmeyen ve öğretilecek kelimelerin oranı ne kadar olacak?

4. Bu kelimelerin öğretimi için ne kadar zaman ayırmalı?

5. Bunlar ne kadar sıklıkla tekrarlanacak ya da ne kadar sıklıkla tekrarlanırsa öğrenci bunları öğrenebilecek?

6. Ders kitabının tamamında öncelikli olarak hangi kelimeler öğretilecek? Bunların öğretiminde görsel materyallerden nasıl yararlanılacak?

7. Hangi tür kelimelerin öğretiminde daha çok uygulamaya gereksinim vardır?

8. Öğreticiler bu kelimeleri öğretirken kitabın içinden veya dışından ne çeşitlilikte ve miktarda beklenmeyen ek kelime vermek zorunda kalacaktır?"

Dil öğretiminde kullanılacak ders kitaplarının bu şematik sorulara cevap verebilmesi ile öğrencilerin öğrenmesi hedeflenen kelimelerin seviyelerine ve ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi mümkün hale gelecektir. Ders içerisinde sadece bu kitaplardan faydalanmak kelime öğretiminde öğrencinin zengin bir kelime dağarcığına ulaşma hedefine ters düşecektir. Öğreticiye düşen görev sadece ders kitaplarından değil birçok farklı kaynaktan yararlanarak dil öğretimini gerçekleştirmesidir. Bu sayede zengin bir anlatım ve dil öğretimi gerçekleştirilebilir (Demir, 2006).

Türkçenin yabancı dil olarak eğitimi sırasında ders kitaplarında yer alan metinlerin uygun seviyelere hitap etmesi gerekmektedir. Kullanılacak metinlerin her öğrenci tarafından her seviyede anlaşılması beklenemez. Öğrenme kapasitesi ve yöntemleri kişiden kişiye değişiklik göstereceğinden metin dışı öğelerin de zengin bir sunumu yabancı dil öğretimi açısından önem taşır. Yazılı metinlere ek olarak eklenebilecek görsel materyaller öğrencinin kelime öğrenimini güçlendirmek ve zihninde etkili ve kalıcı bir iz bırakabilmek adına önem taşır (Karatay, 2007).

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Çalışmanın bu bölümünde, Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının söz varlığıyla ilgili yapılan çalışmalara odaklanılmıştır. Bu çalışmalar, yüksek lisans ve doktora düzeyinde gerçekleştirilen tezler şeklinde iki ana kategoriye ayrılmıştır. Burada özellikle dikkat edilen nokta, ders kitaplarının söz varlığı unsurlarının araştırılması ve analiz edilmesidir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında kelimelerin kullanım sıklığıyla ilgili çalışmaların, ana dilinde yapılan çalışmalara göre daha yakın bir zamanda başladığı gözlemlenmektedir. Bu çalışmalar, Türkçe öğretimi alanında yapılan araştırmaların önemli bir parçasını oluşturmakta ve ders kitaplarının söz varlığı kullanımıyla ilgili bilgi sağlamayı amaçlamaktadır.

2.1. DOKTORA ÇALIŞMALARI

Erol (2014) tarafından gerçekleştirilen “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Temel Seviyede Kelime Edinimi” adlı doktora çalışmasında, yabancılar için hazırlanan ders kitaplarında ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarında yer alan kelime, sıklık, yaygınlık ve okunabilirlikleri belirlemiştir. Çalışma kapsamında, İstanbul Yabancılar İçin Türkçe, Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe, Adım Adım Türkçe ve Yabancı Dilim Türkçe ders kitaplarını ve İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen 147 öğrencinin yazılı anlatımlarını içeren bir inceleme yapmıştır. Çalışmanın sonucunda, tespit ettiği kelimelerin sıklık ve yaygınlık oranlarına göre temel seviye için öncelikle öğretilmesi gereken 1000 kelimedenden oluşan bir kelime listesi oluşturmuştur.

Göçen (2016) tarafından gerçekleştirilen “Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı Anlatımlarındaki Söz Varlığı” adlı doktora çalışmasında, yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarında ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarında yer alan söz varlığı unsurlarını tespit etmek üzere ders kitapları ve öğrencilerin yazılı anlatımlarını içeren iki inceleme yapılmıştır. Çalışma kapsamında

söz varlığı unsurlarının kullanım sıklığı ve yaygınlığını tespit etmek için Gazi, Yeni Hitit ve İstanbul Yabancılar İçin Türkçe kitaplarının A1, A2, B1, B2 ve C1 düzeylerindeki toplam 15 ders kitabı incelenmiştir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatımlarındaki söz varlığı unsurlarının kullanım sıklığı ve yaygınlığını tespit etmek için Gaziantep Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Türkçe öğretim merkezlerinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmekte olan 500 öğrenci incelenmiştir. Yapılan çalışmanın neticesinde, incelenen 3 öğretim seti tüm seviyelerdeki ders kitaplarında kullanılan söz varlığı öğelerinin sadece bir öğretim setinde A1 seviyesinden C1 seviyesine doğru bir ilerleme olduğu, diğer 2 öğretim setindeki farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca Türkçe öğretim setleriyle öğretimin sonunda sunulan söz varlığı öğelerinin yaygınlık oranının oldukça düşük olduğu da belirlenmiştir. Araştırması yapılan 15 yabancılar için Türkçe ders kitabı ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen 500 öğrencinin yazılı anlatımları kıyaslandığında, en sık kullanılan 0-2000 kelimelerin büyük oranda örtüştüğü ve yazılı anlatımlarında öğrencilerin kullandığı kelimelerin ders kitaplarında yer aldığı gözlemlenmiştir.

Serin (2017) tarafından gerçekleştirilen “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi İçin Hazırlanmış Ders Kitapları ile Bu Kitapları Kullanan Öğrencilerin Söz Varlığının Karşılaştırması” adlı doktora çalışmasında, yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitapları, çalışma kitapları ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki kelimeler, tamlamalar, fiiller, deyimler, atasözleri ve ikilemelerden oluşan söz varlığı unsurlarının karşılaştırılması incelenmektedir. Çalışma kapsamında, Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Yedi İklim Türkçe öğretim setinin A1, A2 ve B1 seviyelerindeki ders kitapları ve çalışma kitapları incelenmiştir. Ayrıca, Yunus Emre Enstitüsü'nde Türkçe öğrenen 120 öğrencinin ders kitaplarında yer alan tüm temaları içeren yazılı anlatım konularını içeren yazılı anlatım çalışmaları da incelenmiştir. Bu çalışmaların amacı, ders kitaplarında yer alan metinler, alıştırmalar ve öğrencilerin yazılı anlatım aracılığıyla söz varlığını belirlemektir. Öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları söz varlığı unsurları ders kitaplarıyla benzer şekilde incelenmiş ve ortaya çıkan sonuçlarla karşılaştırılmıştır. Çalışmanın neticesinde kitaplarda

kullanılan kelimelerle öğrenenlerin kullandığı kelimelerin büyük oranda uyumlu olduğu anlaşılmıştır.

Yahşi (2020) tarafından gerçekleştirilen “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Temel Düzey Söz Varlığını Belirleme: Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitapları ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı ve Sözlü Anlatım Uygulamalarına Dayalı Söz Varlığı” adlı doktora çalışmasında temel seviye (A1-A2) söz varlığını tespit etmiştir. Çalışma kapsamında, İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1-A2, Gazi Yabancılar İçin Türkçe A1-A2, Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1-A2 Temel, İzmir Yabancılar İçin Türkçe A1-A2 Ders Kitabı olmak üzere 4 tane öğretim setinin temel seviye A1-A2 seviye ders kitabını incelemiştir. Ayrıca Sakarya Üniversitesi TÖMER’de temel seviyeyi bitirmiş 147 öğrencinin sözlü ve yazılı anlatım çalışmalarını incelemiştir. Çalışmanın sonucunda, ders kitapları ve öğrencilerin sözlü ve yazılı anlatımlarını birleştirerek en sık kullanılan iki yüz elli sözlük biriminden meydana gelen söz varlığı örneğini ortaya çıkarmıştır.

Şenyiğit (2020) tarafından gerçekleştirilen “ Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sözlü Dilin Kelime Sıklığı ve A1-A2 Seviye Sözlüğü” adlı doktora çalışmasında sözlü dilde en sık kullanılan 1.000 kelimeyi belirlemek, bu temel üzerinde, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere yardımcı olacak bir A1-A2 seviye sözlüğü hazırlamak amacıyla en sık kullanılan kelimelerin ilk 10, ilk 100 ve ilk 1000 aralıklarındaki sıklık, yaygınlık, dağılımlarının incelenmesiyle elde edilen sıklık listesi ile türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanındaki diğer sıklık çalışmaları karşılaştırmalı bir yöntemle incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda sıklık listesindeki ilk 1.000 kelime, yabancılara Türkçe öğretmek için hazırlanan Gazi, Yeni Hitit ve Yeni İstanbul ders kitaplarının A1+A2 seviyesindeki kelime listesinde %88 oranında yer aldığı tespit edilmiştir.

2.2. YÜKSEK LİSANS ÇALIŞMALARI

Aşık (2007) tarafından gerçekleştirilen “Yabancılar İçin Temel Türkçe Sözcük Varlığının Oluşturulması” adlı yüksek lisans tezi alanda yapılan ilk çalışmalardan sayılmaktadır. Çalışma kapsamında, sözlü Türkçenin kelime sıklığını

tespit etmek için Türkçe öğrenen bireylerin öğrenmesi gereken temel kelimelerin ve konuşmada sıklıkla kullanılan kelimelerin belirlenmesi sağlanmıştır. Çalışmada Türkçenin çeşitli zaman ve mekanlarda konuşulduğu durumlarda 1000 adet üç dakikalık ses kaydı alınarak Türkçenin kullanım sıklığı tespit edilmiştir. Çalışmanın sonucunda, tespit edilen kelimelerden temel seviye için ilk 500 kelime, orta seviye için 500-1000 kelime ileri seviye için 1000-1500 kelimeyi Türkçe öğrenenler için uygun olacağı belirlenmiştir. Çalışma birçok konuda eleştirilse de alanda yapılan ilk çalışmalardan biri olduğu için önem arz etmektedir.

Arslan (2014) tarafından gerçekleştirilen "Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Söz Varlığı Unsurlarının İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde, Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe kitap setinde yer alan A1-C1 seviyeleri arasındaki ders kitaplarının sadece okuma parçaları araştırılmış ve söz varlığı unsurları tespit edilmiştir. Araştırmada okuma metinlerindeki kelime sıklığı da dikkate alınarak ders kitapları arasında karşılaştırmalar yapılmış ve ortaya çıkan verilere göre kitaplar arasında kelime ve söz varlığı unsurları açısından farklılıklar olduğu görülmüştür. Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe B1 Ders Kitabı, incelenen diğer seviyelerdeki kitaplara göre kelime sıklığı ve söz varlığı açısından en çok olduğu tespit olmuştur. Araştırmada incelenen kitapların deyimler dışında söz varlığı açısından zengin olmadığı sonucuna varıldığı tespit edilmiştir.

Aydın (2015) tarafından gerçekleştirilen "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders ve Okuma Kitaplarındaki Sözcük Sıklığı ve Seviyelere Göre Sözcük Hazinesi Çalışması" adlı yüksek lisans çalışmasında, A1, A2, B1, B2, C1 seviyelerinde hangi kelimelerin kullanılması gerektiğini belirlemek amacıyla 21 ders kitabı ve 20 okuma kitabı olmak üzere toplam da 41 kitap incelenmiştir. Çalışmada Gazi TÖMER, Gökkuşluğu, İstanbul, İzmir, Lale, Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe öğretim setleri ders kitapları A1, A2, B1, B2, C1 seviyelerinde incelenmiştir. Kelime sıklığı ve kelime çeşidi değerlendirilerek ders kitaplarının ne kadar kelime öğrettiği incelenmiştir. Araştırma sonucunda, Yeni Hitit öğretim setinin seviyelere göre kelime öğretimi bakımından en fazla söz varlığına sahip olduğu belirlenmiştir. Türkçe öğretim setleri içerisinde en düşük seviyede kitap ve kelimeyi içeren setin İzmir Yabancılar İçin Türkçe seti olduğu tespit edilmiştir.

Zorpuzan (2018) tarafından gerçekleştirilen “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Kitaplardaki Kalıp Söz ve Deyim Varlığı” adlı yüksek lisans çalışmasında, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için hazırlanmış Gazi Üniversitesi Yabancılar için Türkçe ve Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim öğretim setinin A1, A2, B1 ve B2 seviyelerindeki ders kitaplarında yer alan deyim ve kalıp sözler incelenmiştir.

Araştırma sonucunda, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan kitaplardaki kalıp sözler ve işlevleri ile gündelik yaşamda bunların ne kadar sıklıkla kullanıldığının belirlenmesi, ders kitaplarında A1 ve A2 seviyesinde somut anlamlı ve sık kullanılan deyimlere yer verilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Hayran (2019) tarafından gerçekleştirilen "Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Söz Varlığına Yönelik Bir İnceleme" adlı yüksek lisans tezinde, Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe A1, A2, B1, B2, C1, Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe A1, A2, B1, B2, C1, C2, Gazi Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe A1, A2, B1, B2, C1 ders kitaplarındaki okuma metinlerindeki söz varlığı ögeleri incelenmiştir. Araştırma sonucunda, Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinin söz varlığı en yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, incelenen tüm ders kitaplarında terimlerin en yüksek tespit edilen söz varlığı ögesi olduğu, onu deyimler, ikilemeler ve kalıp sözlerin izlediği belirlenmiştir. İncelenen ders kitaplarında ise en düşük tespit edilen söz varlığı unsurunun atasözleri olduğu gözlemlenmiştir.

Bilgin (2020) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi: Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri Dizisi Örneği (A1-A2)” adlı yüksek lisans tez çalışmasında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için kullanılan Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde yer alan A1 ve A2 seviyesi 14 hikâye kitabı, söz varlığı unsurları ve kelime sıklığı açısından incelenmiştir. Araştırmada, hikâye kitaplarında yer alan deyimler, atasözleri, ilişki kelimeleri, ikilemeler, ünlemler ve özel isimler gibi söz varlığı unsurları belirlenmiş ve hikâye kitaplarında bulunan kelimelerin kullanım sıklığı ve yaygınlığı karşılaştırmalı bir biçimde incelenmiştir. Araştırma neticesinde,

Yunus Emre Enstitüsü A1 ve A2 seviyesindeki çocuk hikâye kitaplarında kelime sıklığı ve söz varlığı unsurları bakımından farklılıklar olduğu belirlenmiştir. A1 seviyesindeki hikâye kitaplarının kelime kullanımı, ilişki sözleri, özel isimler ve ünlemler açısından A2 seviyesi hikâye kitaplarına göre daha sık kullanıldığı tespit edilmiştir.

Gökmen (2021) “Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Örneği” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanan ders kitaplarından Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi yabancılar için Türkçe öğretim seti A1, A2, B1, B2, C1, C2 seviyesi ders kitaplarındaki söz varlığı öğelerinden kelimeler, deyimler, ikilemeler, atasözleri, tekerlemeler ve bilmeceler incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setinde yer alan tüm seviyelerdeki ders kitaplarında, en fazla kelimeler sonra deyimler ikilemeler, atasözleri ve tekerlemelerin olduğu tespit edilmiştir. İncelenen ders kitaplarındaki tüm seviyelerde bilmece kullanımına rastlanılmadığı tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurlarından en yüksek kelimelerin ve en düşük tekerlemelerin olduğu gözlemlenmiştir.

2.3. ALANYAZIN TARAMASININ SONUCU

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanında kelimelerin sıklık ve yaygınlığını belirlemek amacıyla yapılan çalışmaların 2014 yılından sonra daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe alanında, kelimelerin kullanım sıklıklarını belirlemeye yönelik çalışmaların hem yazılı hem de sözlü dilde yapıldığı gözlemlenmektedir. Çalışmalar içinde yüksek lisans tezlerinin doktora çalışmalarına nispeten daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca söz varlığı unsurlarını belirlemek için yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin sözlü ve yazılı anlatımları da incelenmiştir. Çalışmalarda ya sadece ders veya okuma kitaplarının incelendiği ya da yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin yazılı ve sözlü anlatımının incelendiği görülmektedir. Birkaç çalışmada ders kitapları ve öğrenci anlatımlarının bir arada incelendiği görülmektedir. Ders kitaplarındaki kelime kullanımı ile öğrencilerin

anlatımlarındaki kelime kullanımının birlikte değerlendirildiği, bu konuda daha fazla çalışmanın yapılması gerektiği ifade edilebilir.

Çalışmalarda görülmüştür ki, genellikle kelime sıklığı üzerinde durulurken, kelimelerin yaygınlığı ve söz varlığı unsurlarına yönelik çalışmalar daha az yapılmaktadır. Kelimelerin ğretiminde kullanım sıklığı kadar yaygınlığın da önemli olduğu düşünülerek, kelimelerin kullanım yaygınlığına odaklanan çalışmaların sayısının artması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Çalışmaların kapsamının genellikle temel, orta veya ileri bir dil seviyesi ile sınırlandırılmış ders kitapları ve okuma metinleri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ders kitaplarında kelime ve söz varlığına yönelik eksiklikler üzerinde durulmuştur. Tüm seviyeleri kapsayan ve ders kitaplarında yer alan tüm bölümleri kapsayan çalışmaların yapılması faydalı olacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Tez çalışması, yabancılar için Türkçe ders kitaplarında bulunan söz varlığı unsurlarını incelemek üzere ders kitaplarına yönelik yapılan bir çalışmayı kapsamaktadır. Bu bölümde, tezin araştırma modeli, evren ve örneklem seçimi, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve verilerin analizi hakkında bilgi verilmiştir.

3.1. DERS KİTAPLARINA YÖNELİK ÇALIŞMANININ YÖNTEMİ

Tez çalışmasının ders kitaplarına yönelik bölümü, nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

3.2. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Tez çalışması, yabancılar için Türkçe ders kitaplarında hangi söz varlığı unsurlarının yer aldığını, bu unsurların kullanım sıklığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, ders kitaplarındaki söz varlığı unsurlarını belirlemek için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılarak tez çalışması gerçekleştirilmiştir.

Durum çalışması, sistematik bilgi toplamak amacıyla çoklu veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı ve bir sistemin etrafıca incelendiği metodolojik bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010). Merriam (2013) sınırlı belirli olan bir sistemin detaylı bir şekilde tanımlanması ve incelenmesi olarak tanımlamaktadır.

Durum çalışması, yapılan tanımlamalar ışığında "Nasıl" ve "Niçin" sorularına odaklanan ve araştırmayı inceleyen kontrolünü tam olarak sağlayamadığı bir olgu veya olayı etrafıca araştırmasına olanak veren bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Bu araştırmada yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı unsurlarını belirlemek için bu desen seçilmiştir.

3.3. İNCELENEN DÖKÜMANLAR

Tez çalışmasının ders kitaplarına yönelik incelemesinde, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde yer alan A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi Türkçe ders kitapları kapsamaktadır.

Tez çalışmasında incelenen ders kitaplarının sayısı aşağıdaki şekildedir:

Tablo 3. Çalışmada İncelenen Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarının Sayısı

Öğretim Seti	Yayınevi	Seviye	f
Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe	Kültür Sanat Basımevi	A1	1
Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe	Kültür Sanat Basımevi	A2	1
Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe	Kültür Sanat Basımevi	B1	1
Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe	Kültür Sanat Basımevi	B2	1
Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe	Kültür Sanat Basımevi	C1	1
Toplam			5

Tablo 3'te görüldüğü gibi çalışmada incelenen dökümanlar Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde yer alan A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi toplam 5 yabancılar için Türkçe ders kitabından oluşmaktadır.

3.4. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerindeki yabancılar için Türkçe ders kitaplarında kullanılan söz varlığı öğelerinin, kullanım sıklığının belirlenmesi amacıyla yapılan incelemede veriler doküman analizi yöntemiyle toplanmıştır. Doküman analizi Yıldırım ve Şimşek'e (2006) göre; doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Dokümanlar, nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıdır. Bu tür araştırmalarda, araştırmacı ihtiyacı olan veriyi gözlem ve görüşme yapmaya gerek kalmadan elde edebilir. Yani nitel araştırmalarda, doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olarak da kullanılabilir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarının A1-C1 seviyelerindeki söz varlığına yönelik veriler, ders kitaplarının içeriğinde bulunan hazırlık çalışmaları, okuma, dinleme, konuşma, yazma metinleri, metin altı soruları ve dil bilgisi gibi bölümlerin incelenmesiyle elde edilmiştir. Bu inceleme, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının içeriğinde yer alan kelimelerin analizini içermektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kelime öğretiminin yöntemleri ve bu konudaki uzman görüşleri, Türkçe ders kitaplarında söz varlığı öğelerinin inceleneceği bölümlerin seçiminde belirleyici olmuştur. Göçen'e (2016, s.138) göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler, yeni söz varlığı öğelerini ders kitaplarında yer alan ve öğretime dâhil edilen tüm bölümlerle öğrenebilmektedir. Bununla birlikte, yeni kelimelerin öğrencilere öğretilmesi amacıyla farklı yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemler arasında hazırlık çalışmaları, okuma, dinleme, konuşma, yazma metinleri ve dil bilgisi gibi farklı yollarla kazandırılma hedeflenmektedir. Yabancı dil öğretiminde, yeni kelimelerin sadece okuma metinleri aracılığıyla kazandırılması mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Özellikle temel seviyede (A1-A2), öğrencilere farklı ders kitaplarının farklı bölümleri ve etkinlikleri aracılığıyla da yeni kelimeler öğretilmektedir. Orta seviye (B1-B2) ve ileri seviyelerde (C1-C2) ise atasözleri, deyimler, tekerlemeler, bilmece gibi söz varlığı öğelerinin okuma metinlerinin yanı sıra ders kitaplarının diğer bölümlerinde de yer aldığı tespit edilmiştir.

Ayrıca Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitaplarında bölüm içindeki dil bilgisi açıklamaları, bölüm sonlarındaki öz değerlendirme ile kelime listeleri araştırmaya dâhil edilmemiştir.

3.5. VERİLERİN TOPLANMASI

Yabancılar için Türkçe ders kitaplarında yer alan söz varlığını ortaya koymak amacıyla yapılan inceleme, öncelikle Yeni İstanbul Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviye ders kitaplarına erişim sağlanarak başlamıştır. Daha sonra ders kitaplarında yer alan ve araştırma kapsamında değerlendirilen kısımlar, bilgisayar

ortamına aktarılmıştır. Bu sayede incelenen ders kitaplarının ilgili bölümleri daha detaylı bir şekilde analiz edilerek söz varlığına ilişkin veriler elde edilmiştir.

Ortaya çıkan sonuçların analizinde kullanılmak üzere verilere yönelik dosyalar oluşturulmuştur. Öncelikle her bir dosya A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerine ayrılmıştır. Sonrasında ise her bir seviye yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığının ortaya konması amacıyla uygun olarak temel kelimeler, ikilemeler, deyimler, atasözleri, bilmeceler ve tekerlemeler olmak üzere alt dosyalar eklenmiştir.

3.6. VERİLERİN ANALİZİ

Çalışma verilerinin analizi için Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan A1, A2, B1, B2, C1 seviyesi ders kitaplarından elde edilen verilerin toplam ve farklı kelime sayılarını belirlemek ve kullanım sıklığını ortaya koymak amacıyla CİBAKAYA ve MS Excel programı kullanılmıştır. Bu programı kullanmadan önce kelime programının ve çalışmanın kapsamı doğrultusunda, kelime verileri araştırmacıların görüşlerine dayanarak analiz edilmiştir. Kelime sıklık listelerinin hazırlanmasında Göz (2003), Kurudayıoğlu ve Karadağ'ın (2005), Baş (2011) ve Göçen (2016) çalışmaları örnek alınmıştır.

CİBAKAYA programının ve araştırma kapsamının gerektirdiği şekilde kelime verileri analiz edilmeden önce aşağıdaki işlemler gerçekleştirilmiştir:

1. Verilerin analizi için inceleme yaklaşımı belirlendikten sonra, ilk adım olarak ders kitapları içerisinde bulunan metinlerin bilgisayar ortamına aktarılması sağlanmıştır. Bu aktarım sürecinde ortaya çıkan yazım hataları da düzeltilmiştir. Ayrıca, ders kitaplarının metinlerinde bulunan görsellerin silinmesi işlemi gerçekleştirilmiştir. Bu adımlar, veri analizinin doğru ve tutarlı bir şekilde yapılabilmesi için önemli bir ön hazırlık aşamasını oluşturmaktadır.

2. İncelenen ders kitaplarındaki söz varlığı dizini oluşturulurken sözcüklerdeki çekim ekleri silinmiş, sözlük birimi özelliği gösteren dil birimleri ele alınmıştır. Kelime sıklığına yönelik araştırmalarda, kelimelerin kabul edilme sınırının nasıl olması gerektiği Kurudayıoğlu ve Karadağ (2005, s. 305) tarafından şöyle açıklanmaktadır:

Çekim unsurları çıkarıldığında, anlam ile biçimin kesiştiği ilk nokta. Kesişme bazen sözcük kökünde bazen sözcük gövdesinde bazen de birleşik sözcük tabanında gerçekleşebilmektedir. Bu açıdan sözcük, anlamı veya görevi bulunan, çekim ekleri ile işlenmeye hazır tabandır. Taban; kök ya da gövde olabileceği gibi birleşik yapılar şeklinde de karşımıza çıkabilir. Taban kavramı, sözcüğün biçim ve anlam yapısını da ortaya koymaktadır.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için basılmış ders kitaplarındaki kelimelerin incelenmesinde, kelimeler "taban" (lemma) olarak ele alınmıştır. Bu, kelimelerin çekim ekleri silinerek kök ya da gövde biçimleriyle kelime listelerinde gösterilmesi anlamına gelmektedir.

3. Kelimelerin çekim eklerinin silinmesinden sonra, bazı kelimelerin sıklık programında aynı birimi ifade etmeye başlaması durumu ortaya çıkmıştır. Bu durumu engellemek için fiillerin sonuna "-" işareti eklenmiştir. Bu sayede örneğin; "kız" kelimesinin bir isim, "kız-" kelimesinin ise bir fiil olduğu daha anlaşılır bir şekilde ifade edilmektedir. Bu işaretlemeler, verilerin doğru şekilde analiz edilmesini sağlamaktadır.

4. Olumsuzluk ekleri, geçici isim yapan zarf-fiil ekleri ve sıfat-fiil ekleri de çekim ekleriyle birlikte silinmiş ve kelimeler "-" işaretiyle fiil durumuna getirilmiştir. Kalıcı isim yapan isim-fiil eklerine sahip kelimeler ise madde başı olarak bırakılmıştır. Bu yöntemle, kelimelerin temel hâlleriyle analiz edilmesi ve sıklık programında doğru bir şekilde temsil edilmesi sağlanmıştır.

5. CİBAKAYA 2.3 programı, her iki boşluk arasındaki her bir veriyi ayrı bir kelime olarak değerlendirdiği için ikilemeler, deyimler, atasözleri, bilmeceler ve tekerlemelerin sıklık programında tek bir kelime olarak temsil edilmesi için " " işareti kullanılarak birleştirilmiştir. Bu sayede ikilemeler, deyimler, atasözleri, bilmeceler ve tekerlemeler metin içindeki anlamını koruyacak şekilde bir kalıp olarak ele alınmıştır. Bu konuda Baş (2011) ve Göçen'in (2016) yaklaşımı benimsenmiştir.

6. Tez çalışması kapsamında incelenen deyimler, atasözleri ve ikilemeler gibi söz varlığı öğeleri, Baş'ın (2011, s. 53) belirttiği gibi farklı başlıklarda kalıp olarak değerlendirilmiş ve temel kelime listelerine dahil edilmemiştir.

7. Deyimlerin ve atasözlerinin belirlenmesi için TDK Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, internet üzerinden erişilebilen bir kaynak olarak kullanılmıştır. Bu kaynak temel alınarak deyim ve atasözü listeleri oluşturulmuştur. Sonrasında uzmanların görüşleri de göz önünde tutularak listelerin nihai hali oluşturulmuştur. Böylelikle, deyimlerin ve atasözlerinin doğru ve güncel bir şekilde belirlenmesi sağlanmıştır.

8. Deyimlerdeki fiil çekim ekleri, silinerek mastar halleriyle yazılmıştır.

9. Baş'a (2011) göre özel isimler, söz varlığı araştırmalarında kelime listelerinin oluşturulmasında önemli bir unsurdur ve amaçlara bağlı olarak özel isimlerin kabul edilip edilmemesi konusunda esneklik bulunmaktadır. Tez çalışması kapsamında incelenen metinlerde yer alan özel isimler belirlenmiştir. Ancak yabancılar için Türkçe ders kitaplarında diyaloglarda, okuma metinlerinde yabancı ya da Türk kişi ve yer isimlerinin sıkça bulunmasından çok sayıda özel isme ulaşılmıştır. Çok sayıdaki özel ismin ders kitaplarında bulunan kelime sayısı konusunda yanıltıcı olacağı fark edildiğinden özel isimler çalışma kapsamına dâhil edilmemiştir. Göz'ün (2003) listesinde de özel isimler bulunmamaktadır.

10. Yabancılar için Türkçe ders kitaplarında yer alan sayıların, kelime sayısının hesaplanmasında yanıltıcı olabileceği varsayıldığından kelime listelerinde yer alması konusunda Göz'ün (2003) bakış açısı göz önünde bulundurulmuştur. Bu sebeple “bir, iki, üç vb.” sayılar ve “on, yüz, bin vb.” basamak sayıları listelerde yer almış, diğer sayılara çalışmada yer verilmemiştir.

11. Yabancılar için Türkçe ders kitaplarında yer alan tarih ve saatlerin kelime sayılarının hesaplanmasında yanıltıcı olabileceği varsayıldığından kelime listelerinde yer alması konusunda Baş'ın (2011) bakış açısı göz önünde bulundurularak çalışmada yer verilmemiştir.

12. Ders kitaplarında bulunan kısaltmalar açılımları ile incelemede yer almıştır.

13. Kelime verilerinin incelenmesi sırasında "DA" bağlacı ile "MI" soru ekinin farklı biçimleri yerine tek bir biçimde sıklık listelerinde yer alabilmesi için inceleme sırasında bunların tek ve aynı biçimde yazılması tercih edilmiştir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin ders kitaplarındaki söz varlığı öğelerinin belirlenmesi için yapılan işlemlerin ardından, CİBAKAYA programı kullanılarak kelime sıklık listeleri oluşturulmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı öğelerine yönelik ortaya çıkan bulgular incelemenin alt problemleriyle ilişkili olarak aşağıdaki başlıklarla sunulmuştur:

4.1. YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞI UNSURLARININ SAYISINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, tez çalışmasının amacına bağlı olarak Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde yer alan A1, A2, B1, B2, C1 olmak üzere beş farklı seviyede toplam 5 Türkçe ders kitabı seçilmiştir. Ders kitapları, temel kelimeler, ikilemeler, deyimler, atasözleri, tekerlemeler ve bilmeceler açısından incelenmiştir. Ders kitaplarında bilmece kullanımına rastlanmamıştır. İlgili ders kitaplarında yer alan temel kelimeler, ikilemeler, deyimler, atasözleri, tekerlemeler ve bilmecelerle ilgili toplam ve farklı kelime sayıları belirlenmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setine ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi ders kitaplarında kullanılan toplam ve farklı söz varlığı sayısı şöyle gösterilebilir:

**Tablo 4. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki
Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı**

Söz Varlığı	Toplam	Farklı	Söz Varlığı Katsayısı
A1	18264	1553	0,085
A2	17463	2317	0,13
B1	25221	2650	0,10
B2	25230	2922	0,11
C1	26300	3508	0,13
Toplam	112,478	6435	0,05

Tablo 4’de görüldüğü gibi yapılan araştırmada Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setine ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesinde kullanılan toplam ve farklı söz varlığı sayısı incelendiğinde, toplam 112,478 söz varlığı sayısı ve farklı olarak 6435 söz varlığı sayısı tespit edilmiştir. İnceleme sonucunda toplam ve

farklı söz varlığı sayısının en yüksek C1 seviyesinde olduğu belirlenmiştir. Toplam söz varlığı sayısı en düşük A2 seviyesinde farklı söz varlığı sayısı en düşük A1 seviyesinde tespit edilmiştir.

Farklı söz varlığı sayısının toplam söz varlığı sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan söz varlığı katsayısı değeri, 0,05 tespit edilmiştir. Söz varlığı katsayı değeri A2 ve C1 seviyesi ders kitabında en yüksek A1 seviyesinde ise en düşük olduğu belirlenmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setine ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi ders kitaplarının bu çalışmada incelenen söz varlığı unsurlarına göre toplam ve farklı söz varlığı sayısı şöyle gösterilmektedir:

Tablo 5. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı

Söz Varlığı A1-C1	Toplam	Farklı	Söz Varlığı Katsayısı
Temel Kelimeler	109664	5625	0,05
İkilemeler	227	97	0,42
Deyimler	2558	691	0,27
Atasözleri	20	15	0,75
Tekerlemeler	9	7	0,77
Bilmeceler	0	0	0
Toplam	112,478	6435	0,05

Tablo 5’de görüldüğü gibi yapılan araştırmada Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setine ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesinde sırayla en yüksek temel kelimeler, deyimler, ikilemeler, atasözleri ve tekerlemelerin olduğu belirlenmiştir. İnceleme sonucunda, ders kitaplarında bilmece kullanımı olmadığı tespit edilmiştir. Yabancılar için Türkçe A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi ders kitaplarında kullanılan farklı ve toplam ikileme, atasözü ve tekerleme sayısının diğer söz varlığı unsurlarına göre düşük olduğu gözlemlenmiştir.

Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde yer alan A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesindeki toplam 5 ders kitabında yer alan toplam ve farklı temel kelime sayısı şöyle gösterilmektedir:

Tablo 6. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Temel Kelime Sayısı

Temel Kelime ¹	Toplam	Farklı	Kelime Katsayısı
A1	17993	1485	0,082
A2	17078	2158	0,126
B1	24547	2377	0,096
B2	24697	2742	0,111
C1	25349	3095	0,122

Tablo 6'ya göre; Yeni İstanbul yabancılar için hazırlanan Türkçe öğretim setindeki ders kitapları A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerinde kullanılan toplam ve farklı temel kelime sayıları incelendiğinde, her bir ders kitabında 1485 ile 3095 arasında farklı temel kelime kullanıldığı görülmektedir. Temel kelimelerin toplam sayısı A1 seviyesinden C1 seviyesine doğru A2 seviyesi dışında artış göstermektedir. Temel kelimelerin farklı sayısı ise A1 seviyesinden C1 seviyesine doğru düzenli artış göstermektedir. En yüksek toplam ve farklı temel kelime kullanımı C1 seviyesindeki ders kitabında tespit edilmiştir. En düşük toplam ve farklı temel kelime kullanımı A1 seviyesinde bulunduğu tespit edilmiştir.

Farklı temel kelime sayısının toplam temel kelime sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan kelime katsayısı değeri, en yüksek A2 seviyesi ders kitabında tespit edilmiştir. Bu durum, A2 ders kitabında toplam temel kelimelerin içinde farklı temel kelimelerin kullanım oranının daha yüksek olduğunu göstermektedir. İnceleme sonucunda toplam temel kelimeler içinde daha az sayıda yeni temel kelime kullanıldığı ve temel kelimelerin çok fazla tekrar ettiği tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde bulunan A1-C1 seviyelerindeki toplam 5 ders kitabında kullanılan toplam ve farklı temel kelime sayıları şöyle gösterilmektedir:

Tablo 7. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Temel Kelime Sayısı

Temel Kelime	Toplam	Farklı	Kelime Katsayısı
A1-C1	109664	5625	0,05

¹ “Temel Kelime” ifadesiyle basit ve birleşik isimler ve fiillerden söz edilmektedir.

Tablo 7'ye göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1-C1 seviyelerindeki ders kitaplarında yer alan, temel kelimelerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 109,664 temel kelime ve farklı olarak 5625 temel kelime sayısı tespit edilmiştir.

Farklı temel kelime sayısının toplam temel kelime sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan kelime katsayısı değeri 0,05 olarak tespit edilmiştir. Toplam temel kelimeler içinde daha fazla sayıda yeni temel kelime kullanıldığı ve temel kelimelerin çok fazla tekrar etmediği tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde yer alan A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesindeki toplam 5 ders kitabında yer alan toplam ve farklı ikileme sayısı şöyle gösterilmektedir:

Tablo 8. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı İkileme Sayısı

İkileme	Toplam	Farklı	İkileme Katsayısı
A1	25	5	0,2
A2	30	12	0,4
B1	64	37	0,57
B2	36	22	0,61
C1	72	40	0,55

Tablo 8'e göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerindeki ders kitaplarının her birinde kullanılan toplam ve farklı ikileme sayıları incelendiğinde, toplam ikileme sayısının 25-72 arasında değiştiği ve farklı ikileme sayısının 5-40 arasında değiştiği görülmektedir. B2 seviyesinde toplam ve farklı ikileme sayısının azaldığı diğer seviyelerde düzenli bir artışın olduğu görülmektedir. En yüksek toplam ve farklı ikileme sayısının C1 seviyesinde olduğu görülmektedir. En düşük toplam ve farklı ikileme sayısının A1 seviyesi ders kitabında olduğu görülmektedir.

Farklı ikileme sayısının toplam ikileme sayısına bölünerek ortaya çıkan ikileme katsayısının bir ders kitabında 0,2 olduğu, diğer ders kitaplarında ise 0,55-0,61 arasında değiştiği görülmektedir. Farklı ikileme sayısının, toplam ikileme sayısına bölünmesi ile elde edilen ikileme katsayısı değerinin en yüksek olduğu seviye B2, en düşük olduğu seviye ise A1 seviyesidir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setin de bulunan A1-C1 seviyelerindeki toplam 5 ders kitabında kullanılan toplam ve farklı ikileme sayıları şöyle gösterilmektedir:

Tablo 9. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı İkileme Sayısı

Toplam İkileme	Toplam	Farklı	İkileme Katsayısı
A1-C1	227	97	0,42

Tablo 9'a göre; dil öğretim setinin A1-C1 seviye ders kitaplarının birleşimi olarak toplam 5 yabancılar için Türkçe ders kitabından 227 toplam ikileme sayısı ve 97 farklı ikileme sayısı elde edilmiştir.

Farklı ikileme sayısının toplam ikileme sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan ikileme katsayısı değeri 0,42 olarak tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde yer alan A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesindeki toplam 5 ders kitabında yer alan toplam ve farklı deyim sayısı şöyle gösterilmektedir:

Tablo 10. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Deyim Sayısı

Deyim	Toplam	Farklı	Deyim Katsayısı
A1	246	63	0,25
A2	352	144	0,40
B1	596	225	0,37
B2	497	158	0,31
C1	867	365	0,42

Tablo 10'a göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1-C1 seviyelerindeki ders kitaplarında yer alan deyimlerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplam deyim sayısının 246-867 arasında ve farklı deyim sayısının 63-365 arasında değiştiği görülmektedir. En yüksek toplam ve farklı deyim kullanımının C1 seviyesi en düşük toplam ve farklı deyim kullanımının A1 seviyesi ders kitabında olduğu tespit edilmiştir. Deyimlerin toplam ve farklı sayısı incelendiğinde A1 seviyesinden C1 seviyesine doğru B2 seviyesi dışında artış gösterdiği tespit edilmiştir.

Farklı deyim sayısının toplam deyim sayısına bölünerek ortaya çıkan deyim katsayısı oranının en düşük A1 seviyesi, en yüksek C1 seviyesinde olduğu görülmektedir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setin de bulunan A1-C1 seviyelerindeki toplam 5 ders kitabında kullanılan toplam ve farklı deyim sayıları şöyle gösterilmektedir:

Tablo 11. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Deyim Sayısı

Toplam Deyim	Toplam	Farklı	Deyim Katsayısı
A1-C1	2558	691	0,27

Tablo 11'e göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1-C1 seviyelerindeki ders kitaplarında yer alan deyimlerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 2558 deyim ve farklı olarak 691 deyim sayısı tespit edilmiştir.

Farklı deyim sayısının toplam deyim sayısına bölünerek ortaya çıkan deyim katsayısı oranının 0,27 olduğu tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde yer alan A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesindeki toplam 5 ders kitabında yer alan toplam ve farklı atasözü sayısı şöyle gösterilmektedir:

Tablo 12. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Atasözü Sayısı

Atasözü	Toplam	Farklı	Atasözü Katsayısı
A1	-	-	-
A2	-	-	-
B1	8	7	0,87
B2	-	-	-
C1	12	8	0,66

Tablo 12'ye göre; atasözlerinin dil seviyelerine dağılımı incelendiğinde A1, A2 ve B2 seviyesi ders kitaplarında atasözü kullanımının olmadığı belirlenmiştir. Toplam ve farklı olarak en yüksek atasözü sayısının C1, en düşük B1 seviyesinde olduğu görülmektedir.

Farklı atasözü sayısının toplam atasözü sayısına bölünerek elde edilen atasözü katsayısı oranının en düşük C1 seviyesi, en yüksek B1 seviyesinde olduğu görülmektedir. Bu durum, söz konusu ders kitabında toplam atasözü içinde farklı atasözü kullanım oranının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setin de bulunan A1-C1 seviyelerindeki toplam 5 ders kitabında kullanılan toplam ve farklı atasözü sayıları şöyle gösterilmektedir:

Tablo 13. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Atasözü Sayısı

Toplam Atasözü	Toplam	Farklı	Atasözü Katsayısı
A1-C1	20	15	0,75

Tablo 13'e göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1-C1 seviyelerindeki ders kitaplarında yer alan atasözlerinin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 20 atasözü ve farklı olarak 15 atasözü sayısına ulaşılmaktadır.

Farklı atasözü sayısının toplam atasözü sayısına bölünerek ortaya çıkan atasözü katsayısı oranının 0,75 olduğu tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde yer alan A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesindeki toplam 5 ders kitabında yer alan toplam ve farklı tekerleme sayısı şöyle gösterilmektedir:

Tablo 14. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Tekerleme Sayısı

Tekerleme	Toplam	Farklı	Tekerleme Katsayısı
A1	-	-	-
A2	3	3	1
B1	6	4	0,66
B2	-	-	-
C1	-	-	-

Tablo 14'e göre; tekerlemelerin dil seviyelerine dağılımı incelendiğinde, A1, B2 ve C1 seviyesi ders kitaplarında tekerleme kullanımının olmadığı görülmektedir. Toplam ve farklı olarak en yüksek tekerleme sayısının B1, en düşük A2 seviyesinde olduğu belirlenmiştir.

Farklı tekerleme sayısının toplam tekerleme sayısına bölünerek ortaya çıkan tekerleme katsayısı oranının en düşük B1 seviyesi, en yüksek A2 seviyesinde olduğu görülmektedir. Bu durum, söz konusu ders kitabında toplam tekerleme içinde farklı tekerleme kullanım oranının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setin de bulunan A1-C1 seviyelerindeki toplam 5 ders kitabında kullanılan toplam ve farklı tekerleme sayıları şöyle gösterilmektedir:

Tablo 15. A1-C1 Seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki Toplam ve Farklı Tekerleme Sayısı

Toplam Tekerleme	Toplam	Farklı	Tekerleme Katsayısı
A1-C1	9	7	0,77

Tablo 15'e göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1-C1 seviyelerindeki ders kitaplarında yer alan tekerlemelerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 9 tekerleme ve farklı olarak 7 tekerleme sayısına ulaşılmaktadır.

Farklı tekerleme sayısının toplam tekerleme sayısına bölünerek ortaya çıkan tekerleme katsayısı oranının 0,77 olduğu tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setine ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi ders kitaplarında bilmece kullanımına rastlanmadığından tablo oluşturulmamıştır.

4.2. A1 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe A1 seviyesi ders kitabında, hangi söz varlığı unsurlarının bulunduğu incelenmiştir. Çalışmada incelenen A1 ders kitabındaki toplam ve farklı söz varlığı unsurlarının sayısı şöyledir:

**Tablo 16. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A1 Seviyesi
Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı**

A1	Toplam	Farklı	Söz Katsayısı	Varlığı
Temel Kelimeler	17993	1485	0,082	
İkilemeler	25	5	0,2	
Deyimler	246	63	0,25	
Atasözleri	-	-	-	
Tekerlemeler	-	-	-	
Bilmeceler	-	-	-	
Toplam	18264	1553	0,085	

Tablo 16'ya göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A1 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında toplam söz varlığı sayısının 18264, farklı söz varlığı sayısının 1553; toplam temel kelime sayısının 17993, farklı temel kelime sayısının 1485; toplam ikileme sayısının 25, farklı ikileme sayısının 5; toplam deyim sayısının 246, farklı deyim sayısının 63 olduğu belirlenmiştir. A1 seviyesi ders kitabında en çok temel kelimeler en az ikilemeler olduğu tespit edilmiştir. Atasözü, tekerleme ve bilmecenin A1 ders kitabında olmadığı gözlemlenmiştir.

Farklı söz varlığı sayısının toplam söz varlığı sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan söz varlığı katsayısı en yüksek olan deyimler ve ikilemeler, en düşük temel kelimelerdir. Kelimelerin diğer söz varlığı unsurlarına göre daha fazla tekrar ettiği, ikileme ve deyimlerin ise çok fazla tekrar etmediği görülmüştür.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A1 seviyesi bulgularına ait kelime listesi Ek A'dadır. Bu bölümde sadece A1 seviyesi ders kitabında bulunan ilk 100 temel kelimeye yer verilmiştir. A1 seviyesi ders kitabında yer alan ilk 100 kelime aşağıda listelenmiştir:

**Tablo 17. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A1
Seviyesindeki İlk 100 Kelime**

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
ben	402	zaman	94	ora	59
ve	331	sonra	92	cümle	58
bir	306	yaz-	91	ülke	58
var	302	siz	90	al-	57

çok	258	gel-	88	daha	57
mi	242	ile	86	boşluk	56
bu	230	de	85	en	56
ne	220	aile	84	insan	56
o	198	anne	82	yok	56
git-	194	kitap	76	büyük	55
yap-	186	yemek	76	çalış-	54
arkadaş	173	evet	73	bayram	53
aşağı	168	merhaba	73	ama	51
saat	167	nasıl	72	kal-	51
sen	162	güzel	71	hayır	50
ev	153	soru	71	metin	49
kaç-	148	öğretmen	70	önce	49
iki	147	yaş	68	yaşa-	49
nere	144	ders	67	masa	48
gün	132	akşam	66	ye-	48
üç	125	iyi	65	doldur-	46
ad	121	geç-	64	için	45
öğrenci	119	altı	63	izle-	45
iste-	117	değil	63	kahvaltı	45
okul	113	konuş-	63	kendi	44
onlar	109	oku-	63	dinle-	42
türkçe	107	oda	62	kelime	42
iş	106	resim	62	öğren-	42
kim	106	bak-	60	yer	42
sınıf	104	örnek	60	beş	40
bura	99	sabah	60	film	40
biz	97	sev-	60	tatil	40
her	97	baba	59	çık-	39
hangi	94				

Tablo 17'ye göre; A1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime “ben, ve, bir, var, çok, mi, bu, ne, o, git-, yap-, arkadaş, aşağı, saat, sen, ev, kaç-, iki, nere, gün” kelimeleridir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A1 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında toplam ikileme sayısının 25, farklı ikileme sayısının

5 olduğu görülmektedir. Buna göre A1 seviyesi ders kitabında yer alan ikilemeler şöyle gösterilebilir:

Tablo 18. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A1 Seviyesindeki İkilemeler

İkileme	S
sık sık	9
güle güle	8
bol bol	6
arada sırada	1
zaman zaman	1

Tablo 18'e göre; A1 seviyesi ders kitabında "sık sık, güle güle, bol bol, arada sırada, zaman zaman" ikilemeleri farklı olarak kullanıldığı en yüksek "sık sık" ikilemesinin olduğu belirlenmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A1 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında toplam deyim sayısının 246, farklı deyim sayısının 13 olduğu görülmektedir. Buna göre A1 seviyesi ders kitabında yer alan deyimler şöyle gösterilebilir:

Tablo 19. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A1 Seviyesindeki Deyimler

Deyim	S	Deyim	S
memnun olmak	30	stres atmak	2
teşekkür etmek	27	tavsiye vermek	2
sağ olmak	11	tebrik etmek	2
sohbet etmek	11	vakit geçirmek	2
hoş gelmek	10	yardım istemek	2
ziyaret etmek	10	acele etmek	1
tekrar etmek	9	başı dönmek	1
affetmek	7	borç istemek	1
geçmiş olmak	7	çok yaşamak	1
hoşça kalmak	7	dikkat etmek	1
yardım etmek	7	dilek dilemek	1
devam etmek	6	dört gözle beklemek	1
nefret etmek	6	el öpmek	1

tahmin etmek	6	geç kalkmak	1
afiyet olmak	5	geç kalmak	1
hoş bulmak	5	ifade etmek	1
ikram etmek	5	iyilik sağlık	1
merak etmek	4	kabul etmek	1
rica etmek	4	kutlama yapmak	1
zar atmak	4	mezun olmak	1
baş dönmek	3	muayene etmek	1
geri gitmek	3	nefes almak	1
kontrol etmek	3	oyun oynamak	1
pişman olmak	3	önem vermek	1
pratik yapmak	3	özür dilemek	1
bol şanslar	2	park etmek	1
davet etmek	2	tarif etmek	1
geçmiş olsun	2	tavsiye etmek	1
mutlu olmak	2	tekrar bakmak	1
ne var ne yok	2	uğur getirmek	1
satın almak	2	yalan söylemek	1
spor yapmak	2		

Tablo 19'a göre A1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim “memnun olmak, teşekkür etmek, sağ olmak, sohbet etmek, hoş gelmek, ziyaret etmek, tekrar etmek, affetmek, geçmiş olmak, hoşça kalmak, yardım etmek, devam etmek, nefret etmek, tahmin etmek, afiyet olmak, hoş bulmak, ikram etmek, merak etmek, rica etmek, zar atmak” A1 seviyesinde farklı olarak kullanılan deyimlerdir. En yüksek “memnun olmak, teşekkür etmek, sağ olmak, sohbet etmek, hoş gelmek, ziyaret etmek” deyimleri kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; incelenen A1 seviyesi ders kitabında söz varlığı unsurlarından atasözü, tekerleme ve bilmeceye rastlanmamıştır.

4.3. A2 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe A2 seviyesi ders kitabında, hangi söz varlığı unsurlarının yer aldığı belirlenmiştir. Çalışmada incelenen A2 ders kitabındaki toplam ve farklı söz varlığı unsurlarının sayısı şöyledir:

Tablo 20. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesi Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı

A2	Toplam	Farklı	Söz Katsayısı	Varlığı
Temel Kelimeler	17078	2158	0,126	
İkilemeler	30	12	0,4	
Deyimler	352	144	0,40	
Atasözleri	-	-	-	
Tekerlemeler	3	3	1	
Bilmeceler	-	-	-	
Toplam	17463	2317	1,926	

Tablo 20'ye göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A2 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında toplam söz varlığı sayısının 17463, farklı söz varlığı sayısının 2317; toplam temel kelime sayısının 17078, farklı temel kelime sayısının 2158; toplam ikileme sayısının 30, farklı ikileme sayısının 12; toplam deyim sayısının 352, farklı deyim sayısının 144; toplam tekerleme sayısının 3, farklı tekerleme sayısının 3 olduğu görülmektedir. A2 seviyesi ders kitabında en çok temel kelimeler en az tekerlemeler olduğu tespit edilmiştir. Atasözü ve bilmeceye A2 ders kitabında yer almadığı belirlenmiştir.

Farklı söz varlığı sayısının toplam söz varlığı sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan söz varlığı katsayısı en yüksek olan tekerlemeler, en düşük olan ise temel kelimelerdir. Kelimelerin diğer söz varlığı unsurlarına göre daha çok tekrar ettiği, tekerlemelerin toplam sayı içinde çok az tekrar ettiği görülmüştür.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A2 seviyesi bulgularına ait kelime listesi Ek B'dedir. Bu bölümde sadece A2 seviyesi ders

kitabında bulunan ilk 100 temel kelimeye yer verilmiştir. A2 seviyesi ders kitabında yer alan ilk 100 kelime aşağıda listelenmiştir:

Tablo 21. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesindeki İlk 100 Kelime

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
bir	407	her	67	saat	45
ve	407	nasıl	63	çünkü	44
mi	259	ver-	63	ders	44
çok	248	film	62	doldur-	44
yap-	215	soru	62	kadar	44
git-	204	cümle	61	ora	44
bu	195	gibi	61	bil-	43
aşağı	178	nere	61	iyi	43
ol-	170	konuş-	60	akşam	42
ne	158	neler	58	boşluk	42
gel-	155	önce	57	güzel	42
ben	147	ülke	57	in-	42
için	141	iş	56	ise	42
o	137	çık-	53	örnek	42
hangi	114	çalış-	52	daha	41
var	105	öğrenci	52	çocuk	40
al-	102	ye-	52	söyle-	40
arkadaş	102	gör-	50	şimdi	40
sonra	102	neden	50	rüya	39
de	97	yer	50	bak-	38
zaman	93	ama	49	dün	38
gün	92	biz	49	izle-	38
yemek	89	kişi	49	kaç	38
siz	88	anne	48	yarın	38
sen	81	haber	48	yaşa-	38
yaz-	81	kız	48	ad	37
ev	80	oku-	47	doğru	37
insan	79	evet	46	okul	37
ile	78	geç-	46	kal-	36
iste-	76	geçen	46	diye	35
en	74	hafta	46	görevli	35
hava	74	kim	46	sor-	35
yıl	70	metin	45	sev-	34
tatil	68				

Tablo 21'e göre; A2 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime “bir, ve, mi, çok, yap-, git-, bu, aşağı, ol-, ne, gel-, ben, için, o, hangi, var, al-, arkadaş, sonra, de” kelimeleridir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A2 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında toplam ikileme sayısının 30, farklı ikileme sayısının 12 olduğu görülmektedir. Buna göre A2 seviyesi ders kitabında yer alan ikilemeler şöyle gösterilebilir:

Tablo 22. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesindeki İkilemeler

İkileme	S
hem hem	13
bol bol	6
sık sık	2
ağır ağır	1
ara sıra	1
günlük güneşlik	1
ışıl ışıl	1
koşa koşa	1
küp küp	1
ne ne	1
olur olmaz	1
uzun uzun	1

Tablo 22'ye göre; A2 seviyesi ders kitabında “hem hem, bol bol, sık sık, ağır ağır, ara sıra, günlük güneşlik, ışıl ışıl, koşa koşa, küp küp, ne ne, olur olmaz, uzun uzun” ikilemeleri farklı olarak kullanılmıştır. En çok “hem hem” ikilemesi kullanıldığı gözlemlenmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A2 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında toplam deyim sayısının 352, farklı deyim sayısının 144 olduğu belirlenmiştir. Buna göre A2 seviyesi ders kitabında yer alan deyimler şöyle gösterilebilir:

Tablo 23. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesindeki Deyimler

Deyim	S	Deyim	S
mezun olmak	20	davet etmek	1
rica etmek	18	dışarı çıkmak	1
tarif etmek	15	dikkat etmek	1
yardım etmek	15	dili damağı kurumak	1
ziyaret etmek	14	dört gözle beklemek	1
teşekkür etmek	13	dua etmek	1
tahmin etmek	8	eski tas eski hamam	1
tavsiye etmek	8	fark etmek	1
devam etmek	7	farkında olmak	1
meydana gelmek	7	geç gelmek	1
tercih etmek	7	geç olmak	1
uykuya dalmak	7	geri dönmek	1
geç kalmak	6	geri getirmek	1
takip etmek	6	geri gitmek	1
hareket etmek	5	göz kırpmak	1
yalan söylemek	5	gözün aydın	1
acele etmek	4	güle güle kullanmak	1
evvel zaman içinde	4	haber vermek	1
kabul etmek	4	havanın azizliğine uğramak	1
kontrol etmek	4	hoş bulmak	1
merak etmek	4	hoş görmek	1
satın almak	4	hoşça vakit geçirmek	1
yardım istemek	4	hüküm vermek	1
zahmet olmazsa	4	ıslık çalabil-	1
başına dönmek	3	ıslık çalmak	1
dikkatli olmak	3	icat etmek	1
haberi olmak	3	ihmal etmek	1
hayırlı olmak	3	ikna etmek	1
hediye almak	3	ikram etmek	1
ne olur ne olmaz	3	ilave etmek	1
sağ olmak	3	iliklerine kadar ıslanmak	1
zar atmak	3	isyan etmek	1
zengin olmak	3	izin almak	1
afiyet olmak	2	izin vermek	1
çok yaşamak	2	kalp kazanmak	1
elinize sağlık	2	karın zil çalmak	1

fal bakmak	2	karnı guruldamak	1
görüŖmek üzere	2	keçi gibi inatçı	1
hava buz gibi soğuk	2	kesinlikle olmamak	1
hayırlı işler	2	kız istemek	1
hayran kalmak	2	kolay gelmek	1
hoş gelmek	2	kurt gibi acıkmak	1
iptal olmak	2	lafı mı olur	1
karar vermek	2	mola vermek	1
kavga etmek	2	muayene etmek	1
memnun olmak	2	müjde istemek	1
mutlu olmak	2	nasihat etmek	1
oy vermek	2	ne yazık ki olmaz	1
özür dilemek	2	nefret etmek	1
terk etmek	2	oy atmak	1
tilki gibi kurnaz	2	özen göstermek	1
transfer etmek	2	özet çıkarmak	1
ünlü olmak	2	parayla saadet olmaz	1
vakit geçirmek	2	problem çıkarmak	1
açlık başa vurmak	1	sıkı durmak	1
açlıktan ölmek	1	sıkıntı çekmek	1
adım atmak	1	sohbet etmek	1
ahmak ıslatan yağmur	1	su gibi para harcamak	1
alay etmek	1	sürpriz yapmak	1
ara vermek	1	tahminde bulunmak	1
bardaktan boşanırcasına yağmur yağmak	1	taş olmak	1
başka sefere belki	1	taşa çevirmek	1
bebek gibi uyumak	1	teklif etmek	1
bencil olmak	1	temsil etmek	1
benim için farketmez	1	ter içinde kalmak	1
beş paralık adam	1	tercih edebilmek	1
bir varmış bir yokmuş	1	tıka basa yemek	1
buz gibi olmak	1	vefat etmek	1
buz gibi soğuk	1	yeter ki sen iste	1
cin çıkmak	1	yorucu olmak	1
dahil etmek	1	zaman ayırmak	1
dalış yapmak	1	zannetmek	1

Tablo 23'e göre A2 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim "mezun olmak, rica etmek, tarif etmek, yardım etmek, ziyaret etmek, teşekkür etmek, tahmin etmek, tavsiye etmek, devam etmek,

meydana gelmek, tercih etmek, uykuya dalmak, geç kalmak, takip etmek, hareket etmek, yalan söylemek, acele etmek, evvel zaman içinde, kabul etmek, kontrol etmek” A2 seviyesinde farklı olarak kullanılan deyimlerdir. En çok kullanılan “mezun olmak, rica etmek, tarif etmek, yardım etmek, ziyaret etmek, teşekkür etmek” deyimleridir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A2 seviyesi toplam tekerleme sayısının 352, farklı tekerleme sayısının 144 olduğu görülmektedir. Buna göre A2 seviyesi ders kitabında yer alan tekerlemeler şöyle gösterilebilir:

Tablo 24. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesindeki Tekerlemeler

Tekerleme	S
kartal kalkar dal sarkar dal sarkar kartal kalkar	1
şu köşe yaz köşesi şu köşe kış köşesi ortada su şiş	1
üstü üç taslı taç saplı üç tunç tası çaldıran mı	1

Tablo 24’e göre A2 seviyesi ders kitabında farklı ve sıklığı çok olan “kartal kalkar dal sarkar dal sarkar kartal kalkar, şu köşe yaz köşesi şu köşe kış köşesi ortada su şişesi, üstü üç taslı taç saplı üç tunç tası çaldıran mı” tekerlemeleri kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; incelenen A2 seviyesi ders kitabında söz varlığı unsurlarından atasözü ve bilmeceye rastlanmamıştır.

4.4. B1 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe B1 seviyesi ders kitabında, hangi söz varlığı unsurlarının yer aldığı incelenmiştir. Çalışmada incelenen B1 ders kitabındaki toplam ve farklı söz varlığı unsurlarının sayısı şöyledir:

**Tablo 25. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesi
Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı**

B1	Toplam	Farklı	Söz Katsayısı	Varlığı
Temel Kelimeler	24547	2377	0,096	
İkilemeler	64	37	0,57	
Deyimler	596	225	0,37	
Atasözleri	8	7	0,87	
Tekerlemeler	6	4	0,66	
Bilmeceler	-	-	-	
Toplam	25221	2650	2566	

Tablo 25'e göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında toplam söz varlığı sayısının 25221, farklı söz varlığı sayısının 2650; toplam temel kelime sayısının 24547, farklı temel kelime sayısının 2377; toplam ikileme sayısının 64, farklı ikileme sayısının 37; toplam deyim sayısının 596, farklı deyim sayısının 225; toplam atasözü sayısı 8, farklı atasözü sayısı 7; toplam tekerleme sayısının 6, farklı tekerleme sayısının 4 olduğu görülmektedir. B1 seviyesi ders kitabında en çok temel kelimeler en az tekerlemeler olduğu tespit edilmiştir. Bilmecenin B1 ders kitabında yer almadığı gözlemlenmiştir.

Farklı söz varlığı sayısının toplam söz varlığı sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan söz varlığı katsayısı en yüksek olan atasözü, en düşük olan ise temel kelimelerdir. Kelimelerin diğer söz varlığı unsurlarına kıyas edildiğinde daha çok tekrar ettiği, atasözü ve tekerlemelerin toplam sayı içinde çok az tekrar ettiği görülmüştür.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi bulgularına ait kelime listesi Ek C'dedir. Bu bölümde sadece B1 seviyesi ders kitabında bulunan ilk 100 temel kelimeye yer verilmiştir. B1 seviyesi ders kitabında yer alan ilk 100 kelime aşağıda listelenmiştir:

Tablo 26. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki İlk 100 Kelime

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
bir	683	siz	105	yaşa-	62
ve	539	kendi	104	göre	61
önemli	454	kişi	101	kültür	61
bu	413	ver-	101	hakkında	60
yap-	317	iyi	100	et-	59
ol-	298	meslek	92	geç-	59
çok	294	eğitim	91	gerek-	59
için	274	ile	89	bilgi	58
de	271	keşke	88	yaş	58
mi	260	aile	87	bak-	56
ne	233	dil	87	ders	56
ev	228	şey	87	evet	56
iş	220	yer	87	ya da	56
var	178	öğrenci	85	yemek	55
ben	168	nasıl	84	konu	54
git-	164	yaz-	84	neden	54
o	151	gibi	76	sen	53
aşağı	148	yıl	74	başla-	52
iste-	144	önce	73	durum	52
al-	138	bil-	70	saat	52
çalış-	134	yeni	70	söyle-	52
zaman	133	farklı	69	kullan-	51
ama	131	çık-	68	spor	51
arkadaş	129	metin	68	çünkü	50
gel-	125	değil	66	ise	50
insan	121	konuş-	66	zor	50
hayat	119	ülke	65	festival	49
sonra	116	biz	64	örnek	49
daha	115	yok	64	para	49
öğren-	115	kal-	63	sev-	49
hangi	113	okul	63	de-	48
en	111	soru	63	hastalık	48
gün	110	kadar	62	oku-	48
her	110				

Tablo 26'ya göre; B1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime “bir, ve, önemli, bu, yap-, ol-, çok, için, de, mi, ne, ev, iş, var, ben, git-, o, aşağı, iste-, al-” kelimeleridir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi toplam ikileme sayısının 64, farklı ikileme sayısının 37 olduğu görülmektedir. Buna göre B1 seviyesi ders kitabında yer verilen ikilemeler şöyle gösterilebilir:

Tablo 27. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki İkilemeler

İkileme	S
sık sık	16
biter bitmez	3
çeşit çeşit	3
yavaş yavaş	3
bol bol	2
dörder dörder	2
konuşa konuşa	2
tek tek	2
yanı sıra	2
yapmaya yapmaya	2
abur cubur	1
ayrı ayrı	1
biner binmez	1
bir bir	1
bitti biteli	1
boşu boşuna	1
duyar duymaz	1
ede ede	1
gele gele	1
gelir gelmez	1
iç içe	1
iner inmez	1
kapatıp kapatmaz	1
okur okumaz	1
okuya okuya	1
otura otura	1
oturdu oturalı	1
oturur oturmaz	1
pırıl pırıl	1

tartışa tartışa	1
tartışır tartışmaz	1
taşına taşına	1
tekrar tekrar	1
uyana uyana	1
uyandım uyanalı	1
uyanır uyanmaz	1
yüze yüze	1

Tablo 27'ye göre; B1 seviyesi ders kitabında “sık sık, biter bitmez, çeşit çeşit, yavaş yavaş, bol bol, dörder dörder, konuşa konuşa, tek tek, yanı sıra, yapmaya yapmaya” ikilemeleri farklı olarak kullanılmıştır. En yüksek “sık sık” ikilemesi kullanıldığı görülmüştür.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi toplam deyim sayısının 596, farklı deyim sayısının 225 olduğu görülmektedir. Buna göre B1 seviyesi ders kitabında yer alan deyimler şöyle gösterilebilir:

Tablo 28. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki Deyimler

Deyim	S	Deyim	S
karar vermek	22	cesur davranmak	1
dikkat etmek	20	çocuk büyütmek	1
teşekkür etmek	18	değer vermek	1
yardım etmek	17	dizinin dibinde olmak	1
mezun olmak	14	dünya turuna çıkmak	1
sağlıklı olmak	14	dünyanın sonu gelmek	1
tercih etmek	13	düzgün olmak	1
devam etmek	12	el sıkışmak	1
pişman olmak	11	eline sağlık	1
hareket etmek	10	emekli olmak	1
şikayet etmek	10	engel aşmak	1
kontrol etmek	9	feda etmek	1
merak etmek	9	feda etmemek	1
davet etmek	8	feryat etmek	1
kabul etmek	8	geç kalkmak	1
özür dilemek	8	geç olmak	1
tavsiye etmek	8	geçimini sağlamak	1

yardımcı olmak	8	geçmiş olmak	1
hoş gelmek	7	göz açıp kapamak	1
sahip olmak	7	göz atmak	1
seyahat etmek	7	gözden çıkarmak	1
haber vermek	6	gözü arkada kalmamak	1
hastalık hastası	6	gözünüz aydın olmak	1
rahatsız olmak	6	gürültü yapmak	1
uzak durmak	6	hafızaya kaydetmek	1
kayıt olmak	5	hak etmek	1
not almak	5	hakkı olmak	1
sıfırdan başlamak	5	halsiz hissetmek	1
sohbet etmek	5	hareket ettirmek	1
zorunda kalmak	5	hava kararmak	1
doğum günü	4	hayal kurmak	1
fark etmek	4	hedefe ulaşmak	1
geç kalmak	4	hoş bulmak	1
iade etmek	4	hoşça kalmak	1
motive etmek	4	huzursuz etmek	1
rica etmek	4	ısrar etmek	1
satın almak	4	iç çekmek	1
talep etmek	4	iç güveysinden hallic olmak	1
tercüme etmek	4	iç hesaplaşma	1
zar atmak	4	içini kemirmek	1
başa dönmek	3	içli köfte	1
dikkatli olmak	3	idare etmek	1
emin olmak	3	ihmal etmemek	1
görüşmek üzere	3	ihtiyaç olmak	1
ifade etmek	3	istifa etmek	1
ikna etmek	3	işi çıkmak	1
ikram etmek	3	izin vermemek	1
inşa etmek	3	kafayı takmamak	1
iptal olmak	3	kalbi küt küt atmak	1
izin vermek	3	kalp kırmak	1
kabul etmemek	3	karar almak	1
ödül vermek	3	kararlı olmak	1
rahatsız etmek	3	karnı acıkmak	1
sağ olmak	3	kendine güvenmek	1
sebepl olmak	3	kolaylık dilemek	1
sorun olmak	3	konsantre olmak	1
şampiyon olmak	3	kötü olmak	1

tedavi etmek	3	kötü şans	1
zarar vermek	3	kusura bakma	1
ziyaret etmek	3	kuşkusu olmak	1
acele etmek	2	meşgul olmak	1
analiz etmek	2	meşhur olmak	1
armağan etmek	2	meydana getirmek	1
aşık olmak	2	motive olmak	1
başarılı olmak	2	muayene etmek	1
bir çuval inciri berbat etmek	2	mücadele etmek	1
cesaret etmek	2	müsait olmak	1
dil dökmek	2	oh be	1
eşlik etmek	2	oyun oynamak	1
göç etmek	2	ödünç almak	1
gözü seğirmek	2	para biriktirmek	1
hasta olmak	2	pratik yapmak	1
hatırını sormak	2	rafa kaldırmak	1
hayal etmek	2	rahat edememek	1
hayırlı olmak	2	rekabet etmek	1
hazır olmak	2	ritim tutmak	1
hazırlıklı olmak	2	rol yapmak	1
hediye almak	2	sağlıkla kalmak	1
kavga etmek	2	selam vermek	1
kaza yapmak	2	sıcak bakmak	1
kendine iyi bakmak	2	sıfırdan var etmek	1
kulak tıkamak	2	sıkı durmak	1
meydan okumak	2	sorumlu olmak	1
nefret etmek	2	söz etmek	1
ödünç istemek	2	suya düşmek	1
ödünç vermek	2	şans vermek	1
özgür düşünmek	2	şifa olsun	1
rahat olmak	2	şifayı kapmak	1
sakin olmak	2	tadını çıkarmak	1
saygı duymak	2	tahmin etmek	1
sona ermek	2	takıntılı olmak	1
söz vermek	2	takip etmek	1
şans getirmek	2	tebrik kartı	1
tarif etmek	2	tedavi olmak	1
tavsiye vermek	2	tedirgin etmek	1
teklif almak	2	tekrar anlatmak	1
tekrar etmek	2	tekrar izlemek	1

terfi almak	2	tekrar yapmak	1
teslim etmek	2	telaffuz etmek	1
uygun olmak	2	temas etmek	1
vakit geçirmek	2	temas kurmak	1
vakit kaybetmek	2	uzak tutmak	1
af çıkmak	1	ünlü olmak	1
afiyet olmak	1	vakit ayırmak	1
anneler günü	1	vefat etmek	1
bir araya getirmek	1	yardım almak	1
bir eli yağda bir eli bald olmak	1	yemin etmek	1
boşluğa düşmek	1	yorgun hissetmek	1
burs almak	1	yuvarlanıp gitmek	1
can boğazdan gelmek	1	zarar görmek	1
can vermek	1	ziyarete gitmek	1
canı sağ olmak	1	zorunda olmak	1
canını sıkmamak	1		

Tablo 28'e göre B1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim "karar vermek, dikkat etmek, teşekkür etmek, yardım etmek, mezun olmak, sağlıklı olmak, tercih etmek, devam etmek, pişman olmak, hareket etmek, şikayet etmek, kontrol etmek, merak etmek, davet etmek, kabul etmek, özür dilemek, tavsiye etmek, yardımcı olmak, hoş gelmek, sahip olmak" B1 seviyesi ders kitabında farklı olarak kullanılan deyimlerdir. En yüksek "karar vermek, dikkat etmek, teşekkür etmek, yardım etmek, mezun olmak, sağlıklı olmak," deyimleri kullanılmıştır.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi toplam atasözü sayısının 8, farklı atasözü sayısının 7 olduğu görülmektedir. Buna göre B1 seviyesi ders kitabında yer alan atasözü şöyle gösterilebilir:

Tablo 29. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki Atasözleri

Atasözü	S
her şerde bir hayır vardır	2
allah bir kapıyı kapatır ötekini açar	1

beterin beteri var	1
her şeyin başı sağlık	1
insanlar konuşa konuşa anlaşır	1
kötü komşu insanı mal sahibi yapar	1
son pişmanlık fayda etmez	1

Tablo 29'a göre B1 seviyesi ders kitabında farklı ve sıklığı yüksek olan "her şerde bir hayır vardır, allah bir kapıyı kapar ötekini açar, betterin beteri var, her şeyin başı sağlık, insanlar konuşa konuşa anlaşır, kötü komşu insanı mal sahibi yapar, son pişmanlık fayda etmez" atasözleri kullanılmıştır. En fazla "her şerde bir hayır vardır" atasözü kullanılmıştır.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi toplam tekerleme sayısının 6, farklı tekerleme sayısının 4 olduğu görülmektedir. Buna göre B1 seviyesi ders kitabında yer verilen tekerlemeler şöyle gösterilebilir:

Tablo 30. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki Tekerlemeler

Tekerleme	S
dile benden ne dilerse	3
bu yağurdu mayalamalı da mi saklamalı mayalamam alı da mi saklamalı	1
o pikap bu pikap şu pikap	1
şemsi paşa pasaj sesi büzüşesice	1

Tablo 30'a göre B1 seviyesi ders kitabında farklı ve sıklığı yüksek olan "dile benden ne dilerse, bu yağurdu mayalamalı da mı saklamalı mayalamamalı da mı saklamalı, o pikap bu pikap şu pikap, şemsi paşa pasajında sesi büzüşesice" tekerlemeleri kullanılmıştır. En fazla "dile benden ne dilerse" tekerlemesi kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; incelenen B1 seviyesi ders kitabında söz varlığı unsurlarından bilmeceye rastlanmamıştır.

4.5. B2 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe B2 seviyesi ders kitabında, hangi söz varlığı unsurlarının yer aldığı belirlenmiştir. Çalışmada incelenen B2 ders kitabındaki toplam ve farklı söz varlığı unsurlarının sayısı şöyledir:

Tablo 31. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B2 Seviyesi Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı

B2	Toplam	Farklı	Söz Katsayısı	Varlığı
Temel Kelimeler	24697	2742	0,111	
İkilemeler	36	22	0,61	
Deyimler	497	158	0,31	
Atasözleri	-	-	-	
Tekerlemeler	-	-	-	
Bilmeceler	-	-	-	
Toplam	25230	2922	1,031	

Tablo 31'e göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B2 seviyesi ğında toplam söz varlığı sayısının 25230, farklı söz varlığı sayısının 2922; toplam temel kelime sayısının 24697, farklı temel kelime sayısının 2742; toplam ikileme sayısının 36, farklı ikileme sayısının 22; toplam deyim sayısının 497, farklı deyim sayısının 158 olduğu görülmektedir. B2 seviyesi ders kitabında en çok temel kelimeler en az ikilemeler olduğu tespit edilmiştir. Atasözü, tekerleme ve bilmeceye B2 ders kitabında yer almadığı görülmüştür.

Farklı söz varlığı sayısının toplam söz varlığı sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan söz varlığı katsayısı en yüksek olan ikileme en düşük olan ise temel kelimelerdir. Kelimelerin diğer söz varlığı unsurlarına göre daha çok tekrar ettiği, ikileme ve deyim çok az tekrar ettiği görülmüştür.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B2 seviyesi bulgularına ait kelime listesi Ek D'dedir. Bu bölümde sadece B2 seviyesi ders kitabında bulunan ilk 100 temel kelimeye yer verilmiştir. B2 seviyesi ders kitabında yer alan ilk 100 kelime aşağıda listelenmiştir:

Tablo 32. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B2 Seviyesindeki İlk 100 Kelime

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
bir	660	telefon	87	söyle-	58
ve	589	ülke	83	yeni	58
bu	487	göre	80	bil-	57
ol-	376	internet	80	ise	57
için	314	bulun-	79	çalış-	56
çok	254	müzik	78	şey	56
ne	236	ya da	77	yapıl-	55
insan	180	kendi	76	biz	53
yap-	176	gibi	75	gerek-	52
yer	161	moda	75	gez-	52
aşağı	160	ben	74	ama	51
gel-	142	ver-	73	ilk	51
var	142	yaz-	73	tatil	51
yıl	138	her	71	kullanıl-	50
gün	136	nasıl	71	pek	50
o	136	arkadaş	70	taraf	50
al-	134	önce	70	anlat-	49
hangi	134	farklı	68	sosyal	49
mi	129	kıyafet	67	başka	48
iste-	123	konu	67	dinle-	48
kişi	115	araç	66	hak	48
git-	112	haber	66	ki	48
ile	108	hayat	66	şehir	48
daha	106	et-	65	uygun	48
en	106	siz	65	yemek	47
dünya	105	türkü	64	başla-	46
kullan-	102	bilgisayar	63	fotoğraf	46
bilgi	100	alışveriş	62	özellik	46
ev	99	yaşa-	62	cümle	45
metin	98	para	60	geç-	45
zaman	97	çık-	59	suç	45
gör-	96	kal-	59	turizm	45
sonra	93	değil	58	ürün	45
kadar	90				

Tablo 32’ye göre; B2 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime “bir, ve, bu, ol-, için, çok, ne, insan, yap-,

yer, aşığı, gel-, var, yıl, gün, o, al-, hangi, mi, iste-” kelimeleridir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B2 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında toplam ikileme sayısının 36, farklı ikileme sayısının 22 olduğu belirlenmiştir. Buna göre B2 seviyesi ders kitabında yer alan ikilemeler şöyle gösterilebilir:

Tablo 33. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B2 Seviyesindeki İkilemeler

İkileme	S
yanı sıra	8
sık sık	4
yüksek yüksek	3
olur olmaz	2
yan yana	2
açık açık	1
ala ala	1
aşrı aşrı	1
çalar çalmaz	1
gider gitmez	1
git gide	1
görür görmez	1
güzeller güzeli	1
hem hem	1
koşa koşa	1
koşar koşmaz	1
kuşaktan kuşağa	1
ola ola	1
taşınır taşınmaz	1
ufacık tefecik	1
ufak tefek	1
yarı yarıya	1

Tablo 33’e göre; B2 seviyesinde “yanı sıra, sık sık, yüksek yüksek, olur olmaz, yan yana, açık açık, ala ala, aşrı aşrı, çalar çalmaz, gider gitmez, git gide, görür görmez, güzeller güzeli, hem hem, koşa koşa, kuşaktan kuşağa, ola ola, taşınır

taşınmaz, ufacık tefecik, ufak tefek, yarı yarıya” ikilemeleri farklı olarak kullanılmıştır. En çok“yanı sıra” ikilemesi kullanılmıştır.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B2 seviyesi toplam deyim sayısının 497, farklı deyim sayısının 158 olduğu görülmektedir. Buna göre B2 seviyesi ders kitabında yer alan deyimler şöyle gösterilebilir:

Tablo 34. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B2 Seviyesindeki Deyimler

Deyim	S	Deyim	S
tercih etmek	37	teslim etmek	2
destan olmak	23	aç kalmak	1
ziyaret etmek	23	açığa çıkarmak	1
takip etmek	19	açıklığa kavuşturmak	1
yardım etmek	17	ateş pahası olmak	1
tavsiye etmek	12	başı dönmek	1
devam etmek	11	başı sağ olmak	1
karar vermek	11	beş para etmemek	1
dikkat etmek	10	beş parasız kalmak	1
kabul etmek	10	boşta olmak	1
merak etmek	9	can sıkıntısı	1
kavga etmek	8	canına tak etmek	1
icat etmek	7	cebinde akrep olmak	1
memnun etmek	7	damga vurmak	1
satın almak	7	dert anlatmak	1
teşekkür etmek	7	dile getirmek	1
hoş gelmek	6	dilek tutmak	1
mutlu etmek	6	dili tutulmak	1
sahip olmak	6	doyum olmamak	1
tespit etmek	6	farkına varmak	1
aşık olmak	5	geç kalmak	1
dikkat çekmek	5	geç olmak	1
hediye almak	5	gönlü ferman dinlememek	1
ibadet etmek	5	göz geçirmek	1
sebepl olmak	5	göz göre göre	1
tahmin etmek	5	göz kamaştırmak	1
üye olmak	5	göz önünde bulundurmak	1
göç etmek	4	göz önünde bulunmak	1

hareket etmek	4	gözden geçirmek	1
hayal etmek	4	göze çarpmak	1
hayran kalmak	4	gözü yolda kalmak	1
hitap etmek	4	güçlü göstermek	1
kontrol etmek	4	güven vermek	1
kurban etmek	4	hareket ettirmek	1
leyleği havada görmek	4	hesap makinesi	1
sohbet etmek	4	hor görmek	1
teklif etmek	4	icat edilmek	1
yer almak	4	içe kapanık	1
ayak uydurmak	3	ilan etmek	1
davet etmek	3	ilgi çekici	1
değer vermek	3	ilgi çekmek	1
emekli olmak	3	ilgi duymak	1
emin olmak	3	ilgi göstermek	1
göz kamaştırıcı	3	kararsız kalmak	1
hakim olmak	3	kurşun geçirmez	1
hoş bulmak	3	masum olmak	1
itiraz etmek	3	meşgul etmek	1
seyahat etmek	3	meteliğe kurşun atmak	1
sosyal ağ	3	müdahale etmek	1
şarj etmek	3	namaz kılmak	1
talep etmek	3	nefes kesici	1
tehdit etmek	3	onay almak	1
ait olmak	2	orta yolu bulmak	1
arkadaş canlısı	2	ortaya çıkmak	1
aşı olmak	2	ödül verilmek	1
bağ kurmak	2	paha biçilememek	1
ciddi olmak	2	para pul olmak	1
dikkatli olmak	2	para suyunu çekmek	1
dua etmek	2	rica etmek	1
el konulmak	2	samimi olmak	1
elçi olmak	2	saygısız davranmak	1
elde etmek	2	sefa getirmek	1
ele almak	2	sipariş vermek	1
eşlik etmek	2	su gibi para harcamak	1
fark etmek	2	sudan ucuz olmak	1
gönlünü hoş tutmak	2	suyunu çekmek	1
hacca gitmek	2	şahit olmak	1
hacı olmak	2	tavsiye vermek	1
idda etmek	2	tekrar etmek	1

ifa etmek	2	tekrar izlemek	1
ifade etmek	2	temin etmek	1
mahcup hissetmek	2	titreşime almak	1
mesaj atmak	2	uzak durmak	1
meşgule almak	2	yabancı dil	1
ödül almak	2	yardım istemek	1
öne çıkmak	2	yer vermek	1
sağlıklı olmak	2	yolu açık olmak	1
şaka yapmak	2	zarar vermek	1
şeref vermek	2	zararlı olmak	1

Tablo 34'e göre B2 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en fazla olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim "tercih etmek, destan olmak, ziyaret etmek, takip etmek, yardım etmek, tavsiye etmek, devam etmek, karar vermek, dikkat etmek, kabul etmek, merak etmek, kavga etmek, icat etmek, memnun etmek, satın almak, teşekkür etmek, hoş gelmek, mutlu etmek, teslim etmek, aç kalmak" B2 seviyesi ders kitabında farklı kullanıma sahip olan deyimlerdir. En yüksek "tercih etmek, destan olmak, ziyaret etmek, takip etmek, yardım etmek, tavsiye etmek," deyimleri kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; incelenen B2 seviyesi ders kitabında söz varlığı unsurlarından atasözü, tekerleme ve bilmeceye rastlanmamıştır.

4.6. C1 SEVİYESİ YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SÖZ VARLIĞINA VE BUNLARIN KULLANIM SIKLIKLARINA YÖNELİK BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe C1 seviyesi ders kitabında, hangi söz varlığı unsurlarının yer aldığı belirlenmiştir. Çalışmada incelenen C1 ders kitabındaki toplam ve farklı söz varlığı unsurlarının sayısı şöyledir:

Tablo 35. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesi Toplam ve Farklı Söz Varlığı Sayısı

C1	Toplam	Farklı	Söz Varlığı Katsayısı
Temel Kelimeler	25349	3095	0,122
İkilemeler	72	40	0,55
Deyimler	867	365	0,42
Atasözleri	12	8	0,66
Tekerlemeler	-	-	-
Bilmeceler Toplam	- 26300	- 3508	- 1,752

Tablo 35'e göre; Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki C1 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında toplam söz varlığı sayısının 26300, farklı söz varlığı sayısının 3508; toplam temel kelime sayısının 25349, farklı temel kelime sayısının 3095; toplam ikileme sayısının 72, farklı ikileme sayısının 40; toplam deyim sayısının 867, farklı deyim sayısının 365; toplam atasözü sayısının 12, farklı atasözü sayısının 8 olduğu görülmektedir. C1 seviyesi ders kitabında en çok temel kelimeler en az atasözü olduğu tespit edilmiştir Tekerleme ve bilmeceye C1 ders kitabında yer verilmediği belirlenmiştir.

Farklı söz varlığı sayısının toplam söz varlığı sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan söz varlığı katsayısı en yüksek olan atasözü en düşük olan ise temel kelimelerdir. Kelimelerin diğer söz varlığı unsurlarına göre daha fazla tekrar ettiği, atasözü ve ikilemelerin çok az tekrar ettiği görülmüştür.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki C1 seviyesi bulgularına ait kelime listesi Ek E'dedir. Bu bölümde sadece C1 seviyesi ders kitabında bulunan ilk 100 temel kelimeye yer verilmiştir. C1 seviyesi ders kitabında yer alan ilk 100 kelime aşağıda listelenmiştir:

Tablo 36. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesindeki İlk 100 Kelime

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
bir	741	ev	97	önce	60
ve	579	hangi	97	anlat-	59
ol-	532	siz	96	bilgi	59
bu	448	her	94	büyük	59

de	295	metin	92	söyle-	59
için	223	git-	90	hem	58
film	222	kadar	89	son	57
ne	195	yaz-	89	ya da	57
Çok	186	iste-	85	hikaye	55
zaman	169	şey	81	ki	54
insan	161	değil	80	konu	54
yap-	156	çalış-	79	bil-	53
o	155	arkadaş	76	hiç	53
sinema	144	yer	76	çık-	51
daha	133	nasıl	73	üzer	51
kişi	133	saat	73	aile	49
aşağı	132	hak	72	konuş-	48
para	128	ilk	72	ara	47
gün	123	yaşa-	72	kredi	47
yıl	123	ama	70	kadın	46
gel-	120	ise	69	türk	46
sonra	119	bulun-	68	çocuk	45
al-	117	de-	67	gerek-	45
iş	116	ver-	66	öde-	45
mi	115	başla-	65	önemli	45
göre	114	durum	65	üniversite	45
hayat	114	iyi	64	bilim	44
aşk	113	dil	63	süre	44
var	111	izle-	62	ad	43
en	109	dünya	60	kim	43
ile	108	geç-	60	öğrenci	43
ben	105	gör-	60	takvim	43
kendi	104	iki	60	ay	42
Gibi	100				

Tablo 36'ya göre; C1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime “bir, ve, ol-, bu, de, için, film, ne, çok, zaman, insan, yap-, o, sinema, daha, kişi, aşağı, para, gün, yıl” kelimeleridir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki C1 seviyesi toplam ikileme sayısının 72, farklı ikileme sayısının 40 olduğu belirlenmiştir. Buna göre C1 seviyesi ders kitabında yer alan ikilemeler şöyle gösterilebilir:

Tablo 37. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesindeki İkilemeler

İkileme	S
olursa olsun	10
yanı sıra	10
sık sık	9
yavaş yavaş	4
atıp tutmak	3
tek tek	2
aç susuz	1
açık açık	1
ağlaya ağlaya	1
arka arkaya	1
başı başına	1
bol bol	1
çalışa çalışa	1
çıkır çıkmaz	1
eder etmez	1
geçmiş geçmemiş	1
gezip tozmak	1
girer girmez	1
gizli gizli	1
görür görmez	1
hemen hemen	1
ısıtıp ısıtıp	1
insandan insana	1
ister istemez	1
itip çekmek	1
kaçın kurası	1
kazanır kazanmaz	1
nesilden nesile	1
okur okumaz	1
olsun olmasın	1
ordan burdan	1
renk renk	1
senli benli	1
sessiz sedasız	1
seve seve	1
tekrar tekrar	1

uzun uzun	1
ülke ülke	1
yanıp sönmek	1
yaza yaza	1

Tablo 37'ye göre; C1 seviyesi ders kitabında “olursa olsun, yanı sıra, sık sık, yavaş yavaş, atıp tutmak, tek tek, aç susuz, açık açık, ağlaya ağlaya, arka arkaya, başlı başına, bol bol, çalışa çalışa, çıkar çıkmaz, eder etmez, geçmiş geçmemiş, gezip tozmak, girer girmez, gizli gizli, görür görmez” ikilemeleri farklı olarak kullanılmıştır. En fazla “olursa olsun, yanı sıra” ikilemesi kullanılmıştır.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki C1 seviyesi toplam deyim sayısının 867, farklı deyim sayısının 365 olduğu görülmektedir. Buna göre C1 seviyesi ders kitabında yer alan deyimler şöyle gösterilebilir:

Tablo 38. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesindeki Deyimler

Deyim	S	Deyim	S
maruz kalmak	29	el ele vermek	1
karar vermek	28	el sıkışmak	1
aşık olmak	23	eli darda kalmak	1
başını kaşıyacak vakti olmamak	21	eli genişlemek	1
devam etmek	20	elindekiyle yetinebilmek	1
kabul etmek	16	emek vermek	1
tercih etmek	16	endişe vermek	1
elde etmek	14	eşlik etmek	1
iflas etmek	13	etkili olmak	1
haber vermek	12	farkında olmak	1
yer almak	2	farklı gözle görmek	1
yardım etmek	11	felaket getirmek	1
iptal etmek	10	fikir vermek	1
kontrol etmek	8	geçimini sürdürmek	1
şikayet etmek	8	geri almak	1
tavsiye etmek	8	geri çevirmek	1
teşekkür etmek	8	geri dönmek	1
dikkat etmek	7	gık dememek	1

emin olmak	7	gırtlığına kadar borçlu olmak	1
tahmin etmek	7	gönlünü almak	1
takip etmek	7	gönlünü kaptırmak	1
tasarruf etmek	7	gönüllü olmak	1
gününü gün etmek	6	göz açıp kapatıncaya kadar	1
hareket etmek	6	göz gezdirmek	1
mezun olmak	6	göz hapsine almak	1
satın almak	6	göz önünde bulundurmak	1
sebeup olmak	6	gözden çıkarmak	1
seyahat etmek	6	gözden geçirmek	1
tedavi etmek	6	göze almak	1
bilgi vermek	5	gözü dalmak	1
ele almak	5	gözüne çarpmak	1
fark etmek	5	gözünü alamamak	1
hoş gelmek	5	gözünü kırpmadan izlemek	1
not almak	5	gurur duymak	1
talep etmek	5	güç kazanmak	1
terk etmek	5	güzelliğı dillere destan omak	1
tespit etmek	5	haber almak	1
zengin olmak	5	haberdar olmak	1
alt üst olmak	4	hak vermek	1
dillere destan olmak	4	har vurup harman savurmak	1
hitap etmek	4	hasar kalmak	1
ifade etmek	4	hasar olmak	1
ikram etmek	4	hasta olmak	1
merak etmek	4	hata etmek	1
ortaya çıkmak	4	hayal etmek	1
sahip çıkmak	4	hayata dönmek	1
sahip olmak	4	hayatı değışmek	1
tasarruf yapmak	4	hayır işlemek	1
teklif etmek	4	hayran olmak	1
umut vermek	4	hediye etmek	1
yer vermek	4	hesaba katmak	1
ziyaret etmek	4	heyecan kaplamak	1
boşa harcamak	3	hoşa gitmek	1
cep yakmak	3	hoşuna gitmek	1
destek olmak	3	huzur bulmak	1
destek vermek	3	huzur vermek	1
dilden dile dolaşmak	3	icat etmek	1
dilinin ucuna gelmek	3	içine doğmak	1
dillerde dolaşmak	3	idam edilmek	1

el öpmek	3	iddia etmek	1
engel olmak	3	idrak etmek	1
fayda sağlamak	3	iftira atmak	1
geç kalmak	3	ihraç etmek	1
göz ucuyla bakmak	3	ihtiyaç duymak	1
gözleri fal taşı gibi açılmak	3	ikamet etmek	1
hatırı sayılmak	3	ikramiye kazanmak	1
hoş bulmak	3	ilan edilmek	1
iade etmek	3	ilgi duymak	1
ikna etmek	3	ilham vermek	1
ilgi görmek	3	imza atmak	1
itiraz etmek	3	inşa etmek	1
karşılık vermek	3	iptal olmak	1
kendini vermek	3	israf etmek	1
musallat olmak	3	istihdam etmek	1
mümkün olmak	3	iş bitirmek	1
ödül almak	3	itiraf etmek	1
rahatsız etmek	3	iz sürmek	1
rol almak	3	izin verilmek	1
rol oynamak	3	kabul olmak	1
takati kalmamak	3	kafası zehir gibi çalışmak	1
tereddüt etmek	3	kafaya tokmak yemek	1
teselli bulmak	3	kalbini kırmak	1
vakit geçirmek	3	kara sedaya tutulmak	1
vız gelmek	3	karar almak	1
yola çıkmak	3	karı koca	1
zorda kalmak	3	karış karış bilmek	1
ait olmak	2	karnı doyurmak	1
alakadar olmak	2	karşı karşıya olmak	1
bir eli yağda bir eli balda olmak	2	katkı sağlamak	1
dahil olmak	2	kavga etmek	1
dans etmek	2	kaynak olmak	1
dava açmak	2	kenara ayırmak	1
davet etmek	2	kıyamet kopmak	1
deli gibi sevmek	2	kıymetini bilmek	1
dikkat çekmek	2	kolay erişebilmek	1
dile getirmek	2	korku kaplamak	1
dua etmek	2	köşeyi dönmek	1
eli sıkı olmak	2	kötü bir şekilde sonuçlanmak	1
gönlünü çalmak	2	kulakları uğuldamak	1
göz atmak	2	kurallara uymak	1

hayal kurmak	2	küçük düşmek	1
hayırlı olmak	2	laf olsun	1
iç geçirmek	2	lanet olmak	1
iman etmek	2	malumatı olmak	1
ipleri koparmak	2	memnun etmek	1
iştahını kabartmak	2	memnun kalmak	1
izin vermek	2	merak salmak	1
kargoya vermek	2	merak sarmak	1
kör olmak	2	mesaj atmak	1
kulak vermek	2	mücadele etmek	1
küçük düşürmek	2	müjde vermek	1
merak uyandırmak	2	ne arayan ne de soran olmamak	1
meraktan çatlamak	2	nefes almak	1
muayene etmek	2	ortak olmak	1
muradına ermek	2	ön görmek	1
müdahale etmek	2	önem vermek	1
özür dilemek	2	övünç duymak	1
patlak vermek	2	özen göstermek	1
rahatsız olmak	2	özür dilemek	1
tavsiye vermek	2	para biriktirmek	1
tecrübe etmek	2	para içinde yüzmek	1
tedbir almak	2	para saçmak	1
tekrar dinlemek	2	parasız kalmak	1
uzak durmak	2	parayı sokağa atmak	1
vakit kaybetmek	2	pazarlık etmek	1
yalan söylemek	2	popüler olmak	1
yardım almak	2	rağbet görmek	1
yardımcı olmak	2	rahat davranmak	1
yemin etmek	2	rahat uyumak	1
yok olmak	2	rekor kırmak	1
yol açmak	2	sağ olmak	1
yol almak	2	selam söylemek	1
zamanla yarışmak	2	serbest bırakılmak	1
zarar görmek	2	servis etmek	1
zarar vermek	2	sessiz olmak	1
zehir olmak	2	seyre dalmak	1
zorunda olmak	2	sıkıntı yaşamak	1
abayı yakmak	1	sipariş etmek	1
acele etmek	1	sipariş vermek	1
acı çekmek	1	sohbet etmek	1
acısını dindirmek	1	sönmüş fenere benzemek	1

acıya dayanamamak	1	söz vermek	1
adım atmak	1	suç işlemek	1
analiz etmek	1	sürpriz olmak	1
ara vermek	1	şaka yapmak	1
arz etmek	1	şık olmak	1
aşık etmek	1	tadını çıkarmak	1
aşırı gitmek	1	taklit etmek	1
avucunun içi gibi bilmek	1	tamir etmek	1
avucunun içi kaşınmak	1	tatlıya bağlamak	1
azar işitmek	1	tekrar izlemek	1
bağını koparmak	1	telaffuz etmek	1
baktıkça bakası gelmek	1	telaş yapmak	1
başarılı olmak	1	ter içinde kalmak	1
başı dönmek	1	terfi almak	1
başının etini yemek	1	tesadüf olmak	1
belli etmek	1	teselli olmak	1
beş parasız kalmak	1	teslim etmek	1
borç batağında olmak	1	test etmek	1
borç ödemek	1	teşvik etmek	1
boşa çıkmak	1	tutumlu olmak	1
cereyan etmek	1	tuzığa düşmek	1
cesaret etmek	1	uçan kuşa borcu olmak	1
ceza almak	1	umudu olmak	1
cin gibi	1	umurunda olmak	1
çare olmak	1	varını yoğunu harcamak	1
çöpe atmak	1	yarar sağlamak	1
çöpe gitmek	1	yasa boğmak	1
dalga geçmek	1	yer verilmek	1
damga vurmak	1	yolunu beklemek	1
dava etmek	1	yuvası dağılmak	1
dedikodu yapmak	1	zaman ayırmak	1
değer kazanmak	1	zeka küpü olmak	1
derli toplu olmak	1	zeki olmak	1
ders almak	1	zenginliğine zenginlik katmak	1
dert yanmak	1	zil çalmak	1
destek almak	1	ziyan olmak	1
destek sağlamak	1	zor dayanmak	1
detay vermek	1	zor getirmek	1
dırdır etmek	1	zor karşılamak	1
dışarı atmak	1	zor olmak	1
dönüp durmak	1	zorunda kalmak	1

Tablo 38'e göre C1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim "maruz kalmak, karar vermek, aşık olmak, başını kaşyacak vakti olmamak, devam etmek, kabul etmek, tercih etmek, elde etmek, iflas etmek, haber vermek, yer almak, yardım etmek, iptal etmek, kontrol etmek, şikayet etmek, tavsiye etmek, teşekkür etmek, dikkat etmek, emin olmak, tahmin etmek" C1 seviyesi ders kitabında farklı olarak kullanıma sahip olan deyimlerdir. En fazla "maruz kalmak, karar vermek, aşık olmak, başını kaşyacak vakti olmamak, devam etmek," deyimleri kullanılmıştır.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki C1 seviyesi toplam atasözü sayısının 12, farklı atasözü sayısının 8 olduğu belirlenmiştir. Buna göre C1 seviyesi ders kitabında yer alan atasözü şöyle gösterilebilir:

Tablo 39. Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesindeki Atasözleri

Atasözü	S
bugünün işini yarına bırakmak	3
para parayı çeker	2
vakit nakittir	2
aşk karın doyurmaz	1
olmuşla ölmüşe çare bulunmaz	1
para elinin kiridir	1
para her kapıyı açar	1
para mutluluk getirmez	1

Tablo 39'a göre C1 seviyesi ders kitabında farklı ve sıklığı yüksek olan "bugünün işini yarına bırakmak, para parayı çeker, vakit nakittir, aşk karın doyurmaz, olmuşla ölmüşe çare bulunmaz, para elinin kiridir, para her kapıyı açar, para mutluluk getirmez" atasözleri kullanılmıştır. En fazla "bugünün işini yarına bırakmak" atasözü kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; incelenen C1 seviyesi ders kitabında söz varlığı unsurlarından tekerleme ve bilmeceye rastlanmamıştır.

TARTIŞMA SONUÇ VE ÖNERİLER

TARTIŞMA

Küresel ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeler ile birlikte iletişim ve teknoloji alanındaki ilerlemeler, kültürel etkileşimin yayılmasına ve dolayısıyla yabancı dil öğrenimi ve öğretimine ivme kazandırmıştır.

Türkçeye duyulan talebin son yıllarda dünya genelinde çoğalması, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi çalışmalarının da artmasına yol açmıştır. Türkçenin öğrenilmesi ve öğretilmesi konusunda yapılan araştırmalar yeni bakış açıları ve yöntemlerin geliştirilmesine ve Türkçe öğretimine standartlar getirilmesine katkı sunmaktadır.

Yabancılar için Türkçe öğretim materyallerine olan talep, belirtilen sebepler doğrultusunda her geçen gün artmaktadır. Bu materyallerde kullanılacak söz varlığı unsurlarının Diller için Ortak Başvuru Metni'ne uygun bir şekil ve biçimde olması ortak bir anlayışa göre hazırlanması gerekmektedir. Ancak ortak bir anlayışın olmaması, kaynakların hazırlayıcısının kendi tercihlerine dayalı söz varlığı seçimine yol açmaktadır. Bu durum, öğretim materyalleri arasında önemli farklılıklara neden olmaktadır.

Yabancılar için Türkçe ders kitapları ve Türkçe öğretimi için kullanılabilen kelimelerle ilgili araştırmacılar, "Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü" adlı kaynakla (Göz, 2013) topladıkları verileri kıyaslayarak kelimeleri belirlemektedirler. Aynı zamanda araştırmacılar elde ettikleri verileri ana dili Türkçe olan öğrencilerin eğitiminde kullanılan ders kitapları ve okuma metinlerinde en sık kullanılan kelimelerle karşılaştırılmaktadır. Bu incelemeler doğrultusunda yabancı dil öğrenimi için uygun ve sık kullanılan kelimelerin kullanıldığı ders, çalışma ve okuma kitapları hazırlanmaktadır. Göçen'e (2016) göre ana dili Türkçe olan öğrencilerin eğitiminde kullanılan materyallerdeki kelimelerin sıklıklarıyla yabancı dil öğrenimi için kullanılan kelimelerin sıklıklarının karşılaştırılarak yabancılar için Türkçe öğretimi için materyal hazırlanmanın bazı sakıncaları olacağı yönündedir. Ayrıca Göçen'e (2016) göre yapılan çalışmalarda yalnızca ders kitapları veya okuma kitaplarında yer

alan okuma metinlerinin incelenmesi, yabancılar için Türkçe öğretimine ilişkin ortak söz varlığı listesi oluşturulmasında da yetersiz kalmaktadır. Öğretim materyallerindeki okuma metinlerinin yanı sıra metin altı sorularının, dinleme, yazma, konuşma ve dil bilgisi bölmelerindeki söz varlığının da incelemelere dahil edilmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi ders kitaplarındaki söz varlığı unsurlarının kullanımı incelenmiştir. Ders kitaplarında hangi söz varlığı unsurlarının bulunduğu ve bunların kullanım sıklığı belirlenmiştir. İncelenen ders kitaplarındaki metinlerin tamamında, metin içinde, metin altı sorularında ve dil bilgisi alıştırmalarında bulunan söz varlığı unsurlarından olan temel kelimeler, ikilemeler, atasözleri, deyimler ve tekerlemeler tespit edilmiştir.

Bu araştırmada incelenen Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki veriler, ilgili alanda daha önce yapılan çalışmalardan Göçen (2016) tarafından yapılan Gazi Yabancılar için Türkçe, Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe ve İstanbul Yabancılar İçin Türkçe olmak üzere üç setin incelenmesinden elde edilen verilerle, Hayran (2019) tarafından yapılan Yedi İklim Türkçe Öğretim seti ve Gökmen (2021) tarafından yapılan Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğretim setini incelenmesinden elde edilen verilerle karşılaştırılabilir. Yapılan çalışma sonucunda incelenen ders kitaplarındaki söz varlığı unsurlarının sayısı ve türü yönünden karşılaştırma şu şekilde yapılabilir:

Yapılan çalışma sonucunda, incelenen Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setine ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesinde kullanılan toplam ve farklı söz varlığı sayısı incelendiğinde farklı olarak 6435 söz varlığı unsuruyla karşılaşılmıştır. Bu söz varlığı unsurları tekrar ederek toplamda 112,478 kez ders kitaplarında yer almıştır. Farklı söz varlığı sayısının toplam söz varlığı sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan söz varlığı katsayısı değeri 0,05 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuca göre kitaplarda bulunan söz varlığı öğelerinin sıkça tekrar ettiği söylenebilmektedir. İnceleme sonucunda söz varlığı katsayısının en yüksek C1 seviyesinde en düşük A1 seviyesinde olduğu belirlenmiştir. Özbay ve Melanlıoğlu'na (2008, s. 5) göre dili öğrenen bireyin edindiği kelime sayısındaki

artışla hedef dile hâkimiyeti de artmaktadır. Anlatımı güçlendirmek, kendini doğru ifade edebilmek, çevresindekilerle sağlıklı iletişim kurabilmek için bireyler söz varlıklarını geliştirmek zorundadır. Bu bağlamda ders kitaplarındaki söz varlığı unsurlarının temel seviyelerde düşük ileri seviyelerde yüksek olması gerektiğinden çıkan sonuçlarla örtüşmektedir.

Ders kitaplarında bu söz varlığı öğelerinden en çok temel kelimelerin en düşük ise tekerlemelerin olduğu tespit edilmiştir. İnceleme sonucunda, ders kitaplarında söz varlığı unsurlarından bilmece kullanımının hiç yer almadığı tespit edilmiştir. Ders kitaplarının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için olduğu düşünüldüğünde öğrencilerin daha çok yeni kelimeler öğrenmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda temel kelimelerin ders kitaplarında daha fazla yer alması öğrencilerin daha çok yeni kelimeyle karşılaşması beklenmektedir.

Ders kitaplarında yer alan söz varlığı sayısı, içerikleri, kullanım sıklıkları ve bileşenleri farklı araştırmalarla karşılaştırıldığında çıkan sonuçların farklı olduğu gözlemlenmiştir. Söz varlığı araştırmalarının sayısının artması, kapsamı daha geniş verilerin ortaya çıkmasını ve dil seviyelerine uygun kelime listelerinin oluşturulmasını sağlayabilir. Göçen'e (2016, s. 575) göre ders kitaplarının daha fazla incelenmesi, ders kitapları üzerinde yapılacak araştırmaların ve söz varlığı unsurlarına ilişkin geçerli ve güvenilir sonuçların elde edilebilmesi için bir gereklilik olarak görülmektedir. Bu şekilde, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ve kullanılan materyalleri açısından müşterek bir söz varlığının kullanılması mümkün olabilir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarının incelenmesinde ortaya çıkan sonuçlar temel kelime sayısı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yapılan çalışma sonucunda incelenen Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setine ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesinde kullanılan toplam ve farklı temel kelime sayısı incelendiğinde farklı olarak 5625 temel kelime ile karşılaşılmıştır. Bu temel kelime sayısı tekrar ederek toplamda 109664 kez ders

kitaplarında yer almıştır. A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “instagram, covid, magnezyum, kolera, siber suç, şizofreni, kolonoskopi, navigasyon, down sendromu, bipolar, vejeteryan, niktofobi, hemofobi, glossofobi, dentofobi, ajan, animatör, yeşilçam, zırcahil, otonom, dopamin, celp, avakado, gevrek, çiğdem, biberiye, adaçayı, alaturka, sığırkuyruğu, okatmer, mlet, katedral, eskimo, günübirlik, evrak, köçek, otostop” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda incelenen ders kitaplarının öğrencilere diğer çalışmalarda bulunmayan yeni kelimeleri öğrenme fırsatı verdiğini söylemek mümkündür. Yapılan inceleme sonucunda en yüksek toplam ve farklı temel kelime kullanımı C1 seviyesinde en düşük ise A1 seviyesinde tespit edilmiştir. Ekmekçi'ye (1991, s. 54) göre öğrencilerden ilk kez duydukları bir olguyu hemen hatırlamaları beklenmemelidir. Eğer bu olgunun hatırlanmasını istiyorsak, bu olgu öğrencilere çeşitli farklı ortamlarda sık sık sunulmalı ve olgunun kullanım alanı genişletilmelidir. Kurudayıoğlu'na (2020, s. 60) göre A1 seviyesi, hedef dilin giriş kapısıdır. A1 seviyesinin öğretim aşamasında yer alan ilk dil seviyesi olmasından dolayı aynı kelimelerin sıklıkla tekrar etmesi öğrencinin o kelimeyi çokça görmesini ve böylelikle hatırlamasını sağlayarak kelimelerin hafızaya kalıcı olarak yerleşmesine olanak sağladığından olabilir. En yüksek C1 seviyesinde bulunmasının sebebi bu seviyenin öğretim aşamasında yer alan son dil seviyesi olması ve öğrencilere daha fazla kelimenin öğretilmesi amaçlandığından olabilir. Tüm seviyelerde isim soylu kelimelerin fiilere göre daha fazla kullanıldığı tespit edilmiştir.

Göçen'in (2016) yaptığı çalışmada Gazi Üniversitesi yabancılar için Türkçe öğretim seti içinde en yüksek kelime sayısının C1 seviyesi, Hitit yabancılar için Türkçe öğretim seti içinde en yüksek kelime sayısının B1 seviyesi olduğu ve İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti içinde en yüksek kelime sayısının C1 seviyesi ders kitabında yer aldığı görülmüştür. Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde de en yüksek kelime sayısının C1 seviyesinde olması karşılaştırılan kitaplarla uyumlu olduğunu göstermektedir.

Farklı temel kelime sayısının toplam temel kelime sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan kelime katsayısı değeri A2 ve C1 seviyesi ders kitabında daha yüksektir. Bu durum, bu ders kitaplarında yeni temel kelime öğretiminin daha fazla olduğunu

ve temel kelimelerin daha az tekrar ettiğini göstermektedir. Ekmekçi'ye (1991, s. 54) göre öğrencilerden ilk kez duydukları bir olguyu hemen hatırlamaları beklenmemelidir. Eğer bu olgunun hatırlanmasını istiyorsak, bu olgu öğrencilere çeşitli farklı ortamlarda sık sık sunulmalı ve olgunun kullanım alanı genişletilmelidir. A2 seviyesinde öğrencilere kelimeleri daha sık tekrar ettirerek o kelimeyi hatırlanmasını sağlamak ve kelimelerin hafızaya yerleştirilmesinin önemli olduğu düşünüldüğünde kelimelerin daha çok tekrar etmesi öğrencilerin daha az yeni kelimeyle karşılaşması beklenmektedir. Bu nedenle A2 seviyesinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere yönelik hazırlanan ders kitaplarında kelimelerin daha çok tekrarına yer verilebilir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarının incelenmesinde ortaya çıkan sonuçlar ikileme sayısı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitabında toplam 227 ikileme sayısı ve farklı 97 ikileme sayısı tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında ders kitaplarında yer alan ikilemelerin sayısı incelendiğinde bu oranın temel kelimelere göre oldukça az olduğu görülmüştür. En yüksek toplam ve farklı ikileme sayısının C1 seviyesi en düşük toplam ve farklı ikileme sayısının A1 seviyesi ders kitabında olduğu görülmektedir. Bunun nedeni Göçen'e (2016, s. 44) göre C1 seviyesinin öğretimdeki son dil seviyesi olması ve öğrenenlere birçok ikilemenin öğretilmesidir. Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setindeki A1, A2, B1, B2 ve C1 ders kitaplarında ortaya çıkan toplam ve farklı ikileme sayısı ile diğer çalışmalarda (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) ortaya çıkan ikileme sayıları karşılaştırıldığında, toplam ve farklı ikileme sayısının İstanbul, Gazi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Yedi İklim ders kitaplarındaki ikileme sayısına yakın Hitit ders kitaplarında kullanılan toplam ve farklı ikileme sayısının altında olduğu görülmektedir. İkilemeler, iletişimi ve öğrenmeyi kolaylaştıran önemli kelime ögeleridir, bu nedenle ders kitaplarında daha yüksek oranda bulunmaları gerektiği düşünülmektedir.

İkileme katsayısı Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde en yüksek B2 seviyesi en düşük A1 seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. Göçen (2016, s. 44) tarafından belirtildiği gibi, ikilemeler anlatımı ve öğrenmeyi kolaylaştıran önemli unsurlardır. Bu nedenle, ders kitaplarında ikilemelere uygun bir şekilde daha fazla yer verilmelidir, aynı zamanda bu ikilemelerin seviyelere uygun olarak sunulması önemlidir. İkilemelerin, kelimelere göre öğrenilmesi daha zor söz varlığı öğeleri olduğu düşünüldüğünde kitaplarda yer alan ikilemelerin daha sık tekrar etmesi gereğinden söz edilebilir. Yapılan incelemede “sessiz sedasız, kaçın kurası, nesilden nesile, kuşaktan kuşağa, günlük güneşlik, atıp tutmak, gezip tozmak, ordan burdan, güzeller güzeli, ufacık tefecik, olsun olmasın” ikilemelerinin sadece bu ders kitaplarında olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda incelenen ders kitaplarının öğrencilere diğer çalışmalarda bulunmayan yeni ikilemeleri öğrenme fırsatı verdiğini söylemek mümkündür.

Ders kitaplarında bulunan ikilemelerin türlerine bakıldığında genellikle isim ve fiillerin tekrarlamasıyla; anlamdaş, yakın ve karşıt kelimelerin art arda gelmesiyle ve fiillerin çekimlenmesiyle meydana gelen ikilemeler olduğu tespit edilmiştir. En sık kullanılan ikilemelerin temel seviyede (A1-A2) genellikle “sık sık, küp küp, ağır ağır, koşa koşa, ıslıl ıslıl” gibi birbirini tekrar eden kelimelerden, orta seviyede (B1-B2) “yanı sıra, ufak tefek” gibi eş ve yakın anlamlı kelimeler ile “olur olmaz, çalar çalmaz, yeme içme” gibi fiil çekimli kelimelerden ve ileri seviyede (C1) “atıp tutmak, başlı başına” gibi kelime gruplarının birleşmesi ile yeni bir anlam kazanan kelimelerden oluştuğu görülmektedir. Özkan'a (2004, s. 2301) göre ikilemeler, istenilen anlamı vurgulamanın yanı sıra ifadelerin akıcılığını artırarak iletişimi kolaylaştırır. İkilemelerin bu anlamı güçlendirme ve anlatıma ahenk katma özellikleri nedeniyle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için hazırlanan kitaplarda daha fazla ikilemeye yer verilmesi önerilebilir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarının incelenmesinde ortaya çıkan sonuçlar deyim sayısı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde yer alan ders kitaplarında bulunan deyimlerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 2558 deyim ve farklı olarak 691 deyim sayısına ulaşılmaktadır. En yüksek toplam ve farklı deyim kullanımı C1 seviyesi ders kitabında en düşük A1 seviyesi ders kitabında olduğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalarda (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan sonuçlarla, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setindeki A1, A2, B1, B2 ve C1 ders kitaplarında yer alan toplam ve farklı deyim sayısı karşılaştırıldığında sayının, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi seti dışında Yedi İklim, Gazi, İstanbul ve Hitit yabancılar için Türkçe öğretim setlerinde kullanılan deyim sayısından yüksek sayıda kullanıldığı görülmüştür. Verilerden ortaya çıkan sonuçlar değerlendirildiğinde, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğretim setinde, ileri seviyede öğrencilere deyimlerin daha çok öğretilmesi gerektiğini düşünmeleri olabilir.

Farklı deyim sayısının toplam deyim sayısına bölünerek ortaya çıkan deyim katsayısı oranının en yüksek C1 seviyesi en düşük A1 seviyesinde olduğu görülmektedir. Ortaya çıkan sonuçlara göre en yüksek tekrarın A1 seviyesinde olduğu C1 seviyesinde toplam deyimler içinde daha fazla sayıda yeni deyim kullanıldığı ve deyimlerin çok fazla tekrar etmediği belirlenmiştir. A1 seviyesinden C1 seviyesine doğru düzey farklılıklarıyla doğru orantılı bir şekilde deyim kullanımının olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda deyimlerin mecaz anlam taşıyan ifadeler olduğu ve kelimelere göre dilde daha az maruz kalınan ve kullanılan yapılar olduğu düşünüldüğünde öğrencilerin yeni deyimleri öğrenebilmeleri için kullanılan deyimlerin kitaplarda daha çok tekrar etmesi beklenmektedir. Yapılan incelemede “analiz etmek, avcunun içi gibi bilmek, borç batağında olmak, baktıkça bakası gelmek, derli toplu olmak, dırdır etmek, gırtlığına kadar borçlu olmak, istihdam etmek, kara sevdaya tutulmak, sönmüş fenere benzemek, uçan kuşa borcu olmak” deyimlerinin sadece bu kitaplarda bulunduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda incelenen ders kitaplarının öğrencilere diğer çalışmalarda bulunmayan yeni ikilemeleri öğrenme fırsatı verdiğini söylemek mümkündür.

Ders kitaplarında yer alan deyimlerin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerine dağılımına bakıldığında her seviyede önceki seviyelerden farklı olarak bulunan ve ilgili seviyede en sık kullanılan deyimlerin temel seviyede (A1-A2) kelimelerin gerçek anlamlarını yansıtan deyimlerden, orta seviyede (B1-B2) yüzey yapının derin yapıyı çağrıştırdığı deyimlerden ve ileri seviyede (C1) daha çok derin anlamı içeren kelimelerden oluştuğu görülmektedir. Akpınar ve Açık'ın (2010) çalışmasına göre, öğretimde dil seviyelerine bağlı olarak farklı deyim ve atasözlerine yer verilmesi gerekmektedir. A1-A2 seviyelerinde, günlük konuşma dilinde sıkça kullanılan kalıp ifadelerin yanı sıra gerçek ve somut anlamlı deyimler ile atasözlerine odaklanılabilir. B1-B2 seviyelerinde ise A1 ve A2 seviyelerinden farklı olarak mecaz anlam taşıyan ve soyut konuları ifade eden deyimler ve atasözlerine daha fazla vurgu yapılabilir. Ayrıca, A1 ve A2 seviyelerinde verilen deyimlerin tekrarları yapılabilir. C1-C2 seviyelerinde ise daha önceki seviyelerde yer alan deyimlerin tekrar edilmesinin yanı sıra daha derin anlamlar taşıyan, benzetmeler içeren, geleneksel kültürü ve inançları yansıtan deyimlere ve atasözlerine odaklanılabilir. Ders kitaplarında bulunan deyimlerin türlerine bakıldığında deyimlerin genellikle birleşik yapılarla oluşturulan deyimler olduğu görülmüştür. Bunun yanında mecaz anlam içeren “dört gözle beklemek, gözleri dalmak, göz geçirmek, gözleri dolmak, gözü gibi bakmak, eli genişlemek, meteliğe kurşun atmak, karnı zil çalmak, eski tas eski hamam, gözü aydın olmak, şifayı kapmak, taş olmak, yuvarlanıp gitmek” deyimlerine de az sayıda da olsa yer verilmiştir. Öğrencilerin kelime hazinelerine katkı sağlaması bakımından kitaplarda mecaz anlamlı deyimlerin ileri seviyelerde daha çok kullanılması beklenmektedir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarının incelenmesinde ortaya çıkan sonuçlar atasözü sayısı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde yer alan ders kitaplarında bulunan atasözlerinin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 20 atasözü ve farklı olarak 15 atasözü sayısına ulaşılmaktadır. Atasözlerinin seviyelere göre dağılımı incelendiğinde, A1, A2 ve B2 seviyesinde

atasözü kullanımının olmadığı belirlenmiştir. Akpınar (2010, s. 240) da yabancılar için Türkçe ders kitapları arasında deyim ve atasözü kazandırma konusunda ortak bir ölçütün olmadığını belirtmektedir. Atalay'a (2016, s. 191) göre Türkçenin eğitimi ve öğretimi söz konusu olduğunda atasözü ve deyim öğretiminin kelime öğretimiyle birlikte ve hemen hemen aynı oranda öğretilmesi gerekmektedir. İnce'ye (2012, s. 83) göre ise okuma, konuşma, yazma ve dinleme becerilerinde atasözlerinin kullanılması gelişigüzel değil, belli bir plan dâhilinde olmalıdır. Kurudayıoğlu'na (2020, s. 60) göre A1 seviyesi, hedef dilin giriş kapısıdır. Kalfa'ya (2020, s. 118) göre, atasözleri yalnızca aynı dili konuşanların değil; aynı kültürü paylaşanların yükledikleri ortak anlamsal kodlarla yaşayan sözlü kültür ürünleridir. Bu ifadeler doğrultusunda A1 seviyesi ders kitaplarında atasözü kullanılmasının çok önemli ama erken olduğu, incelenen diğer ders kitaplarında (Göçen 2016; Hayran, 2019) da atasözü kullanımının A2 seviyesinde başladığı görülmektedir. Toplam ve farklı olarak en yüksek atasözü sayısının C1, en düşük atasözü sayısının B1 seviyesi ders kitabında ortaya çıktığı belirlenmiştir. Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarının incelenmesinde ortaya çıkan sonuçlar atasözleri sayısı karşılaştırıldığında, diğer ders kitaplarındaki atasözü sayısının incelenen araştırmadaki atasözü sayısından fazla olduğudur. Ders kitaplarında atasözlerinin düşük oranda kullanılması, kültür aktarımının başarılı bir şekilde gerçekleşmesini engelleyebilir. Atasözleri, bir toplumun kültürel birikimini yansıtan ve derin anlamlar içeren ifadelerdir. Bu nedenle, ders kitaplarında atasözlerine daha fazla yer verilerek öğrencilere kültürel değerleri aktarmak önemlidir. Bu aktarım, dil öğreniminin yanı sıra kültürel farkındalığın ve anlayışın gelişmesine de katkı sağlayacaktır. İncelenen ders kitaplarının yabancı dil olarak Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere yönelik hazırlandığı düşünüldüğünde atasözünün daha çok yer alması beklenmektedir. Bu bağlamda Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere yönelik hazırlanan ders kitaplarında atasözüne daha çok yer verilebilir.

Ders kitaplarında yer alan atasözlerinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerine dağılımına bakıldığında A2 seviyesindeki atasözlerinde yüzey yapının atasözünün

anlamını yansıttığı, B1-C1 seviyelerindeki atasözlerinde ise anlamın derin yapıda olduğu görülmektedir.

Farklı atasözü sayısının toplam atasözü sayısına bölünerek ortaya çıkan atasözü katsayısı oranının en yüksek B1 seviyesi en düşük C1 seviyesinde olduğu görülmektedir. Atasözü katsayısı dil öğretim seti içinde B1 seviyesi Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitabında daha yüksektir. Bu durum, söz konusu ders kitabında toplam atasözü içinde farklı atasözü kullanım değerinin daha fazla olduğunu göstermektedir. C1 seviyesi ders kitaplarında atasözü katsayısının diğer seviyelere göre daha az olduğu görülmüştür. Ortaya çıkan sonuçlara göre atasözü tekrarının en yüksek yapıldığı seviye, C1 seviyesidir. Yapılan incelemede “her şerde bir hayır vardır, her şeyin başı sağlık, aşk karın doyurmaz, para elin kiridir, para her kapıyı açar, beterin beteri var” atasözlerinin sadece bu ders kitaplarında olduğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarının incelenmesinde ortaya çıkan sonuçlar tekerleme sayısı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde yer alan ders kitaplarında bulunan tekerlemelerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde toplamda 9 tekerleme ve farklı olarak 7 tekerleme sayısına ulaşılmaktadır. Tekerlemelerin dil seviyelerine dağılımı incelendiğinde, A1, B2 ve C1 seviyesi ders kitaplarında tekerleme kullanımının olmadığı görülmektedir. Toplam ve farklı olarak en yüksek tekerleme sayısının B1 en düşük tekerleme sayısının A2 seviyesi ders kitabında bulunduğu belirlenmiştir. Kullanılan farklı ve toplam tekerleme sayısının diğer ders kitaplarına göre daha fazla olduğu belirlenmiştir kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Tekerleme katsayısı değerinin en düşük B1 seviyesi, en yüksek A2 seviyesinde olduğu görülmektedir. Tekerleme katsayısı dil öğretim seti içinde A2 seviyesi Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitabında daha yüksektir. Bu durum, söz konusu ders kitabında toplam tekerleme içinde farklı tekerleme kullanım

oranının daha yüksek olduğunu belirtmektedir. Çıkan sonuçlara göre tekerleme tekrarının en yüksek kullanıldığı seviye B1 seviyesidir. Kalfa'ya (2013, s. 173-175) göre tekerlemeler çıkarım yaptırma becerisi gerektirdiğinden orta seviyede (B1-B2) yer verilebilir. Yapılan incelemede “dile benden ne dilersem” tekerlemesinin diğer çalışmalarda kullanılmadığı tespit edilmiştir. Tekerlemelerin türleri yönünden bakıldığında ders kitaplarında kullanılanların tümü bağımsız söz cambazlığına dayanan tekerlemeler olduğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarının incelenmesinde ortaya çıkan sonuçlar bilmece sayısı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitaplarında, bilmece kullanımının olmadığı görülmüştür. Yapılan çalışmalar (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) sonuçlarına göre; bilmece kullanımı Van Yüzüncü Yıl, Gazi ve Hitit yabancılar için Türkçe öğretim setlerinde görülmemiş, İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde ise 8 bilmece kullanıldığı görülmüştür. Kalfa'ya (2013, s.173-175) göre bilmece, fıkra gibi etkinliklere bunların çıkarım yapma becerisi gerektirmesi sebebiyle orta seviyede (B1-B2) yer verilebilir. Yapılan ilgili araştırmalar, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde seviyelere göre bilmece öğretiminin nasıl olması gerektiğine dair bir birlik olmadığını göstermektedir. Farklı araştırmalar, dil becerileri, kelime dağarcığı ve dil seviyeleri gibi faktörlere bağlı olarak farklı yaklaşımlar sergilemektedir. Bu nedenle, öğretim programlarının ve ders kitaplarının bu konuda daha net bir rehberlik sağlaması ve bir standart oluşturulması önemlidir. Bu sayede öğrencilerin dil becerilerini geliştirirken aynı zamanda kültürel birikimlerini de zenginleştirebilecekleri bir ortam sağlanabilir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A1 seviyesi toplam söz varlığı sayısının 18264, farklı söz varlığı sayısının 1553; toplam temel kelime

sayısının 17993, farklı temel kelime sayısının 1485; toplam ikileme sayısının 25, farklı ikileme sayısının 5; toplam deyim sayısının 246, farklı deyim sayısının 63 olduğu belirlenmiştir. A1 seviyesinde atasözü, tekerleme ve bilmece kullanımına rastlanmamıştır.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı temel kelimeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

A1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime “ben ve, bir, var, çok, mi, bu, ne, o, git-, yap-, arkadaş, aşağı, saat, sen, ev, kaç-, iki, nere, gün” kelimeleridir. A1 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “saygıdeğer, profesör, fırıncı, sirke, lig, klarnet, egemenlik, stresli, flemenkçe” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda incelenen ders kitaplarının öğrencilere diğer çalışmalarda bulunmayan yeni kelimeleri öğrenme fırsatı verdiğini söylemek mümkündür. Açık’a (2013) göre dil öğrenen bir bireyin öncelikle ihtiyaçlarını karşılamak üzere ilk öğreneceği kelimeler isimler sonrasında fiillerdir. A1 seviyesinde daha çok isim kökenli kelimelere ve git-, yap-, kaç- gibi gündelik hayatta sık kullanılan fiillere yer verildiği tespit edilmiştir. “Ev, kaç-, iki” kelimelerinin A1 seviyesinde yapılan diğer çalışmaların verileriyle oluşturulmuş sıklık listesinde, en sık kullanılan 20 kelimenin içinde yer almadığı sadece bu çalışmada olduğu tespit edilmiştir. İlgili alanda daha önceden yapılmış diğer çalışmalarda da (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) en sık kullanılan kelimelerin yapılan çalışmada tespit edilen kelimeler ile örtüştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde kelime öğretimine ilk olarak bu kelimelerden başlanılmasının faydalı olacağını göstermektedir. Göçen’e (2016, s. 62) göre dil öğretiminde kelimelerin bireylerin yaşamında birinci derece önemli olduğu ve temel seviyede öğrenenlerin genellikle ihtiyaç duydukları kelimelerin günlük hayatta iletişim ihtiyaçlarını karşılayacak kelimeler olduğudur. Bu bağlamda A1 seviyesinde tespit edilen kelimeler günlük hayatta iletişimi karşılayacak niteliktedir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı ikilemeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe A1 seviyesi ders kitabında “sık sık, güle güle, bol bol, arada sırada, zaman zaman” ikilemeleri farklı olarak kullanıldığı görülmüştür. En yüksek kullanıma sahip olan “sık sık” ikilemesidir. (Göçen, 2016; Gökmen, 2021) yaptığı araştırma sonuçlarına dayanarak oluşturulan ikileme sıklık listeleri, A1 seviyesi ders kitaplarıyla karşılaştırıldığında, "sık sık" ikilemesinin İstanbul, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Hitit Türkçe öğretim setleri A1 seviye ders kitaplarında bulunduğu görülmüştür. Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe A1 seviyesi ders kitabında da aynı ikilemenin kullanıldığı belirlenmiştir. İkilemelerin türleri yönünden bakıldığında A1 seviyesinde ikilemelerin birbirini tekrar eden kelimelerden olduğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı deyimler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

A1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim “memnun olmak, teşekkür etmek, sağ olmak, sohbet etmek, hoş gelmek, ziyaret etmek, tekrar etmek, affetmek, geçmiş olmak, hoşça kalmak, yardım etmek, devam etmek, nefret etmek, tahmin etmek, afiyet olmak, hoş bulmak, ikram etmek, merak etmek, rica etmek, zar atmak” farklı olarak kullanılan A1 seviyesi deyimlerdir. Kalfa'ya (2013, s. 174) göre temel düzey metinlerde özellikle iki kelimedenden oluşan deyimlere odaklanılmalıdır. Bu deyimlerin, tek bir kavramla eşleştirilmesine özen gösterilmelidir. En çok “memnun olmak, teşekkür etmek, sağ olmak, sohbet etmek, hoş gelmek, ziyaret etmek” deyimleri kullanılmıştır. Ortaya çıkan deyim sonuçlarıyla A1 seviyesi ders kitapları üzerinde yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) inceleme sonuçlarından ortaya çıkan sıklığı en fazla olan ilk 20 deyim karşılaştırıldığında, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe A1 ders kitabında kullanılan deyimlerden “hoş gelmek, ziyaret etmek, afiyet olmak, hoş bulmak” deyimlerinin sadece Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi seti ile ortak kullanıldığı diğer kitaplarda ortak kullanılan deyim olmadığı görülmüştür. Deyimlerin türleri

yönünden bakıldığında A1 seviyesinde kelimelerin gerçek anlamlarını yansıtan deyimler olduğu görülmüştür. Akpınar ve Açık'ın (2010) çalışmasına göre, öğretimde dil seviyelerine bağlı olarak farklı deyimlere yer verilmesi gerekmektedir. A1 seviyesinde günlük konuşma dilinde sıkça kullanılan kalıp ifadelerin yanı sıra gerçek ve somut anlamlı deyimlere odaklanılabilir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı atasözleri yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

A1 seviyesi Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitabında, atasözü kullanımının olmadığı görülmüştür. Farklı çalışmalarda (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) ortaya çıkan sonuçlar değerlendirildiğinde atasözü kullanımı bulunmadığından kıyaslama yapılamamıştır. Akpınar (2010, s. 240) da yabancılar için Türkçe ders kitapları arasında deyim ve atasözü kazandırma konusunda ortak bir ölçütün olmadığını belirtmektedir. Atalay'a (2016, s. 191) göre Türkçenin eğitimi ve öğretimi söz konusu olduğunda atasözü ve deyim öğretiminin kelime öğretimiyle birlikte ve hemen hemen aynı oranda öğretilmesi gerekmektedir. Bu ifadeler doğrultusunda A1 seviyesi ders kitaplarında atasözü kullanılmasının çok önemli ama erken olduğu, incelenen diğer ders kitaplarında (Göçen 2016; Hayran, 2019) da atasözü kullanımının A1 seviyesinde olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda A1 seviyesinde atasözü kullanımının olmaması diğer çalışmalarla karşılaştırıldığında uygun gözükmektedir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı tekerlemeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

A1 seviyesi Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitabında, tekerleme kullanımı olmamıştır. Farklı çalışmalarda (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) ortaya çıkan sonuçlar değerlendirildiğinde tekerleme kullanımına rastlanmamıştır. Kalfa'ya (2013, s. 173-175) göre tekerlemeler çıkarım yaptırma becerisi gerektirdiğinden orta seviyede (B1-B2) yer verilebilir. Bu bağlamda A1 seviyesinde tekerleme kullanımının olmaması uygun gözükmektedir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A2 seviyesi, toplam söz varlığı sayısının 17463, farklı söz varlığı sayısının 2317; toplam temel kelime sayısının 17078, farklı temel kelime sayısının 2158; toplam ikileme sayısının 30, farklı ikileme sayısının 12; toplam deyim sayısının 352, farklı deyim sayısının 144; toplam tekerleme sayısının 3, farklı tekerleme sayısının 3 olduğu görülmektedir. A2 seviyesinde atasözü ve bilmece kullanımına rastlanmamıştır.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı temel kelimeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

A2 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en fazla olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime “bir, ve, mi, çok, yap-, git-, bu, aşağı, ol-, ne, gel-, ben, için, o, hangi, var, al-, arkadaş, sonra, de” kelimeleridir. A2 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “instagram, avakado, ajan, animatör, astronot, bipolar, demokrasi, extra, evrak, fonksiyon, günübürlük, karavan, karaoke, katerdal, katmer, köçek, otostop” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda incelenen ders kitaplarının öğrencilere diğer çalışmalarda bulunmayan yeni kelimeleri öğrenme fırsatı verdiğini söylemek mümkündür. A2 seviyesinde daha çok isim kökenli kelimelere ve yap-, git-, ol-, gel-, al- gibi gündelik hayatta sık kullanılan fiillere yer verildiği tespit edilmiştir. Barın’a (2003, s. 311) göre öncelikle, organ ve akrabalık adlarının, sayıların, günlük hayatta sıkça kullanılan isim ve fiiller ile onlarla ilişkisi olan sözcükler öğretilmelidir. “Hangi, arkadaş” kelimelerinin A2 seviyesinde yapılan diğer çalışmaların verileriyle oluşturulmuş sıklık listesinde, en sık kullanılan 20 kelimenin içinde yer almadığı sadece bu çalışmada olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada, A2 seviyesinde en sık kullanılan kelimelerle ilgili alanda daha önceden yapılmış diğer çalışmalarda da (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) tespit edilen kelimeler ile örtüştüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı ikilemeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

A2 seviyesi ders kitabında “hem hem, bol bol, sık sık, ağır ağır, ara sıra, günlük güneşlik, ıslıl ıslıl, koşa koşa, küp küp, ne ne, olur olmaz, uzun uzun” ikilemeleri farklı olarak kullanılmıştır. En yüksek “hem hem” ikilemesi kullanılmıştır. Ortaya çıkan ikileme sonuçlarıyla A2 seviyesi ders kitapları üzerinde yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) inceleme sonuçlarından ortaya çıkan ikileme sıklık listeleri karşılaştırıldığında, A2 seviyesi İstanbul Türkçe öğretim setinde kullanılan “ara sıra, uzun uzun, ağır ağır, küp küp, koşa koşa, günlük güneşlik, ıslıl ıslıl”, Hitit Türkçe öğretim setinde kullanılan “bol bol,” ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğretim setinde kullanılan “uzun uzun” ikilemelerinin uyumlu olduğu gözlemlenmektedir. Yedi İklim A2 seviyesi ders kitabında ise, bu ikilemelerin bulunmadığı tespit edilmiştir. İkilemelerin A2 seviyesinde birbirini tekrar eden kelimelerden olduğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı deyimler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

A2 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim “mezun olmak, rica etmek, tarif etmek, yardım etmek, ziyaret etmek, teşekkür etmek, tahmin etmek, tavsiye etmek, devam etmek, meydana gelmek, tercih etmek, uykuya dalmak, geç kalmak, takip etmek, hareket etmek, yalan söylemek, acele etmek, evvel zaman içinde, kabul etmek, kontrol etmek” A2 seviyesi ders kitabında farklı kullanıma sahip olan deyimlerdir. En yüksek “mezun olmak, rica etmek, tarif etmek, yardım etmek, ziyaret etmek, teşekkür etmek” deyimleri kullanılmıştır. Ortaya çıkan deyim sonuçlarıyla A2 seviyesi ders kitapları üzerinde yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) inceleme sonuçlarından ortaya çıkan deyimlerin sıklık listeleri karşılaştırıldığında, sadece Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğretim seti ile “ziyaret etmek” deyiminin ortak kullanıldığı diğer kitaplardaki sıklık listeleriyle ortak

kullanımın olmadığı belirlenmiştir. Deyimlerin türleri yönünden bakıldığında A2 seviyesinde kelimelerin gerçek anlamlarını yansıtan deyimler olduğu görülmüştür. Akpınar ve Açık'ın (2010) çalışmasına göre, öğretimde dil seviyelerine bağlı olarak farklı deyim ve atasözlerine yer verilmesi gerekmektedir. A2 seviyesinde günlük konuşma dilinde sıkça kullanılan kalıp ifadelerin yanı sıra gerçek ve somut anlamlı deyimlere odaklanılabilir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı atasözleri yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

A2 seviyesi Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitabında, atasözü kullanımına rastlanmamıştır. Farklı çalışmalarda (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) ortaya çıkan sonuçlar değerlendirildiğinde atasözü kullanımı bulunmadığından kıyaslama yapılamamıştır. Atalay'a (2016, s. 191) göre Türkçenin eğitimi ve öğretimi söz konusu olduğunda atasözü ve deyim öğretiminin kelime öğretimiyle birlikte ve hemen hemen aynı oranda öğretilmesi gerekmektedir. Akpınar (2010, s. 240) da yabancılar için Türkçe ders kitapları arasında deyim ve atasözü kazandırma konusunda ortak bir ölçütün olmadığını belirtmektedir. Bu ifadeler doğrultusunda A2 seviyesi ders kitaplarında atasözü kullanılmasının çok önemli ama erken olduğu, incelenen diğer ders kitaplarında (Göçen 2016; Hayran, 2019) da atasözü kullanımının A2 seviyesinde olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda A2 seviyesinde atasözü kullanımının olmaması diğer çalışmalarda karşılaştırıldığında uygun gözükmemektedir.

A2 seviyesi Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitabında, atasözü kullanımına rastlanmamıştır. Farklı çalışmalarda (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) ortaya çıkan sonuçlar değerlendirildiğinde atasözü kullanımı bulunmadığından kıyaslama yapılamamıştır. Atalay'a (2016, s. 191) göre Türkçenin eğitimi ve öğretimi söz konusu olduğunda atasözü ve deyim öğretiminin kelime öğretimiyle birlikte ve hemen hemen aynı oranda öğretilmesi gerekmektedir. Akpınar (2010, s. 240) da yabancılar için Türkçe ders kitapları arasında deyim ve atasözü kazandırma konusunda ortak bir ölçütün olmadığını belirtmektedir. Bu ifadeler doğrultusunda A2 seviyesi ders kitaplarında atasözü kullanılmasının çok önemli ama erken olduğu, incelenen diğer ders kitaplarında (Göçen 2016; Hayran,

2019) da atasözü kullanımının A2 seviyesinde olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda A2 seviyesinde atasözü kullanımının olmaması diğer çalışmalarla karşılaştırıldığında uygun gözükmemektedir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla A2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı tekerlemeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

A2 seviyesi ders kitabında farklı ve sıklığı yüksek olan “kartal kalkar dal sarkar dal sarkar kartal kalkar, şu köşe yaz köşesi şu köşe kış köşesi ortada su şişesi, üstü üç taşlı taç saplı üç tunç tası çaldıran mı” tekerlemeleri kullanılmıştır. Yapılan çalışmalar (Göçen, 2016; Gökmen, 2021) sonucu Gazi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Hitit yabancılar için Türkçe öğretim setlerinde tekerleme kullanımı olmadığı görülmüştür. İnceleme sonucunda sadece İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti A2 seviyesi ders kitabında “kartal kalkar dal sarkar dal sarkar kartal kalkar” tekerlemesinin ortak kullanımı olduğu belirlenmiştir. Kalfa'ya (2013, s. 173-175) göre tekerlemeler çıkarım yaptırma becerisi gerektirdiğinden orta seviyede (B1-B2) yer verilebilir. Bu bağlamda A2 seviyesinde tekerleme kullanımının erken olduğu söylenebilir. Tekerlemelerin türleri yönünden bakıldığında bağımsız söz cambazlığına dayanan tekerlemeler olduğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında; toplam söz varlığı sayısının 25221, farklı söz varlığı sayısının 2650; toplam temel kelime sayısının 24547, farklı temel kelime sayısının 2377; toplam ikileme sayısının 64, farklı ikileme sayısının 37; toplam deyim sayısının 596, farklı deyim sayısının 225; toplam atasözü sayısı 8, farklı atasözü sayısı 7; toplam tekerleme sayısının 6, farklı tekerleme sayısının 4 olduğu belirlenmiştir. Çalışmada incelenen tüm söz varlıklarının B1 seviyesinde bulunduğu tespit edilmiştir. Göçen'e (2016, s.172) göre C1 seviyesindeki öğrencilerin Türkçe dil seviyelerinin gelişmiş olduğu ve bu nedenle kelime bilgisine daha fazla odaklanabilecekleri düşünülse de, Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretiminde özellikle B1 ve bununla birlikte B2 seviyelerinin öğrenciler için önemli bir geçiş

noktası olduğu açıktır. Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi, "B1 (Threshold) seviyesi ile A2 (Waystage) seviyesi arasındaki mesafe ne kadar büyükse, B2 seviyesi ile B1 arasındaki mesafe de o kadar büyük olur" ilkesini benimsemektedir (AOÖÇ, 2013, s. 40). Bu bağlamda B1 seviyesinde araştırmada incelenen tüm söz varlıklarına yer verilmesinin yerinde olduğu söylenebilir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı temel kelimeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en fazla olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime "bir, ve, önemli, bu, yap-, ol-, çok, için, de, mi, ne, ev, iş var, ben, git-, o, aşağı, iste-, al-" kelimeleridir. B1 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan "akrafobi, antropolog, arkeolog, blog, çiğdem, gevrek, çilingir, dentofobi, glossofobi, hemofobi, inovasyon, klostrofobi, kolera, niktofobi, psikoterapi, vejeteryan" kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda incelenen ders kitaplarının öğrencilere diğer çalışmalarda bulunmayan yeni kelimeleri öğrenme fırsatı verdiğini söylemek mümkündür. B1 seviyesinde daha çok isim soylu kelimelere ve yap-, ol-, git-, iste-, al- gibi gündelik hayatta sık kullanılan fillere yer verildiği tespit edilmiştir. "Önemli, ne, al-, iste-" kelimelerinin B1 seviyesinde yapılan diğer çalışmaların verileriyle oluşturulmuş sıklık listesinde, en sık kullanılan 20 kelimenin içinde yer almadığı sadece bu çalışmada olduğu tespit edilmiştir. Göçen'in (2016) Gazi, Yeni Hitit ve İstanbul Türkçe ders kitaplarını araştırarak oluşturduğu kelime listesiyle karşılaştırma yapıldığında, "ve, bir, ol-, bu, o, çok, yap-, ne" gibi 20 sözcüğün, B1 seviyesi sıklık listesiyle örtüştüğü görülmüştür.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı ikilemeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B1 seviyesi ders kitabında "sık sık, biter bitmez, çeşit çeşit, yavaş yavaş, bol bol, dörder dörder, konuşa konuşa, tek tek, yanı sıra, yapmaya yapmaya" ikilemelerinin farklı olarak kullanıldığı görülmüştür. En yüksek kullanıma sahip olan "sık sık" ikilemesidir. İncelemede ortaya çıkan ikileme sıklık listesiyle, farklı araştırmalarda B1 seviyesi ders kitapları üzerine yapılan (Göçen, 2016; Hayran,

2019; Gökmen, 2021) inceleme sonuçlarına göre bulunan ikileme sıklık listeleri karşılaştırıldığında, B1 seviyesi Gazi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Türkçe öğretim seti “bol bol” ve İstanbul Türkçe öğretim setinde kullanılan “bol bol, konuşa konuşa, biter bitmez, yavaş yavaş, yanı sıra” ikilemesinin uyumlu olduğu sonucuna erişilmiştir. B1 seviyesi Yedi İklim ders kitabında ise bu ikilemelerin kullanımının olmadığı sonucuna erişilmiştir. B1 seviyesinde ikilemelerin eş ve yakın anlamlı kelimelerden olduğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı deyimler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim “karar vermek, dikkat etmek, teşekkür etmek, yardım etmek, mezun olmak, sağlıklı olmak, tercih etmek, devam etmek, pişman olmak, hareket etmek, şikayet etmek, kontrol etmek, merak etmek, davet etmek, kabul etmek, özür dilemek, tavsiye etmek, yardımcı olmak, hoş gelmek, sahip olmak” B1 seviyesi ders kitabında kullanımını farklı olan deyimlerdir. En yüksek “karar vermek, dikkat etmek, teşekkür etmek, yardım etmek, mezun olmak, sağlıklı olmak,” deyimleri kullanılmıştır. Ortaya çıkan deyim sonuçlarıyla B1 seviyesi ders kitapları üzerinde yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) inceleme sonuçlarından ortaya çıkan deyimlerin sıklık listeleri karşılaştırıldığında, sadece Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğretim seti B1 seviyesindeki “karar vermek ve özür dilemek” deyimlerinin uyumlu olduğu görülmüştür. Deyimlerin türleri yönünden bakıldığında B1 seviyesinde yüzey yapının derin yapıyı çağrıştırdığı deyimlerden olduğu tespit edilmiştir. Akpınar ve Açık'ın (2010) çalışmasına göre, B1-B2 seviyelerinde A1 ve A2 seviyelerinde verilen deyimlerin tekrarları yapılabilir bunlardan farklı olarak mecaz anlam taşıyan ve soyut konuları ifade eden deyimlere daha fazla vurgu yapılabilir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı atasözleri yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B1 seviyesi ders kitabında farklı ve sıklığı yüksek olan “her şerde bir hayır vardır, allah bir kapıyı kapar ötekini açar, beterin beteri var, her şeyin başı sağlık,

insanlar konuşa konuşa anlaşır, kötü komşu insanı mal sahibi yapar, son pişmanlık fayda etmez” atasözleri kullanılmıştır. En fazla “her şerde bir hayır vardır” atasözü kullanımına rastlanmıştır. Ortaya çıkan atasözü sonuçlarıyla B1 seviyesi ders kitapları üzerinde yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) inceleme sonuçlarından ortaya çıkan atasözleri sıklık listeleri karşılaştırıldığında, İstanbul öğretim setinde “insanlar konuşa konuşa anlaşır, kötü komşu insanı mal sahibi yapar, allah bir kapıyı kapar ötekini açar” ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğretim setinde “insanlar konuşa konuşa anlaşır” atasözünün ortak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı tekerlemeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B1 seviyesi ders kitabında farklı ve sıklığı yüksek olan “dile benden ne dilersen, bu yoğurdu mayalamalı da mı saklamalı mayalamamalı da mı saklamalı, o pikap bu pikap şu pikap, şemsi paşa pasajında sesi büzüşesice” tekerlemeleri kullanılmıştır. En fazla “dile benden ne dilersen” tekerlemesi kullanılmıştır. Yapılan çalışmalar (Göçen, 2016; Gökmen, 2021) sonucu Gazi ve Hitit yabancılar için Türkçe öğretim setleri B1 seviye ders kitaplarında tekerleme kullanımı olmadığı belirlenmiştir. İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi yabancılar için Türkçe öğretim setindeki B1 seviyesindeki tekerlemelerle yapılan çalışma karşılaştırıldığında ortak tekerlemenin kullanılmadığı görülmüştür. Kalfa’ya (2013, s. 173-175) göre tekerlemeler çıkarım yaptırma becerisi gerektirdiğinden orta seviyede (B1-B2) yer verilebilir. Tekerlemelerin türleri yönünden bakıldığında bağımsız söz cambazlığına dayanan tekerlemeler olduğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B2 seviyesi, toplam söz varlığı sayısının 25230, farklı söz varlığı sayısının 2922; toplam temel kelime sayısının 24697, farklı temel kelime sayısının 2742; toplam ikileme sayısının 36, farklı ikileme sayısının 22; toplam deyim sayısının 497, farklı deyim sayısının 158

olduğu belirlenmiştir. B2 seviyesinde atasözü, tekerleme ve bilmece kullanımına rastlanmamıştır.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı temel kelimeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B2 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime “bir, ve, bu, ol-, için, çok, ne, insan, yap-, yer, aşağı, gel-, var, yıl, gün, o, al-, hangi, mi, iste-” kelimeleridir. B2 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “tango, sığırkuyruğu, planör, omlet, obozite, navigasyon, down sendromu, kamyş, horon, hemofili, format, feribot, eskimo, astrofizik, arabesk” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda incelenen ders kitaplarının öğrencilere diğer çalışmalarda bulunmayan yeni kelimeleri öğrenme fırsatı verdiğini söylemek mümkündür. B2 seviyesindedaha çok isim kökenli kelimelere ve ol-, yap-, gel-, al-, iste-, gibi gündelik hayatta sık kullanılan fillere yer verildiği tespit edilmiştir. “Yıl, gün, gibi, yer, yap-, al-, iste-” kelimelerinin B2 seviyesinde yapılan diğer çalışmaların verileriyle oluşturulmuş sıklık listesinde, en sık kullanılan 20 kelimenin içinde yer almadığı sadece bu çalışmada olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada, B2 seviyesinde en sık kullanılan kelimelerle Göçen'in (2016) incelediği Gazi, Yeni Hitit ve İstanbul Türkçe ders kitaplarında oluşturduğu kelime listesi karşılaştırıldığında, kelimelerin büyük oranda uyumlu olduğu görülmüştür.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı ikilemeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B2 seviyesi ders kitabında “yanı sıra, sık sık, yüksek yüksek, olur olmaz, yan yana, açık açık, ala ala, aşırı aşırı, çalar çalmaz, gider gitmez, git gide, görür görmez, güzeller güzeli, hem hem, koşa koşa, kuşaktan kuşağa, ola ola, taşınır taşınmaz, ufacık tefecik, ufak tefek, yarı yarıya” ikilemelerinin farklı olarak kullanıldığı görülmüştür. En yüksek kullanıma sahip olan “yanı sıra” ikilemesidir. İncelemede ortaya çıkan ikileme sıklık sonuçlarıyla, daha önce yapılan farklı araştırmalarda B2 seviyesi ders kitapları üzerine yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021)

inceleme sonuçlarına göre bulunan ikileme sıklık listeleri karşılaştırıldığında, Gazi, Yeni Hitit, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Yedi İklim ve İstanbul Türkçe öğretim setlerinde B2 seviyesi için "hem hem" ikilemesinin aynı kullanıldığı görülmüştür. B2 seviyesinde ikilemelerin eş ve yakın anlamlı kelimelerden olduğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı deyimler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B2 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim “tercih etmek, destan olmak, ziyaret etmek, takip etmek, yardım etmek, tavsiye etmek, devam etmek, karar vermek, dikkat etmek, kabul etmek, merak etmek, kavga etmek, icat etmek, memnun etmek, satın almak, teşekkür etmek, hoş gelmek, mutlu etmek, teslim etmek, aç kalmak” B2 seviyesi ders kitabında farklı kullanıma sahip olan deyimlerdir. En yüksek “tercih etmek, destan olmak, ziyaret etmek, takip etmek, yardım etmek, tavsiye etmek,” deyimleri kullanılmıştır. Ortaya çıkan deyim sonuçlarıyla B2 seviyesi ders kitapları üzerinde yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) inceleme sonuçlarından ortaya çıkan deyimlerin sıklık listeleri karşılaştırıldığında, sadece Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğretim seti B2 seviyesinde kullanılan “ziyaret etmek, karar vermek” deyimlerinin örtüştüğü belirlenmiştir. Deyimlerin türleri yönünden bakıldığında B2 seviyesinde yüzey yapının derin yapıyı çağrıştırdığı deyimlerden olduğu tespit edilmiştir. Akpınar ve Açık'ın (2010) çalışmasına göre, B1-B2 seviyelerinde A1 ve A2 seviyelerinde verilen deyimlerin tekrarları yapılabilir bunlardan farklı olarak mecaz anlam taşıyan ve soyut konuları ifade eden deyimlere daha fazla vurgu yapılabilir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı atasözleri yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B2 seviyesi Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitabında, atasözü görülmemiştir. Farklı çalışmalarda (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) ortaya çıkan sonuçlar değerlendirildiğinde atasözü kullanımı bulunmadığından kıyaslama yapılamamıştır. Akpınar ve Açık'ın (2010) çalışmasına göre, B1-B2 seviyelerinde A1 ve A2 seviyelerinde verilen atasözlerinin tekrarları yapılabilir

bunlardan farklı olarak mecaz anlam taşıyan ve soyut konuları ifade eden atasözlerine daha fazla vurgu yapılabilir. B2 seviyesinde atasözü kullanımının olması önemli olduğundan atasözlerine yer verilmesi gerekmektedir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı tekerleme yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

B2 seviyesi Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitabında, tekerleme kullanımı olmadığı belirlenmiştir. Yapılan çalışmalar (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) sonucu B2 seviyesi Yeni Hitit, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim Setinde tekerleme kullanımının olmadığı belirlenmiştir. İnceleme sonucunda yalnızca Gazi yabancılar için Türkçe öğretim seti B2 seviyesi ders kitabında tekerleme kullanımının yer aldığı belirlenmiştir. Yeni İstanbul B2 seviyesi yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitabında tekerleme bulunmadığından kıyaslama yapılamamıştır.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla C1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki C1 seviyesi, toplam söz varlığı sayısının 26300, farklı söz varlığı sayısının 3508; toplam temel kelime sayısının 25349, farklı temel kelime sayısının 3095; toplam ikileme sayısının 72, farklı ikileme sayısının 40; toplam deyim sayısının 867, farklı deyim sayısının 365; toplam atasözü sayısının 12, farklı atasözü sayısının 8 olduğu görülmektedir. C1 seviyesinde tekerleme ve bulmaca kullanımına rastlanmamıştır.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla B2 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı temel kelimeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

C1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 kelime “bir, ve, ol-, bu, de, için, film, ne, çok, zaman, insan, yap-, o, sinema, daha, kişi, aşağı, para, gün, yıl” kelimeleridir. C1 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “covid, klonoskopi, adaçayı, magnezyum, siber suç,

şizofreni, akis, dopomin, alaturka, atletizm, biberiye, celp, dublaj, otonom, pinti, yeşilçam, zırcahil” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. C1 seviyesinde daha çok isim kökenli kelimelere ve ol-, yap-, gibi gündelik hayatta sık kullanıma sahip olan fillere yer verildiği tespit edilmiştir. “Sinema, film, para, insan, kişi, aşağı” kelimelerinin C1 seviyesinde yapılan diğer çalışmaların verileriyle oluşturulmuş sıklık listesinde, en sık kullanılan 20 kelimenin içinde yer almadığı sadece bu çalışmada olduğu tespit edilmiştir. Göçen’in (2016) incelediği A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerinde Gazi, Yeni Hitit ve İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarında en sık kullanılan 20 kelime incelendiğinde, "bir, ve, var, ben, ile, ne, çok, için, bu, al-" gibi kelimelerin "Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü"nde (Göz, 2003) en sık kullanılan kelimelerle aynı olduğu görülmektedir. Araştırma kapsamında incelenen Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarında en sık kullanılan 20 kelime ile karşılaştırıldığında da bu kelimelerin örtüştüğü görülmüştür.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla C1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı ikilemeler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

C1 seviyesi ders kitabında “olursa olsun, yanı sıra, sık sık, yavaş yavaş, atıp tutmak, tek tek, aç susuz, açık açık, ağlaya ağlaya, arka arkaya, başlı başına, bol bol, çalışa çalışa, çıkar çıkmaz, eder etmez, geçmiş geçmemiş, gezip tozmak, girer girmez, gizli gizli, görür görmez” ikilemeleri farklı olarak kullanılmıştır. En fazla “olursa olsun, yanı sıra” ikilemesi kullanılmıştır. İncelemede ortaya çıkan ikileme sıklık listesiyle, farklı araştırmalarda C1 seviyesi ders kitapları üzerine yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) inceleme sonuçlarına göre bulunan ikileme sıklık listeleri karşılaştırıldığında, Gazi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Yeni Hitit ve İstanbul Türkçe öğretim setlerinde "yavaş yavaş" ikilemelerinin aynı kullanılmıştır. Ancak C1 seviyesi Yedi İklim ders kitabında bu ikilemelerin kullanımının olmadığı sonucuna erişilmiştir. C1 seviyesinde ikilemelerin kelime gruplarının birleşmesi ile yeni bir anlam kazanan kelimelerden oluştuğu tespit edilmiştir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla C1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı deyimler yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

C1 seviyesi ders kitabında kullanım sıklığı en yüksek olan ve farklı olarak kullanılan ilk 20 deyim “maruz kalmak, karar vermek, aşık olmak, başını kaşıyacak vakti olmamak, devam etmek, kabul etmek, tercih etmek, elde etmek, iflas etmek, haber vermek, yer almak, yardım etmek, iptal etmek, kontrol etmek, şikayet etmek, tavsiye etmek, teşekkür etmek, dikkat etmek, emin olmak, tahmin etmek” C1 seviyesi ders kitabında farklı kullanıma sahip deyimlerdir. En yüksek “maruz kalmak, karar vermek, aşık olmak, başını kaşıyacak vakti olmamak, devam etmek,” deyimleri kullanılmıştır. Kalfa’ya (2013, s. 174) göre kelime sayısı üç veya daha fazla olan deyimlerin öğretimi orta ve ileri düzeylerde ele alınmalıdır. Çünkü kelime sayısı arttıkça deyimlerin anlam genişlemesi de artacaktır ve bu da öğrencilerin kelime bilgisinin daha gelişmiş olmasını gerektirecektir. Ortaya çıkan deyim sonuçlarıyla C1 seviyesi ders kitapları üzerinde yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) inceleme sonuçlarından ortaya çıkan deyimlerin sıklık listeleri karşılaştırıldığında, Yedi İklim Türkçe öğretim seti C1 seviyesinde kullanılan “yol açmak, yer almak” ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğretim seti C1 seviyesinde kullanılan “yer almak, karar vermek” deyimlerinin uyumlu olduğu belirlenmiştir. Deyimlerin türleri yönünden bakıldığında C1 seviyesinde daha çok derin anlamı içeren kelimelerden oluştuğu tespit edilmiştir. Akpınar ve Açık'ın (2010) çalışmasına göre, C1 seviyesinde daha önceki seviyelerde yer alan deyimlerin tekrar edilmesinin yanı sıra daha derin anlamlar taşıyan, benzetmeler içeren, geleneksel kültürü ve inançları yansıtan deyimlere ve atasözlerine odaklanılabilir. Bu bağlamda kullanılan deyimlerin C1 seviyesine uygun olduğu görülmektedir.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla C1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı atasözleri yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

C1 seviyesi ders kitabında farklı ve sıklığı yüksek olan “bugünün işini yarına bırakmak, para parayı çeker, vakit nakittir, aşk karın doyurmaz, olmuşla ölmüşe çare bulunmaz, para elinin kiridir, para her kapıyı açar, para mutluluk getirmez” atasözleri kullanılmıştır. En fazla “bugünün işini yarına bırakmak” atasözünün kullanıma sahip olduğu belirlenmiştir. Ortaya çıkan atasözü sonuçlarıyla C1 seviyesi ders kitapları üzerinde yapılan (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) inceleme

sonuçlarından ortaya çıkan atasözleri sıklık listeleri karşılaştırıldığında, İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinde kullanılan “aşk karın doyurmaz, vakit nakittir” atasözlerinin örtüştüğü görülmektedir. Yedi İklim, Gazi, Hitit ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğretim setinde C1 seviyesi ders kitabında, ortak kullanılan atasözüne rastlanmamıştır.

Farklı çalışmalar (Göçen, 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) incelenmesinde ortaya çıkan ders kitaplarındaki sonuçlarla C1 seviyesi söz varlığı unsurları ve bunların kullanım sıklığı atasözleri yönünden şöyle karşılaştırılabilir:

C1 seviyesi Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti ders kitabında, tekerleme kullanımı olmadığı belirlenmiştir. Yapılan çalışmalar (Göçen 2016; Hayran, 2019; Gökmen, 2021) sonucu C1 seviyesi Yeni Hitit, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim Setinde tekerleme kullanımının olmadığı belirlenmiştir. İnceleme sonucunda yalnızca Hitit ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi C1 ders kitabında tekerlemeye rastlanmıştır. Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti C1 seviyesi ders kitabında tekerleme bulunmadığından kıyaslama yapılamamıştır. C1 ileri seviye olduğundan tekerleme kullanımının olması gerekmektedir.

SONUÇ

Bu çalışmada, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerindeki ders kitaplarında kullanılan söz varlıkları araştırılmıştır. Araştırmanın amacı, incelenen öğretim setinde hangi söz varlığının yer aldığı ve bu unsurların hangi sıklıkta kullanıma sahip olduğunu belirlemektir.

Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarında Var Olan Söz Varlığı Unsurlarının Sayısına Yönelik Sonuçlar

Araştırmada ilk olarak Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe A1, A2, B1, B2 ve C1 ders kitaplarında yer alan söz varlığı unsurlarına ilişkin sonuçlar şunlardır: Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setine ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi ders kitaplarında toplam 112478 farklı 12950 söz varlığı yer almaktadır. İnceleme sonucunda söz varlığı katsayısının en yüksek C1 seviyesinde en düşük A1 seviyesinde olduğu belirlenmiştir

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setine ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi ders kitaplarında sayı yönünden en yüksek temel kelimeler, deyimler, ikilemeler, atasözleri ve tekerlemeler bulunmaktadır. Yapılan inceleme sonucunda, bilmece kullanımının olmadığı görülmüştür. Yabancılar için Türkçe A1, A2, B1, B2 ve C1 ders kitaplarında kullanılan farklı ve toplam diğer söz varlıklarının ikileme, atasözü ve tekerleme sayısına göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerindeki ders kitaplarında bulunan temel kelimelerin sayısına yönelik sonuçlar şunlardır:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerinde bulunan temel kelimelerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 109,664 kelime ve farklı olarak 11,857 kelime sayısına ulaşılmaktadır. En yüksek toplam ve farklı kelime kullanımı C1 seviyesindeki ders kitabında, en düşük A1 seviyesindeki ders kitabında tespit edilmiştir. A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “instagram, covid, magnezyum, kolera, siber suç, şizofreni, kolonoskopi, navigasyon, down sendromu, bipolar, vejeteryan, niktofobi, hemofobi, glossofobi, dentofobi, ajan, animatör, yeşilçam, zırcahil, otonom, dopamin, celp, avakado, gevrek, çiğdem, biberiye, adaçayı, alaturka, sığırkuyruğu, okatmer, mlet, katedral, eskimo, günübürlük, evrak, köçek, otostop” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. Tüm seviyelerde isim soylu kelimelerin fiilere göre daha fazla kullanıldığı tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerindeki ders kitaplarında bulunan ikilemelerin sayısına yönelik sonuçlar şunlardır:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerinde bulunan ikilemelerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 227 ikileme ve farklı olarak 116 ikileme sayısına ulaşılmaktadır. En yüksek toplam ve farklı ikileme sayısının C1 seviyesinde en düşük A1 seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. Yapılan incelemede “sessiz sedasız, kaçın kurası, nesilden nesile, kuşaktan kuşağa, günlük güneşlik, atıp tutmak, gezip tozmak, ordan burdan, güzeller güzeli, ufacık tefecik, olsun olmasın” ikilemelerinin sadece bu ders kitaplarında olduğu tespit edilmiştir.

Ders kitaplarında bulunan ikilemelerin türlerine bakıldığında genellikle isim ve fiillerin tekrarlamasıyla; anlamdaş, yakın ve karşıt kelimelerin art arda gelmesiyle ve fiillerin çekimlenmesiyle meydana gelen ikilemeler olduğu tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerindeki ders kitaplarında bulunan deyimlerin sayısına yönelik sonuçlar şunlardır:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerinde bulunan deyimlerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 2558 deyim ve farklı olarak 955 deyim sayısına ulaşılmaktadır. Yapılan incelemede “analiz etmek, avcunun içi gibi bilmek, borç batağında olmak, baktıkça bakası gelmek, derli toplu olmak, dırdır etmek, gırtlığına kadar borçlu olmak, istihdam etmek, kara sevdaya tutulmak, sönmüş fenere benzemek, uçan kuşa borcu olmak” deyimlerinin sadece bu kitaplarda bulunduğu tespit edilmiştir. En yüksek toplam ve farklı deyim C1 seviyesinde en düşük A1 seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. Ders kitaplarında yer alan deyimlerin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerine dağılımına bakıldığında her seviyede önceki seviyelerden farklı olarak bulunan ve ilgili seviyede en sık kullanılan deyimlerin temel seviyede (A1-A2) kelimelerin gerçek anlamlarını yansıtan deyimlerden, orta seviyede (B1-B2) yüzey yapının derin yapıyı çağrıştırdığı deyimlerden ve ileri seviyede (C1) daha çok derin anlamı içeren kelimelerden oluştuğu görülmektedir. Ders kitaplarında kullanılan deyimlerin genellikle birleşik yapılarla oluşturulan deyimler olduğu mecaz anlamlı deyimlerin daha az yer aldığı tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerinde bulunan atasözlerinin sayısına yönelik sonuçlar şunlardır:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerindeki atasözlerinin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 20 atasözü ve farklı olarak 15 atasözü sayısına ulaşılmaktadır. Yapılan incelemede “her şerde bir hayır vardır, her şeyin başı sağlık, aşk karın doyurmaz, para elin kiridir, para her kapıyı açar, beterin beteri var” atasözlerinin sadece bu ders kitaplarında olduğu tespit edilmiştir.

En yüksek toplam ve farklı atasözü sayısının C1 seviyesinde en düşük B1 seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. A1, A2 ve B2 seviyesinde atasözü

kullanımının olmadığı görülmektedir. Ders kitaplarında yer alan atasözlerinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerine dağılımına bakıldığında A2 seviyesindeki atasözlerinde yüzey yapının atasözünün anlamını yansıttığı, B1-C1 seviyelerindeki atasözlerinde ise anlamın derin yapıda olduğu görülmektedir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerindeki ders kitaplarında bulunan tekerlemelerin sayısına yönelik sonuçlar şunlardır:

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setinin A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyelerinde bulunan tekerlemelerin toplam ve farklı kullanımları incelendiğinde, toplamda 9 tekerleme ve farklı olarak 7 tekerleme sayısına ulaşılmaktadır. En yüksek toplam ve tekerleme sayısının B1 seviyesinde en düşük A2 seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. A1, B2 ve C1 seviye ders kitaplarında tekerleme kullanımının olmadığı görülmektedir. Tekerlemelerin türleri yönünden bakıldığında bağımsız söz cambazlığına dayanan tekerlemeler olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan çalışmada, bilmeceye rastlanmamıştır. Elde edilen sonuca göre Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde bilmece öğretimi için birlik olmadığı ve bu sonuçlarla diğer ilgili araştırmaların sonuçlarının örtüştüğüdür.

Çalışmanın kapsamında yapılan analizler sonucunda, kelimelerin yüksek oranda tekrar ettiği saptanmıştır. Bu durum, Türkçe öğrenenlerin kelimelerle sürekli karşılaşarak dili öğrenmelerini kolaylaştırmaktadır. İncelenen deyimler, ikilemeler, atasözleri ve tekerlemelerin birbirinden yüksek oranda değişik olduğu belirlenmiştir. Kelimelere göre tekrar oranının daha az seviyede olduğu görülmüştür. Bu durum, söz varlıklarının öğreniminin kolay değil zor olmasını sağlayabilir.

A1 Seviyesi Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabındaki Söz Varlığı Unsurlarına ve Bunların Kullanım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A1 seviyesi toplam söz varlığı sayısının 18264, farklı söz varlığı sayısının 1553; toplam temel kelime sayısının 17993, farklı temel kelime sayısının 1485; toplam ikileme sayısının 25,

farklı ikileme sayısının 5; toplam deyim sayısının 246, farklı deyim sayısının 63 olduğu belirlenmiştir.

A1 seviyesinde en yüksek ve farklı olarak kullanım sıklığına sahip olan ilk 20 kelime “ben, ve, bir, var, çok, mi, bu, ne, o, git-, yap-, arkadaş, aşağı, saat, sen, ev, kaç-, iki, nere, gün” kelimeleridir. A1 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “saygıdeğer, profesör, fırıncı, sirke, lig, klarnet, egemenlik, stresli, flemenkçe” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. A1 seviyesinde isim kökenli kelimelerin ve git-, yap-, kaç- gibi gündelik hayatta kullanımına daha çok rastladığımız fillere yer verildiği belirlenmiştir.

A1 seviyesinde “sık sık, güle güle, bol bol, arada sırada, zaman zaman” ikilemelerinin kullanıldığı görülmüştür. En yüksek kullanıma sahip “sık sık” ikilemesidir. A1 seviyesinde en az ikileme kullanımının olduğu belirlenmiştir. A1 seviyesinde ikilemelerin birbirini tekrar eden kelimelerden olduğu tespit edilmiştir.

A1 seviyesinde kullanımı en yüksek olan ilk 20 deyim “memnun olmak, teşekkür etmek, sağ olmak, sohbet etmek, hoş gelmek, ziyaret etmek, tekrar etmek, affetmek, geçmiş olmak, hoşça kalmak, yardım etmek, devam etmek, nefret etmek, tahmin etmek, afiyet olmak, hoş bulmak, ikram etmek, merak etmek, rica etmek, zar atmak” deyimleridir. En yüksek kullanıma “memnun olmak, teşekkür etmek, sağ olmak, sohbet etmek, hoş gelmek, ziyaret etmek” deyimleri olduğu tespit edilmiştir. A1 seviyesinde en az deyim kullanımının olduğu belirlenmiştir. Deyimlerin türleri yönünden bakıldığında A1 seviyesinde kelimelerin gerçek anlamlarını yansıtan deyimler olduğu görülmüştür.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A1 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında; atasözü, tekerleme ve bilmece kullanımına rastlanmamıştır.

A2 Seviyesi Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabındaki Söz Varlığı Unsurlarına ve Bunların Kullanım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A2 seviyesi, toplam söz varlığı sayısının 17463, farklı söz varlığı sayısının 2317; toplam temel kelime sayısının 17078, farklı temel kelime sayısının 2158; toplam ikileme sayısının 30,

farklı ikileme sayısının 12; toplam deyim sayısının 352, farklı deyim sayısının 144; toplam tekerleme sayısının 3, farklı tekerleme sayısının 3 olduğu görülmektedir.

A2 seviyesi en yüksek ve farklı olarak kullanım sıklığına sahip olan ilk 20 kelime “bir, ve, mi, çok, yap-, git-, bu, aşağı, ol-, ne, gel-, ben, için, o, hangi, var, al-, arkadaş, sonra, de” kelimeleridir. A2 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “instagram, avakado, ajan, animatör, astronot, bipolar, demokrasi, extra, evrak, fonksiyon, günübürlük, karavan, karaoke, katerdal, katmer, köçek, otostop” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. A2 seviyesinde isim kökenli kelimelerin ve yap-, git-, ol-, gel-, al- gibi gündelik hayatta kullanımına daha çok rastladığımız fillere yer verildiği belirlenmiştir.

A2 seviyesinde “hem hem, bol bol, sık sık, ağır ağır, ara sıra, günlük güneşlik, ıslıl ıslıl, koşa koşa, küp küp, ne ne, olur olmaz, uzun uzun” ikilemelerinin kullanıldığı görülmüştür. En yüksek kullanıma sahip “hem hem” ikilemesidir. İkilemelerin A2 seviyesinde birbirini tekrar eden kelimelerden olduğu tespit edilmiştir.

A2 seviyesinde kullanımı en yüksek olan ilk 20 deyim “mezun olmak, rica etmek, tarif etmek, yardım etmek, ziyaret etmek, teşekkür etmek, tahmin etmek, tavsiye etmek, devam etmek, meydana gelmek, tercih etmek, uykuya dalmak, geç kalmak, takip etmek, hareket etmek, yalan söylemek, acele etmek, evvel zaman içinde, kabul etmek, kontrol etmek” deyimleridir. A2 seviyesinde kullanımı en yüksek olan “mezun olmak, rica etmek, tarif etmek, yardım etmek, ziyaret etmek, teşekkür etmek” deyimleri olduğu tespit edilmiştir. Deyimlerin türleri yönünden bakıldığında A2 seviyesinde kelimelerin gerçek anlamlarını yansıtan deyimler olduğu görülmüştür.

A2 seviyesi en yüksek ve farklı olarak kullanım sıklığına sahip olan “kartal kalkar dal sarkar dal sarkar kartal kalkar, şu köşe yaz köşesi şu köşe kış köşesi ortada su şişesi, üstü üç taslı taç saplı üç tunç tası çaldıran mı” tekerlemeleridir.

A2 seviyesinde en az tekerleme kullanımının olduğu belirlenmiştir. Tekerlemelerin türleri yönünden bakıldığında bağımsız söz cambazlığına dayanan tekerlemeler olduğu tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki A2 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında; atasözü ve bilmece kullanımına rastlanmamıştır.

B1 Seviyesi Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabındaki Söz Varlığı Unsurlarına ve Bunların Kullanım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında; toplam söz varlığı sayısının 25221, farklı söz varlığı sayısının 2650; toplam temel kelime sayısının 24547, farklı temel kelime sayısının 2377; toplam ikileme sayısının 64, farklı ikileme sayısının 37; toplam deyim sayısının 596, farklı deyim sayısının 225; toplam atasözü sayısı 8, farklı atasözü sayısı 7; toplam tekerleme sayısının 6, farklı tekerleme sayısının 4 olduğu belirlenmiştir. B1 seviyesi ders kitabında araştırmada incelen tüm söz varlıklarına yer verildiği tespit edilmiştir.

B1 seviyesi en yüksek ve farklı olarak kullanım sıklığına sahip ilk 20 kelime “bir, ve, önemli, bu, yap-, ol-, çok, için, de, mi, ne, ev, iş, var, ben, git-, o, aşağı, iste-, al-” kelimeleridir. B1 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “akrafobi, antropolog, arkeolog, blog, çiğdem, gevrek, çilingir, dentofobi, glossofobi, hemofobi, inovasyon, klostrofobi, kolera, niktofobi, psikoterapi, vejeteryan” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. B1 seviyesinde isim soylu kelimelerin ve yap-, ol-, git-, iste-, al- gibi gündelik hayatta kullanımına daha çok rastladığımız fillere yer verildiği belirlenmiştir.

B1 seviyesinde “sık sık, biter bitmez, çeşit çeşit, yavaş yavaş, bol bol, dörder dörder, konuşa konuşa, tek tek, yanı sıra, yapmaya yapmaya” ikilemelerinin kullanıldığı görülmüştür. En yüksek kullanıma sahip “sık sık” ikilemesidir. B1 seviyesinde ikilemelerin eş ve yakın anlamlı kelimelerden olduğu tespit edilmiştir.

B1 seviyesinde kullanımı en yüksek olan ilk 20 deyim “karar vermek, dikkat etmek, teşekkür etmek, yardım etmek, mezun olmak, sağlıklı olmak, tercih etmek, devam etmek, pişman olmak, hareket etmek, şikayet etmek, kontrol etmek, merak

etmek, davet etmek, kabul etmek, özür dilemek, tavsiye etmek, yardımcı olmak, hoş gelmek, sahip olmak” deyimlerdir. B1 seviyesinde kullanımı en yüksek olan “karar vermek, dikkat etmek, teşekkür etmek, yardım etmek, mezun olmak, sağlıklı olmak,” deyimleri olduğu tespit edilmiştir. Deyimlerin türleri yönünden bakıldığında B1 seviyesinde yüzeysel yapının derin yapıyı çağrıştırdığı deyimlerden olduğu tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi, toplam atasözü sayısının 8, farklı atasözü sayısının 7 olduğu belirlenmiştir. B1 seviyesinde farklı ve sıklığı fazla olan “her şerde bir hayır vardır, allah bir kapıyı kapar ötekini açar, beterin beteri var, her şeyin başı sağlık, insanlar konuşa konuşa anlaşır, kötü komşu insanı mal sahibi yapar, son pişmanlık fayda etmez” atasözleri kullanılmıştır. En fazla kullanıma sahip olan “her şerde bir hayır vardır” atasözüdür. B1 seviyesi en düşük atasözü kullanımının olduğu belirlenmiştir.

B1 seviyesi farklı ve sıklığı fazla olan “dile benden ne dilersen, bu yoğurdu mayalamalı da mı saklamalı mayalamamalı da mı saklamalı, o pikap bu pikap şu pikap, şemsi paşa pasajında sesi büzüşesice” tekerlemeleridir. En fazla kullanıma “dile benden ne dilersen” tekerlemesi sahiptir. B1 seviyesinde en yüksek tekerleme kullanımının olduğu belirlenmiştir. Tekerlemelerin türleri yönünden bakıldığında bağımsız söz cambazlığına dayanan tekerlemeler olduğu tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B1 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında; bilmeceye yer verilmediği tespit edilmiştir.

B2 Seviyesi Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabındaki Söz Varlığı Unsurlarına ve Bunların Kullanım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B2 seviyesi, toplam söz varlığı sayısının 25230, farklı söz varlığı sayısının 2922; toplam temel kelime sayısının 24697, farklı temel kelime sayısının 2742; toplam ikileme sayısının 36, farklı ikileme sayısının 22; toplam deyim sayısının 497, farklı deyim sayısının 158 olduğu belirlenmiştir.

B2 seviyesi en yüksek ve farklı olarak kullanım sıklığına sahip ilk 20 kelime “bir, ve, bu, ol-, için, çok, ne, insan, yap-, yer, aşağı, gel-, var, yıl, gün, o, al-, hangi,

mi, iste-” kelimeleridir. B2 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “tango, sığırkuyruğu, planör, omlet, obozite, navigasyon, down sendromu, kamış, horon, hemofili, format, feribot, eskimo, astrofizik, arabesk” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. B2 seviyesinde isim kökenli kelimelerin ve ol-, yap-, gel-, al-, iste-, gibi gündelik hayatta kullanımına daha çok rastladığımız fillere yer verildiği belirlenmiştir.

B2 seviyesi “yanı sıra, sık sık, yüksek yüksek, olur olmaz, yan yana, açık açık, ala ala, aşırı aşırı, çalar çalmaz, gider gitmez, git gide, görür görmez, güzeller güzeli, hem hem, koşa koşa, kuşaktan kuşağa, ola ola, taşınır taşınmaz, ufacık tefecik, ufak tefek, yarı yarıya” ikilemelerinin kullanıldığı görülmüştür. En yüksek kullanıma sahip “yanı sıra” ikilemesidir. B2 seviyesinde ikilemelerin eş ve yakın anlamlı kelimelerden olduğu tespit edilmiştir.

B2 seviyesinde kullanımı en yüksek olan ilk 20 deyim “tercih etmek, destan olmak, ziyaret etmek, takip etmek, yardım etmek, tavsiye etmek, devam etmek, karar vermek, dikkat etmek, kabul etmek, merak etmek, kavga etmek, icat etmek, memnun etmek, satın almak, teşekkür etmek, hoş gelmek, mutlu etmek, teslim etmek, aç kalmak” deyimleridir. En yüksek “tercih etmek, destan olmak, ziyaret etmek, takip etmek, yardım etmek, tavsiye etmek,” deyimleri kullanılmıştır. Deyimlerin türleri yönünden bakıldığında B2 seviyesinde yüzey yapının derin yapıyı çağrıştırdığı deyimlerden olduğu tespit edilmiştir.

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki B2 seviyesi söz varlığı unsurlarına bakıldığında; atasözü, tekerleme ve bilmece kullanımına rastlanmamıştır.

C1 Seviyesi Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabındaki Söz Varlığı Unsurlarına ve Bunların Kullanım Sıklıklarına Yönelik Sonuçlar

Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki C1 seviyesi, toplam söz varlığı sayısının 26300, farklı söz varlığı sayısının 3508; toplam temel kelime sayısının 25349, farklı temel kelime sayısının 3095; toplam ikileme sayısının 72, farklı ikileme sayısının 40; toplam deyim sayısının 867, farklı deyim sayısının 365; toplam atasözü sayısının 12, farklı atasözü sayısının 8 olduğu görülmektedir.

C1 seviyesi en yüksek ve farklı olarak kullanım sıklığına sahip ilk 20 kelime “bir, ve, ol-, bu, de, için, film, ne, çok, zaman, insan, yap-, o, sinema, daha, kişi, aşağı, para, gün, yıl” kelimeleridir. C1 seviyesinde diğer çalışmalarda yer almayan “covid, klonoskopi, adaçayı, magnezyum, siber suç, şizofreni, akis, dopomin, alaturka, atletizm, biberiye, celp, dublaj, otonom, pinti, yeşilçam, zırcahil” kelimelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. C1 seviyesinde isim kökenli kelimelerin ve ol-, yap-, gibi gündelik hayatta kullanımına daha çok rastladığımız fillere yer verildiği belirlenmiştir. C1 seviyesinde en yüksek kelime kullanımına rastlanmıştır.

C1 seviyesinde “olursa olsun, yanı sıra, sık sık, yavaş yavaş, atıp tutmak, tek tek, aç susuz, açık açık, ağlaya ağlaya, arka arkaya, başlı başına, bol bol, çalışa çalışa, çıkar çıkmaz, eder etmez, geçmiş geçmemiş, gezip tozmak, girer girmez, gizli gizli, görür görmez” ikilemeleri farklı olarak kullanılmıştır. En fazla “olursa olsun, yanı sıra” ikilemesidir. C1 seviyesinde en yüksek ikileme kullanımına rastlanmıştır. C1 seviyesinde ikilemelerin kelime gruplarının birleşmesi ile yeni bir anlam kazanan kelimelerden oluştuğu tespit edilmiştir.

C1 seviyesinde kullanımı en yüksek olan ilk 20 deyim “maruz kalmak, karar vermek, aşık olmak, başını kaşıyacak vakti olmamak, devam etmek, kabul etmek, tercih etmek, elde etmek, iflas etmek, haber vermek, yer almak, yardım etmek, iptal etmek, kontrol etmek, şikayet etmek, tavsiye etmek, teşekkür etmek, dikkat etmek, emin olmak, tahmin etmek” deyimleridir. En yüksek “maruz kalmak, karar vermek, aşık olmak, başını kaşıyacak vakti olmamak, devam etmek,” deyimleri kullanılmıştır. C1 seviyesinde en yüksek deyim deyim kullanımına rastlanmıştır. Deyimlerin türleri yönünden bakıldığında C1 seviyesinde daha çok derin anlamı içeren kelimelerden oluştuğu tespit edilmiştir.

C1 seviyesi farklı ve sıklığı fazla olan “bugünün işini yarına bırakmak, para parayı çeker, vakit nakittir, aşk karın doyurmaz, olmuştaki ölmüşe çare bulunmaz, para elinin kiridir, para her kapıyı açar, para mutluluk getirmez” atasözleri kullanılmıştır. En fazla kullanıma sahip “bugünün işini yarına bırakmak” atasözüdür. C1 seviyesinde en yüksek atasözü kullanımına rastlanmıştır.

C1 seviyesinde tekerleme ve bilmece kullanımının olmadığı görülmüştür

ÖNERİLER

- Bu çalışmada, Yeni İstanbul yabancılar için Türkçe A1, A2, B1, B2 ve C1 seviye ders kitaplarında yer alan söz varlığı unsurları detaylı bir şekilde incelenmiş ve bu unsurlara dayalı olarak seviyelere özgü kelime listeleri oluşturulmuştur. Kelime listeleri, araştırmacılara kelimelerin hangi seviyede öğretileceği hususunda rehberlik etme potansiyeline sahiptir. Öğrencilerin sözlü ve yazılı anlatımları da analiz edilerek kelime listeleri elde edilebilir. Dilin devamlı olarak değişim ve gelişim göstermesi nedeniyle, öğrenenler farklı kelimelere ihtiyaç duyabilirler. Bu nedenle, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için hazırlanan ders kitapları, Türkçe söz varlığına odaklanarak kitapların söz varlığı açısından zenginleştirilmesi gerekmektedir.
- Bu çalışma, elde edilen verilere dayanarak ikilemelerin hangi seviyede kullanılabileceği hususunda araştırmacılara rehberlik etme potansiyeline sahiptir. İncelemeye alınan ders kitaplarındaki ikilemeler çoğunlukla isim ve fiillerin tekrar etmesiyle; anlamdaş, yakın, karşıt anlama sahip kelimelerin art arda gelmesiyle; fiillerin çekimlenmesiyle meydana gelmiştir. Araştırmada, seviyeler arasında düzenli bir artış olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca, diğer çalışmalardaki seviyelere göre ikileme sayısı ile uyumlu olduğu tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları içinde kullanılan toplam ve farklı ikileme sayısı düşünüldüğünde, ikileme kullanımının daha az yer aldığı sonucuna varılmıştır. İkilemeler, iletişimi ve öğrenmeyi kolaylaştıran önemli kelime ögeleridir, bu nedenle ders kitaplarında daha fazla yer almaları gerekmektedir.
- Bu çalışma, ortaya çıkan sonuçlara dayanarak deyimlerin seviyelere göre sık tekrar ettiği belirlenmiştir. Deyimlerin sık tekrarlanması öğrenme sürecinde deyimlerin daha kolay öğrenilmesini sağlamaktadır. Elde edilen verilere dayanarak deyimlerin hangi seviyede kullanılabileceği hususunda araştırmacılara rehberlik etme

potansiyeline sahiptir. Bir kültürün yansıtıcı unsurları deyimlerdir. Bu nedenle öğretim sürecinde, ders kitaplarında belirlenen seviyelere uygun deyimlerden yararlanmak önemlidir. Öğrenenler deyimleri duyarak okuyarak yanı sıra gözlemleyerek edinebilirler.

- Çalışma ortaya çıkan sonuçlara dayanarak atasözlerinin araştırmacılara hangi seviyede kullanılabileceği hususunda rehberlik etme potansiyeline sahiptir. Araştırma neticesinde, atasözü sayısının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Kültürün yansıtılmasında öncülük eden atasözlerinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için seçimine özen gösterilmelidir. Atasözleri, gündelik yaşamda çok sık kullanıma sahip olan ve anlatımı etkileyici söz varlığı unsurlarıdır. Bu nedenle, orta ve ileri seviyedeki öğrencilerin öğretim materyallerinde daha fazla atasözüne yer verilmelidir.
- Çalışma ortaya çıkan sonuçlara dayanarak tekerlemelerin araştırmacılara hangi seviyede kullanılabileceği hususunda rehberlik etme potansiyeline sahiptir. Tekermeler, konuşma becerisinin gelişim sürecine önemli derecede yardımcı olan söz varlığı unsurlarıdır. Ancak, dili yeni öğrenen temel seviye için telaffuzu zor olduğundan orta ve ileri seviyedeki ders kitaplarında tekerlemelere daha uygun bir şekilde yer verilebilir. Böylece öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine ve telaffuzlarını daha doğru bir şekilde yapabilmelerine destek olunabilir. Orta ve ileri seviyedeki öğretim materyallerindeki tekerleme sayılarının artırılması önerilebilir.
- Bu çalışmanın elde ettiği verilere göre incelenen ders kitaplarında bilmece kullanımı görülmemiştir. Bilmeceler, orta ve ileri seviyede okunup anlaşılması ve doğru bir şekilde cevaplanması mümkün olduğundan özellikle bu seviyelerde yer vermeyi gerektirmektedir. Bu seviyelerde, öğrencilerin dil becerileri geliştiği için bilmecelerin kullanılması, dil öğrenme sürecine katkı sağlayabilir. Öğrencilerin zihinsel yeteneklerini geliştirerek dil bilgisi, kelime dağarcığı ve anlama becerilerini güçlendirebilir. Bu nedenle, öğretim

materyallerinde orta ve ileri seviyedeki öğrencilere uygun bilmecelelere yer vermek, dil öğrenimini destekleyebilir.

- Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde söz varlığı kullanımını için farklı yayınevlerinin hazırladığı öğretim materyalleri incelenerek ortak bir ölçüt belirlenebilir. Bu şekilde, farklı ders kitaplarında yer alan söz varlığı unsurları, kullanım sıklıkları ve dağılımları karşılaştırılabilir. Bu analiz, öğretim materyallerinin söz varlığı açısından birbirine yakınlığı veya farklılığı ortaya koyarak, ortak bir ölçüt oluşturulmasına katkı sağlayabilir. Bu sayede, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarının daha tutarlı ve standart bir söz varlığı sunması mümkün olabilir.
- Söz varlığı araştırmalarının doğru ve evrensel sonuçlar elde etmesi için bu çalışmaların ortak bir kriter ve anlayış çerçevesinde yapılması önemlidir. Bu çalışmaların sadece yazılı materyallerle sınırlı kalmaması, aynı zamanda öğrenenlerin sözlü ve yazılı anlatımları üzerinde de gerçekleştirilmesi, elde edilen verilerin desteklenmesini sağlayacaktır. Bu veriler sonrasında kıyaslanarak bir araya getirildiğinde, yabancı dil öğretiminde kelime kullanımının eğitimiyle ilgili araştırmacılara, öğreticilere ve materyal oluşturuculara rehberlik edebilir. Ortak bir anlayış ve ölçüt doğrultusunda yapılan bu çalışmalar, Türkçe öğretiminde söz varlığının etkili bir şekilde aktarılmasına yardımcı olabilir.
- Bu çalışmanın sonuçları neticesinde Türkçe öğretiminde kullanılan materyallerin etkinliğini artırabilir ve öğrencilerin kelime dağarcıklarını genişletmelerine yardımcı olabilir. Ayrıca, dil öğretimi alanında gelecekte yapılacak çalışmalara da temel teşkil edebilir ve dil öğretim yöntemlerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Açık, F.** (2013). *Temel Türkçe (A1-A2) için söz dağarcığı tespit denemesi*. Gazi Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü. Abdurrahman Güzel için Armağan kitabı, Akçağ yayınları.
- Adıgüzel, M. S.** (2004). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Yeryüzü yayınları.
- Akpınar, M.** (2010). *Deyim ve atasözlerinin yabancılara Türkçe öğretiminde kullanımı üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Akpınar, M. & Açık, F.** (2010). Avrupa dil gelişim dosyası bağlamında yabancılara Türkçe öğretiminde deyim ve atasözlerinin öğrenme-öğretme sürecine aktarımı. *III. Uluslararası dünya dili Türkçe sempozyumu*, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Aksan, D.** (2002). *Anadilimizin söz denizinde*. Ankara: Bilgi yayınevi.
- Aksan, D.** (2003). *Dil, şu büyüklü düzen*. Ankara: Bilgi yayınevi.
- Aksan, D.** (2006). *Anlambilim: anlambilim konuları ve Türkçenin anlam bilimi*. (4. Baskı). Ankara: Engin yayınevi.
- Aksan, D.** (2015). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu yayınları.
- Aksan, D.** (2018). *Türkçenin söz varlığı*. Ankara: Engin yayınevi.
- Aksoy, Ö. A.** (1988). *Atasözleri ve deyimler sözlüğü*. İstanbul: İnkılap kitabevi.
- Aksu, B. T., & Adalı, E.** (2018). *Çağdaş Türkçenin sıklık sözlüğü*. Ankara: Ötüken neşriyat.
- Akyol, H.** (1997). *Kelime öğretimi*. Milli Eğitim, 134(Nisan-Mayıs-Haziran), 46-47.
- Akyol, H., & Temur, T.** (2013). Kelime hazinesinin geliştirilmesi. A. Kırkkılıç ve H. Akyol (Ed.), *İlköğretimde Türkçe öğretimi* (ss. 193-229). Ankara: Pegem yayınları.
- Albayrak, N.** (2009). *Türkiye Türkçesinde atasözleri*. İstanbul: Kapı yayınları.
- Altıkulaçoğlu, S.** (2010). Yabancı dil sınıflarında eşdizimli sözcük öğretimi ve ana dilinin rolü. *Dil Dergisi*, 148, 37-52.
- AOÖÇ.** (2013). *Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Öğrenim, Öğretim ve Değerlendirme*. Frankfurt/Main, Almanya: Telc GmbH.
- Apaydın, N.** (2010). *6. sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığı açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Arslan Kutlu, H.** (2006). *MEB İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin söz varlığı açısından değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Arslan, N.** (2014). *Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarında söz varlığı unsurlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Arslan, N., & Durukan, E.** (2014). Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarında söz varlığı unsurlarının incelenmesi. *International Journal of Language Academy*, 2(4), 247-265.
- Aşık, U.** (2007). *Yabancılar için temel Türkçe sözcük varlığının oluşturulması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- August, D., Carlo, M. Dressler, C. ve Snow, C.** (2005) *The critical role of vocabulary development for english language learners*. *Learning Disabilities Research & Practice*, 20(1),50–57.
- Aydın, M.** (2015). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders ve okuma kitaplarındaki kelime sıklığı ve seviyelere göre sözcük hazinesi çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, M., & Açıık, F.** (2017). TÖMER kitaplarındaki kelime varlığı. *International Journal of Language Academy*, 5(1), 337-348.
- Bağcı, H., & Başar, U.** (2013). Yazma öğretimi. M. Durmuş ve A. Okur, (Ed.), *Yabancılara Türkçe öğretimi el kitabı* (ss. 309-331) Ankara: Grafiker yayınları.
- Banguoğlu, T.** (1974). *Türkçenin grameri*. İstanbul: Türk Dil Kurumu yayınları.
- Barın, E.** (2003). Yabancılara Türkçenin öğretiminde temel söz varlığının önemi. *TÜBAR*, XIII, 311-317.
- Baş, B.** (2003). Altıncı sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metin türleri üzerine bir inceleme. *TÜBAR* (13), 257-264.
- Baş, B.** (2006). *1985-2005 yılları arasında çocuk edebiyatı sahasında yazılmış tahkiyeli metinlerin söz varlığı üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baş, B.** (2011). Söz varlığı ile ilgili çalışmalarda kullanılacak ölçütler. *TÜBAR* (XXIX), 27-61.
- Başkan, Ö.** (2003). *Bildirişim insan-dili ve ötesi*. İstanbul: Multilingual.

- Beyreli, L.** (2017). Sözlü anlatım. L. Beyreli (Ed.). *Yazılı ve sözlü anlatım*. (ss. 141-160). (9.Baskı). Ankara: Pegem akademi yayınları.
- Bilgin, B.** (2020). *Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının söz varlığı açısından değerlendirilmesi: Yunus Emre Enstitüsü çocuk hikâyeleri dizisi örneği (A1-A2)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tokat.
- Bilgin, M.** (2006). *Anlamdan anlatıma Türkçemiz*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Bozkurt, B.** (2015). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde orta seviye (B1-B2 düzeyi) hedef sözcük belirleme çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Büyükkiz, K. K., & Hasırcı, S.** (2013). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde sözcük öğretimi üzerine bir değerlendirme. *Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(21), 145-155.
- Büyükyavuz, O.** (2014). Yabancı dil öğretiminde sözcük bilgisinin önemi: Başlıca öğrenme ve öğretme uygulamaları. A. Şahin (Ed.), *yabancı dil olarak türkçe öğretimi kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler* (ss. 441-451). Ankara: Pegem yayınları.
- Chmiliar, I.** (2010). Multiple-case designs. In A. J. Mills, G. Eurepas & E. Wiebe (Eds.), *Encyclopedia of case study research* (pp 582-583). USA: SAGE Publications.
- Çelik, S.** (2014). *Yabancı dil olarak Almanca ve Türkçe öğretimi A1 ve A2 seviyesindeki ders kitaplarında kullanılan söz varlığının karşılaştırılması*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çınar, İ., & İnce, B.** (2015). Türkçe ve Türk kültürü ders kitaplarındaki söz varlığına derlem temelli bir bakış. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 3(1), 198-209.
- Çiçek, M.** (2015). Avrupa dil programı sözcük setleri ile yabancılara Türkçe öğretimi kitaplarındaki sözcüklerin karşılaştırılması: Yunus Emre Enstitüsü Türkçe öğretim seti A1 ders kitabı örneği. *International Journal of Language Academy*, 3(2), 216-231.
- Çiftçi, M.** (1991). *Bir grup yükseköğrenim öğrencisi üzerinde kelime serveti araştırması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi) Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çiftçi, Ö., & Çeçen, M. A.** (2013). Kelime öğretimi. A. Güzel ve H. Karatay (Ed.), *Türkçe Öğretimi El Kitabı* (ss. 335-350). Ankara: Pegem akademi.

- Çürük, Y.** (2018). Sözcük türetme yöntemi olarak ikileme. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 6(3), 499-503.
- Demir, C.** (2006). Türkçe/edebiyat eğitimi ve kişisel kelime serveti. *Millî Eğitim*, 1(169), 1-34.
- Demircan, Ö.** (1983). Sözcük öğretimi ve Türkçe İngilizce sözcük yapım türleri üzerine bir karşılaştırma. *Türk dili, Dil öğretimi özel sayısı*, 379-380.
- Demirel, Ö.** (2012). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem akademi.
- Dolunay, S. K.** (2012). Türkçe ve dil bilgisi öğretiminde sıklık çalışmalarının yeri. *Gazi Türkiyat* (10), 81-89.
- Ediskun, H.** (2004). *Türk dil bilgisi*, 9. Basım, Remzi kitabevi, İstanbul.
- Ekmekçi, F.** (1991). Sözel bellek ve hatırlama. *Dilbilim Araştırmaları*, 50-58.
- Elçin, Ş.** (1993). *Halk edebiyatına giriş*. Ankara: Akçağ yayınları.
- Erdoğan, G.** (2019). *Yabancılara Türkçe öğretimine yönelik ders kitaplarının atasözleri ve deyimler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Ergin, M.** (2007). *Türk dilbilgisi*. İstanbul: Bayrak yayınları.
- Erol, H. F.** (2014). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde temel seviyede sözcük edinimi*. Yayınlanmamış doktora tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Erol, H. F.** (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçede Kelime Öğretimi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*(UDES), 1289-1298.
- Göçen, G.** (2016). *Yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatımlarındaki söz varlığı*. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Göçen, G., & Aydın, E.** (2021). Yabancılar için hazırlanmış Türkçe okuma kitaplarındaki söz varlığı: çocuk hikâyeleri dizisi A1-A2 örneği. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 4(1), 93-126.46-73.
- Göçen, G., Gökmen, H., Şahin, B., & Çelebi, M.** (2020). Yabancılar için Türkçe okuma kitaplarında yer alan fiillerin incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 105, 146-172.
- Göçen, G., Gümü, B., Kışla, C., & Güdek, G.** (2020). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için hazırlanan okuma kitaplarında yer alan sözcüklerin

incelenmesi. *Journal of Sustainable Educational Studies (JSES)*, 1(1), 33-63.

- Göçen, G., Karabulut, G., Yıldız Memiş, N., & Darama, M.** (2020). Yabancılar için Türkçe okuma kitaplarında yer alan ikileme, deyim ve atasözlerinin kullanım sıklığı ve seviyelere göre dağılımı. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 8(2), 112-142.
- Göçen, G., Şen, B., & Duman, S.** (2020). Yabancılar için Türkçe okuma kitaplarındaki isim soylu kelimelerin kullanım sıklığı. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 21.
- Göçer, A.** (2009). Türkçe eğitiminde öğrencilerin söz varlığını geliştirme etkinlikleri ve sözlük kullanımı, *Turkish Studies*, 4(4), 1025-1055.
- Göçer, A.** (2015). Türkçe dersi metin işleme sürecinde bağlam temelli sözcük öğretimi ve etkin sözcük dağarcığı oluşturmadaki işlevi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(1), 48-63.
- Göğüş, B.** (1978). *Orta dereceli okullarımızda Türkçe ve yazın eğitimi*. Ankara: Gül yayınları.
- Gökmen, H.** (2021). *Yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı: Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesi yabancılar için Türkçe öğretim seti örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul.
- Göz, İ.** (2003). *Yazılı Türkçenin kelime sıklığı sözlüğü*. Ankara: TDK yayınları.
- Güleryüz, H.** (2002). *Yaratıcı çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem yayınları.
- Gündoğdu, İ.** (2019). *Kültürler arası iletişim yaklaşımı açısından Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki deyimler*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Güneş, F.** (2013). Sözcüklerin gücü ve zihinsel sözcük. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 01 (7).
- Gürüz, D., & Temel Eğinli, A.** (2013). *İletişim becerileri, anlamak-anlatmak-anlaşmak*. (2.baskı). Ankara: Nobel yayınevi
- Güzel, A., & Barın, E.** (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Harris, T. L., & Hodges, R. E.** (1995). *The literacy dictionary: The vocabulary of reading and writing*. Newark, Delaware: *International Reading Association*

- Hasekioğlu, I.** (2009). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sözcük bilgisi öğretimi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hatiboğlu, V.** (1964). *Sözcük grupları ve kuralları*. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 11, 203-244.
- Hayran, T.** (2019). *Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarında söz varlığına yönelik bir inceleme*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Hengirmen, M.** (1999). *Dil bilgisi ve Dilbilim terimleri sözlüğü*. Ankara: Engin yayınları.
- Hesapçioğlu, M.** (1994). *Öğretim ilke ve yöntemleri eğitim programları ve öğretim*, İstanbul: Beta Basım Yayım.
- <http://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 15.01.2023)
- http://abdigm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_12/23135708_Diller_İcin_Avrupa_Ortak_Başvuru_Metni_CEFR_MEB_2009.pdf adresinden alınmıştır.
- İmer, K., Kocaman, A., & Özsoy, S.** (2011). *Dilbilim sözlüğü*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi yayınları.
- İnce, B.** (2012). Yurt dışındaki Türk öğrenciler için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarındaki atasözleri varlığının nitel ve nicel açıdan incelenmesi. *Akademik Araştırmalar Dergisi* (54), 83-104.
- İnce, B.** (2013). *Yabancı dil öğretiminin temel ve genel ilkeleri*. M. Durmuş ve A. Okur, (Ed.), *Yabancılara Türkçe öğretimi el kitabı* (ss. 143-156), Ankara: Grafiker yayınları.
- İpek-Eğilmez, N.** (2010). *İlköğretim Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığının ilköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarına aktarımı*. Yayınlanmamış doktora tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- İşcan, A.** (2018). Yabancı Dil öğretimi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihçesi. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler içinde* (ss. 3-30). Ankara: Pegem akademi.
- İşcan, A., & Cımbız, A.** (2018). Ortaokul 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki resimlerin metinlerle uyum düzeyinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 250-272.

- Kalfa, M.** (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde sözlü kültür unsurlarının kullanımı. *Millî Folklor*, 25(97), 167-177.
- Kamil, M. L., & Hiebert, E. H.** (2005). *Teaching and learning vocabulary: perspectives and persistent issues*. E. H. Hiebert, & M. L. Kamil içinde, *teaching and learning vocabulary: bringing research to practice* (s. 1-26). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Inc.
- Kana, F., & Keskin, D.** (2014). Yabancı dil olarak Türkçe sözcük öğretimi. A. Şahin (Ed.). *Yabancı dil olarak Türkçe kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler*. (ss. 417-440). Ankara: Pegem akademi yayınları.
- Karaağaç, G.** (2013). *Dil bilimi terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu yayınları.
- Karababa, Z. C.** (2009). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ve karşılaşılan sorunlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 265-277.
- Karadağ, Ö.** (2005). *İlköğretim I. kademe öğrencilerinin kelime hazinesi üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karadağ, Ö.** (2021). *Kelime öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi yayınları.
- Karadüz, E.** (2004), "Sözcük sıklığı çalışmalarının önemi", V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri I, s. 1605-1613.
- Karatay, H.** (2004). *İlköğretim ikinci kademe Türkçe ders kitaplarının ortak sözcük kazandırma yönünden değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karatay, H.** (2007). Sözcük öğretimi, Gazi Üniversitesi, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 141-153.
- Karatay, H.** (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde söz varlığı ve geliştirilmesi. H. Karatay (Ed.), *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı* (ss. 253-270). Ankara: Pegem akademi yayınları.
- Kemiksiz, Ö.** (2018). Yazar ve metin tercihleri bakımından Türkçe ders kitapları. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 11(XXXIII),945-967.
- Kılıç, T.** (2017). *Yedi İklim Türkçe ve İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim setlerindeki fiilimsilerin kullanım sıklığının belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Kılıçarslan, B.** (2009). *Orhan Veli'nin şiirlerinde kelime sıklığı üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Korkmaz, Z.** (1992). *Grammer terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu yayınları.
- Kurudayıoğlu M., & Karadağ Ö.** (2005). Sözcük hazinesi çalışmaları açısından sözcük kavramı üzerine bir değerlendirme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (2), 293-307.
- Kurudayıoğlu, M.** (2005). *İlköğretim II. kademe öğrencilerinin kelime hazinesi üzerine bir araştırma*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Kurudayıoğlu, M.** (2011). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin kelime hazinesi üzerine bir değerlendirme. *E-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences*, 6(2), 1797-1808.
- Kurudayıoğlu, M.** (2018). Kelime hazinesinin zihinsel boyutu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6 (1), 1-16.
- Maden, S., & Önal, A.** (2020). Türkçe ve İngilizce ders kitapları üzerine karşılaştırmalı bir analiz: 7. sınıf örneği. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 732-752.
- Mccullough, M. C.** (1974). Preparation of textbooks in mother tongue: A guide for those who write and those who evaluate textbooks in any language. New Delhi: *National institute of education*.
- Merriam, S. B.** (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (3. Baskıdan Çeviri, Çeviri Editörü: S. Turan). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım. Öğretimi ve etkin sözcük dağarcığı oluşturmadaki işlevi. Ana Dili Eğitimi.
- Mustafaoğlu, R.** (2018). *Yabancı dil olarak İngilizce ve Türkçe öğretimi A1 ve A2 seviyesindeki ders kitaplarının söz varlığı bakımından karşılaştırılması*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Okur, A.** (2013). Yaşam boyu okuma için okuma öğretimi. A. Okur (Ed.), *Yaşam boyu okuma eğitimi* (s. 1-45). Ankara: Pegem akademi.
- Onan, B.** (2016). Söz varlığı terminolojisi üzerine. *Millî Eğitim*, 45(210), 11-29.
- Ölker, G.** (2011). *Yazılı Türkçenin kelime sıklığı sözlüğü* (1945-1950 arası). Konya: Kömen yayınları.
- Özbay M., & Melanlıoğlu, D.** (2008). Türkçe eğitiminde kelime hazinesinin önemi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Haziran 2008. Cilt:V, Sayı, I, 30-45
- Özbay, M.** (2003). *Öğretmen görüşlerine göre Ankara Merkez İlköğretim Okullarında Türkçe öğretimi*. Ankara: Gölge Ofset Matbaacılık.

- Özbay, M., & Melanlıoğlu, D.** (2009). Türkçe eğitiminde deyimlerin öğretme öğrenme süreci bakımından değerlendirilmesi. *Millî Eğitim*, 38 (181), 8-19. Erişim adresi: <https://search.trdizin.gov.tr/yayin/detay/90143/>
- Özdemirel, A. Y.** (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce ders kitaplarındaki sözcüklerin kullanım sıklığı bağlamında değerlendirilmesi*. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özkan, M.** (2004). Deyimleşmiş ikilemeler. *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı*, (ss. 2289-2317).
- Pehlivan, A.** (2003). Türkçe kitaplarında sözcük dağarcığını geliştirme sorunu ve çözüm yolları. *Atatürk Üniversitesi Dil Dergisi*, 122, 84-94.
- Pilav, S.** (2008). *Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin söz varlığı üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Robinson, M. V.** (2005). *Examining the relationship between vocabulary knowledge, oral reading fluency, and reading comprehension*. (Doctoral dissertation). Oregon: University of Oregon.
- Schmitt, N.** (2000). *Vocabulary in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Serin, N.** (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için hazırlanmış ders kitapları ile bu kitapları kullanan öğrencilerin söz varlığının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış doktora tezi. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Sertel, A.** (2006). *Tecrübenin dili konu konu atasözleri*. İstanbul: Pozitif yayınları.
- Şenyiğit, Y.** (2020). *Yabancılara Türkçe öğretiminde sözlü dilin kelime sıklığı ve A1-A2 seviye sözlüğü*. Yayınlanmamış doktora tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Şimşek, N. D.** (2015). Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki metinlerin ilişkisel söz varlığı açısından değerlendirilmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 3, 809-827.
- Şimşek, R.** (2019). *Subliminal bir güç göstergesi: yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ders kitapları*. (Yayınlanmamış doktora tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Temizkan, M., & Atasoy, A.** (2016). Söz varlığının gelişimi açısından çizgi filmler üzerine bir değerlendirme (TRT Çocuk ve Minika Çocuk örneği). *Millî Eğitim*, 45(210), 577-599.

- Temur, T.** (2006). *İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin yazı dilindeki kelime hazinelerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Toklu, O.** (2015). *Dilbilime giriş*. Ankara: Akçağ yayınları.
- Topaloğlu, A.** (2019). *Dil bilgisi terimleri sözlüğü*. (2. Baskı). İstanbul: Dergâh yayınları.
- Turhan, H.** (2010). *8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığı açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Tüfekçioğlu, B.** (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi açısından sözlükler. E. Boylu ve L. İltar (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi politika, program, yöntem ve öğretim* (ss. 215-238). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Türkben, T.** (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yapılan lisansüstü çalışmaların değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(4), 2464-2479.
- Uğur, A.** (2019). *Yedi iklim Türkçe öğretim seti ders kitaplarının sözcük öğretimi açısından incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Nevşehir.
- Uluçay, M.** (2011). *İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıf türkçe ders kitaplarındaki söz varlığının ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarındaki metinlere altyapı oluşturma yeterliliği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Uludağ, Ç.** (2010). *7. sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığı açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Uzun, N. E.** (2004). *Dilbilgisinin temel kavramları*. İstanbul: Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi.
- Vandewalle, J.** (1999). Pratik Türkçe öğretiminde karşılaşılan bazı sorunlar ve çözümleri. *A. Ü. Tömer Dil Dergisi*, 82.
- Vardar, B.** (2002). *Açıklamalı dilbilim terimleri sözlüğü*, İstanbul: Multilingual yayınları.
- Ward, J.** (2009). EAP reading and lexis for Thai engineering undergraduates. *Journal of English for Academic Purposes*, 4(8), 294-301.
- Wilkins, D. A.** (1972). *Linguistics in language teaching*. London: Hodder and Stoughton Educational.

- Yahşi, Ö.** (2020). *Yabancılara Türkçe öğretiminde temel düzey söz varlığını belirleme: Yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitapları ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı ve sözlü anlatım uygulamalarına dayalı söz varlığı*. Yayınlanmamış doktora tezi. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Yalçın, A.** (1996). Türkçe ders kitaplarının planlanması ve yazılması. *Türk Yurdu*, (107), 24.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H.** (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin yayıncılık.
- Yıldız, C., Okur, A., Arı, G., & Yılmaz, Y.** (2008). *Kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem akademi yayınları.
- Yurtbaşı, M.** (1994). *Sınıflandırılmış Türk atasözleri*. Ankara: Özdemir yayıncılık.
- Zorpuzan, S.** (2018). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan kitaplardaki kalıp söz ve deyim varlığı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

EKLER

EK A: Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A1 Seviyesindeki Kelimeler

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
ben	402	hisset-	9	iyi akşamlar	3	buluşma	1
ve	331	kadın	9	iyi dersler	3	buradaki	1
bir	306	kenar	9	iyi geceler	3	buz	1
var	302	kol	9	iyilik	3	büro	1
çok	258	koltuk	9	kaçıncı	3	cam	1
mi	242	kuaför	9	karın	3	ceket	1
bu	230	kutu	9	karşıla-	3	cep	1
ne	220	liste	9	kazak	3	ceviz	1
o	198	lokanta	9	kesici	3	cins	1
git-	194	müzik	9	kırık	3	cinsiyet	1
yap-	186	nesne	9	kırmızı	3	coğrafya	1
arkadaş	173	rusça	9	klarnet	3	cömert	1
aşağı	168	sıra	9	komik	3	çam	1
saat	167	sözlük	9	komşu	3	çeşit	1
sen	162	tabi	9	koreli	3	çıkabil-	1
ev	153	tahta	9	köprü	3	çim	1
kaç-	148	tane	9	kutlama	3	çirkin	1
iki	147	tramvay	9	manzara	3	çoğu	1
nere	144	yalnız	9	matematik	3	çoşku	1
gün	132	yorgun	9	mektup yazmak	3	çöp	1
üç	125	adam	8	memur	3	dal	1
ad	121	arapça	8	mesafe	3	dans gösterisi	1
öğrenci	119	arka	8	milli	3	değerlendir-	1
iste-	117	ateş	8	misafir	3	değin-	1
okul	113	avukat	8	mor	3	değiş-	1
onlar	109	az	8	ne haber	3	demir	1
türkçe	107	bence	8	nikah	3	dile-	1
iş	106	birbiri	8	olumsuz	3	dini	1
kim	106	biri	8	otopark	3	diyebil-	1
sınıf	104	boy	8	öksür-	3	diyet	1
bura	99	çiçek	8	öp-	3	doktora	1

biz	97	çoğul	8	özellik	3	dokuz yüz bin	1
her	97	defter	8	pardon	3	dolu	1
hangi	94	dinlen-	8	pasta	3	dök-	1
zaman	94	duvar	8	pijama	3	dördüncü	1
sonra	92	düzenli	8	postacı	3	düş-	1
yaz-	91	gazete	8	radyo	3	düşük	1
siz	90	göster-	8	ramazan bayramı	3	düşünce	1
gel-	88	hala	8	rapor	3	düşür-	1
ile	86	hazırlan-	8	reçete	3	düzenle-	1
de	85	hediye almak	8	resepsiyonist	3	edebil-	1
aile	84	hepsi	8	rol	3	efendim	1
anne	82	iç	8	röportaj	3	egemenlik	1
kitap	76	kağıt	8	rusyalı	3	eğer	1
yemek	76	kasım	8	satranç	3	eğitim	1
evet	73	katıl-	8	sebep	3	eğlence	1
merhaba	73	kısa	8	site	3	eh	1
nasıl	72	kıyafet	8	sofrası	3	ekle-	1
güzel	71	kötü	8	süre	3	eksik	1
soru	71	kuzen	8	şişman	3	e-mail	1
öğretmen	70	lise	8	şurup	3	emin	1
yaş	68	mektup	8	tedavi	3	enfes	1
ders	67	mevsim	8	tehlikeli	3	etkinlik	1
akşam	66	mutlu	8	tekil	3	ev arkadaşı	1
iyi	65	nehir	8	temiz	3	evcil hayvan	1
geç-	64	ocak	8	teneffüs	3	fakülte	1
altı	63	pazartesi	8	terlik	3	fark	1
değil	63	perşembe	8	trafik	3	fena değil	1
konuş-	63	program	8	tren	3	fındık	1
oku-	63	şubat	8	tür	3	fırçala-	1
oda	62	tablo	8	uzaklaşma	3	fırıncı	1
resim	62	yıka-	8	ücretsiz	3	filistinli	1
bak-	60	ağustos	7	üzüm	3	fiyat	1
örnek	60	alt	7	varsa	3	fizik	1
sabah	60	antibiyotik	7	vedalaş-	3	flemenkçe	1
sev-	60	aralık	7	veteriner	3	fon	1
baba	59	boş	7	vücut	3	form doldurmak	1
ora	59	değiştir-	7	yak-	3	forum	1
cümle	58	ekim	7	yaklaşık	3	fotoğraf çekmek	1
ülke	58	e-posta	7	yarınki	3	fotoğrafçı	1
al-	57	gerçek	7	yenge	3	futbol maçı	1
daha	57	giy-	7	yeni yıl	3	futbol oynamak	1

boşluk	56	haziran	7	yıl dönümü	3	futbolcu	1
en	56	hoşlan-	7	yönelme	3	galeri	1
insan	56	kebabçı	7	yunan	3	garaj	1
yok	56	kedi	7	yüklem	3	gelebil-	1
büyük	55	koca	7	zarf	3	gençlik	1
çalış-	54	kork-	7	ağ	2	getir-	1
bayram	53	manto	7	akıl	2	getiril-	1
ama	51	meyve	7	akrabalık	2	girebil-	1
kal-	51	ön	7	alabil-	2	gömlek	1
hayır	50	polis	7	anaokulu	2	görev	1
metin	49	seksen	7	arap	2	görün-	1
önce	49	söz	7	arnavutça	2	görüşebil-	1
yaşa-	49	temizle-	7	as-	2	gösteri	1
masa	48	torun	7	aşçı	2	gri	1
ye-	48	ünsüz	7	atla-	2	güneşlen-	1
doldur-	46	üzeri	7	ayak	2	güneşli	1
için	45	vapur	7	ayna	2	gürcü	1
izle-	45	yani	7	ayrıl-	2	gürcüce	1
kahvaltı	45	yaşlı	7	azal-	2	güvenli	1
kendi	44	yatak	7	bağ	2	hangisi	1
dinle-	42	yerleştir-	7	bahset-	2	harca-	1
kelime	42	yoğun	7	baklava	2	harçlık	1
öğren-	42	yorul-	7	balayı	2	hata	1
yer	42	zayıf	7	banyo	2	hayal	1
beş	40	açık	6	belirt-	2	hayvanat bahçesi	1
film	40	adım	6	beslen-	2	henüz	1
tatil	40	afiş	6	bina	2	hesap	1
çık-	39	alfabe	6	boyat-	2	hesap makinesi	1
kadar	39	alışveriş merkezi	6	boyu	2	heyecan	1
neler	39	anla-	6	bozul-	2	hindistanlı	1
ay	38	anlam	6	buket	2	hollandalı	1
çocuk	38	ara	6	bulmaca	2	ıspanak	1
kişi	38	başlangıç	6	buzdolabı	2	ışık	1
başla-	37	bazı	6	camı	2	ızgara	1
söyle-	37	beceri	6	canlı	2	içecek	1
telefon	37	beğen-	6	cesur	2	ideal	1
bil-	36	belirli	6	cimri	2	ihtiyaç	1
kalem	36	benze-	6	cumhuriyet bayramı	2	iki yüz	1
şimdi	36	cadde	6	cüzdan	2	iki yüz bin	1
elli	35	çevre	6	çarşı	2	ikram	1
yeni	35	diğer	6	çektir-	2	ilan	1

bilgisayar	34	domates	6	çene	2	ilişkin	1
çünkü	34	düşün-	6	çift	2	ingiltereli	1
kardeş	34	ev hanımı	6	çiftçi	2	inşallah	1
ol-	34	evlen-	6	çiz-	2	istasyon	1
ver-	34	eyvah	6	çocukluk	2	iş arkadaşı	1
yüz	34	fabrika	6	çöz-	2	italyanca	1
cevap	33	fazla	6	dal-	2	izleyici	1
ek-	33	genel	6	danış-	2	japon	1
görüş-	33	gezi	6	detay	2	japonyalı	1
hafta sonu	33	hafta içi	6	dış	2	jeton	1
sinema	33	halı	6	diye	2	kalın	1
şehir	33	hareket	6	doğ-	2	kalorifer	1
yirmi	33	hem	6	dolaş-	2	kalp	1
bugün	32	ilerle-	6	dolunay	2	kampüs	1
doktor	31	ilginç	6	dosya	2	kanal	1
hafta	31	in-	6	duy-	2	kapan-	1
yıl	31	kahverengi	6	dürüm	2	kapatabil-	1
doğru	30	karı	6	düzeltil-	2	kaplumbağa	1
kalk-	30	ki	6	ekran	2	karar vermek	1
kutla-	30	konser	6	elbette	2	kararlaştırabil-	1
sor-	30	mart	6	enişte	2	kararsız	1
beraber	29	mikrofon	6	eser	2	karışık	1
beri	29	mutfak	6	evlilik	2	kartpostal	1
isim	29	nisan	6	fakat	2	kaş	1
otobüs	29	ödev	6	fakir	2	kavuş-	1
restoran	29	önemli	6	fırın	2	kaybet-	1
araba	28	özel gün	6	fincan	2	kayıt	1
türk	28	rezervasyon	6	fiziksel	2	kazakistan	1
fiil	27	sağlık	6	fransalı	2	kek	1
gibi	27	sağlıklı	6	gecik-	2	kesin	1
hep	27	sakin	6	gelin	2	kez	1
video	27	san-	6	geri	2	kırgızistanlı	1
bazen	26	sebze	6	gol	2	kısaca	1
dil	26	seçenek	6	göl	2	kısık	1
et-	26	seviye	6	gösteri yapmak	2	kıskanç	1
işaretle-	26	sırala-	6	grip	2	kız-	1
küçük	26	siyah	6	güçlü	2	kız çocuk	1
otel	26	soğuk	6	güler yüzlü	2	kızartma	1
tamamla-	26	sosyal	6	gündüz	2	kızgın-	1
yedi	26	süt	6	güneş	2	kip	1
anlat-	25	şeker	6	halsiz	2	kira	1

biraz	25	şirket	6	hamburger	2	kirli	1
ise	25	tansiyon	6	hatırla-	2	kitapçı	1
lira	25	topla-	6	hatta	2	kitaplık	1
numara	25	yabancı dil	6	havuç	2	klarnet çal-	1
tarih	25	yapı	6	haydi	2	klasik müzik	1
yakın	25	yaptır-	6	hayvan	2	klima	1
boş zaman	24	yeşil	6	heyecanlı	2	kodla-	1
buluş-	24	yukarı	6	hidrellez	2	kol saat	1
dil bilgisi	24	ajanda	5	hintçe	2	komedî	1
dokuz	24	akraba	5	hostes	2	konferans	1
eş	24	alman	5	hoş	2	konuşkan	1
harf	24	balık	5	içeri	2	korece	1
iç-	24	balkon	5	iğne	2	köfteci	1
kafe	24	bana	5	il	2	köşe	1
mağaza	24	baş	5	ilgili	2	kul	1
peki	24	başarılı	5	inan-	2	kullanım	1
ünite	24	belirtme	5	indirim	2	kumanda	1
farklı	23	bey	5	inek	2	kurum	1
genellikle	23	boğaz	5	inşaat	2	kuruş	1
göre	23	boyun	5	iskele	2	kusur	1
hazırlık	23	bozuk	5	ispanyol	2	kuş	1
kullan-	23	burun	5	işçi	2	lacivert	1
sokak	23	çinli	5	işte	2	lazım	1
şu	23	dans	5	itfaiyeci	2	lens	1
uygun	23	değişik	5	iyi tatiller	2	lig	1
uyu-	23	din	5	iyi yolculuklar	2	maddi	1
fotoğraf	22	diş	5	izin	2	makas	1
gez-	22	emekli	5	jilet	2	makedon	1
ofis	22	fikir	5	kafes	2	makedonca	1
öğle	22	form	5	karşılaştırma	2	makyaj	1
özle-	22	fransız	5	kasaba	2	manken	1
sene	22	geçmiş	5	kasap	2	marka	1
tamam	22	gitar	5	kaşın-	2	mars	1
yarın	22	gül	5	kavram	2	medeni durum	1
yurt	22	harita	5	kaza	2	mektup arkadaşı	1
bit-	21	hastalık	5	kebab	2	merdiven	1
bul-	21	hemşire	5	kes-	2	mide	1
çalışma	21	hiçbir	5	kesinlikle	2	miktar	1
çanta	21	ilkbahar	5	kızır-	2	millet	1
durum	21	ilkokul	5	kimse	2	minik	1
festival	21	iyelik	5	kolay	2	model	1

hastane	21	iyi günler	5	kolonya	2	mp3 çalar	1
otur-	21	kapalı	5	komedi film	2	mum	1
sekiz	21	karakter	5	koridor	2	mutsuz	1
çeyrek	20	kasiyer	5	koru-	2	müdür	1
dört	20	kazakistanlı	5	kulak	2	mümkün	1
eşleştir-	20	kış	5	kulaklık	2	müsait	1
geçir-	20	kibar	5	kur-	2	müşteri	1
ifade	20	kütüphane	5	kurban bayram	2	nar	1
kurs	20	lamba	5	kuyumcu	2	neşeli	1
mahalle	20	lezzetli	5	limon	2	nijeryalı	1
bekle-	19	milli bayram	5	maaş	2	nine	1
buçuk	19	rus	5	makine	2	no	1
bütün	19	sarı	5	malezyalı	2	nokta	1
çek-	19	sayfa	5	manav	2	numaralandır-	1
dakika	19	ses	5	maniktür	2	okyanus	1
gir-	19	sessiz	5	marş	2	olan	1
hiç	19	sıkıl-	5	mekan	2	olay	1
kulüp	19	sonbahar	5	mercimek	2	olimpiyat	1
sayı	19	tam	5	mesaj	2	olumlu	1
spor	19	tembel	5	mesela	2	oluş	1
televizyon	19	üçüncü	5	meşhur	2	oluştur-	1
üniversite	19	vakit	5	mezuniyet	2	on bin	1
aynı	18	varlık	5	milyon	2	ona	1
cevapla-	18	yön	5	mimar	2	onar onar	1
çay	18	yürüyüş	5	mola	2	onu	1
konuşma	18	yüz-	5	mutlaka	2	opera	1
okuma	18	zor	5	müze	2	ortak	1
park	18	ağrı	4	nedir	2	ortaokul	1
son	18	altmış	4	neyse	2	oyuncu	1
şey	18	anlaş-	4	nice	2	öde-	1
şura	18	arnavut	4	nişanlı	2	öğün	1
uzun	18	at-	4	normal	2	ölç-	1
ya da	18	bahar	4	odun	2	ölçebil-	1
yazma	18	bardak	4	ok	2	ömür	1
anneler günü	17	bayıl-	4	oldukça	2	önceki	1
dışarı	17	bebek	4	onunki	2	öncelikle	1
diyalog	17	beyaz	4	orman	2	ördek	1
erken	17	bildir-	4	otantik	2	örnekle-	1
herkes	17	bin	4	öbek	2	özellekle	1
ingilizce	17	bir adım öte	4	öğleden sonra	2	palto	1
kız	17	bulunma	4	öğret-	2	parça	1

meslek	17	ciddi	4	öğretmenler günü	2	parti	1
neden	17	çamaşır	4	öksürük	2	pastacı	1
oyna-	17	çorba	4	ölçtür-	2	pastane	1
saç	17	dağ	4	öyle	2	patlamış mısır	1
bahçe	16	dağınk	4	paket	2	patron	1
bilet	16	dayı	4	pakistanlı	2	pek	1
buyur-	16	dene-	4	pano	2	petrol	1
dinleme	16	dergi	4	pantolon	2	pişirme-	1
dön-	16	dilek	4	parmak	2	piyano	1
eşya	16	dizi	4	patates	2	pop	1
market	16	doksan	4	patlıcan	2	portakal	1
renk	16	duş	4	perde	2	portre	1
teşekkür	16	el	4	piknik	2	pratik	1
veya	16	elma	4	popüler	2	profesör	1
alışveriş	15	erkek	4	portekizce	2	projektör	1
anneanne	15	evlilik yıldönümü	4	profil	2	psikolog	1
birçok	15	eylül	4	reklam	2	raf	1
birlik	15	farsça	4	romantik	2	rahat	1
doğum günü	15	gönder-	4	sahip	2	rahatça	1
gece	15	grup	4	salıncak	2	rakam	1
hasta	15	haber	4	sallan-	2	resim sergisi	1
kat	15	havaalanı	4	selamlaş-	2	resmi	1
kültür	15	havuz	4	servis	2	saçlı	1
milliyet	15	hece	4	sıklık	2	sade	1
ya siz	15	hızlı	4	sigara	2	sağlam	1
ara-	14	iranlı	4	simit	2	sağlıksız	1
çalışkan	14	ispanyalı	4	sol	2	sahiplik	1
deniz	14	japonca	4	sorabil-	2	sarımsak	1
dün	14	kapat-	4	spor salonu	2	sat-	1
genç	14	kapı	4	stadyum	2	say-	1
göz	14	karşılaştı-	4	suriyeli	2	saygıdeğer	1
günlük	14	kaşık	4	sürpriz	2	sehpa	1
hak	14	kayak	4	şans	2	sembol	1
kantin	14	kazakça	4	şarkı	2	semt	1
konu	14	kazan-	4	şarkıcı	2	sence	1
köpek	14	kestir-	4	şiir okumak	2	sert	1
oyun	14	kırk	4	şoför	2	seslenme	1
para	14	koş-	4	tabiki	2	sesletim	1
pazar	14	litre	4	tamirci	2	sınıf arkadaşı	1
plan	14	merkez	4	tamlama	2	sirke	1
tanış-	14	meşgul	4	tartıl-	2	soğuk algınlığı	1

tekrar	14	metro	4	tasarla-	2	somalili	1
yan	14	meydan	4	tatlı	2	sonuncu	1
amca	13	mısırlı	4	tebrikler	2	sorun	1
ayrıca	13	mutlu yıllar	4	temizlik görevlisi	2	sosyal medya	1
bin-	13	niçin	4	teras	2	söylen-	1
durak	13	omuz	4	terzi	2	söyleyebil-	1
elbise	13	orta	4	tezgahtar	2	stresli	1
geçen	13	pahalı	4	tırman-	2	sunucu	1
hanım	13	paylaş-	4	tv izle-	2	sunum	1
hobi	13	pembe	4	ucuz	2	şampiyon olmak	1
ilaç	13	pişir-	4	uzan-	2	şaşırt-	1
kahve	13	postane	4	ürdünlü	2	şekerli	1
kalabalık	13	problem	4	var-	2	şekil	1
karşı	13	randevu	4	vazo	2	şemsiye	1
kız kardeş	13	salata	4	verebil-	2	şiir	1
lütfen	13	sana	4	yastık	2	şimdilik	1
on	13	saniye	4	yazı	2	şuan	1
özel	13	seans	4	yetmiş	2	şunlar	1
pencere	13	sekreter	4	yolcu	2	tabak	1
üst	13	sevgili	4	yorum	2	tadı damakta kalmak	1
yanlış	13	seyahat	4	yunanca	2	tahlil	1
abla	12	seyret-	4	yüz bin	2	tak-	1
adres	12	silgi	4	yüzük	2	tanışma	1
anahtar	12	sinirli	4	zengin	2	tanıtma	1
bilgi	12	siyaset	4	zevкли	2	tarihi	1
de-	12	sizce	4	zeytin	2	taş-	1
düğün	12	sözcük	4	zit	2	taşınma	1
eczacı	12	şikayet	4	zürafa	2	taşın-	1
eğlen-	12	şişe	4	acı-	1	tavan	1
erkek kardeş	12	televizyon izlemek	4	acil servis	1	tavşan	1
evli	12	temmuz	4	açabil-	1	tavuk	1
garson	12	ten	4	açık büfe	1	tek	1
gör-	12	turist	4	açıkça	1	tekrarla-	1
günaydın	12	ummak	4	ağız	1	temel	1
internet	12	uyan-	4	ait	1	tenis	1
maç	12	yaramaz	4	ak-	1	tepki	1
sıcak	12	yarım	4	aktivite	1	tok	1
teyze	12	yavaş	4	aktör	1	top	1
aç-	11	yazar	4	alan	1	toplu	1
ana dil	11	yılbaşı	4	algınlık	1	turuncu	1
başka	11	yiyecek	4	alın	1	tut-	1

dede	11	yol	4	alkol	1	tuvalet	1
dolap	11	yumurta	4	almanyalı	1	tuzlu	1
eczane	11	yüksek	4	alo	1	uğra-	1
eğlenceli	11	acaba	3	amerikalı	1	ulusal	1
kilo	11	akıllı	3	amerikan	1	unut-	1
koy-	11	alışkanlık	3	anlatma	1	unutma-	1
köy	11	almanca	3	anma	1	urduca	1
mavi	11	an-	3	apartman	1	uy-	1
oğul	11	artık	3	araç	1	uygula-	1
otuz	11	asıl	3	asla	1	uyku	1
salı	11	başkent	3	ayakkabı	1	uzaklaş-	1
sandalye	11	başvur-	3	ayır-	1	ücret	1
selam	11	beden	3	ayrı	1	üfle-	1
su	11	bırak-	3	bağla-	1	üstün	1
tanı-	11	birkaç	3	bahçeli	1	üzgün	1
tiyatro	11	bitiş	3	bale	1	vagon	1
toplantı	11	boya	3	bank	1	valiz	1
ütü	11	bölüm	3	bankacı	1	veril-	1
yat-	11	bulaşık	3	basket	1	yaka	1
yaz	11	bulun-	3	basketbol	1	yaklaş-	1
yürü-	11	büfe	3	basketbol maçı	1	yalnızlık	1
ağaç	10	cetvel	3	başlama	1	yanak	1
banka	10	çeşitli	3	başlık	1	yanıt	1
cumartesi	10	çince	3	bavul	1	yapabil-	1
çarşamba	10	dar	3	bayrak	1	yapıl-	1
dünya	10	defa	3	bayram harçlık	1	yardımsever	1
eski	10	dikkatli	3	bayramlık	1	yarış-	1
gözlük	10	dini bayram	3	bekar	1	yarışma	1
ilk	10	dişçi	3	belirti	1	yaşlan-	1
karar	10	doğum tarihi	3	belki	1	yaygın	1
mayıs	10	dur-	3	beni	1	yazabil-	1
mühendis	10	dünkü	3	benzeme-	1	yazık	1
not	10	ekonomi	3	benzer	1	yazım	1
sadece	10	fare	3	bereket	1	yemekhane	1
salon	10	fransızca	3	biçim	1	yen-	1
seç-	10	futbol	3	bilin-	1	yeter	1
sıfat	10	geveze	3	bir milyar	1	yetersiz	1
sınav	10	golf oynamak	3	bir milyon	1	yetiştir-	1
soyad	10	götür-	3	birer	1	yıldız	1
sür-	10	gürültü	3	biricik	1	yoksa	1
tanıt-	10	harika	3	biriktir-	1	yolla-	1

uçak	10	hava	3	birinci	1	yor-	1
uzak	10	havalimanı	3	bitir-	1	yorucu	1
ünlü	10	hazır	3	bol	1	yönel-	1
yabancı	10	hediye vermek	3	boş vakit	1	yumuşak	1
ağabey	9	heyecanlan-	3	boya-	1	yumuşama	1
ağır-	9	hukuk	3	böyle	1	yunanistanlı	1
babaanne	9	ikinci	3	brezilyalı	1	yurt dışı	1
cuma	9	ileri	3	bugünkü	1	yüksek lisans	1
al-	9	ilgilen-	3	buğday	1	zafer	1
ekmek	9	ingiliz	3	bulgar	1	zamir	1
hayat	9	ispanyolca	3	bulgarca	1	zeki	1
hazırla-	9	iş adamı	3	bulundur-	1	zorluk	1
hediye	9						

EK B: Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki A2 Seviyesindeki Kelimeler

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
bir	407	park	6	dal-	2	gözlükçülük	1
ve	407	polis	6	damlacık	2	gramer	1
mi	259	renk	6	dapdar	2	güçlen-	1
çok	248	sana	6	davran-	2	güçlülle	1
yap-	215	seyret-	6	defalarca	2	güler yüzlü	1
git-	204	site	6	defter	2	gülüş	1
bu	195	sorabil-	6	deneme	2	gün batımı	1
aşağı	178	söz	6	deneş	2	güneydoğu	1
ol-	170	şöför	6	dergi	2	günlerce	1
ne	158	trafik	6	dert	2	günübirlik	1
gel-	155	üç	6	destek	2	güvenlik	1
ben	147	yabancı	6	deterjan	2	güvenme-	1
için	141	yalnız	6	dışkı	2	güverte	1
o	137	yaramaz	6	dinleyici	2	güzellik	1
hangi	114	yolcu	6	dişebil-	2	hafif	1
var	105	yumurta	6	doğra-	2	hafifçe	1
al-	102	zor	6	doğum tarihi	2	haklı	1
arkadaş	102	afiş	5	doktorluk	2	halinde	1
sonra	102	anla-	5	dolar	2	halk oyunu	1
de	97	anlatma	5	doldurabil-	2	halka	1
zaman	93	art-	5	dondurma	2	hapis cezası	1
gün	92	asla	5	dönüş-	2	hapşır-	1
yemek	89	at-	5	dram	2	harf	1
siz	88	avuç	5	durak	2	hassas	1
sen	81	bagaj	5	dünkü	2	hat	1
yaz-	81	başarılı	5	dünyaca	2	hatırlama	1
ev	80	bat-	5	dürüm	2	havacılık	1
insan	79	bebek	5	ekonomik	2	havlu	1
ile	78	bilgisayar	5	el	2	havuç	1
iste-	76	birinci	5	elbette	2	havuz	1
en	74	birlikte	5	enerji	2	haya	1
hava	74	boş zaman	5	enerjik	2	hayalci	1
yl	70	bulabil-	5	evlilik	2	hayırlı	1
tatil	68	bulaşık	5	fark	2	hazine	1
her	67	cadde	5	fatura	2	hediyelik	1
nasıl	63	cin	5	fay	2	herhangi	1
ver-	63	çarşamba	5	fırça	2	heyecan	1

film	62	çığ	5	firma	2	hızlıca	1
soru	62	dedikodu	5	gazetecilik	2	hızsız	1
cümle	61	değiştir-	5	gelir	2	hizmet	1
gibi	61	dene-	5	geliş-	2	hizmetçi	1
nere	61	diyet	5	gerilim	2	hukuk	1
konus-	60	dosdoğru	5	gezebil-	2	hükümdar	1
neler	58	duman	5	girme-	2	huzurlu	1
önce	57	düzenli	5	göl	2	hükümdar	1
ülke	57	elektrik	5	gölge	2	ısın-	1
iş	56	emir	5	gönüllü	2	ısıt-	1
çık-	53	erkek	5	görün-	2	içebil-	1
çalış-	52	fakir	5	gözlüklü	2	içki	1
öğrenci	52	fazla	5	güç	2	ihtimal	1
ye-	52	fıkra	5	gül-	2	il	1
gör-	50	fiziksel	5	gündüz	2	ilçe	1
neden	50	galiba	5	güney	2	ilkbahar	1
yer	50	gidebil-	5	gürültü	2	ilke	1
ama	49	gişe	5	haftaki	2	imza	1
biz	49	güneşli	5	hala	2	inanç	1
kişi	49	harca-	5	hani	2	incit-	1
anne	48	harika	5	hastalan-	2	instagram	1
haber	48	hatırla-	5	hazırlan-	2	ip	1
kız	48	hepsi	5	haziran	2	ipince	1
oku-	47	hırsız	5	heyecanlı	2	ipuçu	1
evet	46	ikili	5	hız	2	iranlı	1
geç-	46	ilaç	5	hindi	2	iri	1
geçen	46	ince	5	hisset-	2	iskele	1
hafta	46	izin	5	horla-	2	islam	1
kim	46	karşılaş-	5	hostel	2	isteme	1
metin	45	kaval	5	hoşlan-	2	isteyebil-	1
saat	45	kez	5	hükümdarlık	2	iş ilanı	1
çünkü	44	kırmızı	5	ılıman	2	işaret-	1
ders	44	kısa	5	ırmak	2	iştahsız	1
doldur-	44	kıyafet	5	ısmarla-	2	italyalı	1
kadar	44	kimse	5	ışık	2	iyi akşamlar	1
ora	44	kip	5	içer-	2	iyi eğlenceler	1
bil-	43	kira	5	içeri	2	iyi kalpli	1
iyi	43	kol	5	idareci	2	iyi tatiller	1
akşam	42	kolay	5	inatçı	2	iyice	1
boşluk	42	koleksiyon	5	indirim	2	iyilik	1
güzel	42	koskocaman	5	ingiliz	2	iyki	1

in-	42	kuklacı	5	ingilizce	2	jimnastik	1
ise	42	kullanabil-	5	inşaat	2	kaban	1
örnek	42	kumpir	5	itfaiyeci	2	kabin	1
daha	41	kuş	5	iyi geceler	2	kablosuz	1
çocuk	40	mavi	5	iyileş-	2	kabuk	1
söyle-	40	mikrofon	5	kalem	2	kabus	1
şimdi	40	mutlaka	5	kahcı	2	kaçıncı	1
rüya	39	müşteri	5	kalın	2	kaçta	1
bak-	38	nemli	5	kantin	2	kadeh	1
dün	38	niçin	5	kap	2	kafa	1
izle-	38	olimpiyat	5	karabiber	2	kahkaha	1
kaç	38	oynayabil-	5	karar	2	kahraman	1
yarım	38	ödeme	5	karbonhidrat	2	kahverengi	1
yaşa-	38	ödül	5	kart	2	kakaolu	1
ad	37	önceki	5	kartopu	2	kaldır-	1
doğru	37	özel	5	kasaba	2	kale	1
okul	37	perde	5	kasım	2	kalemlik	1
kal-	36	randevu	5	kasiyer	2	kalemsiz	1
diye	35	rüzgar	5	kaybol-	2	kalıp	1
görevli	35	san-	5	kayıt	2	kalite	1
sor-	35	sandviç	5	kayna-	2	kaliteli	1
sev-	34	sekreter	5	keci	2	kalkabil-	1
hafta sonu	33	sel	5	kek	2	kalori	1
kendi	33	sessiz	5	kepek	2	kalpli	1
yapabil-	33	sırala-	5	kere	2	kalsiyum	1
yiyecek	33	simit	5	keşfet-	2	kan	1
dinle-	32	sonuç	5	kımıl-da-	2	kan-	1
su	32	söndür-	5	kıpkısa	2	kandır-	1
şey	32	şişman	5	kıta	2	kanyon	1
anlat-	31	tak-	5	kıtlık	2	kapan-	1
ara-	31	tatlı	5	kız kardeş	2	kapıcı	1
biraz	31	tembel	5	ki	2	kapıcılık	1
hiç	31	tost	5	kimsesiz	2	kapkaranlık	1
kelime	31	uç-	5	kişilik	2	kaplumbağa	1
bul-	30	vaat	5	kitapçı	2	karakol	1
dış	30	yaşlı	5	kokoreç	2	karanlık	1
iç-	30	yazar	5	koku	2	karaoke	1
kitap	30	yer çekimi	5	koltuk	2	karavan	1
onlar	30	yüz-	5	kolye	2	kare	1
şehir	30	acele	4	komedi	2	karınca	1
video	30	akıl	4	konfeksiyon	2	karışık	1

cevap	29	ana	4	konser	2	karişım	1
kadın	29	ani	4	konusabil-	2	kariyer	1
son	29	anlayabil-	4	köşık	2	karlı	1
balık	28	anneanne	4	kullanılabil-	2	karpuz	1
ilk	28	apartman	4	kurak	2	kase	1
yaş	28	araştırma	4	kurmak	2	kaşar	1
aile	27	artık	4	kuşbaşı	2	katedral	1
bana	27	ayır-	4	kutla-	2	katla-	1
değil	27	ayran	4	kutu	2	katmer	1
kahve	27	azal-	4	küçükük	2	kayabil-	1
komşu	27	bağla-	4	küçükükken	2	kayalık	1
öğren-	27	bakabil-	4	küpe	2	kayıp	1
öğretmen	27	bas-	4	küs-	2	kazandibi	1
yağ-	27	başrol	4	lezzet	2	kemik	1
grup	26	başvur-	4	lokum	2	kestane	1
konu	26	belki	4	macera	2	keşfedebil-	1
kullan-	26	bembeyaz	4	mangal	2	keyifle	1
para	26	binebil-	4	masmavi	2	kırık	1
sınıf	26	birçok	4	matematik	2	kırtasiye	1
telefon	26	boya-	4	mayıs	2	kıs-	1
ay	25	böylece	4	mendil	2	kısaca	1
gez-	25	bulutlu	4	merak	2	kısım	1
sıcak	25	çeşitli	4	merasim	2	kışlık	1
türkçe	25	çıkabil-	4	merdiven	2	kıymet	1
yan	25	çıkış	4	meslek	2	kızart-	1
yaz	25	çiz-	4	meşdan	2	kızartma	1
yeni	25	değış-	4	mineral	2	kızıl	1
cevapla-	24	diğır	4	modern	2	kibar	1
doktor	24	diyetisyen	4	mucit	2	kilise	1
göre	24	doğı	4	mükemmel	2	kilitle-	1
ünite	24	doktora	4	ok	2	kilogram	1
üniversite	24	don-	4	ortak	2	kirala-	1
baba	23	dört	4	öneri	2	kiralık ev	1
bura	23	döviz	4	özet	2	kirli	1
de-	23	düğün	4	özgeçmiş	2	kişisel	1
dil bilgisi	23	düşür-	4	palyaço	2	klasik	1
et-	23	düzelt-	4	pamuk	2	klirik	1
hasta	23	eklen-	4	pano	2	klozet	1
kar	23	ekonomi	4	pansiyon	2	komedyen	1
merhaba	23	elbise	4	parçalı	2	kon-	1
tamam	23	erkek kardeş	4	pasaport	2	kongre	1

uygun	23	eser	4	pencere	2	konservatuar	1
uzun	23	etkinlik	4	personel	2	konuştur-	1
aç-	22	ev sahibi	4	perşembe	2	konuşul-	1
deniz	22	evlat	4	pide	2	kork-	1
dinleme	22	fikir	4	pirinç	2	korku	1
dön-	22	fincan	4	pişirebil-	2	kostüm	1
evlen-	22	gelebil-	4	plaj	2	koşabil-	1
hakkında	22	gelin	4	poğaç	2	koşu	1
hayır	22	genel	4	politika	2	kovala-	1
hazırlık	22	geniş	4	prenses	2	kovalayabil-	1
konuşma	22	gerçek	4	profil	2	koyun	1
oyun	22	geri	4	protein	2	köçek	1
şu	22	getirebil-	4	psikiyatrist	2	köprü	1
yağmur	22	giyin-	4	reklam	2	köpük	1
yok	22	gökkuşaağı	4	rendele-	2	köşe	1
başka	21	göster-	4	romantik	2	köşeli	1
doğ-	21	gözleme	4	romatizma	2	köylü	1
dünya	21	hareketli	4	röportaj	2	közle-	1
küçük	21	henüz	4	rüya tabiri	2	közlen-	1
sinema	21	hızla	4	sabır	2	krem	1
soğuk	21	hızlı	4	sağol	2	krema	1
ya da	21	hikaye	4	salam	2	kristal	1
eşleştir-	20	içecek	4	saniye	2	kuaför	1
isim	20	ihtiyaç	4	sapsarı	2	kumaş	1
olay	20	ilgilen-	4	saygı	2	kumlu	1
otel	20	ilkokul	4	seçil-	2	kupkuru	1
sabah	20	kafe	4	selam	2	kurabiye	1
tarih	20	kanat	4	servis	2	kuraklık	1
bugün	19	karıştir-	4	seyredebil-	2	kurgu	1
durum	19	kay-	4	sık-	2	kurnaz	1
gir-	19	kaya	4	sıkışık	2	kurşun	1
kültür	19	kebab	4	sihirbazlık	2	kurtar-	1
oda	19	kent	4	silah	2	kuru soğan	1
otur-	19	kes-	4	sinek	2	kurufasulye	1
önemli	19	kıpkırmızı	4	sinyal	2	kusur	1
resim	19	kır-	4	sipariş	2	kutsal	1
sene	19	kıyı	4	sisli	2	kuzen	1
sizce	19	kıyma	4	soslu	2	kuzey	1
tas	19	koş-	4	sosyal medya	2	küçültme	1
türk	19	kur-	4	sosyal paylaşım	2	künefe	1
ya siz	19	kural	4	söyleyebil-	2	kürek	1

yanlış	19	kurs	4	sözlük	2	kürek çekmek	1
ayaküstü	18	kuruyemiş	4	sucuk	2	layık	1
bey	18	mart	4	suç	2	lazım	1
büyük	18	meşgul	4	sun-	2	levha	1
çek-	18	metre	4	süre	2	lobi	1
hanım	18	miktar	4	sürtün-	2	lokma	1
hemen	18	muhteşem	4	şelale	2	maalesef	1
iki	18	mutfak	4	şikayet	2	madalya	1
kahvaltı	18	mümkün	4	şubat	2	madde	1
pazar	18	nişanlı	4	taksimetre	2	maddi	1
sağlıklı	18	numara	4	tam	2	mahalle	1
sokak	18	olabil-	4	tanıt-	2	mahalli	1
şirket	18	oynat-	4	taptaze	2	mahkeme	1
ünlü	18	oyuncu	4	tartış-	2	makale	1
adam	17	öğretmenlik	4	taş-	2	makyaj	1
ara	17	öz	4	tavan	2	manevi	1
beğen-	17	padişah	4	tavşan	2	manzara	1
çalışma	17	paylaş-	4	taze	2	maraton	1
gece	17	pek	4	tekerleme	2	masa	1
getir-	17	pilav	4	tekrarla-	2	maydonoz	1
hayat	17	piyano	4	teleskop	2	melankoli	1
hoca	17	planla-	4	temiz	2	melzeme	1
işaretle-	17	politikacı	4	tencere	2	memnuniyet	1
oğul	17	porsiyon	4	tereyağ	2	memnuniyetle	1
okuma	17	program	4	terle-	2	mercimek	1
sıra	17	sakin	4	teslim	2	mesai	1
tekrar	17	sallan-	4	tez	2	mesaj	1
tür	17	saray	4	tıp	2	mesela	1
başla-	16	seçenek	4	tok	2	meteorolojik	1
bekle-	16	semt	4	ton	2	metrekare	1
bence	16	sence	4	toplam	2	metrobüs	1
çekirdek	16	serin	4	toprak	2	meze	1
fil	16	sevgili	4	toz	2	mezuniyet	1
kötü	16	seyyar satıcı	4	tramvay	2	mısır	1
köy	16	sol	4	tropik	2	mısırlı	1
lokanta	16	sorun	4	turistik	2	milyon	1
piknik	16	sultan	4	turuncu	2	minik	1
uyu-	16	şanslı	4	tuzluk	2	miras	1
yazma	16	şarkıcı	4	tuzsuz	2	mitoloji	1
yol	16	şaşır-	4	türlü	2	mizaç	1
adım	15	şeker	4	ulaşım	2	mobilya	1

az	15	şura	4	ummak	2	moda	1
eş	15	tart-	4	un	2	model	1
genellikle	15	teknoloji	4	upuzun	2	mor	1
günlük	15	temizle-	4	uslu	2	mosmor	1
kardeş	15	tiyatro	4	uzat-	2	motif	1
otobüs	15	ucuz	4	üçlü	2	muz	1
seç-	15	usta	4	ürün	2	mühür	1
seçim	15	üst	4	üzgün	2	müslüman	1
spor	15	üzül-	4	üzüm	2	neşelen-	1
tamamla-	15	vadetmek	4	vasıta	2	nihayet	1
uçak	15	vakit	4	vatandaş	2	nikah	1
altın	14	valiz	4	vazgeç-	2	nokta	1
anlam	14	vapur	4	vedalaş-	2	obur	1
banka	14	vücut	4	vitrin	2	ofis	1
bazı	14	yalan	4	voleybol	2	olanak	1
çal-	14	yangın	4	yağışlı	2	onlarca	1
çay	14	yarım	4	yağmurluk	2	operasyon	1
duy-	14	yayımla-	4	yakala-	2	oran	1
ek-	14	yıka-	4	yakışıklı	2	otlamak	1
ekmek	14	yıldırım	4	yanardağ	2	otostop	1
fakat	14	yoğurt	4	yapılış	2	otuz	1
genç	14	yön	4	yapış-	2	oyunculuk	1
herkes	14	yöresel	4	yarışma	2	ödeyebil-	1
kış	14	abla	3	yasaklı	2	öğleden sonra	1
koy-	14	acık-	3	yastık	2	öğret-	1
saç	14	açabil-	3	yatıştır-	2	ölüm	1
taş	14	açıkla-	3	yavaş	2	ölümsüz	1
yüz	14	adet	3	yaygın	2	ölümsüzlük	1
an-	13	ağır	3	yazılım	2	ömür boyu	1
buluş-	13	ait	3	yemyeşil	2	öncelik	1
düşün-	13	aktivite	3	yeterlilik	2	önlem	1
eski	13	alev	3	yetiş-	2	ördek	1
gazete	13	almanca	3	yık-	2	öyle	1
ilerle-	13	altı	3	yirmi	2	özle-	1
kazan-	13	amca	3	yoksa	2	pahasız	1
lütfen	13	anahtar	3	yoksul	2	paragraf	1
orta	13	anlatabil-	3	yönetici	2	parfüm	1
oyna-	13	arka	3	yukarı	2	patlama	1
resepsiyon	13	aşık	3	yüksel-	2	patlamış mısır	1
salata	13	at	3	yüzyıl	2	pazartesi	1
sınav	13	atan-	3	zararlı	2	pekiştir-	1

tabi	13	ayrıca	3	zavallı	2	perperişan	1
alışkanlık	12	ayrıl-	3	zencefil	2	pespembe	1
araba	12	bağlaç	3	zengin	2	pil	1
derece	12	bakıcı	3	zeytin	2	piramit	1
dil	12	batı	3	zeytinyağ	2	pizza	1
domates	12	bavul	3	zil	2	popüler	1
göz	12	beş	3	zorluk	2	portakal	1
haydi	12	biber	3	acilen	1	pratik	1
internet	12	bilim	3	açlık	1	profesör	1
köfte	12	birlik	3	ada	1	programlama	1
kurt	12	bisiklet	3	adamcağız	1	psikolojik	1
mevsim	12	bozdur-	3	ağaçlı	1	radyocu	1
plan	12	bozdurabil-	3	ağır-	1	rafting yapmak	1
sağlık	12	bozuk	3	ağırlık	1	randevulaş-	1
şekil	12	bozul-	3	ağız	1	reçete	1
taksi	12	bulut	3	ah	1	reddet-	1
toplantı	12	cam	3	ahşap	1	reklam yapmak	1
tur	12	cami	3	ajan	1	rende	1
tuz	12	cisim	3	ak-	1	rengarenk	1
tüket-	12	cüzdan	3	akıllı	1	robot	1
bilgi	11	çadır	3	akıntı	1	rol	1
boy	11	çalabil-	3	aktarma	1	rota	1
bölge	11	çalışabil-	3	aktör	1	ruh	1
bölüm	11	çarçabuk	3	albüm	1	rusyalı	1
bütün	11	çırp-	3	alçak	1	sabırlı	1
çabuk	11	çikolata	3	alınabil-	1	sade	1
düş-	11	daire	3	alış-	1	safran	1
eğitim	11	dayı	3	alışveriş yapmak	1	sağanak	1
eğlen-	11	defa	3	alkollü	1	sağla-	1
güneş	11	değerlendirme	3	alman	1	sahiplen-	1
hobi	11	deri	3	amerikalı	1	sahlep	1
ilgili	11	detay	3	ancak	1	sakal	1
iyi günler	11	dizi	3	animatör	1	sakin	1
koca	11	dolma	3	anlaş-	1	saklayabil-	1
makarna	11	dost	3	anlaşıl-	1	salamlı	1
meyve	11	döner	3	anlatıl-	1	salatalık	1
nine	11	dükkan	3	anlatım	1	salı	1
özellik	11	düz	3	aptal	1	salıncak	1
peki	11	düzenle-	3	araç	1	salya	1
postacı	11	edebil-	3	aralık	1	sandık	1
ses	11	ekim	3	araştır-	1	santral	1

sıfat	11	e-posta	3	armut	1	sar-	1
sihirli	11	etkile-	3	asansör	1	satıcı	1
siyah	11	fakülte	3	asıl	1	satıl-	1
şarkı	11	fare	3	asi	1	satılık	1
tablo	11	fethet-	3	askerlik	1	satış	1
tane	11	findık	3	aslan	1	savcı	1
tut-	11	fırçala-	3	astronot	1	savun-	1
yürü-	11	fırın	3	aşırı	1	saygısız	1
alışveriş	10	futbol	3	atabil-	1	sekiz	1
baklava	10	gitar	3	atış-	1	sempozyum	1
beyaz	10	gökyüzü	3	atla-	1	sensiz	1
bırak-	10	görebil-	3	atmosfer	1	sepet	1
biri	10	görev	3	avakado	1	serçe	1
bit-	10	görüşebil-	3	ayak	1	sersefil	1
doğa	10	gösteri	3	ayrı	1	sertifika	1
doğum günü	10	gözlü	3	azalt-	1	serum	1
dua	10	güneşlen-	3	badem	1	sessizlik	1
efendim	10	güven-	3	baharatlı	1	sevimli	1
eşek	10	hak	3	bahsedil-	1	sevin-	1
fotoğraf	10	hal	3	banyo	1	sıcacık	1
gezi	10	han	3	barınak	1	sığ-	1
görüş-	10	haşla-	3	basit	1	sığınabil-	1
hayvan	10	hata	3	basketbol	1	sık	1
hesap	10	hayal	3	bastır-	1	sıkıcı	1
iç	10	hediye	3	batmaz	1	sıkıl-	1
ifade	10	hortum	3	bayan	1	sıkıntı	1
kapı	10	ılık	3	bayram	1	sıkış-	1
karşı	10	ikinci	3	bebekli	1	sıklık	1
lise	10	ilerlet-	3	bedava	1	sımsıcak	1
mektup	10	iletişim	3	beklet-	1	sımsıkı	1
oluştur-	10	ilişki	3	belediye	1	sınavsız	1
sıcaklık	10	imzala-	3	belirsiz	1	sınır	1
üzeri	10	inşallah	3	belirt-	1	sır	1
yorgun	10	işçi	3	benze-	1	sıradan	1
aynı	9	işte	3	benzerlik	1	sıvı	1
beraber	9	kabul	3	benzet-	1	sihirbaz	1
beslen-	9	kadayıf	3	berber	1	sihirli asa	1
bin-	9	kalabalık	3	besbelli	1	simsiyah	1
birbiri	9	kalabil-	3	besin	1	sinirli	1
blok	9	kapalı	3	bıçak	1	sinirsiz	1
buyur-	9	karı koca	3	biçim	1	sirk	1

diyalog	9	kat	3	bildirebil-	1	soda	1
efsane	9	kayak	3	bile	1	sofra	1
et	9	kaybet-	3	bilimsel	1	sok-	1
farklı	9	kaynat-	3	bilmece	1	soluk	1
fırtına	9	kazak	3	bipolar	1	soluklan-	1
fiyat	9	kenar	3	birden	1	sosyal	1
garson	9	kızcağız	3	birik-	1	sosyal aktivite	1
hareket	9	kiralık	3	birleştir-	1	sörf	1
hastane	9	kitaplık	3	boğaz	1	stant	1
havaalanı	9	kocaman	3	bolluk	1	suçla-	1
ilginç	9	kolesterol	3	bomboş	1	sunul-	1
kağıt	9	komik	3	boşalt-	1	sunum	1
kalk-	9	komutan	3	boyama	1	sus-	1
kız-	9	konforlu	3	boz-	1	susa-	1
merkez	9	koru-	3	böl-	1	susamlı	1
müzik	9	kredi	3	börek	1	süper	1
öğle	9	kredi kartı	3	brom	1	sürebil-	1
paket	9	kule	3	broşür	1	sürü	1
parti	9	kum	3	bugünkü	1	sütlaç	1
patates	9	lacivert	3	bulmaca	1	sütlü	1
sadece	9	lamba	3	bulunabil-	1	şalgam	1
sağ	9	lisans	3	bunlar	1	şampiyon	1
sanat	9	litre	3	burun	1	şans	1
sebep	9	magazin	3	buzdolabı	1	şart	1
sigara	9	manşet	3	büsbütün	1	şato	1
sos	9	meyve suyu	3	cesur	1	şekerli	1
tavuk	9	mimar	3	cevizli	1	şekerlik	1
uzak	9	mutsuz	3	ciddi	1	şemsiyesiz	1
yolculuk	9	mühendis	3	cinayet	1	şımarık	1
yüksek	9	mühendislik	3	cinsiyet	1	şımart-	1
bardak	8	mülakat	3	cuma	1	şifa	1
çalışkan	8	nakit	3	cumhurbaşkanı	1	şirin	1
dans	8	neşeli	3	çağırabil-	1	şişe	1
doğal afet	8	nisan	3	çalar saat	1	şişir-	1
elma	8	nişanlan-	3	çalıştır-	1	şömine	1
emekli	8	ocak	3	çare	1	şöyle	1
erken	8	oğlan	3	çaresizce	1	şüpheli	1
geçir-	8	oldukça	3	çarp-	1	tabela	1
halk	8	on	3	çarşaf	1	takma	1
hazır	8	orman	3	çarşı	1	taksit	1
hazırla-	8	ortaokul	3	çekin-	1	tamamen	1

hiçbir	8	osmanlı	3	çekmek	1	tamirci	1
inan-	8	ödev	3	çevir-	1	tanıma-	1
kamp	8	öner-	3	çevril-	1	tastamam	1
kapat-	8	parça	3	çıkar-	1	taşım	1
kat-	8	pasta	3	çıkabilir-	1	taşır-	1
katıl-	8	pekiştirme	3	çim	1	taşıyabil-	1
keçi	8	poster	3	çimen	1	tava	1
kilo	8	proje	3	çince	1	tavla	1
kukla	8	pul	3	çinli	1	tavuk şiş	1
mantı	8	rahat	3	çocuk bakıcısı	1	tecrübe	1
menü	8	renkli	3	çocukluk	1	teklif	1
mutlu	8	romancı	3	çoğu	1	tekne	1
ön	8	rüzgarlı	3	çorap	1	telaşlı	1
peynir	8	saçlı	3	çöp	1	telsiz	1
pişir-	8	sağlıksız	3	çöpçü	1	tembellik	1
puan	8	sahip	3	çöz-	1	ten	1
roman	8	sakallı	3	çözebil-	1	tenis	1
sarı	8	sakla-	3	çubuk	1	tenli	1
seyahat	8	salça	3	dağcılık	1	terminal	1
tanı-	8	salon	3	dağlık	1	terör örgütü	1
tavsiye	8	sarımsak	3	daima	1	tır	1
tek	8	sayı	3	dakik	1	tıraş	1
televizyon	8	seyahat etmek	3	dalg	1	tıraş olmak	1
topla-	8	soğan	3	dalgalı	1	tişört	1
yakın	8	sözleşme	3	dalış	1	tomografi	1
yardımcı	8	spor salonu	3	danışma	1	top	1
yazı	8	süt	3	danışman	1	toplan-	1
yurt	8	süz-	3	dansçı	1	toplu	1
açık	7	şekersiz	3	daralt-	1	trafik işareti	1
alt	7	şemsiye	3	davranış	1	transfer	1
başarı	7	tabak	3	dayan-	1	tsunami	1
bazen	7	tapınak	3	deftersiz	1	tuş	1
beri	7	taraf	3	değişik	1	tutukla-	1
bilet	7	tarla	3	dekorasyon	1	tuvalet	1
bitir-	7	tasarla-	3	dekoratif	1	tüken-	1
cumartesi	7	tat-	3	delikanlı	1	tükenmez kalem	1
dakika	7	tedavi	3	demet	1	tünel	1
dinlen-	7	temizlik	3	demokrasi	1	türk kahve	1
dolandırıcı	7	temsilci	3	deneyim	1	uçan	1
ekle-	7	tepe	3	deneyimli	1	uçurtma	1
eşya	7	tertemiz	3	dengeli	1	uçuş	1

form	7	tezgahtar	3	dengeşiz	1	ud	1
geleneksel	7	torun	3	derbi	1	uğra-	1
giy-	7	tren	3	derin	1	uğraş-	1
gönder-	7	turist	3	desen	1	ulaş-	1
hafta içi	7	turizm	3	destekle-	1	ulaşabil-	1
hamur	7	tutul-	3	deve	1	utan-	1
hep	7	tuzlu	3	devlet	1	uyarı	1
incele-	7	tüm	3	dikebil-	1	uygula-	1
istek	7	üçüncü	3	dikey	1	uyku	1
kampanya	7	ünvan	3	dikiş	1	uykusuz	1
köpek	7	üşü-	3	dikiş dikmek	1	uyuyabil-	1
kütüphane	7	vakıf	3	dilek	1	uzay	1
lira	7	vize	3	dilim	1	uzman	1
mağaza	7	yağabil-	3	dini bayram	1	uzmanlık	1
manav	7	yaklaşık	3	dirsek	1	uzunca	1
market	7	yalnızca	3	diş fırçası	1	ücret	1
meşhur	7	yani	3	diyar	1	ücretsiz	1
mezun	7	yapı	3	diz	1	üçerli	1
müdür	7	yaşam	3	dizil-	1	ülkelerarası	1
organizasyon	7	yat-	3	doğruluk	1	üniforma	1
öl-	7	yerleş-	3	dolandır-	1	ünlen-	1
öte	7	yeryüzü	3	dolandırıl-	1	üşen-	1
problem	7	yetenek	3	dolaş-	1	ütüle-	1
radyo	7	yiyebil-	3	dolaşabil-	1	üz-	1
restoran	7	yoğunluk	3	dolu	1	vazo	1
rezervasyon	7	yüzebil-	3	dopdolu	1	verebil-	1
sahil	7	zorlan-	3	dosya	1	veril-	1
sat-	7	acaba	2	doy-	1	vestiyer	1
sebze	7	açıkça	2	dök-	1	veteriner	1
sür-	7	ağaç	2	dörderli	1	veterinerlik	1
takım	7	akademisyen	2	dümdüz	1	vitamin	1
tanış-	7	akraba	2	dürüst	1	volkanik	1
taşı-	7	aksiyon	2	dürüstlük	1	vur-	1
taşın-	7	alışveriş merkezi	2	egzersiz	1	yabancı dil	1
teyze	7	alkol	2	eğil-	1	yağlı	1
unut-	7	ambulans	2	eğlenceli	1	yak-	1
uyan-	7	anır-	2	ehliyet	1	yakalayabil-	1
var-	7	animasyon	2	ekip	1	yakış-	1
veya	7	anlama	2	ekstra	1	yalnızlık	1
ya	7	arası	2	ela	1	yanaş-	1
yağış	7	arayabil-	2	elmas	1	yapıl-	1

yağmurlu	7	asker	2	emin	1	yapım	1
yazlık	7	aşk	2	endonezyalı	1	yaptır-	1
yerleştir-	7	avukat	2	esnek	1	yaralan-	1
yeşil	7	ayıp	2	esnet-	1	yarar	1
zarf	7	aylık	2	esprili	1	yarat-	1
affet-	6	babaanne	2	eşlik	1	yarış-	1
ağla-	6	bahar	2	etek	1	yaşan-	1
alabil-	6	baharat	2	etki	1	yaşlıca	1
alo	6	bahçe	2	etli	1	yaşsız	1
aşçı	6	balık tutmak	2	etraf	1	yatak	1
ayakkabı	6	balıkçı	2	ettir-	1	yatay	1
baş	6	balon	2	evcil	1	yatılı	1
beceri	6	bambaşka	2	evli	1	yayla	1
bulun-	6	başar-	2	evliya	1	yazabil-	1
büfe	6	başkası	2	evrak	1	yazıcı	1
cep	6	başlayabil-	2	evsiz	1	yazıl-	1
çağır-	6	bayıl-	2	eylül	1	yedi	1
çeşit	6	bekar	2	faaliyet	1	yelek	1
çevre	6	bekleyebil-	2	faydalı	1	yem	1
çorba	6	belgesel	2	fayton	1	yeme	1
dağ	6	belirli	2	fenel	1	yen-	1
depem	6	benzer	2	ferah	1	yerleşim	1
diş	6	beslenme	2	fırsatçı	1	yeşer-	1
dur-	6	beyefendi	2	fıstıklı	1	yetiştir-	1
edebiyat	6	bildir-	2	fişkır-	1	yılan	1
festival	6	bilgin	2	finans	1	yıllarca	1
götür-	6	biriktir-	2	fizik	1	yine	1
ihtiyar	6	birkaç	2	fonksiyon	1	yoğun	1
iklim	6	boğul-	2	fotoğrafçı	1	yorul-	1
ilan	6	bolca	2	fransalı	1	yosun	1
kaç-	6	borç	2	fransız	1	yönerge	1
karın	6	bordo	2	fransızca	1	yönetim	1
karşılaştır-	6	boyly	2	garip	1	yönetmen	1
kaşık	6	burs	2	gazeteci	1	yöresel yemek	1
kaza	6	büro	2	gazoz	1	yufka	1
lahmacun	6	bütçe	2	gecik-	1	yumuşak	1
lezzetli	6	büyü-	2	geçici	1	yurt dışı	1
liste	6	büyüt-	2	gemi	1	yusuvarlak	1
malzeme	6	cadı	2	gençlik	1	yuvarlak	1
masal	6	cankurtaran	2	gerçekleş-	1	yük	1
memur	6	cömert	2	gerçekleştir-	1	yürüyeabil-	1

midye	6	çamaşır	2	gerek	1	yüzlerce	1
müze	6	çanta	2	gerekli	1	zamanki	1
nedir	6	çatal	2	gezdir-	1	zamir	1
nehir	6	çavdar	2	girebil-	1	zarar	1
not	6	çığ	2	giriş	1	zararsız	1
okyanus	6	çiçekçi	2	giysi	1	zaten	1
oluş-	6	çizelge	2	gizli	1	zehirli	1
otopark	6	çizgi	2	görüş	1	zevk	1
oy	6	çoban	2	gözlük	1	zevкли	1
öde-	6	çöl	2	gözlükçü	1	zıt anlamlı	1
pahalı	6	dağıt-	2				

EK C: Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B1 Seviyesindeki Kelimeler

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
bir	683	detay	7	taraf	3	çim	1
ve	539	dinlen-	7	tarım	3	çirkin	1
önemli	454	dinleyici	7	tasarla-	3	çizim	1
bu	413	diş	7	tatlı	3	çobanlık	1
yap-	317	durak	7	teklif	3	çözme	1
ol-	298	ekonomik	7	televizyon	3	çürtük	1
çok	294	fakat	7	temsilci	3	dahiliye	1
için	274	gazeteci	7	terzilik	3	dalak	1
de	271	gezgin	7	test	3	dalga	1
mi	260	giriş-	7	toksin	3	davetiye	1
ne	233	giy-	7	toplayıcı	3	davul	1
ev	228	hafta sonu	7	toprak	3	değerlendirme	1
iş	220	hala	7	topuk	3	değişim	1
var	178	hazırla-	7	tramvay	3	değnek	1
ben	168	iade	7	turist	3	demircilik	1
git-	164	ilaç	7	tür	3	demle-	1
o	151	ilan	7	uğra-	3	deneysel-	1
aşağı	148	işçi	7	usta	3	dengeli	1
iste-	144	kardeş	7	ustalık	3	dentofobi	1
al-	138	kaynak	7	uzay	3	depo	1
çalış-	134	koşul	7	vatan	3	depresyon	1
zaman	133	koy-	7	vicdan muhasebesi	3	derhal	1
ama	131	lezzetli	7	yakınlık	3	deri	1
arkadaş	129	lise	7	yaklaşık	3	deri döküntüsü	1
gel-	125	lütfen	7	yapraklı	3	dernek	1
insan	121	masa	7	yaralan-	3	deterjan	1
hayat	119	mülakat	7	yararlan-	3	detoks	1
sonra	116	nokta	7	yaratıcı	3	dilekçe	1
daha	115	ortam	7	yarım	3	dilsel	1
öğren-	115	özgür	7	yarış-	3	dindarlık	1
hangi	113	proje	7	yasa-	3	dinleyebil-	1
en	111	psikolojik	7	yazılı	3	dip	1
gün	110	renk	7	yedi	3	diploma	1
her	110	resim	7	yemeli	3	diyabet	1
siz	105	salgın	7	yoksul	3	diyet	1
kendi	104	sat-	7	yonca	3	doğruca	1
kişi	101	saygı	7	yorgunluk	3	doğuş	1

ver-	101	sebze	7	yün	3	doktora	1
iyi	100	selamlaş-	7	zararlı	3	doktorluk	1
meslek	92	sertifika	7	zarf	3	dolaş-	1
eğitim	91	sevin-	7	zorla-	3	dolaşım	1
ile	89	sırala-	7	acı-	2	dolma	1
keşke	88	stresli	7	açı	2	dolu	1
aile	87	süt	7	açıkça	2	dondurma	1
dil	87	toplantı	7	açlık	2	dost	1
şey	87	tut-	7	ağrı-	2	dosya	1
yer	87	tüket-	7	akıcı	2	dökül-	1
öğrenci	85	ücretsiz	7	akıt-	2	döküntü	1
nasıl	84	yerleştir-	7	akran	2	döner	1
yaz-	84	zarar	7	aksat-	2	durdur-	1
gibi	76	zaten	7	alo	2	durdura-	1
yıl	74	zengin	7	altın	2	duygu	1
önce	73	zorluk	7	ambalaj	2	dünyaca	1
bil-	70	abone	6	anıl-	2	dürüst	1
yeni	70	akupunktur	6	ani	2	düşebil-	1
farklı	69	aralık	6	anket	2	düşür-	1
çık-	68	asıl-	6	anlamsız	2	düşüş	1
metin	68	başlık	6	anlaşılma	2	ee	1
değil	66	batıl inanç	6	anlatım	2	efendi	1
konuş-	66	belirli	6	anlayış	2	egzoz	1
ülke	65	biçim	6	araştır-	2	eğil-	1
biz	64	bilim	6	asansör	2	eğitimci	1
yok	64	boyunca	6	aşırı	2	eğitimli	1
kal-	63	bunlar	6	aşk	2	eh	1
okul	63	çağır-	6	at	2	ehliyet	1
soru	63	çal-	6	ayaküstü	2	eksiklik	1
kadar	62	çatı	6	ayarla-	2	elbette	1
yaşa-	62	çeşme	6	aylık	2	elektrikçi	1
göre	61	dezavantaj	6	ayna	2	elektriksiz	1
kültür	61	doğa	6	azim	2	eleştir-	1
hakkında	60	domates	6	bağla-	2	emir	1
et-	59	duş	6	bağlan-	2	endişe	1
geç-	59	dün	6	bağlantı	2	endişeli	1
gerek-	59	düş-	6	barış-	2	engelle-	1
bilgi	58	düzey	6	bas-	2	epey	1
yaş	58	eğlenceli	6	baş ağrısı	2	eşit	1
bak-	56	enerji	6	başlat-	2	eşlik	1
ders	56	fabrika	6	bat-	2	eşsiz	1

evet	56	geliş-	6	bayıl-	2	etek	1
ya da	56	girme-	6	bayram	2	etkilen-	1
yemek	55	gönder-	6	bedava	2	evli	1
konu	54	görevli	6	bedel	2	evrak	1
neden	54	göz teması	6	bedensel	2	eylem	1
sen	53	güvenlik	6	belirgin	2	eyvah	1
başla-	52	hafıza	6	benzerlik	2	fanatik	1
durum	52	hazır	6	berber	2	faydalan-	1
saat	52	herhangi	6	beste	2	felç	1
söyle-	52	hizmet	6	beşinci	2	felçli	1
kullan-	51	hoşlan-	6	bilinç	2	fıkra	1
spor	51	ikramiye	6	birer	2	fıncılık	1
çünkü	50	kan	6	bitiş	2	fırtına	1
ise	50	karşılaş-	6	biyoloji	2	fırsat	1
zor	50	karşılaştır-	6	boş	2	form	1
festival	49	kaybet-	6	boş vakit	2	fransızca	1
örnek	49	kayıt	6	boş zaman	2	garsonluk	1
para	49	keci	6	boy	2	gayet	1
sev-	49	kenar	6	bozuk	2	geçerli	1
de-	48	kes-	6	böbrek	2	gelişim	1
hastalık	48	keşfet-	6	börek	2	gemici	1
oku-	48	kez	6	buket	2	gençlik	1
üniversite	48	kilit	6	bulaştır-	2	gene	1
dinle-	46	kilo	6	burk-	2	genelleme	1
hanım	46	kiralık	6	bütçe	2	genetik	1
sor-	46	kriket	6	camcılık	2	gerçekçi	1
büyük	45	kutu	6	canlılık	2	gerçekleş-	1
çocuk	45	kültürel	6	caz	2	gerçekleştir-	1
internet	45	medya	6	ceza	2	gergin	1
su	45	mümkün	6	cığer	2	gerilim	1
başka	44	nefes	6	civar	2	gevrek	1
bazı	44	ot	6	cumartesi	2	gezdir-	1
şehir	44	öğle	6	çalışkan	2	gidebil-	1
uygun	44	önem	6	çaput	2	gittikçe	1
cümle	43	öte	6	çekirge	2	giyiniş	1
doktor	43	pahalı	6	çevirmenlik	2	glossofobi	1
hiç	43	radyo	6	çırak	2	gol	1
iki	43	rahat	6	çiftçi	2	göç-	1
sınav	43	salla-	6	çiz-	2	göl	1
dünya	42	salon	6	çözüm	2	gömlek	1
gör-	42	saye	6	dağınık	2	gönüllü	1

özellik	42	seçenek	6	dağınıklık	2	görün-	1
sebepe	42	sence	6	dağıt-	2	görüntü	1
ara	41	sözleşme	6	dal-	2	görünüm	1
biri	40	sun-	6	dama	2	görüşme	1
şimdi	40	takıntılı	6	danişman	2	gösterge	1
anlat-	39	tane	6	data	2	gözle-	1
eşya	39	taş	6	davetli	2	grafik tasarım	1
tatil	39	tıpkı	6	dedikodu	2	grafiker	1
kelime	38	tren	6	değer	2	grip olmak	1
ay	36	ucuz	6	değerli	2	güneşlen-	1
az	36	uğraş-	6	değişik	2	güvenlikli	1
başarı	36	uygula-	6	dekont	2	hakem	1
güzel	36	vana	6	destekçi	2	haklı	1
ilk	36	var-	6	dezavantajlı	2	haksız	1
peki	36	yalan	6	dezenfektan	2	halat	1
ye-	36	yaptır-	6	dikkatsiz	2	halen	1
ara-	35	yazar	6	disiplin	2	hallet-	1
doğru	35	yerleş-	6	dişçi	2	hamile	1
hemen	35	yorum	6	diz	2	hamsi	1
bölüm	34	yön	6	doğu	2	hanımefendi	1
hafta	34	yürüyüş	6	doğur-	2	hani	1
nere	34	zafer	6	dolaylı	2	hap	1
onlar	34	zorlan-	6	dolunay	2	hapşır-	1
sağlık	34	abla	5	dönüm	2	hareketsiz	1
bütün	33	acil	5	döşeme	2	hat	1
iç-	33	açık	5	duvar	2	hatalı	1
kur-	33	ağla-	5	dükkan	2	hava kirliliği	1
oda	33	alkol	5	düz	2	havaalamı	1
son	33	altı	5	düzel-	2	hayalet	1
ora	32	anamlı	5	düzel-	2	hekim	1
öde-	32	arka	5	ebeveyn	2	hemofobi	1
türk	32	asla	5	eğitmen	2	herhalde	1
baş	31	bahar	5	ekonomi	2	hesaplaş-	1
bul-	31	başlangıç	5	ekran	2	heykel	1
iç	31	bebek	5	ekstra	2	hımm	1
kim	31	beklenti	5	elbise	2	hız	1
sağlıklı	31	benze-	5	empati	2	hızlan-	1
sizce	31	benzer	5	ertesi	2	hobi	1
aynı	30	beyin	5	esneklik	2	hostes	1
düşün-	30	bireysel	5	eşarp	2	hukuk	1
işaretle-	30	biriktir-	5	etkileyici	2	huzur	1

yanlış	30	birinci	5	ettit	2	huzurlu	1
el	29	bisiklet	5	evlilik	2	ılık	1
etkinlik	29	bitki	5	eyalet	2	ıslak	1
grup	29	boya-	5	fakir	2	ıslan-	1
kurs	29	boz-	5	fal	2	iç organ	1
bugün	28	bozul-	5	fayda	2	içeri	1
gir-	28	buyur-	5	felsefe	2	iddia	1
hep	28	çeşitli	5	fışkır-	2	ideal	1
ki	28	çocukluk	5	fizyolojik	2	ikamet	1
beden	27	davran-	5	fotokopi	2	ilaçsız	1
biraz	27	değişiklik	5	fren	2	ilerlet-	1
öğretmen	27	dizi	5	garson	2	ilham	1
pek	27	doğal	5	geçici	2	ilişkili	1
şu	27	dolap	5	gerektir-	2	ilkbahar	1
akşam	26	dolayı	5	gezdirici	2	illa ki	1
alışveriş	26	düzen	5	girişim	2	imdat	1
anlam	26	emlakçı	5	görünüş	2	inatçı	1
bana	26	faydalı	5	gösteri	2	inovasyon	1
çalışma	26	fransız	5	grafik	2	insanlık	1
fazla	26	gazete	5	gurur	2	inşallah	1
hem	26	geleneksel	5	gül-	2	iskele	1
ilgi	26	gemicilik	5	güt-	2	istatistik	1
kolay	26	gençken	5	halı	2	işbirlik	1
konuşma	26	gerçek	5	halk	2	işle-	1
sabah	26	gürültü	5	harita	2	işletme	1
sahip	26	haydi	5	havale	2	işletmecilik	1
sorun	26	hayvancılık	5	haziran	2	işlev	1
sürekli	26	heyecan	5	hesap	2	iştah	1
şirket	26	heyecanlan-	5	hesapla-	2	iştahsızlık	1
bırak-	25	ikili	5	hitap	2	işveren	1
cevap	25	ilk yardım	5	ısın-	2	it-	1
köy	25	kaçır-	5	içer-	2	iyileştir-	1
okuma	25	kanal	5	içsel	2	jandarma	1
sadece	25	karın	5	iğne	2	kabus	1
taşın-	25	kas	5	ileri	2	kaçış-	1
yarın	25	kısaca	5	ilerle-	2	kahverengi	1
aç-	24	konuk	5	ilişkin	2	kalem	1
başarılı	24	koş-	5	ilkokul	2	kalfa	1
bura	24	kullanım	5	iltihap	2	kalkış-	1
düzenli	24	makina	5	imkansız	2	kalp krizi	1
görüŖ-	24	mide	5	inanış	2	kan akışı	1

izle-	24	milyon	5	indir-	2	kan dolaşımı	1
kazan-	24	mühendis	5	inince	2	kana-	1
müdür	24	nisan	5	inşaatçılık	2	kanser	1
ünite	24	oğul	5	ipucu	2	kantin	1
ürün	24	olumsuz	5	ishal	2	kapa-	1
yol	24	ölç-	5	iskelet	2	kapan-	1
ağabey	23	ömür	5	iş başvurusu	2	kapanış	1
bazen	23	özetle-	5	iyi günler	2	kapasite	1
genç	23	parça	5	iyileş-	2	kapat-	1
getir-	23	portakal	5	japon	2	kapatıl-	1
hayır	23	rakam	5	jest	2	kara	1
kork-	23	randevu	5	kaldırma	2	karaciğer	1
kötü	23	restoran	5	kaplı	2	karakter	1
misafir	23	rol	5	kar	2	kararsızlık	1
ödev	23	ruh	5	karanfil	2	karavan	1
şekil	23	ruhsal	5	karanlık	2	karış-	1
uzun	23	satılık	5	karga	2	karşılan-	1
ücret	23	satış	5	kariyer	2	karşılaştırma	1
yan	23	sektör	5	karma	2	karşıt	1
dil bilgisi	22	sevgili	5	karmaşık	2	karton	1
fikir	22	sol	5	kasiyer	2	kas sistemi	1
hasta	22	şaşır-	5	katkı	2	kasaba	1
küçük	22	tanım	5	kavram	2	kasten	1
lazım	22	tartışma	5	kaza	2	kastet-	1
maaş	22	tek	5	kazanç	2	kaş	1
tekrar	22	temizle-	5	kek	2	kaşık	1
video	22	terzi	5	kesinlikle	2	kaşıntı	1
yalnız	22	tesisatçı	5	keyif	2	katılım	1
an-	21	toplum	5	kırıl-	2	katkı maddesi	1
araba	21	tur	5	kırmızı	2	katlı	1
bit-	21	ummak	5	kızamık	2	kavanoz	1
boşluk	21	uzaklaş-	5	kinestetik	2	kavrayış	1
diğer	21	üz-	5	kişisel	2	kayınpeder	1
elektrik	21	yalnızca	5	klasik	2	kayıp	1
e-posta	21	yarışma	5	kocaman	2	kaynaklan-	1
hazırlık	21	yaşıt	5	koku	2	kaynaş-	1
hiçbir	21	yayla	5	kolaylık	2	kebab	1
ilgili	21	yetiştir-	5	kolonya	2	kemir-	1
isim	21	yolculuk	5	koltuk	2	kent	1
otobüs	21	yüz	5	kombi	2	kesici	1
rağmen	21	acaba	4	konsept	2	kıl	1

seç-	21	affet-	4	konteynır	2	kıpkırmızı	1
temizlik	21	ağız	4	koordinasyon	2	kıyı	1
üç	21	akış-	4	kop-	2	kıymet	1
yazma	21	amaç	4	korkunç	2	kıymetli	1
at-	20	amca	4	korkut-	2	kızarık	1
ayrıca	20	anlaş-	4	kovala-	2	kibar	1
dön-	20	arı	4	krizantem	2	kibarca	1
eğer	20	bağırsak	4	kumaş	2	kilim	1
erken	20	bakış-	4	kurtar-	2	kilitlen-	1
fatura	20	bardak	4	kurul-	2	kimlik	1
herkes	20	bekar	4	kuruluş	2	kinofobi	1
otur-	20	belirle-	4	lamba	2	kirlet-	1
ses	20	belli	4	litre	2	kirli	1
yakın	20	borç	4	macera	2	klostrofobi	1
yani	20	can	4	macun	2	kodla-	1
alaylı	19	çalışan	4	makine	2	kokoreç	1
diye	19	çekin-	4	malzeme	2	kokulu	1
eski	19	çıkış	4	mama	2	kolera	1
film	19	çikolata	4	mandıracılık	2	kompozisyon	1
program	19	çizelge	4	manzara	2	konakla-	1
sana	19	dakika	4	manzaralı	2	konaklama	1
sonuç	19	danışma	4	marangoz	2	konsantre	1
yurt	19	dans	4	masrafsız	2	konservatuar	1
belirt-	18	dayan-	4	masumiyet	2	konserve	1
beraber	18	değerlendir-	4	matematik	2	kontrolcü	1
beri	18	değiş-	4	mavi	2	korkak	1
bey	18	dergi	4	mecburiyet	2	korun-	1
birçok	18	destek	4	memnuniyetsiz	2	kovul-	1
çay	18	destekle-	4	menenjit	2	koyu	1
dilek	18	din	4	mesleki	2	koyun	1
dinleme	18	dokun-	4	metabolizma	2	köşe	1
duy-	18	dolgun	4	metre	2	kötülük	1
hareket	18	dönüş-	4	metrekare	2	kredi	1
hikaye	18	duruş	4	migren	2	kreş	1
ingilizce	18	düğün	4	mimik	2	kronik	1
kapı	18	eleman	4	minik	2	kronik hastalık	1
katıl-	18	endişelen-	4	muayene	2	kulaklık	1
kitap	18	engel	4	muhasebecilik	2	kurnaz	1
merhaba	18	esnek	4	muhit	2	kuru-	1
onu	18	etkili	4	muhteşem	2	kus-	1
site	18	gaz	4	mum	2	kutsal	1

tablo	18	gerekli	4	mühendislik	2	kutucuk	1
tavsiye	18	gereklilik	4	müstakil	2	künefe	1
vücut	18	göç	4	müzişyen	2	kütüphane	1
yaşam	18	görsel	4	nadiren	2	lavabo	1
yöntem	18	güçlendir-	4	nakit	2	lokanta	1
anla-	17	güçlü	4	nehir	2	lokum	1
araştırma	17	gölüş-	4	nereli	2	lüks	1
çevre	17	halsizlik	4	nesnel	2	mağaza	1
eş	17	hata	4	net	2	mahalle	1
haber	17	heyecanlı	4	neyse	2	makale	1
korku	17	hızla	4	nezih	2	manavlık	1
mutlu	17	hızlıca	4	nezle	2	mantık	1
on	17	ışık	4	niçin	2	mantıksal	1
paragraf	17	içecek	4	numaralı	2	marangozluk	1
seçim	17	işyeri	4	obezite	2	mart	1
sistem	17	izin	4	obsesiflik	2	maskeli	1
tam	17	jüri	4	obsesyon	2	masraflı	1
telefon	17	kafe	4	ocak	2	matematiksel	1
ulaşım	17	kaldır-	4	odun	2	mayıs	1
uyu-	17	kalp	4	oğlak	2	meğer	1
anne	16	kapalı	4	oh	2	merak	1
baba	16	kargo	4	onur	2	meraklı	1
banka	16	kat	4	oran	2	mesafe	1
bekle-	16	kaydet-	4	ormanlık	2	metrekarelik	1
bulun-	16	kesil-	4	ortaokul	2	mevki	1
çek-	16	kırık	4	otistik	2	mevsimlik	1
defa	16	kiracı	4	otlat-	2	mikrop	1
doldur-	16	kirala-	4	öfkelen-dir-	2	millet	1
ikinci	16	kostüm	4	öğrenmen	2	mimarlık	1
konser	16	kuaför	4	ölçüt	2	mini	1
olay	16	kurabiye	4	öncelik	2	miras	1
sosyal	16	kurum	4	öner-	2	misafirperver	1
süre	16	kutla-	4	öneri	2	misafirperverlik	1
şikayet	16	lira	4	önlem	2	moda	1
tamam	16	maalesef	4	öyleyse	2	motosiklet	1
tarih	16	maç	4	özgürlük	2	muhakkak	1
uçak	16	maddi	4	paket	2	muhtemelen	1
yabancı	16	market	4	palto	2	musluk	1
yörtük	16	memleket	4	parlak	2	mustakil	1
açıkla-	15	merdiven	4	pasaport	2	müzikli	1
araç	15	mevcut	4	pasta	2	müziksel	1

ayrıl-	15	nesne	4	patla-	2	nal	1
başvur-	15	organ	4	paylaşım	2	nazik	1
bin-	15	öğün	4	pazar	2	nazikçe	1
cevapla-	15	öldür-	4	pazarlık	2	neşeli	1
dönem	15	ölüm	4	personel	2	nihavent	1
dört	15	öncelikle	4	pilot	2	niktofobi	1
eşleştir-	15	özle-	4	pişir-	2	niye	1
etki	15	parmak	4	politika	2	nüfus	1
fiil	15	performans	4	politikacı	2	off	1
geçir-	15	peynir	4	popüler	2	offff	1
göz	15	piknik	4	protein	2	oksijenli	1
ifade	15	planla-	4	psikolog	2	okuyucu	1
kısa	15	rahatça	4	püf noktası	2	okyanus	1
mecbur	15	rahatla-	4	rahatlat-	2	olabil-	1
müzik	15	rahatsız	4	reklam	2	online	1
sokak	15	sakin	4	reklamcılık	2	onsuz	1
şart	15	san-	4	resimli	2	organize	1
üzere	15	say-	4	risk	2	otla-	1
zeka	15	sayfa	4	romantik	2	otlama	1
ağrı	14	sayın	4	röportaj	2	otomobil	1
bence	14	sekiz	4	rusça	2	oturuş	1
değiştir-	14	sekreter	4	rutin	2	oy-	1
hayal	14	semptom	4	sabır	2	oyuncu	1
ilişki	14	seslen-	4	sakatlık	2	ödeme	1
kaç	14	sıkış-	4	sakinleştir-	2	ödemeli	1
kalk-	14	sır	4	sakinlik	2	öden-	1
maske	14	sigorta	4	salata	2	ödevsiz	1
obsesif	14	süreç	4	sanal	2	öğrenebil-	1
patron	14	şaşırt-	4	sarı	2	öğrenim	1
tabi	14	şaşırtıcı	4	savun-	2	öğretici	1
topla-	14	şoför	4	saygın	2	öğretmenlik	1
veya	14	şunlar	4	sefer	2	önemsiz	1
yoksa	14	şurup	4	semt	2	öpme	1
yürü-	14	tanımla-	4	serbest	2	öpüşme	1
ağaç	13	tasarımcı	4	serin	2	örgüt	1
ateş	13	tehlikeli	4	sıklık	2	örneklendir-	1
bahset-	13	titre-	4	sınıf	2	özgeçmiş	1
beş	13	uçuş-	4	sırt	2	paketle-	1
birbiri	13	uyar-	4	sızıntı	2	paralel	1
bölge	13	üret-	4	siyaset	2	parasız	1
dur-	13	vazgeç-	4	slayt	2	pardon	1

fark	13	veril-	4	sok-	2	parti	1
gece	13	verimli	4	sonlandır-	2	peşin	1
geri	13	yak-	4	sonsuz	2	pişman	1
gez-	13	yapı	4	sorma	2	planlama	1
hoca	13	yara	4	sorumlu	2	pop yıldızı	1
işaret	13	yarat-	4	sorumsuz	2	pratik	1
kahvaltı	13	yaratıcılık	4	soyad	2	profesyonel	1
kız	13	yaşayış	4	soyut	2	psikoterapi	1
oluştur-	13	yaşlı	4	sözcük	2	rahatlık	1
problem	13	yat-	4	staj	2	reddet-	1
sağla-	13	yaygın	4	strateji	2	reddetme	1
stres	13	yayın	4	sürdür-	2	rehber	1
türkçe	13	yetenek	4	süreli	2	renkli	1
uzman	13	yeterli	4	şekerleme	2	ressam	1
üzeri	13	yoğurt	4	şık	2	rezalet	1
ya siz	13	yorgun	4	şiş-	2	ritmik	1
ait	12	yorucu	4	şofben	2	romantizm	1
alt	12	zayıfla-	4	şort	2	ruhani	1
ayakkabı	12	ziyaret	4	şuur	2	ruya	1
beslen-	12	a1-	3	şükret-	2	sabret-	1
birkaç	12	adet	3	şüpheli	2	saç	1
bitir-	12	ağır-	3	tahta	2	safari	1
bulaşıcı hastalık	12	ağırla-	3	talep	2	sağanak	1
çiçek	12	aidat	3	tamircilik	2	sahur	1
dene-	12	ak-	3	tanışma	2	sair	1
dışar	12	akademik	3	tarife	2	sakın	1
düşünce	12	akıntı	3	tarla	2	sakız	1
geliştir-	12	aksan	3	tasarım	2	samimi	1
gezi	12	aktivite	3	taslak	2	sanatsal	1
hatırla-	12	alet	3	taşı-	2	saniye	1
hava	12	alın	3	tavuk	2	sarı-	1
hızlı	12	alış-	3	tazminat	2	sarıлма	1
hisset-	12	alternatif	3	tecrübeli	2	satabil-	1
ilgilen-	12	ana	3	tedbir	2	satın	1
ilginç	12	anlama	3	tekerleme	2	satranç	1
imkan	12	apartman	3	teknoloji	2	savaş	1
incele-	12	art-	3	telaşlan-	2	sayısız	1
ingiliz	12	arttır-	3	temas	2	seans	1
istek	12	arzu	3	tencere	2	seçil-	1
kahve	12	asgari	3	teras	2	seçme	1
karşı	12	asma	3	terlik	2	seğir-	1

keçi	12	aşçılık	3	tespit	2	selamlaşma	1
kira	12	avantajlı	3	tıkan-	2	senelik	1
kişilik	12	ayrıntı	3	tırnak	2	sessiz	1
köpek	12	bağımlı	3	tişört	2	sessizlik	1
özel	12	bankacılık	3	tok	2	sevgi	1
pişmanlık	12	basit	3	toplam	2	seyahatsiz	1
seviye	12	baskı	3	torun	2	seyret-	1
sıra	12	başparmak	3	toz	2	sığ-	1
söz	12	beğen-	3	turistik	2	sıkıcı	1
temiz	12	belediye	3	tüketim	2	sınavsız	1
yağmur	12	besin	3	uç	2	sırlıslıklam	1
yaz	12	bıçak	3	ulus	2	sızdır-	1
yine	12	bilinçli	3	usul	2	simge	1
yüzden	12	bocala-	3	uyan-	2	simit	1
alan	11	boşalt-	3	uygulan-	2	sinir bozucu	1
artık	11	boyut	3	uyku	2	sis	1
ayrı	11	böylece	3	uyumlu	2	sivilce	1
beceri	11	bugünkü	3	uyuya-	2	siyasal	1
belki	11	bulan-	3	ücretli	2	sofra	1
bile	11	bulantı	3	üretici	2	soğut-	1
bilet	11	bulaş-	3	üretken	2	solucan	1
çadır	11	bulaşıcı	3	üst	2	sorumluluk	1
doğ-	11	burs	3	üstelik	2	söyleşi	1
dol-	11	cazip	3	üşü-	2	sözel	1
düşük	11	cin	3	üşüt-	2	stant	1
eğlen-	11	cüzdandan	3	ütü	2	statü	1
ek-	11	çekmece	3	üzgün	2	suçlu	1
firma	11	çeşit	3	üzül-	2	sula-	1
genel	11	çiftçilik	3	veba	2	sulanma	1
gereksiz	11	çizgi	3	vergi	2	süpür-	1
hayvan	11	çoğal-	3	yakınlaştır-	2	sürpriz	1
in-	11	çorba	3	yalnızlık	2	sürücü	1
kış	11	çöz-	3	yansıt-	2	sürükleyici	1
liste	11	dağ	3	yapay zeka	2	süslü	1
merkez	11	dahil	3	yapboz	2	sütlü	1
mesai	11	damar	3	yapıl-	2	şahane	1
mesela	11	demiş-	3	yara-	2	şanssız	1
mutlaka	11	davulcu	3	yaradılış	2	şarkıcı	1
orta	11	dede	3	yarar	2	şeker	1
parazit	11	deneyim	3	yasal	2	şemsiye	1
paylaş-	11	denge	3	yatak	2	şer	1

sağ	11	depozito	3	yatılı	2	şıklat-	1
sayı	11	dert	3	yayıl-	2	şiddet	1
sene	11	detaylı	3	yazılım	2	şikayetçi	1
sıfır	11	devamlı	3	yazılımcı	2	şişmanla-	1
şans	11	devlet	3	yazlık	2	şubat	1
tarz	11	dikiş	3	yem	2	şükür	1
tedavi	11	dile-	3	yenile-	2	tablet	1
yıka-	11	diyaloğ	3	yenilikçi	2	tadilat	1
yiyecek	11	dünkü	3	yetin-	2	takı	1
yüksek	11	dürtü	3	yığ-	2	takı tasarımcılığı	1
abonelik	10	egzersiz	3	yıllık	2	tamirci	1
ad	10	eklem	3	yirmi	2	tanıt-	1
adam	10	eksik	3	yoğun	2	tanıtma	1
adım	10	elektrikli	3	yorul-	2	tansiyon	1
banyo	10	emekli	3	yönetici	2	tarak	1
bilgisayar	10	emlak	3	yönetim	2	tasarımcılık	1
birlikte	10	emlakçılık	3	yurt dışı	2	tasarruflu	1
bulaşık	10	engelli	3	zannet-	2	taşır-	1
çıkart-	10	enteresan	3	zeki	2	tat-	1
çiraklık	10	ergenlik	3	acil servis	1	tatsız	1
davranış	10	ertelen-	3	açıkçası	1	tehlike	1
evlen-	10	etken	3	açılış	1	tekne	1
fiyat	10	etkile-	3	ada	1	teknik	1
fotoğraf	10	etkisiz	3	adliye	1	teknisyenlik	1
gelenek	10	ev sahibi	3	adres	1	teknolojik	1
göçebe	10	fakülte	3	ağır	1	tekrarla-	1
güven-	10	farklılık	3	ağırlan-	1	telaş	1
harca-	10	fiziksel	3	ağrı kesici	1	televizyoncu	1
hastane	10	fobi	3	ağustos	1	temel	1
hatta	10	geçim	3	ah	1	temizlen-	1
iletişim	10	gelecek	3	akrofobi	1	temizleyeme-	1
komşu	10	gelin	3	aksa-	1	temmuz	1
kural	10	gemi	3	aksi	1	teneffüs	1
kurtul-	10	gerginlik	3	akşam	1	terim	1
mutfak	10	girişimci	3	alarm	1	terle-	1
numara	10	girmez	3	alerji	1	terleme	1
ona	10	grip	3	alfabe	1	ters	1
oyun	10	güç	3	alıkoy-	1	tesadüfen	1
öge	10	güleryüzlü	3	ambulans	1	teşhis	1
puan	10	güneş	3	ameliyat	1	teyze	1
seyahat	10	halsiz	3	anahtarcılık	1	tezgahtarlık	1

sigara	10	harem	3	anımsa-	1	tıbbi	1
tamamla-	10	harf	3	anlaşıl-	1	tıkalı	1
tanış-	10	harika	3	antropolog	1	tıkırtı	1
tecrübe	10	havuz	3	aran-	1	tırman-	1
trafik	10	hazırlan-	3	arap	1	ticaret	1
ulaş-	10	hedef	3	arkadaşlık	1	tip	1
unut-	10	henüz	3	arkeolog	1	tiyatrocü	1
yabancı dil	10	hırsız	3	artist	1	tokalaşma	1
yağ-	10	hızlandır-	3	as-	1	ton	1
yukarı	10	hiçbiri	3	asistanlık	1	top	1
zayıf	10	ısıt-	3	asma kilit	1	topluluk	1
ayır-	9	içerik	3	astronot	1	toptancı	1
birlik	9	ikişerli	3	aş-	1	tören	1
boğaz	9	ilçe	3	aşama	1	turizm	1
bol	9	imza	3	aşçı	1	tutun-	1
buluş-	9	imzala-	3	ata-	1	tuvalet	1
çoğu	9	inanç	3	atasözü	1	tüketici	1
dış	9	indirim	3	ateşli	1	uğurlu	1
eğlence	9	iptal	3	atıl-	1	uluslararası	1
erkek	9	kaç-	3	atıştır-	1	umutlu	1
etraf	9	kaçın-	3	atlat-	1	umutsuz	1
genellikle	9	kafa	3	aviofobi	1	uyandır-	1
görev	9	kalabalık	3	avla-	1	uygulama	1
göster-	9	kamp	3	avukat	1	uykusuz	1
götür-	9	kapla-	3	avukatlık	1	uyum	1
ihtiyaç	9	karbonhidrat	3	ayı	1	uzaklaştır-	1
kadın	9	karnaval	3	ayyy	1	uzaklık	1
kart	9	karşıla-	3	azalt-	1	uzat-	1
kere	9	kaybol-	3	azaltma	1	üçer	1
kimse	9	kaygı	3	bağımlılık	1	üçerli	1
kontrol	9	kazançlı	3	bağırsak solucanı	1	üçüncü	1
koru-	9	kazandır-	3	bağışla-	1	üniforma	1
nedir	9	kısım	3	bahsedil-	1	üzücü	1
obsesif kompulsif bozukluk	9	kıyafet	3	bahşiş	1	üzüntü	1
ofis	9	kız-	3	bakıcı	1	vakıf	1
oldukça	9	kızar-	3	bakım	1	valiz	1
otel	9	kilitle-	3	bakış açısı	1	vallahi	1
oyna-	9	kol	3	baklava	1	vapur	1
öğret-	9	kolayca	3	balkon	1	varış	1
ön	9	kolej	3	bambaşka	1	varlık	1
öykü	9	konum	3	bankacı	1	vefat	1

öyle	9	korcutucu	3	bastır-	1	vejetaryen	1
sıkıl-	9	kostümlü	3	başarısız	1	verem	1
şarkı	9	köprü	3	başkan	1	veri	1
taksi	9	kriter	3	başlıca	1	verici	1
tüm	9	kuaförlük	3	batı	1	vize	1
ya	9	kusma	3	batır-	1	yağlı	1
yoga	9	küçük	3	batış	1	yahut	1
zihin	9	madde	3	beden dili	1	yaklaş-	1
akıl	8	melodi	3	beklet-	1	yanlışlık	1
anahtar	8	memur	3	belge	1	yapılış	1
antibiyotik	8	mesaj	3	berbat	1	yapım	1
bina	8	meşhur	3	betimle-	1	yapıştır-	1
birey	8	metro	3	bez	1	yaprak	1
burun	8	mevsim	3	bık-	1	yaralı	1
büyük-	8	mikrofon	3	biblo	1	yararlı	1
çöp	8	mimar	3	bildir-	1	yastık	1
daire	8	model	3	bilek	1	yaşam koçu	1
derece	8	motor	3	bilgi sahibi	1	yaşamalı	1
dikkat	8	nihayet	3	bilgili	1	yaşantı	1
doğalgaz	8	nitelik	3	bilimsellik	1	yaşayabil-	1
düzenle-	8	objektif	3	birazcık	1	yaşça	1
fırsat	8	odaklan-	3	birleş-	1	yaşlılık	1
futbol	8	olumlu	3	blog	1	yatır-	1
gelişme	8	oluş-	3	boks	1	yatış	1
gıda	8	organik	3	bolca	1	yavru	1
günlük	8	öksür-	3	boru	1	yazabil-	1
haftalık	8	özgüven	3	boşal-	1	yazıl-	1
hal	8	park	3	boşan-	1	yen-	1
hediye	8	pastörize	3	boyama	1	yenilik	1
inan-	8	pazarlama	3	böcek	1	yepyeni	1
işlem	8	pencere	3	branş	1	yerel	1
kağıt	8	pilates	3	broşür	1	yerli	1
karar	8	polis	3	bulgu	1	yeşil	1
kazan	8	rahatsızlık	3	bulmaca	1	yetenekli	1
memnun	8	ramazan	3	büyüt-	1	yeter	1
meyve	8	rapor	3	cadde	1	yetersiz	1
mutsuz	8	rastgele	3	cam	1	yetkili	1
normal	8	rastlantı	3	cansız	1	yıldızlı	1
ortak	8	reklamcı	3	cenaze	1	yiğit	1
öksürük	8	rengarenk	3	cep	1	yoğunluk	1
öl-	8	ritim	3	cevapsız	1	yoksulluk	1

plan	8	robot	3	ciddi	1	yor-	1
sıcak	8	sade	3	cilt	1	yorumla-	1
sür-	8	sağlıksız	3	çaba	1	yorumlayabil-	1
şöyle	8	sahil	3	çabuk	1	yönet-	1
takım	8	sakla-	3	çağ	1	yönetiş	1
tanı-	8	sanat	3	çağdaşlık	1	yönlendir-	1
tartış-	8	saplantı	3	çalışabil-	1	yunanlı	1
uzak	8	saygısızlık	3	çalıştır-	1	yuva	1
ünlü	8	selamlık	3	çamaşır	1	yüklü	1
vakit	8	servis	3	çamur	1	yüksek lisans	1
virüs	8	sıvı	3	çanta	1	yükseklik	1
yarı	8	sil-	3	çare	1	yükseliş	1
yazı	8	simetrik	3	çaresizlik	1	yüz-	1
yüzyıl	8	sinema	3	çarşı	1	zam	1
akciğer	7	sipariş	3	çekirdek	1	zamir	1
alışkanlık	7	soğuk	3	çektir-	1	zayıflat-	1
ancak	7	solunum	3	çene	1	zehirlen-	1
avantaj	7	söndür-	3	çeşitlilik	1	zehirlenme	1
ayak	7	şanslı	3	çevir-	1	zenginleş-	1
bahçe	7	şişe	3	çevirmen	1	zevкли	1
bakteri	7	tahmin	3	çift	1	zeytinyağlı	1
başar-	7	tak-	3	çiğ	1	zihinsel	1
böyle	7	takıntı	3	çiğdem	1	zinde	1
canlı	7	tamir	3	çilingircilik	1	zirve	1
deniz	7						

EK D: Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki B2 Seviyesindeki
Kelimeler

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
bir	660	ulus	7	araştırmacı	2	araştırmacı	2
ve	589	varsa	7	arayabil-	2	arayabil-	2
bu	487	yaptır-	7	arıcılık	2	arıcılık	2
ol-	376	yöntem	7	aristokrat	2	aristokrat	2
için	314	yurt	7	artış	2	artış	2
çok	254	zaten	7	arttır-	2	arttır-	2
ne	236	acı-	6	aseton	2	aseton	2
insan	180	adım	6	aşçı	2	aşçı	2
yap-	176	aksesuar	6	at	2	at	2
yer	161	algıla-	6	ata	2	ata	2
aşağı	160	altın	6	atölye	2	atölye	2
gel-	142	ayarla-	6	avantaj	2	avantaj	2
var	142	ayır-	6	avcılık	2	avcılık	2
yıl	138	ayna	6	ayar	2	ayar	2
gün	136	ayrı	6	ayıp	2	ayıp	2
o	136	başlık	6	ayrıntı	2	ayrıntı	2
al-	134	bebek	6	bağımsız	2	bağımsız	2
hangi	134	bel	6	bağlama	2	bağlama	2
mi	129	belge	6	bahar	2	bahar	2
iste-	123	benzer	6	bakım	2	bakım	2
kişi	115	bilet	6	baklagil	2	baklagil	2
git-	112	bulaşık	6	banknot	2	banknot	2
ile	108	büyü-	6	barın-	2	barın-	2
daha	106	coğrafi	6	barış	2	barış	2
en	106	çabuk	6	basıl-	2	basıl-	2
dünya	105	çalgı	6	basit	2	basit	2
kullan-	102	çocukluk	6	başar-	2	başar-	2
bilgi	100	dakika	6	başkan	2	başkan	2
ev	99	debriyaj	6	başkent	2	başkent	2
metin	98	dışar	6	başlama	2	başlama	2
zaman	97	doğum	6	belediye	2	belediye	2
gör-	96	düşünül-	6	belirle-	2	belirle-	2
sonra	93	efe	6	bembeyaz	2	bembeyaz	2
kadar	90	eğlenceli	6	beşinci	2	beşinci	2
telefon	87	etkile-	6	bez-	2	bez-	2
ülke	83	etkilen-	6	biçim	2	biçim	2

göre	80	fiziksel	6	bilimci	2	bilimci	2
internet	80	fren	6	bilinçli	2	bilinçli	2
bulun-	79	gazozcu	6	bisküvi	2	bisküvi	2
müzik	78	genellikle	6	biyolojik	2	biyolojik	2
ya da	77	görül-	6	boğaz	2	boğaz	2
kendi	76	halbuki	6	boncuk	2	boncuk	2
gibi	75	hastane	6	boş	2	boş	2
moda	75	hatırla-	6	bozukluk	2	bozukluk	2
ben	74	hazır	6	buçuk	2	buçuk	2
ver-	73	heykel	6	bulaşık makine	2	bulaşık makine	2
yaz-	73	ikinci	6	bulgu	2	bulgu	2
her	71	ikon	6	buz	2	buz	2
nasıl	71	ilçe	6	bürokrasi	2	bürokrasi	2
arkadaş	70	ilgilen-	6	caz	2	caz	2
önce	70	ilişki	6	cenaze	2	cenaze	2
farklı	68	işçi	6	ceviz	2	ceviz	2
kıyafet	67	kafe	6	cezaevi	2	cezaevi	2
konu	67	kahve	6	coğrafya	2	coğrafya	2
araç	66	kalabalık	6	cüzdán	2	cüzdán	2
haber	66	kesil-	6	çalar saat	2	çalar saat	2
hayat	66	keşfet-	6	çarp-	2	çarp-	2
et-	65	kilometre	6	çekici	2	çekici	2
siz	65	kişilik	6	çeşme	2	çeşme	2
türkü	64	koku	6	çığlık	2	çığlık	2
bilgisayar	63	koltuk	6	çıkma sokak	2	çıkma sokak	2
alışveriş	62	konaklama	6	çiçek	2	çiçek	2
yaşa-	62	konser	6	çile	2	çile	2
para	60	kuş	6	çini	2	çini	2
çık-	59	lazım	6	çiz-	2	çiz-	2
kal-	59	mademki	6	çizili	2	çizili	2
değil	58	meyve	6	çorba	2	çorba	2
söyle-	58	mimari	6	çözül-	2	çözül-	2
yeni	58	oğul	6	dağ	2	dağ	2
bil-	57	orman	6	dans	2	dans	2
ise	57	oysaki	6	dantel	2	dantel	2
çalış-	56	pasaport	6	dava	2	dava	2
şey	56	patent	6	delikanlı	2	delikanlı	2
yapıl-	55	pazar	6	dergah	2	dergah	2
biz	53	rahatça	6	derhal	2	derhal	2
gerek-	52	rahibe	6	dernek	2	dernek	2
gez-	52	reklam	6	devrim	2	devrim	2

ama	51	rezervasyon	6	deyim	2	deyim	2
ilk	51	röportaj	6	deyiş	2	deyiş	2
tatil	51	rüya	6	dinlet-	2	dinlet-	2
kullanıl-	50	sınıf	6	dinleyici	2	dinleyici	2
pek	50	soğuk	6	direksiyon	2	direksiyon	2
taraf	50	şarj	6	dirençli	2	dirençli	2
anlat-	49	taksi	6	dizi	2	dizi	2
sosyal	49	tane	6	doğur-	2	doğur-	2
başka	48	tanın-	6	dolandırıcı	2	dolandırıcı	2
dinle-	48	tapınak	6	dolap	2	dolap	2
hak	48	tasarla-	6	dolaş-	2	dolaş-	2
ki	48	taşım	6	dolu	2	dolu	2
şehir	48	tehlikeli	6	duş	2	duş	2
uygun	48	toplantı	6	duyur-	2	duyur-	2
yemek	47	toplum	6	düğme	2	düğme	2
başla-	46	trafik	6	dünyaca	2	dünyaca	2
fotoğraf	46	uğraş-	6	düzeltil-	2	düzeltil-	2
özellik	46	uyku	6	düzen	2	düzen	2
cümle	45	uzman	6	düzgün	2	düzgün	2
geç-	45	ücretsiz	6	ebeveyn	2	ebeveyn	2
suç	45	vites	6	efendi	2	efendi	2
turizm	45	vitrin	6	ekip	2	ekip	2
ürün	45	yak-	6	el fren	2	el fren	2
bak-	44	yaşlı	6	eldiven	2	eldiven	2
konus-	44	yaygın	6	eleştiri	2	eleştiri	2
öğren-	44	yaygınlaş-	6	em-	2	em-	2
sen	44	yazı	6	emsalsiz	2	emsalsiz	2
soru	44	yazıl-	6	eri-	2	eri-	2
yok	44	yerel	6	eşli	2	eşli	2
hem	43	yıllık	6	ev sahibi	2	ev sahibi	2
karga	43	yöresel	6	evcil	2	evcil	2
süre	43	akraba	5	evlenme	2	evlenme	2
ulaşım	43	alıntı	5	fabrika	2	fabrika	2
doğru	42	alman	5	farklılık	2	farklılık	2
iki	42	altı	5	faydalan-	2	faydalan-	2
ilgili	42	avukat	5	fokurda-	2	fokurda-	2
medya	42	bas-	5	gecik-	2	gecik-	2
önemli	42	batarya	5	gelenek	2	gelenek	2
sebepe	42	beceri	5	geleneksel	2	geleneksel	2
yiyecek	42	benzin	5	gelir	2	gelir	2
hava	41	bırakıl-	5	gelişim	2	gelişim	2

hiç	41	bina	5	gemi	2	gemi	2
kültür	41	bitkisel	5	gerekçe	2	gerekçe	2
orta	41	çalın-	5	gerektir-	2	gerektir-	2
su	41	çoğu	5	gider-	2	gider-	2
tarih	41	damla	5	gidil-	2	gidil-	2
işaretle-	40	defa	5	gondol	2	gondol	2
bölge	39	değişim	5	göçmenlik	2	göçmenlik	2
çocuk	39	derinlik	5	göm-	2	göm-	2
nere	39	dev	5	gömlek	2	gömlek	2
tür	39	dil	5	görsel	2	görsel	2
bul-	38	dini	5	görüntülü	2	görüntülü	2
gir-	37	dokun-	5	görünüş	2	görünüş	2
icat	37	düğün	5	gözlemevi	2	gözlemevi	2
iş	37	elektrikli	5	gözlük	2	gözlük	2
uzay	37	eriş-	5	gram	2	gram	2
iyi	36	et	5	gurur	2	gurur	2
saat	36	geçen	5	güçlü	2	güçlü	2
son	36	giyim	5	gül-	2	gül-	2
ait	35	giysi	5	gündem	2	gündem	2
ana	35	görev	5	gündüz	2	gündüz	2
ayrıca	35	hamam	5	güneşli	2	güneşli	2
çünkü	35	hat	5	güvenlik	2	güvenlik	2
dönem	35	heyecan	5	haberleşme	2	haberleşme	2
olay	35	hız	5	hafıza	2	hafıza	2
ora	35	inanç	5	hafif	2	hafif	2
uzun	35	izin	5	hakimiyet	2	hakimiyet	2
üzere	35	kalk-	5	halı	2	halı	2
bura	34	kalp	5	ham	2	ham	2
camii	34	kan	5	han	2	han	2
güzel	34	kapat-	5	hastalan-	2	hastalan-	2
kim	34	karşılaş-	5	haşlan-	2	haşlan-	2
oku-	34	kat	5	hesaplı	2	hesaplı	2
onlar	34	katkı	5	heves	2	heves	2
sor-	34	kayıt	5	hidrojen	2	hidrojen	2
el	33	kez	5	hukuk	2	hukuk	2
iç-	33	kılıf	5	ısrar	2	ısrar	2
petrol	33	kırıksık	5	içerik	2	içerik	2
renk	33	kol	5	içil-	2	içil-	2
sev-	33	mağaza	5	içtenlik	2	içtenlik	2
teknoloji	33	makine	5	idrar	2	idrar	2
araba	32	mal	5	ihtimal	2	ihtimal	2

çek-	32	market	5	ilham	2	ilham	2
durum	32	mart	5	inanıl-	2	inanıl-	2
müze	32	mikrofon	5	insanlık	2	insanlık	2
yüz	32	nesne	5	iptal	2	iptal	2
anneanne	31	nitekim	5	işitme	2	işitme	2
bazı	31	not	5	işlev	2	işlev	2
bugün	31	olimpiyat	5	kabin	2	kabin	2
büyük	31	organik	5	kafa	2	kafa	2
gazoz	31	oruç	5	kahraman	2	kahraman	2
göster-	31	pansiyon	5	kalabil-	2	kalabil-	2
konuşma	31	pil	5	kalın-	2	kalın-	2
öl-	31	planla-	5	kalıtsal	2	kalıtsal	2
türk	31	raf	5	kalpazanlık	2	kalpazanlık	2
ünlü	31	renkli	5	kalsiyum	2	kalsiyum	2
veril-	31	sağlıklı	5	kamyon	2	kamyon	2
aile	30	saklan-	5	kandır-	2	kandır-	2
ara-	30	san-	5	kanıt	2	kanıt	2
ay	30	sanatçı	5	kanlı	2	kanlı	2
birlik	30	sayısal	5	kapasite	2	kapasite	2
şekil	30	sefer	5	kapsa-	2	kapsa-	2
ye-	30	semt	5	karayolu	2	karayolu	2
aç-	29	serbest	5	kardeş	2	kardeş	2
etkinlik	29	sezon	5	kargo	2	kargo	2
hakkında	29	sık	5	kasaba	2	kasaba	2
ilgi	29	sırala-	5	katılma	2	katılma	2
isim	29	sil-	5	katil	2	katil	2
kız	29	sinek	5	kavram	2	kavram	2
üç	29	sporcu	5	kazı	2	kazı	2
yapı	29	sürekli	5	keci	2	keci	2
yol	29	şarkıcı	5	keman	2	keman	2
araştırma	28	şık	5	kemer	2	kemer	2
canlı	28	şöför	5	kenar	2	kenar	2
cep	28	tamamlan-	5	kent	2	kent	2
fazla	28	tarihçi	5	kere	2	kere	2
istasyon	28	tasarım	5	kesinlikle	2	kesinlikle	2
katıl-	28	tasarlan-	5	keşif	2	keşif	2
kelime	28	tazminat	5	keşke	2	keşke	2
test	28	ter	5	kına	2	kına	2
arka	27	topla-	5	kıyas	2	kıyas	2
beslenme	27	turistik	5	kız-	2	kız-	2
deniz	27	vakit	5	kızart-	2	kızart-	2

güneş	27	yararlan-	5	kızdır-	2	kızdır-	2
örnek	27	yarıncı	5	kinici	2	kinici	2
özel	27	yaşan-	5	kolaylaş-	2	kolaylaş-	2
sadece	27	yerli	5	komşu	2	komşu	2
zarar	27	yeterli	5	kon-	2	kon-	2
zor	27	yıka-	5	konsept	2	konsept	2
bey	26	yorum	5	kontak	2	kontak	2
hanım	26	yürüyüş	5	konukseverlik	2	konukseverlik	2
izle-	26	zafer	5	kopyala-	2	kopyala-	2
adam	25	zengin	5	korku	2	korku	2
anne	25	ziyaretçi	5	korkunç	2	korkunç	2
değiş-	25	abla	4	korsan	2	korsan	2
göl	25	acele	4	korse	2	korse	2
kaç-	25	ada	4	koruma	2	koruma	2
öğrenci	25	aktar-	4	kot	2	kot	2
paragraf	25	aman	4	kozmonot	2	kozmonot	2
sağla-	25	anıt	4	kömür	2	kömür	2
saye	25	anlama	4	köpek	2	köpek	2
sizce	25	aracılık	4	köşe	2	köşe	2
ulaş-	25	aralıklı	4	kral	2	kral	2
video	25	asansör	4	kucakla-	2	kucakla-	2
ara	24	asit	4	kullanılma	2	kullanılma	2
artık	24	asla	4	kumaş	2	kumaş	2
film	24	ateş	4	kurtarma	2	kurtarma	2
görüş-	24	ayrıl-	4	kurtul-	2	kurtul-	2
kitap	24	ayrılık	4	kurutma	2	kurutma	2
kutu	24	azal-	4	kuruyemiş	2	kuruyemiş	2
ad	23	bağlan-	4	kutla-	2	kutla-	2
anadolu	23	banka	4	kuzen	2	kuzen	2
bavul	23	bat-	4	küçül-	2	küçül-	2
besin	23	belirli	4	kültürel	2	kültürel	2
ceza	23	bence	4	kürk	2	kürk	2
diğer	23	bitir-	4	laboratuvar	2	laboratuvar	2
düşün-	23	bitkin	4	macera	2	macera	2
edil-	23	boyut	4	maç	2	maç	2
hazırla-	23	bozul-	4	maddi	2	maddi	2
kısa	23	bugünkü	4	maden	2	maden	2
köy	23	buyur-	4	makyaj	2	makyaj	2
kur-	23	bütçe	4	manastır	2	manastır	2
siber	23	büyüklik	4	manevi	2	manevi	2
ünite	23	cihaz	4	manzara	2	manzara	2

yazma	23	çağ	4	masmavi	2	masmavi	2
aynı	22	çekil-	4	mekan	2	mekan	2
dinleme	22	çöp	4	memleket	2	memleket	2
eser	22	dahil	4	menü	2	menü	2
kaynak	22	dede	4	meslek	2	meslek	2
kazan-	22	değişme	4	metro	2	metro	2
kullanım	22	destekle-	4	mısır	2	mısır	2
onu	22	dokuz	4	mide	2	mide	2
piramit	22	dolar	4	miktar	2	miktar	2
resim	22	domates	4	milyar	2	milyar	2
yani	22	donanım	4	misafirperver	2	misafirperver	2
yaş	22	dostluk	4	mobilya	2	mobilya	2
amaç	21	dosya	4	modern	2	modern	2
diye	21	dur-	4	mum	2	mum	2
eşya	21	dün	4	mücadele	2	mücadele	2
genç	21	eğlence	4	müebbet	2	müebbet	2
gezi	21	ekmek	4	müşteri	2	müşteri	2
hikaye	21	elektronik	4	nehir	2	nehir	2
kadın	21	engelle-	4	nesil	2	nesil	2
sahip	21	evlilik	4	net	2	net	2
şimdi	21	eylül	4	nihayet	2	nihayet	2
tarz	21	faydalı	4	oksijen	2	oksijen	2
uygulama	21	gen	4	olanak	2	olanak	2
yan	21	gerçekleş-	4	organ	2	organ	2
yayla	21	gezgin	4	ortam	2	ortam	2
baş	20	gönderil-	4	otlat-	2	otlat-	2
bile	20	görüntü	4	oy-	2	oy-	2
bilin-	20	gurbet	4	ozan	2	ozan	2
de-	20	güvenli	4	öğrenim	2	öğrenim	2
ders	20	hafta sonu	4	öğretil-	2	öğretil-	2
enerji	20	hareket	4	övün-	2	övün-	2
hapis	20	hasret	4	öyle	2	öyle	2
hastalık	20	havaalan	4	özen-	2	özen-	2
hatta	20	havuz	4	özet	2	özet	2
hayvan	20	hayal	4	özetle-	2	özetle-	2
hazırlık	20	henüz	4	özgürlük	2	özgürlük	2
meydan	20	herhangi	4	pahalı	2	pahalı	2
üretil-	20	hırsızlık	4	paketlen-	2	paketlen-	2
yaşam	20	indir-	4	parmak	2	parmak	2
asıl	19	işlen-	4	pastel	2	pastel	2
birbiri	19	iyileş-	4	paşa	2	paşa	2

cevap	19	izinsiz	4	patates	2	patates	2
duy-	19	izleyici	4	patla-	2	patla-	2
eski	19	jüri	4	patlak	2	patlak	2
fakat	19	kahvaltı	4	paylaşıl-	2	paylaşıl-	2
günlük	19	kaldır-	4	peynir	2	peynir	2
hizmet	19	kanal	4	poşet	2	poşet	2
ihtiyaç	19	kanıtlan-	4	problem	2	problem	2
iletişim	19	kanser	4	protein	2	protein	2
küçük	19	kapalı	4	pürüzsüz	2	pürüzsüz	2
okul	19	karşıla-	4	radyo	2	radyo	2
okuma	19	kas	4	rahatsız	2	rahatsız	2
oran	19	katlan-	4	rahatsızlık	2	rahatsızlık	2
şu	19	kaya	4	rastla-	2	rastla-	2
unut-	19	kemençe	4	reddetmek	2	reddetmek	2
alan	18	kesin	4	rehber	2	rehber	2
anlam	18	kesinlik	4	rekor	2	rekor	2
astronot	18	kırmızı	4	resmen	2	resmen	2
at-	18	kızır-	4	roman	2	roman	2
ayakkabı	18	kilise	4	rüzgar	2	rüzgar	2
bilim	18	kimyasal	4	sağlan-	2	sağlan-	2
erkek	18	kirala-	4	sahte	2	sahte	2
halk	18	kolay	4	saldırı	2	saldırı	2
harika	18	konuk	4	saltanat	2	saltanat	2
mahkeme	18	korunma	4	samimiyet	2	samimiyet	2
peki	18	koş-	4	sanal	2	sanal	2
rağmen	18	kozmetik	4	sandalye	2	sandalye	2
sabah	18	kurul-	4	sandviç	2	sandviç	2
site	18	kurum	4	saydam	2	saydam	2
tablo	18	kuşak	4	sebep	2	sebep	2
uçak	18	kutsal	4	selamlaş-	2	selamlaş-	2
ya siz	18	lezzetli	4	senaryo	2	senaryo	2
yakın	18	lüks	4	sene	2	sene	2
yolculuk	18	madeni	4	seslen-	2	seslen-	2
anla-	17	magazin	4	sesli	2	sesli	2
bahset-	17	medeniyet	4	sevgili	2	sevgili	2
bana	17	misafirperverlik	4	sevil-	2	sevil-	2
biri	17	mutfak	4	seyyah	2	seyyah	2
çek-yat	17	mühendis	4	sıcakkanlı	2	sıcakkanlı	2
çeşitli	17	müzişyen	4	sıla	2	sıla	2
doğ-	17	nefes	4	sivri	2	sivri	2
fayda	17	nisan	4	sonsuz	2	sonsuz	2

gezegen	17	numara	4	sorgula-	2	sorgula-	2
mutlaka	17	olsa	4	soyad	2	soyad	2
ona	17	olumsuz	4	soylu	2	soylu	2
program	17	öğle	4	söndür-	2	söndür-	2
seç-	17	ömür	4	söylenti	2	söylenti	2
seçenek	17	öncelik	4	söyleşi	2	söyleşi	2
sıra	17	özgü	4	stüdyo	2	stüdyo	2
sultan	17	padişah	4	suçlan-	2	suçlan-	2
tanı-	17	park	4	süreç	2	süreç	2
turist	17	paylaşım	4	süsleme	2	süsleme	2
tüket-	17	planlan-	4	süslen-	2	süslen-	2
vücut	17	pop	4	süslet-	2	süslet-	2
yanlış	17	ressam	4	şampiyonluk	2	şampiyonluk	2
az	16	sabun	4	şans	2	şans	2
baba	16	sahiplik	4	şantajcı	2	şantajcı	2
beğen-	16	saldır-	4	şarj aleti	2	şarj aleti	2
bekle-	16	salon	4	şempanze	2	şempanze	2
beri	16	sat-	4	şenlik	2	şenlik	2
deprem	16	satıl-	4	şnorkel	2	şnorkel	2
dört	16	savun-	4	şok	2	şok	2
eşleştir-	16	say-	4	şömine	2	şömine	2
etraf	16	sayfa	4	şunlar	2	şunlar	2
fiyat	16	sebze	4	tahıl	2	tahıl	2
gece	16	sepet	4	tahta	2	tahta	2
gönder-	16	ses	4	tak-	2	tak-	2
hemen	16	sevinç	4	takı	2	takı	2
herkes	16	silecek	4	tam	2	tam	2
hiçbir	16	sis	4	tamir	2	tamir	2
karşı	16	siyah	4	tanım	2	tanım	2
kart	16	suçsuzluk	4	tanımla-	2	tanımla-	2
otel	16	sunum	4	tanıştır-	2	tanıştır-	2
sergi	16	sürdür-	4	tara-	2	tara-	2
sonuç	16	süt	4	tarak	2	tarak	2
şarkı	16	şampiyon	4	tasarruf	2	tasarruf	2
beş	15	şampuan	4	tecrübe	2	tecrübe	2
biraz	15	şeker	4	tedavi	2	tedavi	2
birçok	15	şemsiye	4	teknik	2	teknik	2
bit-	15	şimşek	4	temel	2	temel	2
boşluk	15	tabi	4	temiz	2	temiz	2
bölüm	15	taşıt	4	tepki	2	tepki	2
bütün	15	temsilci	4	teyze	2	teyze	2

evet	15	tepe	4	tırabzan	2	tırabzan	2
evlen-	15	teşhis	4	tişört	2	tişört	2
görün-	15	tohum	4	toplama	2	toplama	2
grup	15	transfer	4	topluluk	2	topluluk	2
ilginç	15	uç-	4	turizmci	2	turizmci	2
kimse	15	uçuş	4	tuşlu	2	tuşlu	2
koy-	15	uğra-	4	tuzlu	2	tuzlu	2
kötü	15	uyan-	4	tüp	2	tüp	2
restoran	15	üst	4	türlü	2	türlü	2
sağlık	15	vagon	4	twitter	2	twitter	2
sarnıç	15	varlık	4	ucuz	2	ucuz	2
şirket	15	yakıt	4	ufak	2	ufak	2
taşı-	15	yara	4	unutul-	2	unutul-	2
tren	15	yaşat-	4	uykusuzluk	2	uykusuzluk	2
uzak	15	yazılım	4	uzaklaş-	2	uzaklaş-	2
yoğurt	15	yen-	4	uzan-	2	uzan-	2
yolcu	15	yenilen-	4	üçerli	2	üçerli	2
alet	14	yorgun	4	üzeri	2	üzeri	2
an	14	yüzme	4	vahşi	2	vahşi	2
ancak	14	zeki	4	varlıklı	2	varlıklı	2
beraber	14	zevk	4	vazgeçil-	2	vazgeçil-	2
bitki	14	acil	3	vejeteryan	2	vejeteryan	2
doğa	14	açı	3	verimli	2	verimli	2
düş-	14	açıkça	3	yağmur	2	yağmur	2
elektrik	14	açıklama	3	yakıl-	2	yakıl-	2
genel	14	açıl-	3	yakışıklı	2	yakışıklı	2
giyin-	14	ağır	3	yamaç	2	yamaç	2
hep	14	akıllı	3	yanıt	2	yanıt	2
merkez	14	akşamki	3	yapay	2	yapay	2
mümkün	14	aktivite	3	yapım	2	yapım	2
on	14	alış-	3	yapıt	2	yapıt	2
polis	14	alışkanlık	3	yapma	2	yapma	2
spor	14	anıl-	3	yaprak	2	yaprak	2
sürece	14	anonim	3	yaptırıl-	2	yaptırıl-	2
uzaylı	14	asma	3	yaralan-	2	yaralan-	2
ziyaret	14	bağlaç	3	yaratma	2	yaratma	2
alt	13	balık	3	yarım	2	yarım	2
bırak-	13	barkod	3	yarış-	2	yarış-	2
cevapla-	13	başarı	3	yasa-	2	yasa-	2
çalışma	13	başarılı	3	yavaşça	2	yavaşça	2
değiştir-	13	başlat-	3	yenil-	2	yenil-	2

dış	13	beklen-	3	yerleştirme	2	yerleştirme	2
dön-	13	belirlen-	3	yeşil	2	yeşil	2
etki	13	besteci	3	yıkata-	2	yıkata-	2
fikir	13	beyin	3	yiğitlik	2	yiğitlik	2
gaz	13	bilgilen-	3	yitir-	2	yitir-	2
gerçek	13	bilimsel	3	yoksa	2	yoksa	2
hazırlan-	13	bin-	3	yolsuzluk	2	yolsuzluk	2
iç	13	birinci	3	yorucu	2	yorucu	2
kredi	13	birlikte	3	yorumla-	2	yorumla-	2
lezzet	13	bisiklet	3	yön	2	yön	2
marka	13	boya	3	yumurta	2	yumurta	2
merhaba	13	buhar	3	yükle-	2	yükle-	2
oluş-	13	bulucu	3	yüksel-	2	yüksel-	2
otobüs	13	bulunma	3	zayıf	2	zayıf	2
oyun	13	can	3	zirve	2	zirve	2
paylaş-	13	cilt	3	ziynet	2	ziynet	2
saç	13	çamaşır	3	abiye	1	abiye	1
sanat	13	çekim	3	acı	1	acı	1
sayı	13	çeşitlilik	3	acık-	1	acık-	1
suçlu	13	çöz-	3	acılı	1	acılı	1
şifre	13	çözüm	3	açık büfe	1	açık büfe	1
üret-	13	çözünürlük	3	açılış	1	açılış	1
yalnızca	13	davran-	3	açtır-	1	açtır-	1
yürü-	13	dayan-	3	adalet	1	adalet	1
yüzyıl	13	değiştiril-	3	adamcağız	1	adamcağız	1
ayak	12	delil	3	adlandır-	1	adlandır-	1
de	12	deney	3	adli para cezası	1	adli para cezası	1
doğal	12	deneyim	3	afiyet	1	afiyet	1
eş	12	denge	3	ağrı-	1	ağrı-	1
fiil	12	derece	3	ağustos	1	ağustos	1
geliş-	12	detay	3	ah	1	ah	1
genetik	12	dikiz aynası	3	ahşap	1	ahşap	1
gıda	12	dönüş-	3	ailece	1	ailece	1
giriş	12	durdur-	3	ajans	1	ajans	1
giy-	12	dünkü	3	akarsu	1	akarsu	1
ifade	12	düzenlen-	3	akım	1	akım	1
imkan	12	edebiyat	3	akrabalık	1	akrabalık	1
inan-	12	edin-	3	aksatma-	1	aksatma-	1
kaplıca	12	eğlen-	3	aksine	1	aksine	1
kişisel	12	ehliyet	3	aktif	1	aktif	1
kullanıcı	12	ekonomi	3	alarm	1	alarm	1

madde	12	ekonomik	3	albüm	1	albüm	1
misket	12	engelli	3	aldat-	1	aldat-	1
mucit	12	e-posta	3	alem	1	alem	1
neyse	12	ertesi	3	alerji	1	alerji	1
otur-	12	etek	3	alkol	1	alkol	1
seyahat	12	etik	3	alsa	1	alsa	1
sistem	12	evrensel	3	altıncı	1	altıncı	1
sorun	12	felaket	3	ambulans	1	ambulans	1
sun-	12	fena	3	amerikalı	1	amerikalı	1
sür-	12	fırtına	3	amir	1	amir	1
tarihi	12	geçim	3	ana ekran	1	ana ekran	1
ücret	12	gelin	3	anahtar	1	anahtar	1
yaz	12	geliştir-	3	anatomi	1	anatomi	1
anlatım	11	geniş	3	anavatan	1	anavatan	1
bazen	11	gösterişli	3	anca	1	anca	1
bin	11	gri	3	anlaşıl-	1	anlaşıl-	1
birkaç	11	güç	3	anlatıl-	1	anlatıl-	1
böyle	11	güven	3	antik	1	antik	1
çay	11	hakim	3	arabesk	1	arabesk	1
çıkarcı	11	halen	3	aracı	1	aracı	1
çift	11	halter	3	aran-	1	aran-	1
deneme	11	hammadde	3	arıtıl-	1	arıtıl-	1
dergi	11	hareketli	3	arkeolog	1	arkeolog	1
diyet	11	hariç	3	arkeoloji	1	arkeoloji	1
doldur-	11	hata	3	arkeolojik	1	arkeolojik	1
eğitim	11	hatıra	3	as-	1	as-	1
erken	11	havacılık	3	asil	1	asil	1
göz	11	hırsız	3	asker	1	asker	1
hafta	11	hızla	3	astrofizik	1	astrofizik	1
hal	11	hissettir-	3	astrolog	1	astrolog	1
imparator	11	hüzünlü	3	astronomi	1	astronomi	1
kimlik	11	ısı	3	aşın-	1	aşın-	1
mesaj	11	ısır-	3	aşındır-	1	aşındır-	1
misafir	11	ışık	3	aşırı	1	aşırı	1
plan	11	ibadethane	3	atasözü	1	atasözü	1
rahat	11	içten	3	atıl-	1	atıl-	1
sınav	11	il	3	atmosfer	1	atmosfer	1
stil	11	ileri	3	aydınlat-	1	aydınlat-	1
televizyon	11	imkansız	3	aylık	1	aylık	1
uygula-	11	imparatorluk	3	aynen	1	aynen	1
yaklaşık	11	in-	3	ayran	1	ayran	1

yalnız	11	indirim	3	ayrım	1	ayrım	1
yat-	11	ispatla-	3	ayrıyeten	1	ayrıyeten	1
yazık	11	işaret	3	azalt-	1	azalt-	1
açıkla-	10	işlem	3	bagaj	1	bagaj	1
ağaç	10	iz	3	baglaç	1	baglaç	1
akşam	10	kaçırıl-	3	bağır-	1	bağır-	1
araştır-	10	kale	3	bağırsak	1	bağırsak	1
aşık	10	kalıp	3	bağla-	1	bağla-	1
belirt-	10	kanıtla-	3	bağlı	1	bağlı	1
boy	10	kapak	3	bakan	1	bakan	1
boyunca	10	kapkaççılık	3	baklava	1	baklava	1
çal-	10	kar	3	bal	1	bal	1
çanta	10	kara	3	balina	1	balina	1
çevir-	10	karı	3	balkon	1	balkon	1
değişiklik	10	karşılan-	3	bankacılık	1	bankacılık	1
duvar	10	karşılaştır-	3	barındır-	1	barındır-	1
eğer	10	kasım	3	bastır-	1	bastır-	1
evren	10	kasırğa	3	başlangıç	1	başlangıç	1
gazete	10	kaydet-	3	başlıca	1	başlıca	1
gelişme	10	kes-	3	batı	1	batı	1
genellik	10	kesim	3	batılı	1	batılı	1
geri	10	kış	3	batış	1	batış	1
güzellik	10	kıymetli	3	becerikli	1	becerikli	1
hala	10	kira	3	beden	1	beden	1
hasta	10	kirli	3	bekar	1	bekar	1
hızlı	10	kirlilik	3	beklenti	1	beklenti	1
iklim	10	koca	3	beleş	1	beleş	1
inşa	10	kolayca	3	belgeleme	1	belgeleme	1
kilo	10	kolaylaştır-	3	belgesel	1	belgesel	1
liste	10	korun-	3	belirtil-	1	belirtil-	1
mesajlaş-	10	koruyucu	3	benimki	1	benimki	1
metre	10	koşul	3	benimsen-	1	benimsen-	1
mimar	10	koyu	3	besle-	1	besle-	1
model	10	krem	3	beste	1	beste	1
oluştur-	10	kullanma	3	beyazlık	1	beyazlık	1
ölüm	10	kum	3	bık-	1	bık-	1
önem	10	kundakçılık	3	bidon	1	bidon	1
peri	10	kural	3	bildir-	1	bildir-	1
sürücü	10	kuru	3	bilgin	1	bilgin	1
tamam	10	kutlama	3	bilgisayar korsancılığı	1	bilgisayar korsancılığı	1
tamamla-	10	küllüye	3	bilinen	1	bilinen	1

tanış-	10	lav	3	bişim	1	bişim	1
tanıt-	10	leopar	3	birer	1	birer	1
yerleştir-	10	maalesef	3	birey	1	birey	1
açık	9	madalya	3	bireysellik	1	bireysellik	1
alm-	9	mağara	3	biriktir-	1	biriktir-	1
beyaz	9	mahkum	3	birim	1	birim	1
dolaylı	9	mail	3	birleştir-	1	birleştir-	1
dükkan	9	makam	3	birleştiril-	1	birleştiril-	1
düşünce	9	masa	3	biyoloji	1	biyoloji	1
ekran	9	masraf	3	bizimki	1	bizimki	1
elbise	9	merdiven	3	bluz	1	bluz	1
fark	9	mermer	3	bol	1	bol	1
hayır	9	mesela	3	bolluk	1	bolluk	1
hisset-	9	minare	3	boşanma	1	boşanma	1
içecek	9	modacı	3	boyacı	1	boyacı	1
incele-	9	motorlu	3	bozuk	1	bozuk	1
kapı	9	muamma	3	bölme	1	bölme	1
kaybet-	9	muavin	3	bölüş-	1	bölüş-	1
kısaca	9	müslüman	3	buğday	1	buğday	1
klasik	9	mütevazı	3	bulan	1	bulan	1
meğerse	9	nadiren	3	bulma	1	bulma	1
meşhur	9	nokta	3	bulmaca	1	bulmaca	1
mevsim	9	ofis	3	burkul-	1	burkul-	1
mezar	9	okuyucu	3	burun	1	burun	1
milyon	9	olabil-	3	buruş-	1	buruş-	1
otonom	9	oldukça	3	buruşuk	1	buruşuk	1
oyna-	9	otomobil	3	bünye	1	bünye	1
öde-	9	öldür-	3	büro	1	büro	1
öğretmen	9	ölü	3	büyükçe	1	büyükçe	1
proje	9	ömürlü	3	büyüt-	1	büyüt-	1
rol	9	öneri	3	cadde	1	cadde	1
sağ	9	önle-	3	cehennem	1	cehennem	1
sektör	9	öte	3	cesaret	1	cesaret	1
sıcak	9	öv-	3	cezalandırıl-	1	cezalandırıl-	1
sıklık	9	özlem	3	cins	1	cins	1
teknolojik	9	paket	3	cinsiyet	1	cinsiyet	1
ticaret	9	parti	3	cumhurbaşkanı	1	cumhurbaşkanı	1
tüketil-	9	pencere	3	çağır-	1	çağır-	1
türkçe	9	peruk	3	çağrıl-	1	çağrıl-	1
üniversite	9	pişir-	3	çakma	1	çakma	1
yukarı	9	pişmanlık	3	çalışan	1	çalışan	1

yüksek	9	polonyalı	3	çalışkan	1	çalışkan	1
akıl	8	porcelen	3	çaresizlik	1	çaresizlik	1
art-	8	radyoaktif	3	çarpıcı	1	çarpıcı	1
aşk	8	rakip	3	çarpış-	1	çarpış-	1
başlan-	8	rekortmen	3	çekin-	1	çekin-	1
başvur-	8	resmi	3	çelik	1	çelik	1
belki	8	sabıka	3	çevik	1	çevik	1
belli	8	sahne	3	çevirmen	1	çevirmen	1
beslen-	8	sakla-	3	çevreci	1	çevreci	1
buluş	8	sanayi	3	çıkabil-	1	çıkabil-	1
buluş-	8	saray	3	çıkan	1	çıkan	1
cam	8	sarı	3	çıkış	1	çıkış	1
değerli	8	sayılı	3	çiftçi	1	çiftçi	1
dene-	8	seçim	3	çiftlik	1	çiftlik	1
dinlen-	8	sergilen-	3	çiğne-	1	çiğne-	1
doğu	8	seyirci	3	çizgi	1	çizgi	1
dolayı	8	sığ-	3	çizim	1	çizim	1
duygu	8	sıkıntı	3	çocuklu	1	çocuklu	1
ekle-	8	sınır	3	çöl	1	çöl	1
erişim	8	sır	3	dağıtıcı	1	dağıtıcı	1
firma	8	sıvı	3	daire	1	daire	1
getir-	8	silah	3	dal-	1	dal-	1
hristiyan	8	sim kart	3	dalga	1	dalga	1
ilaç	8	sinema	3	danışman	1	danışman	1
kağıt	8	soygunculuk	3	dar	1	dar	1
kamera	8	soyut	3	davetli	1	davetli	1
kaza	8	söylen-	3	davranış	1	davranış	1
kır-	8	süpermarket	3	dayanıklı	1	dayanıklı	1
kork-	8	şantiye	3	defolu	1	defolu	1
mars	8	şapka	3	değerlendir-	1	değerlendir-	1
motor	8	şart	3	değin-	1	değin-	1
oda	8	şaşır-	3	değişik	1	değişik	1
ön	8	şöyle	3	dekorasyon	1	dekorasyon	1
özle-	8	tanık	3	demin	1	demin	1
pantolon	8	tanımlan-	3	demokrasi	1	demokrasi	1
parlak	8	tanıtım	3	denil-	1	denil-	1
pedal	8	tarif	3	denizati	1	denizati	1
sana	8	tat-	3	denizci	1	denizci	1
savaş	8	tatlı	3	depo	1	depo	1
sol	8	tehlike	3	derin	1	derin	1
söz	8	temizlik	3	desen	1	desen	1

suçsuz	8	tenli	3	desenli	1	desenli	1
şifalı	8	tıpkı	3	destan	1	destan	1
tarım	8	tır	3	deterjan	1	deterjan	1
tek	8	ton	3	dezavantaj	1	dezavantaj	1
tip	8	toplu	3	dijital	1	dijital	1
tut-	8	toprak	3	dik-	1	dik-	1
tutuklan-	8	tören	3	dikim	1	dikim	1
uçan araba	8	türbe	3	dinlenme	1	dinlenme	1
uçan taksi	8	ufo	3	dip	1	dip	1
uygulan-	8	ulaşıl-	3	diyetisyen	1	diyetisyen	1
uyu-	8	umut	3	doğumlu	1	doğumlu	1
üstelik	8	uyar-	3	doğuş	1	doğuş	1
veri	8	uzaklık	3	doku	1	doku	1
veya	8	uzunluk	3	doküman	1	doküman	1
yabancı	8	üçüncü	3	dol-	1	dol-	1
yarım	8	üretim	3	dolaşım	1	dolaşım	1
yine	8	üzül-	3	dolayısıyla	1	dolayısıyla	1
yöre	8	vazgeç-	3	don-	1	don-	1
ağa	7	vegan	3	donan-	1	donan-	1
ağırlık	7	virüs	3	doruk	1	doruk	1
anı	7	yağmurlu	3	dostça	1	dostça	1
bahçe	7	yakalan-	3	down sendromu	1	down sendromu	1
banyo	7	yakış-	3	doy-	1	doy-	1
benze-	7	yalan	3	dök-	1	dök-	1
benzerlik	7	yanardağ	3	dökül-	1	dökül-	1
böylece	7	yankesicilik	3	döner	1	döner	1
ceket	7	yanlışlık	3	dönme	1	dönme	1
cinayet	7	yansıt-	3	dönük	1	dönük	1
çeşit	7	yarat-	3	dönüşlü	1	dönüşlü	1
çevre	7	yaratıcı	3	dönüşlülük	1	dönüşlülük	1
damar	7	yarı	3	dönüştür-	1	dönüştür-	1
den-	7	yarımada	3	dönüştürül-	1	dönüştürül-	1
devlet	7	yarışma	3	dönüştürülebil-	1	dönüştürülebil-	1
dikkat	7	yas	3	dönüşüm	1	dönüşüm	1
doğum günü	7	yasa	3	dörderli	1	dörderli	1
doktor	7	yay-	3	dörtlük	1	dörtlük	1
dolandırıcılık	7	yayıl-	3	döv-	1	döv-	1
düzenli	7	yaylacılık	3	durak	1	durak	1
efsane	7	yazar	3	duruşma	1	duruşma	1
ek-	7	yedi	3	duyabil-	1	duyabil-	1
festival	7	yemyeşil	3	duygulu	1	duygulu	1

fıstık	7	yenile-	3	duygusal	1	duygusal	1
geçir-	7	yenilenebil-	3	duyu	1	duyu	1
gerekli	7	yerleşik	3	düdük	1	düdük	1
görevli	7	yerleşim	3	düşen	1	düşen	1
harca-	7	yetkili	3	düşük	1	düşük	1
haydi	7	yıkan-	3	düşür-	1	düşür-	1
hayvansal	7	yirmi	3	düz	1	düz	1
herkül	7	yokluk	3	düzenle-	1	düzenle-	1
hesap	7	yorul-	3	eczane	1	eczane	1
ikram	7	yörük	3	edat	1	edat	1
ilerle-	7	yüklü	3	eğit	1	eğit	1
imza	7	yükseklik	3	eğitil-	1	eğitil-	1
ince	7	zalim	3	ek	1	ek	1
itibaren	7	zararlı	3	eklen-	1	eklen-	1
jet	7	zeka	3	elbet	1	elbet	1
koru-	7	abaküs	2	eleman	1	eleman	1
lakap	7	açıklan-	2	eleştir-	1	eleştir-	1
lütfen	7	adet	2	eleştirmen	1	eleştirmen	1
malzeme	7	adres	2	elma	1	elma	1
mavi	7	afiş	2	elverişli	1	elverişli	1
mumya	7	ağ	2	emek	1	emek	1
ortak	7	ağabey	2	emil-	1	emil-	1
panel	7	ağız	2	emniyet kemeri	1	emniyet kemeri	1
parça	7	ağla-	2	emret-	1	emret-	1
popüler	7	akort	2	enfes	1	enfes	1
sanki	7	akustik	2	engel	1	engel	1
sokak	7	alıştırma	2	engellen-	1	engellen-	1
sözcük	7	amaçla-	2	enstitü	1	enstitü	1
tartışma	7	amca	2	enstrüman	1	enstrüman	1
taşın-	7	anlaş-	2	enteresan	1	enteresan	1
tekrar	7	anlaşma	2	epey	1	epey	1
torun	7	anlayış	2	erişebil-	1	erişebil-	1
tur	7	ansiklopedi	2	esaret	1	esaret	1
tüm	7	aralık	2	esir	1	esir	1
uçan bisiklet	7						

EK E: Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitaplarındaki C1 Seviyesindeki
Kelime

Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S	Kelime	S
bir	741	kekik	6	gri	2	halı	1
ve	579	kesinlik	6	güçlü	2	hamburger	1
ol-	532	kuyu	6	güçlük	2	hani	1
bu	448	lazım	6	gündüz	2	harçlık	1
de	295	lise	6	güneş	2	has	1
için	223	makam	6	güven	2	hasat	1
film	222	masa	6	güvenlik	2	hasır	1
ne	195	masraf	6	hafif	2	hassas	1
çok	186	milyar	6	hafta içi	2	haşla-	1
zaman	169	numara	6	haklı	2	hat	1
insan	161	oldukça	6	halıcı	2	hata	1
yap-	156	paylaş-	6	hapishane	2	hatalı	1
o	155	pazarlık	6	harcan-	2	hatıra	1
sinema	144	polis	6	havale	2	hatırlama	1
daha	133	rahatsızlık	6	havlu	2	hatırlat-	1
kişi	133	reklam	6	hekim	2	hatırlatma	1
aşağı	132	resim	6	henüz	2	havaalanı	1
para	128	sadece	6	herhangi	2	havuz	1
gün	123	sağ	6	hız	2	hayran	1
yl	123	sandalye	6	hızla	2	hayranlık	1
gel-	120	sarkaç	6	hızlıca	2	hazırlama	1
sonra	119	sat-	6	hiperforin	2	hazırlat-	1
al-	117	savcı	6	his	2	hazine	1
iş	116	sebze	6	hissettir-	2	haziran	1
mi	115	soğuk	6	hitap	2	hece	1
göre	114	taktir	6	hobi	2	hedefle-	1
hayat	114	tanıt-	6	hukuki	2	hesapla-	1
aşk	113	taşın-	6	huzur	2	heveslen-	1
var	111	teklif	6	ısrık	2	heveslendir-	1
en	109	tercih	6	iade	2	heykelcik	1
ile	108	tesadüf	6	içerik	2	hızlan-	1
ben	105	türlü	6	idam	2	hızlandır-	1
kendi	104	ücretsiz	6	ihtiyar	2	hissedebil-	1
gibi	100	üçüncü	6	il	2	hissetme	1
ev	97	vadeli	6	ilgisiz	2	hissettirebil-	1
hangi	97	veri	6	ilişkilendir-	2	hiyerarşik	1

siz	96	vizyon	6	indirimli	2	hoca	1
her	94	yapılandır-	6	insanlık	2	hocalık	1
metin	92	yaratıcı	6	insanoğlu	2	hoparlör	1
git-	90	yazan	6	intikam	2	horlama	1
kadar	89	yazık	6	ipucu	2	hormonal	1
yaz-	89	yazılı	6	iskemle	2	horoskop	1
iste-	85	yetkili	6	ispanyolca	2	hücre	1
şey	81	yoğun	6	ispat	2	hükümet	1
değil	80	yorumla-	6	işsiz	2	hünerli	1
çalış-	79	yürü-	6	kabul	2	hüzünlen-	1
arkadaş	76	ağaç	5	kaçın-	2	ıhlamur	1
yer	76	ağla-	5	kafa	2	ısı	1
nasıl	73	akraba	5	kahinlik	2	ısıt-	1
saat	73	alet	5	kahvaltı	2	ısıtıl-	1
hak	72	alın-	5	kalem	2	ısıtma	1
ilk	72	anlama	5	kalıcı	2	ıssız	1
yaşa-	72	apartman	5	kaliteli	2	ızdırap	1
ama	70	bağlı	5	kalp	2	ibre	1
ise	69	bahçe	5	kamış	2	içgüdüsel	1
bulun-	68	baraka	5	kampanya	2	içten	1
de-	67	bardak	5	kamyon	2	içtenlik	1
ver-	66	başlık	5	kanal	2	idari	1
başla-	65	beceri	5	kanıt	2	iddia	1
durum	65	bozul-	5	kanıtla-	2	ideoloji	1
iyi	64	bozulma	5	kapa-	2	idrar	1
dil	63	bölge	5	kapalı	2	ihtarname	1
izle-	62	böylece	5	kapalı	2	iklim	1
dünya	60	cami	5	kapatıl-	2	ilerleyebil-	1
geç-	60	cep	5	kapsa-	2	ilet-	1
gör-	60	ciddi	5	karışım	2	iletebil-	1
iki	60	cinsiyet	5	karıştır-	2	iletil-	1
önce	60	çağır-	5	kariyer	2	ilgilen-	1
anlat-	59	çizili	5	karşılan-	2	ilişkili	1
bilgi	59	çöp	5	karşıt	2	ilkel	1
büyük	59	dava	5	kat-	2	illaki	1
söyle-	59	dolar	5	katil	2	imkansız	1
hem	58	doldur-	5	katlan-	2	imparator	1
son	57	dolu	5	kavuştur-	2	imparatorluk	1
ya da	57	düzenli	5	kazanabil-	2	imza	1
hikaye	55	ekip	5	kent	2	imzala-	1
ki	54	eleştiri	5	kesme	2	inanç	1

konu	54	eşit	5	keşfetme	2	inandırıcı	1
bil-	53	evli	5	keyifli	2	incelen-	1
hiç	53	fiil	5	kır-	2	inci	1
çık-	51	fiziksel	5	kırk	2	incin-	1
üzer	51	geç	5	kısıtlı	2	ingiliz	1
aile	49	gereksiz	5	kış	2	inşallah	1
konuş-	48	giy-	5	kimyon	2	iptal	1
ara	47	gönül	5	kişisel	2	işçi	1
kredi	47	görevli	5	kombi	2	isimli	1
kadın	46	görme	5	koridor	2	ispatlan-	1
türk	46	gösteri	5	korsan	2	istatistik	1
çocuk	45	gül-	5	kök	2	istatistiksel	1
gerek-	45	haftalık	5	köken	2	istemli	1
öde-	45	halbuki	5	köle	2	istenil-	1
önemli	45	hediye	5	kurtul-	2	istila	1
üniversite	45	hemşire	5	kurulma	2	isyankar	1
bilim	44	içer	5	kuruluş	2	işaretleyebil-	1
süre	44	ikişerli	5	kusma	2	işçi	1
ad	43	ilan	5	kuşak	2	işit-	1
kim	43	işle-	5	kuşkucu	2	işlevsel	1
öğrenci	43	kahve	5	kuşkusuz	2	it-	1
takvim	43	kalıp	5	kutlan-	2	iyice	1
ay	42	kalk-	5	kutsal	2	iyileş-	1
bak-	42	karşılık	5	küs-	2	iyileşme	1
doğru	41	kat	5	laboratuvar	2	iyileştir-	1
kullan-	41	kimlik	5	limit	2	iyileştirici	1
paragraf	41	koku	5	listele-	2	iyimser	1
yeni	41	konuk	5	lütfen	2	izlenme	1
kal-	40	konuşul-	5	macera	2	izleyebil-	1
yan	40	koru-	5	maç	2	izliyebil-	1
yemek	40	kurum	5	madem	2	jeoloji	1
başka	39	küre	5	mağaza	2	kabalık	1
düşün-	39	kütüphane	5	mail	2	kablosuz	1
etki	39	lüks yaşam	5	maliyet	2	kabuk	1
hastalık	39	mahalle	5	mantık	2	kabullen-	1
iç	39	makine	5	marangoz	2	kaçınabil-	1
kısa	39	miladi	5	masum	2	kaçınıl-	1
yok	39	mutlaka	5	mekan	2	kaçırıl-	1
araştırma	38	müdür	5	mekanizma	2	kademe	1
bey	38	neokorteks	5	memnun	2	kader	1
dinle-	38	normal	5	memur	2	kafatası	1

soru	38	ölüm	5	memuriyet	2	kafe	1
üç	38	ömür	5	mensup	2	kalabalık	1
ülke	38	piyango	5	meraklan-	2	kaldır-	1
beyin	37	portakal	5	meraklı	2	kale	1
dizi	37	pozisyon	5	merasim	2	kalemlik	1
dönem	37	renkli	5	meslektaş	2	kalın	1
kazan-	37	roman	5	metraj	2	kalıntı	1
örnek	37	sağır	5	mevcut	2	kalıplaş-	1
sen	37	salon	5	mevsim	2	kalite	1
yaş	37	sanatsal	5	mısır	2	kalma	1
anadolu	36	sekiz	5	milli	2	kalp atışı	1
birlik	36	semt	5	milli piyango	2	kan davası	1
cümle	36	seyret-	5	mobilya	2	kantaron	1
lüks	36	sıfır	5	model	2	kantin	1
mektup	36	sıkıl-	5	montaj	2	kapasite	1
yapıl-	36	site	5	muayene	2	kapatabil-	1
antropoloji	35	sizce	5	mucit	2	kapla-	1
aynı	35	sorumlu	5	mucize	2	kaplama	1
biri	35	soyutlan-	5	mum	2	kapsamlı	1
oku-	35	sun-	5	mutfak	2	kapsayabil-	1
okul	35	sunum	5	mücevher	2	kaptır-	1
uzun	35	sübliminal	5	mükemmel	2	karalama	1
kız	34	şerit	5	müşahede	2	karamsarlık	1
özellik	34	şöyle	5	nadir	2	karanlık	1
pek	34	tabi	5	nafaka	2	karlı	1
uygun	34	tanın-	5	nesil	2	karne	1
diğer	33	tavsiye	5	nesne	2	karşılaşabil-	1
kullanıl-	33	teknik	5	neşe	2	karşılaşıl-	1
sebeup	33	ulaşım	5	nihayet	2	karşılaşma	1
sev-	33	yarat-	5	nişanlı	2	karşılaştırmalı	1
sistem	33	yardım	5	nitekim	2	karşılıklı	1
sonuç	33	yayın	5	niye	2	karşılıksız	1
taraf	33	yedi	5	odun	2	kasaba	1
adam	32	yerleştir-	5	okunaklı	2	kaset	1
alan	32	yeterli	5	okur-yazar	2	katılabilme	1
bitki	32	yetiş-	5	okuyucu	2	katılım	1
farklı	32	yetişkin	5	okyanus	2	katılımcı	1
hanım	32	yıldız	5	onayla-	2	kavanoz	1
ihtiyaç	31	zorluk	5	organizasyon	2	kavga	1
sanat	31	acil servis	4	orijinal	2	kavuşabil-	1
anlam	30	ağrı	4	ortalama	2	kaybedil-	1

bölüm	30	akıllı	4	ortaokul	2	kaydedil-	1
bul-	30	akson	4	otobüs	2	kaygılan-	1
herkes	30	altı	4	otuz	2	kayınvalide	1
karşı	30	anı	4	oyunculuk	2	kayıtlı	1
oran	30	arapça	4	öbek	2	kaynaklan-	1
öğren-	30	bakım	4	ödev	2	kazan	1
program	30	banyo	4	öğrencilik	2	kazançlı	1
saye	30	başrol	4	öğret-	2	kazandır-	1
şirket	30	beklenti	4	ölç-	2	kazandırıl-	1
çalışma	29	beri	4	öldürücü	2	kazanıl-	1
çünkü	29	beyaz	4	öneri	2	kazanma	1
hukuk	29	bilimsel	4	örneklendir-	2	kazı	1
internet	29	bin-	4	özgeçmiş	2	kek	1
müşteri	29	bina	4	özgü	2	kemer	1
olay	29	birinci	4	özlem	2	kesici	1
şekil	29	birleşik	4	padişah	2	kesim	1
televizyon	29	biyolojik	4	paralı	2	kesin	1
eş	28	boş zaman	4	parlak	2	kestir-	1
evlen-	28	boşan-	4	parti	2	keyfet-	1
kültür	28	bölün-	4	patlamış mısır	2	kıpırda-	1
onlar	28	buçuk	4	periyot	2	kıpırdama	1
veril-	28	çalın-	4	pişman	2	kırgınlık	1
yüz	28	çalışan	4	pişmanlık	2	kırıksıklık	1
bugün	27	çarpın-	4	plaj	2	kırmızı	1
göster-	27	çiçek	4	planlı	2	kırmızı biber	1
sorun	27	çöz-	4	postacı	2	kırsal	1
baba	26	dair	4	profil	2	kısıık	1
belgesel	26	değer	4	psikolog	2	kısıtlama	1
ders	26	değiştirebil-	4	puan	2	kıskan-	1
ekonomi	26	dendrit	4	radyo	2	kıskançlık	1
hal	26	dikkat	4	randevu	2	kısmen	1
işaretle-	26	dilek	4	rastlan-	2	kısmi	1
konuşma	26	duvar	4	reddet-	2	kıyı	1
orta	26	duygusal	4	rehabilitasyon	2	kibar	1
yazlık	26	duyu	4	risk	2	kiler	1
anla-	25	düşüş	4	romantizm	2	kilogram	1
bazı	25	düzeltil-	4	rota	2	kin	1
çift	25	düzenle-	4	rusça	2	kinetoskop	1
genç	25	düzenleme	4	rütbe	2	kira	1
harcama	25	ekle-	4	sağlan-	2	kiralama	1
kitap	25	ekmek	4	sağlıklı	2	kirlet-	1

lob	25	elbise	4	sahil	2	kirli	1
oğul	25	emekli	4	sakinleştirici	2	kitap kurdu	1
sor-	25	engelli	4	saklan-	2	kitaplık	1
tüm	25	etken	4	sanayi	2	kitle	1
ürün	25	faaliyet	4	sanki	2	kolaylaştırıcı	1
alışkanlık	24	faydalan-	4	savaş	2	kolaylık	1
bile	24	fizik	4	savunma	2	kolej	1
el	24	frontal	4	say-	2	kolonoskopi	1
isim	24	glüten	4	sayfa	2	kolye	1
sosyal	24	gönderil-	4	sayıkla-	2	kompozisyon	1
şimdi	24	görsel	4	sedatif	2	kon-	1
tarih	24	grafik	4	sembol	2	konaklama	1
yatırım	24	göl	4	serim	2	konferans	1
yazma	24	güney	4	serin	2	konfor	1
az	23	hasar	4	sertifika	2	kontrol	1
beş	23	heyecanlan-	4	seslen-	2	konum	1
cevap	23	hicri	4	sıcaklık	2	konusabil-	1
çek-	23	ihtimal	4	sınıflandırma	2	konuskanlık	1
eski	23	ikili	4	sınırsız	2	konusur-	1
güzel	23	ilkokul	4	sır	2	kopar-	1
hafta	23	imkan	4	sırt	2	korkma	1
miktar	23	inanıl-	4	sigara	2	korkutucu	1
şarkı	23	indir-	4	sihirli	2	koruma	1
tedavi	23	israf	4	silkin-	2	koruyabil-	1
telefon	23	işlen-	4	sindirim	2	koşuş-	1
yani	23	itibaren	4	sinemasever	2	kot	1
zengin	23	kaçır-	4	sinematografi	2	köklü	1
ara-	22	kalan	4	siyasal	2	köprü	1
baş	22	kansızlık	4	siyaset	2	köşk	1
başarı	22	kapı	4	soba	2	kötülük	1
başarılı	22	kar	4	sohbet	2	kötümser	1
biz	22	kargo	4	somutlaş-	2	kral	1
gir-	22	katkı	4	sonraki	2	krallık	1
ilgi	22	kavram	4	sonuçlan-	2	kramp	1
izleyici	22	kaybol-	4	sorul-	2	kredi kartı	1
kötü	22	kenar	4	sorunsuz	2	kronolojik	1
sağla-	22	keşfedil-	4	sosyal bilim	2	kucak	1
seç-	22	keşif	4	soyguncu	2	kucakla-	1
tanı-	22	keşke	4	söğüt	2	kule	1
uzman	22	kısım	4	suç ortağı	2	kullanışlı	1
yönetim	22	kıtlık	4	suçla-	2	kulübe	1

an	21	kişilik	4	sükunet	2	kulüp	1
biraz	21	kol	4	süper	2	kumru	1
böyle	21	koltuk	4	sürdür-	2	kurabil-	1
değiş-	21	koşul	4	şahitlik	2	kurnaz	1
gelişme	21	kuaför	4	şair	2	kurt	1
hesap	21	kulak	4	şaşırt-	2	kurtar-	1
ilaç	21	kurgu	4	şemsiye	2	kuru	1
kelime	21	limbik	4	şenlik	2	kuruş	1
okuma	21	maruzat	4	şıprda-	2	kuş	1
otel	21	matematik	4	tabak	2	kuvvet	1
öl-	21	medeniyet	4	tablet	2	kuvvetli	1
sana	21	memleket	4	tabure	2	kuyruklu yıldız	1
temel	21	mevki	4	tahmin	2	kuzen	1
akşam	20	mikrop	4	talep	2	küçükken	1
art-	20	onu	4	talihli	2	küflen-	1
birbir	20	öldür-	4	tanıdıklık	2	küresel	1
bütün	20	öldürül-	4	tapınak	2	lakap	1
eğitim	20	özet	4	tartışma	2	lamba	1
eşya	20	problem	4	tasarla-	2	lanet	1
fakat	20	protein	4	taşma	2	latin	1
mahkeme	20	rol	4	teknolojik	2	lezzetli	1
sade	20	salgılan-	4	tekrarlan-	2	litre	1
tamam	20	samimi	4	ters	2	lüzumsuz	1
yol	20	samimiyet	4	tetkik	2	maaşlı	1
adım	19	satış	4	teyze	2	mademki	1
alt	19	seçme	4	tezkere	2	magnezyum	1
artık	19	set	4	ticari	2	makarna	1
dakika	19	sıklık	4	tişört	2	makbuz	1
eser	19	sırala-	4	ton	2	makul	1
gerçek	19	sol	4	toprak	2	manevi	1
haber	19	sözleşme	4	tören	2	mantar	1
hep	19	standart	4	tutabil-	2	mantıklı	1
ilişki	19	suç	4	tuzlu	2	manzara	1
lira	19	şans	4	tüketici	2	marangozluk	1
mümkün	19	şaşır-	4	türkü	2	mavi	1
nere	19	şekillen-	4	uç	2	mayıs	1
temsilci	19	taksi	4	uçuş	2	maymun	1
ancak	18	tiyatro	4	ufak	2	mecbur	1
dal	18	topla-	4	uğursuz	2	meçli	1
doktor	18	toplam	4	ulaşma	2	medeni	1
dört	18	tuz	4	unvan	2	medrese	1

duy-	18	tüketim	4	utan-	2	medya	1
eğer	18	ucuz	4	uyarlan-	2	meğer	1
geçir-	18	ulusal	4	uygula-	2	mekez	1
göz	18	um-	4	uyku	2	mektep	1
grup	18	unut-	4	uyuyakal-	2	melek	1
ilgilen-	18	uyan-	4	uzaylı	2	memnuniyet	1
kimse	18	üretim	4	üçerli	2	menü	1
sevgili	18	üye	4	üşen-	2	merak	1
video	18	varlık	4	üz-	2	merkezi	1
ya siz	18	yaklaş-	4	üzgün	2	mesafe	1
yanlış	18	yansı-	4	vapur	2	mesajlaş-	1
yaşam	18	yapay zeka	4	var-	2	mesela	1
akıl	17	yararlan-	4	varsa	2	mesele	1
anne	17	yarışma	4	vatan	2	mesleki	1
bitir-	17	yatır-	4	vatandaş	2	mesut	1
dil bilgisi	17	yatırımcı	4	verebil-	2	meşajlaşma	1
dinleme	17	yaz	4	verimli	2	metre	1
evlilik	17	yeter	4	vur-	2	meydan	1
fazla	17	yıka-	4	yağ-	2	mızımızlan-	1
festival	17	yılbaşı	4	yakıl-	2	milyonerlik	1
gelir	17	yıllık	4	yakınlık	2	minder	1
görüntü	17	yoksa	4	yalnızlık	2	mini	1
görüş-	17	yönetici	4	yan-	2	miras	1
hatta	17	yüzük	4	yangın	2	misafirperverlik	1
karakter	17	zemberek	4	yansıma	2	mor	1
kart	17	ada-	3	yaptır-	2	motor	1
kaybet-	17	adres	3	yaramaz	2	muhabbet	1
müzik	17	ağırla-	3	yaramazlık	2	muhtemel	1
oluş-	17	ağrı kesici	3	yargıla-	2	mutasavvıf	1
oluştur-	17	ah	3	yaşanıl-	2	mücadele	1
on	17	aidat	3	yaşlılık	2	müebbet hapis	1
ora	17	akademik	3	yatak	2	mühendis	1
özel	17	akış	3	yatıştırıcı	2	mükafatlan-	1
sahip	17	akrep	3	yavaş	2	mülk	1
salt	17	aktör	3	yaygın	2	mülteci	1
sıra	17	alma	3	yazabilme	2	mürekkep	1
ünite	17	altyazı	3	yazmalı	2	müze	1
veya	17	amaçlı	3	yemekhane	2	müzikal	1
ye-	17	ana	3	yerleş-	2	nar	1
bekle-	16	anıl-	3	yeryüzü	2	naz	1
bilin-	16	anlayabilme	3	yetenek	2	nefes	1

erkek	16	aracılık	3	yıkan-	2	neşelen-	1
eşleştir-	16	araştırmacı	3	yiyebil-	2	neşeli	1
fiyat	16	arazi	3	yolla-	2	netice	1
hayvan	16	arpa	3	yönel-	2	neyse	1
ifade	16	artır-	3	yönelik	2	nezaketsiz	1
kardeş	16	arzuhalcilik	3	yönlendir-	2	nezih	1
tür	16	astroloji	3	yurt dışı	2	nişan	1
zor	16	aşırı	3	yurtseverlik	2	nitelik	1
açıkla-	15	ayak	3	yüklü	2	nolur	1
ait	15	ayakkabı	3	yükseliş	2	nörotik	1
bana	15	ayaküstü	3	yürek	2	numaralı	1
banka	15	azalt-	3	yürüt-	2	nur	1
başvur-	15	bahane	3	yüzey	2	nükleer	1
birçok	15	bal	3	yüzme	2	ocak	1
boy	15	basit	3	zanlı	2	of	1
bura	15	başlan-	3	zavallı	2	oksijen	1
diye	15	başyapıt	3	zeka	2	okun-	1
dön-	15	beklen-	3	zevk	2	olağan	1
gece	15	belediye	3	zihinsel	2	olağanüstü	1
geri	15	benzet-	3	zindan	2	olanak	1
hazırla-	15	beşinci	3	zorlan-	2	olimpiyat	1
hemen	15	bilgilendirme	3	abartılı	1	olma	1
mutlu	15	biyografi	3	abide	1	olumsuz	1
olabil-	15	bolüm	3	abla	1	oluşum	1
oyna-	15	boşanma	3	acaba	1	omuz	1
sanatçı	15	botanik	3	acı	1	onay	1
sayı	15	boya	3	acı-	1	onaylan-	1
su	15	boya-	3	acık-	1	online	1
teknoloji	15	boyacılık	3	acılı	1	oranlan-	1
toplum	15	boyun	3	acıma	1	organize	1
ulaş-	15	boyunca	3	acımasız	1	orman	1
yüksek	15	boz-	3	acil	1	orta gelir	1
yüzyıl	15	bozuk	3	açken	1	osmanlı	1
asıl	14	bozukluk	3	adaçayı	1	otomobil	1
azal-	14	böcek	3	adeta	1	otonom	1
bahset-	14	böl-	3	adlandırıl-	1	otoriter	1
bit-	14	bugünkü	3	adliye	1	oturma	1
çeşitli	14	buhar	3	ağabey	1	oy	1
etkile-	14	buharlaştır-	3	ağız	1	oysa	1
fikir	14	bulabil-	3	ahlak	1	öbür	1
günlük	14	bulgu	3	ahlaklı	1	öbürkü	1

harca-	14	bulut	3	ailevi	1	ödüllendir-	1
hazırlık	14	bunalım	3	ajanda	1	ödüllendiril-	1
hisset-	14	buyur-	3	akılcı	1	ödüllü	1
kanun	14	buzdolabı	3	akis	1	öge	1
kur-	14	büsütün	3	aklan-	1	ögle	1
kurul-	14	büyülü	3	aksa-	1	öğrenim	1
küçük	14	büyüt-	3	aksama	1	öğretil-	1
meslek	14	canlandır-	3	aksat-	1	öğün	1
otur-	14	cihaz	3	aksilik	1	ölçü	1
oyun	14	cilt	3	akşamki	1	ölçül-	1
oyuncu	14	coşkulu	3	aktarabil-	1	ölçüsüz	1
seçenek	14	çadır	3	aktarıl-	1	ölebil-	1
sınav	14	çekiliş	3	aktarım	1	öncü	1
söz	14	çıkma	3	aktarma	1	öngör-	1
suçlu	14	çince	3	aktivite	1	önleyici	1
sunucu	14	çoğunluk	3	alaturka	1	örgü	1
tanış-	14	çözül-	3	alay	1	örgüt	1
tek	14	çözüm	3	alçak	1	öz	1
yönetmen	14	dağ	3	alçalt-	1	özdeşleştir-	1
yöntem	14	davran-	3	algı	1	özenli	1
zaten	14	dede	3	alın	1	özgün	1
alışveriş	13	defne	3	alıntılama	1	özlemlı	1
altın	13	değişim	3	alışıl-	1	palmiye	1
aşık	13	delir-	3	alzheimer	1	papağan	1
ayrıca	13	dergi	3	ameliyat	1	parasız	1
bırak-	13	dert	3	ameliyathane	1	parla-	1
bilet	13	detaylı	3	ampül	1	parmak izi	1
borç	13	deyiş	3	an-	1	partner	1
çıkart-	13	dijital	3	ana dil	1	paspas	1
çölyak	13	diyalog	3	anahtar	1	patlama	1
erken	13	dokuz	3	anapara	1	paylaşabil-	1
faiz	13	dolayı	3	anason	1	paylaşma	1
fotoğraf	13	dondurma	3	anastezik	1	peri masalı	1
iler	13	down sendromu	3	anatomi	1	perili	1
ilgili	13	durgunluk	3	anestezik	1	peşin	1
incele-	13	duruşma	3	ani	1	peynir	1
kural	13	düşman	3	anlamlandır-	1	pintilik	1
mal	13	düşünül-	3	anlamsız	1	pirinç	1
mutluluk	13	düzen	3	anlaş-	1	piyanist	1
mülakat	13	edebi	3	anlayışlı	1	pizza	1
nedir	13	edebil-	3	anlayışsız	1	plaka	1

oda	13	efendi	3	anma	1	planlama	1
ortak	13	eğitil-	3	aptallaştır-	1	planlayabil-	1
öğretmen	13	eğlen-	3	aran-	1	politika	1
şehir	13	eğlenceli	3	araştırıl-	1	popülerleş-	1
tablo	13	elbet	3	arayış	1	posta	1
tasarruf	13	eleştirmen	3	arena	1	postane	1
yapabil-	13	empati	3	arı	1	poşet	1
araba	12	enerji	3	arıza	1	pozitif	1
araştır-	12	etkileyici	3	arkadaşlık	1	pratik	1
ateş	12	etkili	3	arkalıksız	1	priz	1
belirle-	12	fabrika	3	arkeolojik	1	psikolojik	1
çocukluk	12	fakülte	3	artı	1	pusula	1
davranış	12	form	3	artırıl-	1	put	1
defa	12	fotokopi	3	artış	1	püskürt-	1
değiştir-	12	fransız	3	arttırıl-	1	radyoculuk	1
gerçekleş-	12	fransızca	3	arzu	1	rahatlık	1
görüşme	12	fuzuli	3	asetil	1	rahmetli	1
gösteril-	12	gazetecilik	3	asfalt	1	rapor	1
halk	12	geçerli	3	asistan	1	rastgele	1
hava	12	gelin	3	asit	1	ray	1
ikinci	12	gelişim	3	askerlik	1	razı	1
ikramiye	12	gemi	3	aslen	1	reçel	1
işlem	12	gençlik	3	at	1	reçete	1
jüri	12	gerçeklik	3	atama	1	reddedil-	1
karar	12	gerektir-	3	atasözü	1	refleks	1
kaynak	12	gizli	3	atık	1	rica	1
maaş	12	göç	3	atış	1	romantik	1
merkez	12	gürültü	3	atla-	1	rutin	1
meyve	12	güya	3	atletizm	1	sabır	1
ödül	12	haciz	3	attır-	1	saç-	1
ön	12	hallet-	3	avantajlı	1	sadelik	1
planla-	12	hareketli	3	ayarsız	1	sağlayabil-	1
sevgi	12	hasret	3	ayçiçek	1	sakinleştir-	1
sür-	12	hastalan-	3	ayırabil-	1	sakinlik	1
süreç	12	hatırla-	3	ayna	1	saklı	1
tam	12	hayır	3	ayrılık	1	salata	1
tekrar	12	hazır	3	ayrıştırıl-	1	sanatkar	1
tıp	12	hedef	3	aziz	1	sancı	1
ücret	12	heyecanlı	3	acak	1	sanıl-	1
üst	12	hırsızlık	3	badem	1	saniyelik	1
vakit	12	hoşlan-	3	bağ	1	santimetre	1

yabancı	12	ısın-	3	bağcık	1	santral	1
yaşan-	12	ısınma	3	bağımlı	1	sapta-	1
yazar	12	içecek	3	bağımlılık	1	saptan-	1
yazı	12	ihracat	3	bağımsız	1	sar-	1
ayrıl-	11	ilçe	3	bağır-	1	sarhoş	1
başvuru	11	ilerle-	3	bağlam	1	sarhoşluk	1
beğen-	11	ilginç	3	bağlayabil-	1	sarışın	1
belki	11	ilham	3	bahar	1	satır	1
büyük-	11	imece	3	bahçıvan	1	savcılık	1
ceza	11	inceleme	3	bahsedebil-	1	savurgan	1
dönüş-	11	ipotek	3	bahsedil-	1	sayfalık	1
dur-	11	ishal	3	bakabil-	1	saygılı	1
düş-	11	istek	3	bakan	1	saygın	1
düşünce	11	isten-	3	bakıl-	1	saygısızlık	1
evet	11	iş birliği	3	bakış	1	sayım	1
genel	11	işaret	3	bakış-	1	sayın	1
gezi	11	işveren	3	bakış açısı	1	sayısal loto	1
gönder-	11	iyilik	3	bakteri	1	seçebil-	1
gönül ilişkisi	11	izin	3	balayı	1	seçil-	1
hastane	11	izlenim	3	balık	1	seçilme	1
hazırlan-	11	izole	3	bambaşka	1	seçkin	1
kapat-	11	kabiliyet	3	bankacılık	1	sefer	1
karşılaş-	11	kainat	3	barındır-	1	sekreter	1
komşu	11	kamyoncu	3	basınç	1	seksen	1
kurs	11	kan	3	basitçe	1	sel	1
kutu	11	kanıtlan-	3	basketbol	1	selam	1
madde	11	kanser	3	başarabil-	1	selamlaş-	1
milyon	11	karavan	3	başbaşa	1	serbest	1
öyle	11	karı	3	başlı	1	sergi	1
plan	11	karın	3	başvurul-	1	serinle-	1
restoran	11	kaybedebil-	3	batı	1	serinletici	1
sahne	11	kaydet-	3	batık	1	serüven	1
sektör	11	kes-	3	batıl	1	servet	1
sokak	11	kesil-	3	bayram	1	servis	1
sosyal medya	11	kıta	3	bebek	1	seslendirme	1
şu	11	kıvılcım	3	becer-	1	sessiz	1
vade	11	kız-	3	beden dili	1	sessizlik	1
yaklaşık	11	kız kardeş	3	beğendir-	1	sevdalan-	1
yine	11	kızgın	3	beklet-	1	sevimli	1
yiyecek	11	klasik	3	bekleyebil-	1	sevin-	1
akademi	10	komedi	3	belirlen-	1	sevinç	1

al	10	konforlu	3	belirsiz	1	sevindirici	1
amaç	10	korku	3	benimsen-	1	seyredebil-	1
araç	10	korona	3	benlik	1	sığın-	1
arzuhalci	10	kostüm	3	besin	1	sıkışık	1
at-	10	koş-	3	beslen-	1	sıkma	1
ayır-	10	koyu	3	beyefendi	1	sıralan-	1
biçim	10	köylü	3	bık-	1	sırf	1
bilgisayar	10	krem	3	biberiye	1	sırma	1
bin	10	kullanılabil-	3	bilgilendirici	1	sızlan-	1
birkaç	10	kuralcı	3	bilimci	1	siber suç	1
cinayet	10	kus-	3	bilinçli	1	sigorta	1
çekil-	10	kusursuz	3	birader	1	sihirbaz	1
deney	10	kutla-	3	birdenbire	1	silin-	1
dilekçe	10	lüks hayat	3	biricik	1	silüet	1
doğal	10	makale	3	birik-	1	simge	1
duygu	10	makyaj	3	birikim	1	sin-	1
düğün	10	mart	3	birleş-	1	sindiril-	1
firma	10	masal	3	bisiklet	1	sinir sistemi	1
genellik	10	mektuplaş-	3	bitiş	1	sinirlen-	1
gerek	10	mezar	3	bizzat	1	sitem	1
gider	10	mide	3	bluz	1	siyasi	1
görül-	10	muhteşem	3	boğaz	1	soğukluk	1
görün-	10	musluk	3	bol	1	sok-	1
gösterim	10	mutsuz	3	borçlu	1	solist	1
iç-	10	müdürlük	3	borsa	1	sonbahar	1
iletişim	10	müvekkil	3	boşaltım	1	sonlan-	1
inan-	10	nadiren	3	bulaşık	1	sonuçlandır-	1
izlen-	10	nakit	3	bulundur-	1	soruştur-	1
kaç	10	nane	3	burs	1	sos	1
katıl-	10	odaklan-	3	büyükanne	1	sosyal bilimci	1
kayıp	10	ofis	3	büyüleyici	1	sosyal hayat	1
kıyafet	10	oğlan	3	büyüme	1	sosyalleş-	1
konut	10	oksipital	3	canlanma	1	sosyoloji	1
meclis	10	organ	3	cehennem	1	soyad	1
merhaba	10	ortam	3	celp	1	soygun	1
modern	10	oyuncak	3	cennet	1	soyul-	1
not	10	öden-	3	cevaplandır-	1	söylem-	1
nöron	10	öğrenebil-	3	cezalandırıl-	1	söylenebil-	1
pazar	10	önemse-	3	ciddiyet	1	söyleyebil-	1
perde	10	önle-	3	cimri	1	sözdizim	1
platform	10	öp-	3	çoşku	1	sözlü	1

ses	10	öte	3	covid	1	sözlük	1
seyirci	10	öykü	3	cuma	1	staj	1
sürekli	10	özle-	3	cv	1	statü	1
tıbbi	10	papatya	3	çaba	1	strateji	1
yalnız	10	parietal	3	çabuk	1	stres	1
aday	9	pasaport	3	çağrıl-	1	stüdyo	1
anlatıl-	9	pay	3	çaktırma	1	subliminal	1
arka	9	pazartesi	3	çalgı	1	sunabil-	1
ayrı	9	pencere	3	çalışıl-	1	sümer	1
bazen	9	pinti	3	çalıştırılabil-	1	sürdürebil-	1
belli	9	plastik	3	çanta	1	süregel-	1
beraber	9	psikoloji	3	çarp-	1	sürelî	1
bilinçaltı	9	rakam	3	çarpıtır-	1	sürpriz	1
buluş-	9	rastla-	3	çarpıtıl-	1	sürü	1
devlet	9	referans	3	çatışma	1	sürükle-	1
dışar	9	reklamcılık	3	çatıştırıl-	1	süslen-	1
düzey	9	robot	3	çavdar	1	süt	1
endüstri	9	sakın	3	çekilebil-	1	şahane	1
et-	9	salınım	3	çekilme	1	şahıs	1
faz	9	san-	3	çekin-	1	şakak	1
gayrimenkul	9	saniye	3	çekingen	1	şan	1
gelenek	9	sap	3	çekmece	1	şarap	1
gez-	9	sarı kantaron	3	çektir-	1	şarj	1
götür-	9	satabil-	3	çelimsiz	1	şarkıcı	1
hızlı	9	savun-	3	çevrelen-	1	şaş-	1
hizmet	9	sayıl-	3	çevresel	1	şatafat	1
hormon	9	seçim	3	çığ	1	şayet	1
ince	9	sesli	3	çıkış	1	şef	1
kare	9	sevda	3	çıldır-	1	şekerli	1
kayıt	9	sevil-	3	çiçekli	1	şiddet	1
kez	9	seyahat	3	çiftçi	1	şifalı	1
köy	9	sınır	3	çim	1	şikayetçi	1
kullanabil-	9	sinir	3	çirkinlik	1	şimdilik	1
kullanım	9	sipariş	3	çizgi	1	şizofreni	1
misafir	9	sofra	3	çizil-	1	şort	1
nokta	9	sorabil-	3	çoban	1	şömine	1
özetle-	9	söylen-	3	çoğal-	1	şubat	1
parça	9	suçsuz	3	çürü-	1	şube	1
patron	9	sultan	3	dağılım	1	şura	1
peki	9	sunul-	3	dağıtıcı	1	şurup	1
proje	9	takip	3	dar	1	şüpheli	1

rağmen	9	taksici	3	davranıl-	1	taç	1
rahat	9	tanık	3	daya-	1	tahammül	1
ruh	9	tanımla-	3	dayanış-	1	tahlil	1
sağlık	9	tapu	3	dedektif	1	takıl-	1
saygı	9	tarla	3	dedikodu	1	takıntılı	1
senaryo	9	taşı-	3	defter	1	takva	1
sene	9	taşınabil-	3	değ-	1	talih	1
sık	9	tatil	3	değerlen-	1	talim	1
sınıf	9	tehlikeli	3	değerlendir-	1	tamamlayabil-	1
sözcük	9	temporal	3	değerlendiril-	1	tamirci	1
şiir	9	tepki	3	değerli	1	tamдық	1
tanım	9	test	3	değın-	1	tanımlan-	1
tarihi	9	ticaret	3	değişik	1	tanıtma	1
uzak	9	toplan-	3	değişken	1	tanrı	1
yakın	9	toplantı	3	değişkenlik	1	tarım	1
yapı	9	toplayıcılık	3	dekor	1	tarif	1
yarım	9	toplu	3	dene-	1	tarifsiz	1
yasal	9	trafik	3	deneme	1	tarihsel	1
yaşlı	9	tutku	3	denen-	1	tarz	1
yazıl-	9	tutum	3	deneyim	1	tasarım	1
yön	9	tutumlu	3	denge	1	tasarımcı	1
açık	8	tüccar	3	denil-	1	taş-	1
aksi	8	tüket-	3	depola-	1	taşım	1
arzuhal	8	umursa-	3	depresyon	1	taşınma	1
avukat	8	uyarıcı	3	derin	1	tavşan	1
aylık	8	uykusuzluk	3	derman	1	tecrübesiz	1
başlat-	8	uyu-	3	dernek	1	teklifli	1
belirt-	8	uzaklaş-	3	dertlen-	1	teknik bilgi	1
damat	8	üre-	3	destekle-	1	tekstil	1
dayan-	8	vazgeç-	3	desteklen-	1	tel	1
fark	8	yağmur	3	dev	1	televizyonculuk	1
giriş	8	yak-	3	devam	1	telgraf	1
görüş	8	yaklaşım	3	devasa	1	te lif	1
güzellik	8	yalan	3	devir	1	te lif hakkı	1
halkla ilişkiler	8	yansıt-	3	devre	1	temalı	1
hapis	8	yapıcı	3	devrim	1	temas	1
hareket	8	yardımcı	3	dezavantaj	1	temizlen-	1
içer-	8	yasa	3	dikkatli	1	temmuz	1
indirim	8	yaşat-	3	dikkatsiz	1	tenis	1
karşılaştır-	8	yaşıt	3	dikkatsizce	1	teori	1
kavuş-	8	yayınlan-	3	diktir-	1	tepsi	1

kere	8	yazabil-	3	dinç	1	tespit	1
keşfet-	8	yelkovan	3	dindir-	1	teşhis	1
kısaca	8	yetiştir-	3	dinginlik	1	tez	1
koy-	8	yoğunluk	3	direktör	1	tıka-	1
market	8	yokken	3	diyet	1	tıkan-	1
ödeme	8	yönetmenlik	3	diz	1	titre-	1
öncelik	8	yukar	3	doğal afet	1	tohum	1
öz geçmiş	8	zarf	3	doğalgaz	1	tok	1
piyasa	8	zenginlik	3	doğumlu	1	tokalaşma	1
rüya	8	zihin	3	doksan	1	tonlama	1
sabah	8	açıklama	2	doktorluk	1	topal	1
selvi	8	ada	2	dokunma	1	toparla-	1
sermaye	8	afiş	2	dolandırıl-	1	toplumsal	1
tecrübe	8	ağ	2	dolarlık	1	tramvay	1
tempo	8	ağır	2	dolaysız	1	tsunami	1
türkçe	8	ağırlık	2	dolmuş	1	tur	1
uçak	8	ak-	2	dolunay	1	tutkulu	1
uluslararası	8	aktar-	2	donakal-	1	tutuklayabil-	1
uy-	8	aktif	2	donan-	1	tutul-	1
uygulama	8	aktris	2	dopamin	1	tuvalet	1
üretil-	8	alfabe	2	dostluk	1	tüberküloz	1
üstelik	8	algılama	2	doyur-	1	tüken-	1
vücut	8	alıntı	2	döngü	1	tül	1
yolculuk	8	almanca	2	dönüm	1	türe-	1
yönet-	8	amca	2	dönüşebil-	1	türet-	1
aç-	7	ana karakter	2	dönüştür-	1	uçan	1
alternatif	7	anemi	2	dönüştürül-	1	uğra-	1
antropolog	7	anlamlı	2	dördüncü	1	uğraş-	1
asker	7	anlaşıl-	2	dublaj	1	ukala	1
atıl-	7	anlatım	2	durma	1	ulu-	1
avantaj	7	anlatma	2	duyma	1	umut	1
başkan	7	anons	2	dünyaca	1	uslu	1
başlangıç	7	antidepresan	2	dünyaca	1	utandır-	1
belirti	7	antiseptik	2	düşünebil-	1	uyanıklık	1
benze-	7	aralık	2	düşünme	1	uyanmak	1
birbiri	7	aspirin	2	düşününce	1	uyarabil-	1
birey	7	aş-	2	düşürebil-	1	uyarı	1
boşluk	7	ataç	2	düşürücü	1	uyarıl-	1
bütçe	7	ayar	2	düşürül-	1	uygar	1
cevapla-	7	aygıt	2	düzel-	1	uygarlık	1
çağ	7	ayıl-	2	ebeveyn	1	uyukla-	1

çevre	7	ayıp	2	eczacılık	1	uyutul-	1
çoğu	7	ayran	2	edilebil-	1	uza-	1
dış	7	ayrıntı	2	efsane	1	uzaklaştır-	1
doğ-	7	bağışıklık	2	eğil-	1	uzaklaştırıl-	1
doğa	7	bağışla-	2	eğitimci	1	uzaklık	1
dolaş-	7	bağlan-	2	eğlendir-	1	uzantı	1
dönüşüm	7	baharat	2	eksiklik	1	uzatıver-	1
duyul-	7	bakakal-	2	el birliği	1	uzay	1
eğlence	7	bakkal	2	elektrokimyasal	1	uzmanlaş-	1
elektrik	7	başar-	2	elli	1	uzmanlık	1
ertele-	7	başlama	2	emevi	1	ücretli	1
fatura	7	başlıca	2	emlak	1	ümit	1
getir-	7	bayan	2	emlakçı	1	ünvan	1
görev	7	beğenil-	2	emniyet	1	üretken	1
güç	7	bekar	2	endişeli	1	üstlen-	1
hepsi	7	belge	2	endorfin	1	üstün	1
ışık	7	belirli	2	endülüs	1	üşü-	1
işlev	7	belirtil-	2	enfeksiyon	1	üzücü	1
kaç-	7	benimse-	2	engel	1	üzüntü	1
kamera	7	benzerlik	2	enişte	1	vaat	1
karşıla-	7	beyincik	2	enstrüman	1	vagon	1
kazanç	7	bildir-	2	er-	1	vakıf	1
kimya	7	bildiril-	2	erkek kardeş	1	varyant	1
kimyasal	7	biriktir-	2	erken teşhis	1	vazgeçil-	1
koca	7	birim	2	erteleme	1	vitamin	1
kolay	7	birincilik	2	ertesi	1	volkanik	1
konser	7	birleştir-	2	esas	1	vurgula-	1
kork-	7	birtakım	2	eşarp	1	yaban	1
kültürel	7	boğul-	2	eşitlik	1	yağ	1
liste	7	bolluk	2	eşkal	1	yağış	1
maddi	7	boş	2	et	1	yağlı	1
marka	7	bütçeli	2	etap	1	yakabil-	1
mesaj	7	cam	2	evlenme teklifi	1	yakalan-	1
mikrofon	7	cariye	2	evre	1	yakalanma	1
önem	7	ceket	2	eyalet	1	yakın-	1
pahalı	7	celse	2	eylem	1	yakış-	1
radyocu	7	cezbedici	2	eylül	1	yakışıklı	1
renk	7	cisim	2	ezik	1	yalnızca	1
resmi	7	civar	2	fakir	1	yalvar-	1
sabit	7	coğrafya	2	falan	1	yanıt	1
saç	7	cüzdan	2	farklılaş-	1	yanıtla-	1

saray	7	çaktır-	2	fayda	1	yanlışlık	1
satın	7	çamaşır	2	faydalı	1	yansıtıl-	1
sıcak	7	çare	2	fedakarlık	1	yapay	1
spor	7	çarşaf	2	felç	1	yapaylık	1
şart	7	çatış-	2	felsefe	1	yapılabil-	1
şikayet	7	çek	2	fen	1	yapılı-	1
şoför	7	çekebil-	2	ferahlatıcı	1	yapımcı	1
tamamla-	7	çekici	2	fındık	1	yapışkan	1
tane	7	çekirdek	2	fırçala-	1	yapıt	1
tat-	7	çerçeve	2	fırıla-	1	yapma	1
tavır	7	çevir-	2	fırlat-	1	yaprak	1
topluluk	7	çıkıver-	2	filan	1	yara	1
tren	7	çiz-	2	filozof	1	yaralan-	1
tut-	7	çizelge	2	final	1	yaratabil-	1
uygulan-	7	çoğalt-	2	fosil	1	yaratma	1
ünlü	7	çorba	2	fotoğrafçı	1	yardımcı karakter	1
üret-	7	dadı	2	futbol	1	yardımlaş-	1
üzül-	7	dağıt-	2	gariplik	1	yargıç	1
yapım	7	damla	2	gazlı	1	yargılan-	1
yarım	7	dayalı	2	gazoz	1	yarış-	1
yasak	7	dayandır-	2	geciktir-	1	yasakla-	1
yerli	7	deli	2	geçer	1	yasaklan-	1
yirmi	7	denek	2	geçin-	1	yasal işlem	1
yorum	7	denli	2	geçiril-	1	yaşamsal	1
yurt	7	depem	2	geçiş	1	yaşatıl-	1
yüksel-	7	detay	2	geçit	1	yaşayabil-	1
zira	7	deyim	2	geleneksel	1	yaşça	1
açı	6	dilim	2	gelinlik	1	yaşlan-	1
açıkça	6	dini	2	gençken	1	yat	1
açıl-	6	dinlen-	2	gençleş-	1	yat-	1
alabil-	6	direkt	2	gene	1	yatış-	1
algıla-	6	diş	2	geniş	1	yavaşlık	1
art	6	dizim	2	geotmetrik	1	yaygınlaş-	1
asla	6	doğuş	2	gerçekleşebil-	1	yayımlan-	1
aşama	6	dokun-	2	gerçekleştiril-	1	yayıncı	1
bağla-	6	dol-	2	gerekçe	1	yayla	1
bağlılık	6	don-	2	gergin	1	yazgı	1
benzer	6	dondur-	2	gerilim	1	yazılım	1
biyoloji	6	dökül-	2	gerilimli	1	yazışma	1
can	6	dua	2	getirebil-	1	yenil-	1
canlı	6	dublajlı	2	gidil-	1	yer-	1

cumartesi	6	duyuru	2	gidiver-	1	yerel	1
çal-	6	düğüm	2	girebil-	1	yerleşim	1
çekim	6	düşür-	2	giril-	1	yerleştiril-	1
çocukken	6	edil-	2	gitme	1	yeşilçam	1
çöl	6	eft	2	giyim	1	yet-	1
değişiklik	6	egzama	2	giyinme	1	yetenekli	1
delil	6	eklen-	2	giyip	1	yetişkinlik	1
den-	6	eksik	2	gizle-	1	yetki	1
deniz	6	ekstra	2	göçmen	1	yıkıcı	1
derece	6	elektronik	2	göğüs	1	yıkıl-	1
dinleyici	6	eleştir-	2	gök	1	yıkılış	1
doğum	6	endişelen-	2	gökyüzü	1	yıldırım	1
dost	6	e-posta	2	gönderebil-	1	yırt-	1
döviz	6	etik	2	gönderiliş	1	yırtık	1
dün	6	etkinlik	2	gönül bağı	1	yoğunlaş-	1
düşük	6	evlat	2	gönüllü	1	yokluk	1
düzenlen-	6	evren	2	görebil-	1	yoksulluk	1
edebiyat	6	evrensel	2	görenek	1	yoksun	1
edin-	6	ey	2	görüşebil-	1	yorgun	1
efekt	6	faktör	2	gösterilebil-	1	yorul-	1
ekonomik	6	farklılık	2	götürebil-	1	yorumlama	1
ekran	6	fena	2	gövde	1	yorumlat-	1
emek	6	fırsat	2	gözlemlen-	1	yönetil-	1
engelle-	6	format	2	gözyaşı	1	yönlendirebil-	1
esnaf	6	formel	2	gram	1	yöre	1
etkilen-	6	gazete	2	güçlen-	1	yunanca	1
etraf	6	geçebil-	2	güçlendir-	1	yüce	1
geliş-	6	geçil-	2	gülücük	1	yükselt-	1
geliştir-	6	geçirme	2	gülüş	1	yüz-	1
gerekli	6	genetik	2	güncel	1	zamanki	1
hakim	6	gerçekleştir-	2	güncellen-	1	zamansızlık	1
hasta	6	getiril-	2	güvenli	1	zamir	1
hayal	6	gıda	2	güzelleş-	1	zannet-	1
heyecan	6	gidedur-	2	haberleşebil-	1	zarar	1

icat	6	gişe	2	hadi	1	zararlı	1
ingilizce	6	giyin-	2	hafıza	1	zayıf	1
işitme	6	gömlek	2	hafta sonu	1	zehirlen-	1
izleme	6	gösterebil-	2	hakemli	1	zeytin	1
kağıt	6	gösteriş	2	hakikat	1	zırcahil	1
kahraman	6	gösterişli	2	hala	1	zil	1
kaza	6	göz bebeği	2	halen	1		
